Evangelia et
Acta Apostolorum

Tabula Contentorum

Evangelium secundum Matthaeum 1

Evangelium secundum Marcum 22

Evangelium secundum Lucam 35

Evangelium secundum Ioannem 57

Acta Apostolorum 74

Matthaeus

Caput 1

1 Liber generationis Jesu Christi filii David, filii Abraham.
2 Abraham genuit Isaac. Isaac autem genuit Iacob. Jacob
autem genuit Judam et fratres ejus.
Judas autem genuit Phares, et Zaram de Thamar. Phares
autem genuit Esron. Esrom autem genuit Aram.
4 Aram autem genuit Aminadab. Aminadab autem genuit
Naasson. Naasson autem genuit Salmon.
5 Salmon autem genuit Booz de Rahab. Booz autem genuit
Obed de Ruth. Obed autem genuit Jesse.
Jesse autem genuit David regem. David autem rex genuit
Salomonem ex ea quae fuit Uriae.
7 Salomon autem genuit Roboam. Roboam autem genuit
Abiam. Abia autem genuit Asa.
8 Asa autem genuit Josophat. Josaphat autem genuit Joram.
Joram autem genuit Oziam.
9 Ozias autem genuit Joatham. Joatham autem genuit
Achaz. Achaz autem genuit Ezechiam.
Ezechias autem genuit Manassen. Manasses autem genuit
Amon. Amon autem genuit Iosiam.
11 Josias autem genuit Jechoniam, et fratres ejus in
transmigratione Babylonis.
12 Et post transmigrationem Babylonis: Jechonias genuit
Salathiel. Salathiel autem genuit Zorobabel.
13 Zorobabel autem genuit Abiud. Abiud autem genuit
Eliacim. Eliacim autem genuit Azor.
14 Azor autem genuit Sadoc. Sadoc autem genuit Achim.
Achim autem genuit Eliud.
15 Eliud autem genuit Eleazar. Eleazar autem genuit
Mathan. Matthan autem genuit Jacob.
16 Jacob autem genuit Joseph virum Mariæ, de qua natus
est Jesus, qui vocatur Christus.
17 Omnes ergo generationes ab Abraham usque ad David
generationes quattuordecim; et a David usque ad
transmigrationem Babylonis generationes quattuordecim;
et a transmigratione Babylonis ad Christum generationes
quattuordecim.
18 Iesu Christi autem generatio sic erat: Cum esset
desponsata mater eius Maria Ioseph, antequam convenirent,
inventa est in utero habens de Spiritu Sancto.
19 Joseph autem vir ejus cum esset justus, et nollet eam
traducere, voluit occulte dimittere eam.
20 haec autem eo cogitante ecce angelus Domini in somnis
apparuit ei dicens Ioseph fili David ne timeas Mariam
uxorem tuam quia quod in ea natum est de Spíritu Sancto.
pariet autem filium, et vocabis nomen eius Iesum: ipse
enim salvum faciet populum suum a peccatis eorum.
22 Hoc autem totum factum est, ut adimpleretur quod
dictum est a Domino per prophetam dicentem:
23 ecce virgo in utero habebit et pariet filium et vocabunt
nomen eius Emmanuel quod est interpretatum nobiscum
Deus
24 Exsurgens autem Joseph a somno, fecit sicut præceperat
ei angelus Domini, et accepit uxorem suam.
25 Et non cognoscebat eam donec peperit filium suum
primogenitum: et vocavit nomen ejus Jesum.

Caput 2

1 Cum autem natus esset Jesus in Bethlehem Judae in
diebus Herodis regis, ecce magi ab oriente venerunt
Jerosolymam,
2 dicentes: Ubi est qui natus est rex Judæorum? Vidimus
enim stellam eius in oriente et venimus adorare eum.
3 Audiens autem Herodes rex, turbatus est, et omnis
Jerosolyma cum illo.
4 Et congregans omnes principes sacerdotum et scribas
populi, sciscitabatur ab eis ubi Christus nasceretur.
5 at illi dixerunt in Bethlehem Iudaeae sic enim scriptum
est per prophetam
6 Et tu Bethlehem in terra Juda, nequaquam minima es in
principibus Juda: ex te enim exiet dux, qui regat populum
meum Israël.
7 Tunc Herodes clam vocatis magis diligenter didicit ab eis
tempus stellæ, quæ apparuit eis.
8 misitque eos in Bethlehem, et ait: Ite, interrogate
diligenter de puero; et cum inveneritis, renuntia mihi, ut
veniam et adorem eum.
9 Qui cum audissent regem, abierunt. et ecce stella, quam
viderant in oriente, antecedebat eos, usque dum veniens
staret supra, ubi erat puer.
10 Videntes autem stellam gavisi sunt gaudio magno valde.
11 et intrantes domum viderunt puerum cum Maria matre
eius et procidentes adoraverunt eum et apertis thesauris
suis obtulerunt ei munera aurum, thus, et myrrham.
12 Et responso accepto in somnis ne redirent ad Herodem,
per aliam viam reversi sunt in regionem suam.
13 Qui cum abiissent, ecce angelus Domini in somnis
apparuit Josepho dicens : Surge, et accipe puerum et
matrem ejus, et fuge in Ægyptum, et esto ibi usque dum
dicam tibi. Quaerit Herodes puerum ad perdendum eum.
14 Qui consurgens accepit puerum et matrem eius nocte et
recessit in Aegyptum:
15 et erat ibi usque ad obitum Herodis ut adimpleretur
quod dictum est a Domino per prophetam dicentem ex
Aegypto vocavi filium meum
16 Tunc Herodes videns quod illusus esset a sapientibus,
iratus est valde, et emisit et occidit omnes pueros, qui erant
in Bethlehem, et in omnibus finibus eius, a bimatu et infra,
tempus quod ex eo magis.
17 Tunc adimpletum est quod dictum est per Jeremiam
prophetam, dicens :
18 In Rama audita est vox, ploratus, et ululatus, et multus:
Rachel plorans filios suos, et noluit consolari, quia non
sunt.
19 Quo mortuo, ecce angelus Domini in somnis apparuit
Ioseph in Aegypto,
20 dicens: Surge, et accipe puerum et matrem eius, et vade
in terram Israel: mortui enim sunt qui quaerebant animam
pueri.
21 Qui surgens accepit puerum et matrem eius et venit in
terram Israel.
22 Audiens autem quod Archelaus regnaret in Judæa pro
Herode patre suo, timuit illo ire: et admonitus in somnis,
secessit in partes Galilææ.
23 Et veniens habitavit in civitate quae vocatur Nazareth:
ut adimpleretur quod dictum est per prophetas: Quoniam
Nazaraeus vocabitur.

CAPUT III

1 In diebus illis venit Joannes Baptista prædicans in deserto Judææ,
2 et dicens: Pœnitentiam agite: appropinquavit enim regnum cælorum.
3 Hic est enim, qui dictus est per Isaiam prophetam dicentem: [Vox clamantis in deserto: Parate viam Domini;
4 Ipse autem Joannes habebat vestimentum de pilis camelorum, et zonam pelliceam circa lumbos suos. esca eius erat locusta et mel silvestre.
5 Tunc exibat ad eum Jerusalem, et omnis Judaea, et omnis regio circa Jordanem;
6 et baptizabantur ab eo in Jordane, confitentes peccata sua.
7 Cum vidisset autem multos pharisæorum et sadducæorum venientes ad baptismum suum, dixit eis: Progenies viperarum, quis ostendit vobis fugere a ventura ira?
8 Facite ergo fructum dignum pœnitentiæ.
9 Et ne velitis dicere intra vos : Patrem habemus Abraham. Dico enim vobis quoniam potens est Deus de lapidibus istis suscitare filios Abrahæ.
10 Jam enim securis ad radicem arborum posita est. Omnis ergo arbor, quæ non facit fructum bonum, excidetur, et in ignem mittetur.
11 Ego quidem baptizo vos aqua in pœnitentiam: qui autem post me venit, fortior me est, cujus non sum dignus calceamenta portare: ipse vos baptizabit in Spiritu Sancto et igne.
12 cuius ventilabrum in manu eius et purgabit aream suam et congregabit triticum suum in horreum sed paleas igne comburet inextinguibili.
13 Tunc venit Jesus a Galilæa in Jordanem ad Joannem, ut baptizaretur ab eo.
14 Joannes autem prohibebat eum, dicens: Ego a te debeo baptizari, et tu venis ad me?
15 Respondens autem Jesus, dixit ei : Sine modo, sic enim decet nos implere omnem justitiam. Tunc dimisit eum.
16 Baptizatus autem Jesus, confestim ascendit de aqua, et ecce aperti sunt ei cæli: et vidit Spiritum Dei descendentem sicut columbam, et venientem super se.
17 Et ecce vox de cælis dicens: Hic est Filius meus dilectus, in quo mihi complacui.

CAPITULUM 4

1 Tunc Jesus ductus est in desertum a Spiritu, ut tentaretur a diabolo.
2 Et cum jejunasset quadraginta diebus, et quadraginta noctibus, postea esuriit.
3 Et accedens tentator dixit ei: Si Filius Dei es, dic ut lapides isti panes fiant.
4 Qui respondens dixit : Scriptum est : Non in solo pane vivit homo, sed in omni verbo, quod procedit de ore Dei.
5 Et suscipit eum diabolus in sanctam civitatem, et constituit eum in pinnaculum templi.
6 et ait illi si Filius Dei es mitte te ipsum scriptum est enim angelis suis mandabit de te et in manibus tollent te ne forte offendas pedem tuum ad lapidem.
7 Ait illi Jesus : Rursum scriptum est : Non tentabis Dominum Deum tuum.
8 Iterum assumpsit eum diabolus in montem excelsum nimis, et ostendit illi omnia regna mundi et gloriam eorum.
9 et dixit ei haec omnia tibi dabo si cadens adoraveris me
10 Tunc dicit ei Jesus : Vade Satana : Scriptum est enim : Dominum Deum tuum adorabis, et illi soli servies.
11 Tunc reliquit eum diabolus : et ecce angeli accesserunt, et ministrabant ei.
12 Cum audisset autem Jesus quia Ioannes missus est in carcerem, abiit in Galilæam;
13 Et, relicto Nazareth, venit, et habitavit in Capharnaum, quæ est ad oram maris, in finibus Zabulon et Nephthalim.
14 ut adimpleretur quod dictum est per Isaiam prophetam dicentem
15 terra Zabulon et terra Nephthalim via maris trans Iordanem Galilaeae gentium
16 Populus qui sedebat in tenebris, vidit lucem magnam; et sedentibus in regione et umbra mortis lux orta est eis.
17 Exinde coepit Jesus praedicare, et dicere : Pœnitentiam agite : appropinquavit enim regnum cælorum.
18 Et ambulans Jesus secus mare Galilææ, vidit duos fratres, Simonem qui vocatur Petrum, et Andream fratrem ejus, mittentes in mare: erant enim piscatores.
19 Et ait eis: Venite post me, et faciam vos fieri piscatores hominum.
20 At illi continuo relictis retibus secuti sunt eum.
21 Et procedens inde vidit alios duos fratres, Iacobum Zebedaei et Ioannem fratrem eius in navi cum Zebedaeo patre eorum reficientes retia sua; et vocavit eos.
22 Illi autem statim relictis retibus et patre, secuti sunt eum.
23 Et circuibat Jesus totam Galilæam, docens in synagogis eorum, et prædicans Evangelium regni: et sanans omnem languorem, et omnem infirmitatem in populo.
24 Et perambulabat nomen eius per totam Syriam: et afferebant ad eum omnes aegrotos, qui variis languoribus et tormentis vexabantur, et dæmonia, et phreneticos, et paralyticos. et curavit eos.
25 et secutae sunt eum turbae multae de Galilaea et Decapoli et Hierosolymis et Iudaea et de trans Iordanem

CAPITULUM 5

1 Videns autem turbas, ascendit in montem.
2 et aperiens os suum docebat eos dicens
3 Beati pauperes spiritu, quoniam ipsorum est regnum caelorum.
4 Beati qui lugent, quoniam ipsi consolabuntur.
5 Beati mites, quoniam ipsi possidebunt terram.
6 Beati qui esuriunt et sitiunt justitiam: quoniam ipsi saturabuntur.
7 Beati misericordes : quoniam ipsi misericordiam consequentur.
8 Beati mundo corde, quoniam ipsi Deum videbunt.
9 Beati pacifici : quoniam filii Dei vocabuntur.
10 Beati, qui persecutionem patiuntur propter iustitiam, quoniam ipsorum est regnum caelorum.
11 Beati estis, cum maledixerint vobis et persecuti vos fuerint, et dixerint omne malum adversum vos mentientes propter me.
12 Gaudete et exsultate, quoniam merces vestra copiosa est in caelo; sic enim persecuti sunt prophetas qui fuerunt ante vos.

13 Vos estis sal terræ. Quod si sal evanuerit, in quo salietur? ad nihilum valet ultra, nisi ut mittatur foras, et conculcetur ab hominibus.
14 Vos estis lux mundi. Non potest civitas abscondi supra montem posita.
15 Neque accendunt lucernam, et ponunt eam sub modio, sed super candelabrum; et luceat omnibus qui in domo sunt.
16 sic luceat lux vestra coram hominibus ut videant opera vestra bona et glorificent Patrem vestrum qui in caelis est
17 Nolite putare quoniam veni solvere legem aut prophetas : non veni solvere, sed adimplere.
18 amen enim dico vobis donec transeat caelum et terra iota unum aut unus apex non praeteribit a lege donec omnia fiant
19 Quisquis ergo solverit unum de mandatis istis minimis, et docuerit sic homines, minimus vocabitur in regno cælorum: qui autem fecerit et docuerit, hic magnus vocabitur in regno cælorum.
20 Dico enim vobis: Nisi abundaverit iustitia vestra plus quam scribarum et pharisaeorum, non intrabitis in regnum caelorum.
21 Audistis quia ab antiquis dictum est: Non occides. quicumque occiderit, reus erit iudicio;
22 dico autem vobis quia quicumque irascitur fratri suo sine causa reus erit iudicio qui autem dixerit fratri suo raca reus erit concilio quicumque autem dixerit fatue reus erit gehenne ignis.
23 si ergo offeres munus tuum ad altare et ibi recordatus fueris quia frater tuus habet aliquid adversum te
24 relinque ibi munus tuum ante altare et vade prius reconciliare fratri tuo, et tunc veni et offer munus tuum.
25 Esto consentiens adversario tuo cito, dum es in via cum eo; nequando tradat te adversarius iudici, et iudex te tradat ministro, et mittatur in carcerem.
26 Amen dico tibi, non exies inde, donec reddas novissimum quadrantem.
27 Audistis quia ab antiquis dictum est: Non mœchaberis.
28 Dico autem vobis: Omnis, qui viderit mulierem ad concupiscendum eam, iam moechatus est eam in corde suo.
29 Et si oculus tuus dexter scandalizat te, erue eum, et projice abs te : expedit enim tibi ut pereat unum membrorum tuorum, et non totum corpus tuum mittatur in gehennam.
30 Et si dextera manus tua scandalizat te, abscide eam, et projice abs te : expedit enim tibi ut pereat unum membrorum tuorum, et non totum corpus tuum mittatur in gehennam.
31 Dictum est autem: Quicumque dimiserit uxorem suam, det ei libellum repudii.
32 Dico autem vobis, quia quicumque dimiserit uxorem suam, excepta causa fornicationis, facit eam moechari, et, qui dimissam duxerit, mœchatur.
33 Iterum audistis quia dictum est antiquis: Non perjurabis, sed reddes Domino juramenta tua:
34 Ego autem dico vobis: omnino non iurate; neque hercle; quia solius Dei est;
35 neque per terram; scabellum pedum eius: neque per Hierosolymam; Est enim civitas magni regis.
36 neque per caput tuum iuraveris quia non potes unum capillum album facere aut nigrum
37 Sit autem sermo vester, est, est; quod autem his amplius est, a malo est.
38 Audistis quia dictum est : Oculum pro oculo, et dentem pro dente.
39 Ego autem dico vobis: Non resistere malo: sed quicumque te percusserit in dextera maxilla tua, praebe illi et alteram.
40 Et si quis vult te ad legem ire, et tunicam tuam tolle, habeat et pallium.
41 Et quicumque te angariaverit mille passus, vade cum illo duo.
42 Petenti te, da, et a volente mutuari a te, ne avertaris.
43 Audistis quia dictum est : Diliges proximum tuum, et odio habebis inimicum tuum.
44 Ego autem dico vobis: Diligite inimicos vestros, benedicite maledicentibus vobis, benefacite his qui oderunt vos, et orate pro calumniantibus vos et persequentibus vos.
45 ut sitis filii Patris vestri qui in caelis est quia solem suum oriri facit super malos et bonos et pluit super iustos et iniustos
46 si enim diligitis eos qui vos diligunt quam mercedem habebitis nonne et publicani hoc faciunt nonne et publicani hoc faciunt?
47 Et si salutaveritis fratres vestros tantum, quid amplius facitis? nonne et publicani?
48 Estote ergo vos perfecti, sicut Pater vester, qui in cælis est, perfectus est.

CAPUT VI

1 Videte ne eleemosynas vestras faciatis coram hominibus, ut videamini ab eis; alioquin mercedem non habetis a Patre vestro, qui in caelis est.
2 Cum ergo facis eleemosynam tuam, noli tuba canere ante te, sicut faciunt hypocritae in synagogis et in vicis, ut habeant gloriam hominum. Amen dico vobis, perceperunt mercedem suam.
3 Cum autem facis eleemosynam, nesciat sinistra tua quid faciat dextera tua.
4 Ut eleemosyna tua sit in abscondito, et Pater tuus, qui videt in abscondito, reddet tibi.
5 Et cum oras, non eris sicut hypocritae. amant enim in synagogis et in angulis platearum stantes orare, ut videantur ab hominibus. Amen dico vobis, perceperunt mercedem suam.
6 Tu autem cum orabis, intra in cubiculum tuum, et clausis ostium tuum, ora Patrem tuum in abscondito. et Pater tuus, qui videt in abscondito, reddet tibi.
7 Orantes autem, nolite multum loqui, sicut ethnici, putant enim quod in multiloquio suo exaudiantur.
8 Nolite ergo assimilari eis: scit enim Pater vester, quid opus sit vobis, antequam petatis eum.
9 Sic ergo vos orate: Pater noster, qui es in caelis, sanctificetur nomen tuum.
Adveniat regnum tuum. Fiat voluntas tua, sicut in caelo, et in terra.
11 Panem nostrum quotidianum da nobis hodie.
12 Et dimitte nobis debita nostra, sicut et nos dimittimus debitoribus nostris.
13 Et ne nos inducas in tentationem, sed libera nos a malo. Amen.
14 Si enim dimiseritis hominibus peccata eorum, dimittet et Pater vester cælestis.

15 Si autem non dimiseritis hominibus : nec Pater vester dimittet vobis peccata vestra.
16 Cum autem ieiunatis, nolite fieri sicut hypocritae tristes; demoliuntur enim facies suas, ut appareant hominibus ieiunantes. Amen dico vobis, perceperunt mercedem suam.
17 Tu autem, cum ieiunas, unge caput tuum et faciem tuam lava;
18 ne videaris hominibus ieiunans sed Patri tuo qui est in abscondito et Pater tuus qui videt in abscondito reddet tibi
19 Nolite thesaurizare vobis thesauros in terra, ubi ærugo et tinea demolitur, et ubi fures effodiunt et furantur.
20 Thesaurizate autem vobis thesauros in cælo, ubi neque ærugo, neque tinea demolitur, et ubi fures non effodiunt, nec furantur.
21 Ubi enim est thesaurus tuus, ibi est et cor tuum.
22 Lucerna corporis est oculus: si ergo oculus tuus fuerit simplex, totum corpus tuum lucidum erit.
23 Si autem oculus tuus fuerit nequam, totum corpus tuum tenebrosum erit. si ergo lumen quod in te est tenebrae sunt, tenebrae quantae!
24 Nemo potest duobus dominis servire: aut enim unum odio habebit, et alterum diliget; aut unum sustinebit, et alterum contemnet. Non potestis Deo servire et mammonæ.
25 Ideo dico vobis: Nolite solliciti esse animæ vestræ quid manducetis, aut quid bibatis. neque corpori vestro quid induamini. Nonne anima plus est quam esca, et corpus plus quam vestimentum?
26 Respicite volatilia caeli, quoniam non serunt neque metunt neque congregant in horrea; pater vester caelestis pascit illa. Nonne vos magis pluris estis illis ?
27 Quis vestrum cogitans potest adjicere ad staturam suam cubitum unum?
28 Et de vestimento quid cogitatis? Considerate lilia agri quomodo crescunt; non laborant neque nent;
29 Dico autem vobis, quoniam nec Salomon in omni gloria sua coopertus est sicut unum ex istis.
30 Si fœnum agri, quod hodie est, et cras in clibanum mittitur, Deus sic vestit, quanto magis vos modicae fidei?
31 Nolite ergo solliciti esse, dicentes: Quid manducabimus? aut quid bibemus? aut quo operiemur?
32 { hæc enim omnia gentes inquirunt. Scit enim Pater vester, quia his omnibus indigetis.
33 { Quærite autem primum regnum Dei et justitiam ejus; et haec omnia adicientur vobis.
34 { Nolite ergo solliciti esse in crastinum. Sufficit diei malitia sua.

CAPITULUM 7

1 Nolite judicare, ut non judicemini.
2 In quo enim judicio judicaveritis, judicabimini : et in qua mensura mensi fueritis, remetietur vobis.
3 Quid autem vides festucam in oculo fratris tui, et trabem in oculo tuo non vides ?
4 Aut quomodo dices fratri tuo: Sine eiciam festucam de oculo tuo. et ecce trabis in oculo tuo?
5 Hypocrita, ejice primum trabem de oculo tuo; et tunc videbis festucam eicere de oculo fratris tui.
6 nolite dare sanctum canibus neque proicietis margaritas vestras ante porcos ne conculcent eas sub pedibus suis et convertantur et dilaniabunt
7 Petite, et dabitur vobis; quaerite et invenietis; pulsate, et aperietur vobis;
8 Omnis enim qui petit, accipit; et, qui quaerit, invenit; et pulsanti aperietur.
9 Aut quis est ex vobis homo, quem si petierit filius suus panem, numquid lapidem porriget ei?
10 Aut si piscem petierit, numquid serpentem dabit illi?
11 Si ergo vos, cum sitis mali, nostis dona bona dare filiis vestris, quanto magis Pater vester, qui in caelis est, dabit bona petentibus se?
12 Omnia ergo quaecumque vultis ut faciant vobis homines, et vos facite eis; haec est enim lex et prophetae.
13 intrate per angustam portam quia lata porta et lata via est quae ducit ad perditionem et multi sunt qui ingrediuntur per eam
14 Angusta porta, et arcta via quae ducit ad vitam, et pauci sunt qui inveniunt eam.
15 Attendite a falsis prophetis, qui veniunt ad vos in vestimentis ovium, intrinsecus autem sunt lupi rapaces.
16 { a fructibus eorum cognoscetis eos. Numquid colligunt de spinis uvam, aut de tribulis ficus?
17 Sic omnis arbor bona fructus bonos facit; mala autem arbor fructus malos facit.
18 Non potest arbor bona fructus malos facere, neque arbor mala fructus bonos facere.
19 Omnis arbor, quæ non facit fructum bonum, excidetur, et in ignem mittetur.
20 Igitur ex fructibus eorum cognoscetis eos.
21 Non omnis qui dicit mihi: Domine, Domine, intrabit in regnum cælorum. sed qui facit voluntatem Patris mei qui in caelis est.
22 Multi dicent mihi in illa die: Domine, Domine, nonne in nomine tuo prophetavimus? et in nomine tuo daemonia eiecimus? et in nomine tuo virtutes multas fecimus?
23 Et tunc confitebor illis: Numquam novi vos: discedite a me, qui operamini iniquitatem.
24 Omnis ergo qui audit verba mea hæc, et facit ea, assimilabo eum viro sapienti, qui ædificavit domum suam supra petram:
25 et descendit pluvia et venerunt flumina et flaverunt venti et irruerunt in domum illam, et non cecidit; fundata enim erat supra petram.
26 et omnis qui audit verba mea haec et non facit ea assimilabitur viro stulto qui aedificavit domum suam supra arenam
27 et descendit pluvia et venerunt flumina et flaverunt venti et irruerunt in domum illam, et non cecidit; et cecidit, et fuit ruina illius magna.
28 Et factum est, cum consummasset Jesus verba hæc, admirabantur turbæ super doctrina ejus.
29 Erat enim docens eos sicut potestatem habens, et non sicut scribæ eorum, et pharisæi.

Capitulum 8

1 Cum autem descendisset de monte, secutae sunt eum turbae multae.
2 et ecce leprosus veniens, adorabat eum, dicens: Domine, si vis, potes me mundare.
3 { Et extendens Jesus manum, tetigit eum, dicens: Volo. mundaberis. Et confestim mundata est lepra ejus.

4 Et ait illi Iesus: “ Vide, nemini dixeris; sed vade, ostende te sacerdoti et offer munus, quod praecepit Moyses in testimonium illis.
5 Cum autem introisset Capharnaum, accessit ad eum centurio, rogans eum,
6 Et ait: Domine, puer meus jacet in domo paralyticus, et male torquetur.
7 { Dicit ei Jesus: Ego venio et sanabo eum.
8 Respondit centurio, et dixit: Domine, non sum dignus ut intres sub tectum meum: sed tantum dic verbo, et sanabitur puer meus.
9 Nam et ego homo sum sub potestate, habens sub me milites. Et dico huic: “ Vade, et vadit; et alii, Veni, et venit; et servo meo, Fac hoc, et facit.
10 Audiens autem Jesus miratus est, et sequentibus se dixit : Amen dico vobis, non inveni tantam fidem, neque in Israël.
11 Dico autem vobis, quia multi ab oriente et occidente venient et recumbent cum Abraham, et Isaac, et Jacob in regno cælorum.
12 filii autem regni eicientur in tenebras exteriores ibi erit fletus et stridor dentium
13 Et dixit Jesus centurioni: Vade. et sicut credidisti, fiat tibi. Et sanatus est puer in illa hora.
14 Et cum venisset Jesus domum Petri, vidit socrum ejus positam, et febricitantem.
15 Et tetigit manum ejus, et dimisit eam febris, et surrexit, et ministrabat eis.
16 Vespere autem facto, offerebant ad eum multos habentes dæmonia: et ejiciebat spiritus verbo suo, et omnes male habentes sanabat.
17 ut adimpleretur quod dictum est per Isaiam prophetam dicentem ipse languores nostros ipse tulit et infirmitates nostras portavit
18 Videns autem Jesus turbas multas circum se, jussit ire trans fretum.
19 Et accedens unus scriba, ait illi: Magister, sequar te quocumque ieris.
20 { Et dicit ei Jesus: Vulpes foveas habent, et volucres cæli nidos; Filius autem hominis non habet ubi caput reclinet.
21 Alius autem ex discipulis ejus dixit ei: Domine, permitte me primum ire, et sepelire patrem meum.
22 Et ait illi Jesus : Sequere me. et mortui mortuos suos sepeliant.
23 Et ascendente eo in naviculam, secuti sunt eum discipuli ejus.
24 et ecce motus magnus factus est in mari, ita ut navicula operiretur fluctibus: ipse vero dormiebat.
25 Et accesserunt ad eum discipuli ejus, et suscitaverunt eum, dicentes: Domine, salva nos, perimus.
26 Et dicit eis Jesus : Quid timidi estis, modicae fidei ? Tunc surgens imperavit ventis et mari; et facta est tranquillitas magna.
27 Porro homines mirati sunt, dicentes: Qualis est hic, quia venti et mare obediunt ei?
28 Et cum venisset trans fretum in regionem Gergesenorum, occurrerunt ei duo daemonia habentes de monumentis exeuntes, saevi nimis, ita ut nemo posset transire per viam illam.
29 Et ecce clamaverunt, dicentes : Quid nobis et tibi, Jesu fili Dei ? Venisti huc ante tempus torquere nos?
30 Erat autem non longe ab illis grex multorum porcorum pascens.
Dæmones autem rogabant eum, dicentes: Si ejicis nos hinc, mitte nos in gregem porcorum.
32 Et ait illis : Ite. Egressis autem illis, introierunt in gregem porcorum.
33 Pastores autem fugerunt: et venientes in civitatem, nuntiaverunt omnia et quæ dæmonia acciderant.
34 Et ecce tota civitas exivit obviam Jesu. Et viso eo, rogabant eum ut discederet de finibus suis.

Capitulum 9

1 Et ascendens in naviculam, transfretavit, et venit in civitatem suam.
2 et ecce offerebant ei paralyticum iacentem in lecto et videns Iesus fidem illorum dixit paralytico Fili, bono animo es; dimittuntur tibi peccata tua.
3 Et ecce quidam de scribis dixerunt intra se: Hic blasphemat.
4 Et cum vidisset Jesus cogitationes eorum, dixit: Ut quid cogitatis mala in cordibus vestris?
5 Quid est facilius dicere: Dimittuntur tibi peccata tua. aut dicere : Surge, et ambula ?
6 Ut autem sciatis quia Filius hominis potestatem habet in terra dimittendi peccata — tunc ait paralytico : Surge, tolle grabatum tuum et vade in domum tuam ”.
7 Et surgens abiit in domum suam.
8 Videntes autem turbæ timuerunt, et glorificaverunt Deum, qui dedit potestatem talem hominibus.
9 Et cum inde exisset Jesus, vidit hominem sedentem in telonio, nomine Matthæum. Et dicit ei: Sequere me. Et surgens secutus est eum.
10 Et factum est, cum accumberet in domo Jesus, ecce multi publicani et peccatores venientes discumbebant cum eo et discipuli ejus.
11 Et videntes pharisæi, dicebant discipulis ejus: Quare cum publicanis et peccatoribus manducat magister vester?
12 At Jesus audiens, ait : Non est opus valentibus medicus, sed male habentibus.
13 Euntes autem discite quid est: Misericordiam volo, et non sacrificium. Non enim veni vocare justos, sed peccatores.
14 Tunc accesserunt ad eum discipuli Joannis, dicentes: Quare nos, et pharisæi jejunamus frequenter, discipuli autem tui non jejunant?
15 Et ait illis Jesus : Numquid possunt filii nuptiarum lugere, quamdiu cum illis est sponsus ? Venient autem dies cum auferetur ab eis sponsus : et tunc jejunabunt.
16 Nemo mittit pallium novum in vestimentum vetus: quod enim impletum est, aufert pallium, et peius scissura est.
17 Neque mittunt vinum novum in utres veteres: alioquin rumpuntur utres, et vinum effunditur, et utres pereunt: sed vinum novum in utres novos mittunt, et ambo conservantur.
18 Hæc illo loquente ad eos, ecce princeps unus accessit, et adorabat eum, dicens: Filia mea modo defuncta est: sed veni, impone manum tuam super eam, et vivet.
19 Et surgens Jesus sequebatur eum, et discipuli ejus.
20 Et ecce mulier, quæ sanguinis fluxum patiebatur duodecim annis, accessit retro, et tetigit fimbriam vestimenti ejus.

21 Dicebat enim intra se: Si vel vestimentum eius tetigero, sana ero.
22 At Jesus conversus, et videns eam, dixit: Confide, filia; fides tua te salvam fecit. Et salva facta est mulier ex illa hora.
23 Et cum venisset Jesus in domum principis, et vidisset tibicines et turbam tumultuantem, dicebat:
24 { Recedite : non est enim mortua puella, sed dormit. Et deridebant eum.
25 Cum autem eiecta esset turba, intravit et tenuit manum eius, et surrexit puella.
26 Et exiit fama hæc in universam terram illam.
27 Et cum discessisset inde Jesus, secuti sunt eum duo cæci, clamantes, et dicentes: Fili David, miserere nostri.
28 Cum autem venisset domum, accesserunt ad eum cæci. Et dicit eis Jesus: Creditis quia hoc possum facere vobis? Dicunt ei : Utique, Domine.
29 Tunc tetigit oculos eorum, dicens: Secundum fidem vestram fiat vobis.
30 Et aperti sunt oculi eorum. Et comminatus est illis Jesus, dicens : Videte ne quis sciat.
31 Ut autem profecti, diffusi sunt in omnibus illis.
32 Egressis autem illis, ecce obtulerunt ei hominem mutum, dæmonium habentem.
33 Et ejecto dæmonio, locutus est mutus, et miratæ sunt turbæ, dicentes: Numquam apparuit sic in Israël.
34 Pharisæi autem dicebant : In principe dæmoniorum ejicit dæmonia.
35 Et circuibat Iesus omnes civitates et castella, docens in synagogis eorum et praedicans evangelium regni et sanans omnem languorem et omnem infirmitatem in populo.
36 Videns autem turbas, misertus est eis, quia erant vexati et iacentes sicut oves non habentes pastorem.
37 Tunc dicit discipulis suis: Messis quidem multa, operarii autem pauci.
38 Rogate ergo Dominum messis, ut mittat operarios in messem suam.

CAPITULUM 10

1 Et convocatis duodecim discipulis suis, dedit illis potestatem spirituum immundorum, ut eicerent eos et curarent omnem languorem, et omnem infirmitatem.
2 Duodecim autem Apostolorum nomina sunt hæc. Primus, Simon, qui dicitur Petrus: et Andreas frater ejus. Iacobum Zebedaei et Ioannem fratrem eius.
3 Philippus et Bartholomaeus; Thomas et Matthaeus publicanus; Iacobus Alphei et Lebbaeus, cognomento Thaddaeus;
4 Simon Chananaeus, et Judas Iscariotes, qui et tradidit eum.
5 hos duodecim misit Iesus et praecepit illis dicens in viam gentium ne abieritis et in civitates Samaritanorum ne intraveritis
6 sed ite potius ad oves quae perierunt domus Israhel
7 Euntes autem prædicate, dicentes : Quia appropinquavit regnum cælorum.
Infirmos curate, mortuos suscitate, leprosos mundate, daemones eicite: gratis accepistis, gratis date.
9 Nolite possidere aurum, neque argentum, neque pecuniam in zonis vestris :
10 neque peram in via neque duas tunicas neque calceamenta neque virgam;
11 In quamcumque autem civitatem aut castellum intraveritis, interrogate quis in ea dignus sit; et ibi manete donec exeatis.
12 Intrantes autem domum, salutate eam.
13 Et si fuerit domus digna, veniat pax vestra super eam: si autem non fuerit digna, pax vestra ad vos revertatur.
14 Et quicumque non receperit vos, neque audiveritis verba vestra, exeuntes de domo illa vel civitate, excutite pulverem pedum vestrorum.
15 Amen dico vobis : Tolerabilius erit terræ Sodomorum et Gomorrhæorum in die judicii, quam illi civitati.
16 Ecce ego mitto vos sicut oves in medio luporum. Estote ergo prudentes sicut serpentes, et simplices sicut columbæ.
17 Cavete autem ab hominibus: tradent enim vos in conciliis, et in synagogis suis flagellabunt vos.
18 et ad praesides et ad reges ducemini propter me in testimonium illis et gentibus.
19 Cum autem tradent vos, nolite cogitare quomodo aut quid loquamini: dabitur enim vobis in illa hora quid loquamini.
20 Non enim vos estis qui loquimini, sed Spiritus Patris vestri, qui loquitur in vobis.
Tradet autem frater fratrem in mortem, et pater puerum, et insurgent filii in parentes, et morte afficient eos.
22 Et eritis odio omnibus propter nomen meum. Qui autem sustinuerit in finem, hic salvus erit.
23 Cum autem persequentur vos in civitate ista, fugite in aliam: amen enim dico vobis, non consummabitis civitates Israel, donec veniat Filius hominis.
Non est discipulus super dominum suum, neque servus super dominum suum.
25 Sufficit discipulo ut sit sicut dominus suus: et servus sicut dominus eius. Si patremfamilias Beelzebub vocaverunt, quanto magis domesticos ejus?
26 Ne ergo timueritis eos. et occultum quod non scietur.
27 Quod dico vobis in tenebris, dicite in lumine : et quod in aure auditis, prædicate super tecta.
28 Et nolite timere eos qui occidunt corpus, animam autem non possunt occidere: sed potius timete eum, qui potest et animam et corpus perdere in gehennam.
29 Nonne duo passeres asse veneunt? et unus ex illis non cadet super terram sine Patre vestro.
30 Vestri autem capilli capitis omnes numerati sunt.
Nolite ergo timere : multis passeribus pluris estis.
32 Quisquis ergo me confessus fuerit coram hominibus, confitebor et ego eum coram Patre meo, qui in cælis est.
33 Quisquis autem me negaverit coram hominibus, negabo et ego eum coram Patre meo, qui in cælis est.
34 Nolite putare quoniam veni pacem mittere in terram : non veni pacem mittere, sed gladium.
35 veni enim contra patrem suum et filiam contra matrem suam et nurum contra socrum suam
36 et inimici hominis domestici eius.
37 Qui amat patrem aut matrem plus quam me, non est me dignus : et qui amat filium aut filiam super me, non est me dignus.
38 Et qui non accipit crucem suam, et sequitur me, non est me dignus.
39 Qui invenerit animam suam, perdet eam : et qui perdiderit animam suam propter me, inveniet eam.

40 Qui recipit vos, me recipit : et qui me recipit, recipit eum qui me misit.
41 Qui recipit prophetam in nomine prophetae, mercedem prophetae accipiet; et, qui recipit iustum in nomine iusti, mercedem iusti accipiet.
42 Si quis autem potum dederit uni ex minimis istis calicem aquæ frigidæ tantum in nomine discipuli, amen dico vobis, non perdet mercedem suam.

CAPUT XI

1 Et factum est, cum consummasset Jesus imperare duodecim discipulis suis, inde discessit docere et praedicare in civitatibus suis.
2 Cum audisset autem Joannes in vinculis opera Christi, misit duos discipulos suos,
3 dixit illi: Tu es qui venturus es, an alium exspectamus?
4 { Respondit Jesus, et dixit eis: Ite, et ostendite Joanni quæ auditis et videtis.
5 Caeci vident, et claudi ambulant, leprosi mundantur, surdi audiunt, mortui resurgunt, pauperes evangelizantur.
6 Et beatus est, qui non fuerit scandalizatus in me.
7 Illis autem abeuntibus, cœpit Jesus dicere ad turbas de Joanne: Quid existis in desertum videre? arundinem vento agitatam?
8 Sed quid existis videre? Hominem mollibus vestimentis indutum? Ecce qui mollibus vestiuntur, in domibus regum sunt.
9 Sed quid existis videre? Prophetam? Etiam dico vobis, et plus quam prophetam.
10 Hic est enim, de quo scriptum est : Ecce mitto angelum meum ante faciem tuam, qui præparabit viam tuam ante te.
11 Amen dico vobis : Maior inter natos mulierum non surrexit Joanne Baptista : qui autem minor est in regno cælorum, major est illo.
12 A diebus autem Joannis Baptistæ usque nunc regnum cælorum vim patitur, et violenti rapiunt illud.
13 Omnes enim prophetae et lex usque ad Ioannem prophetaverunt;
14 et si vultis recipere, ipse est Elias, qui venturus est.
15 Qui habet aures audiendi, audiat.
16 Cui assimilabo generationem istam? Similis est pueris sedentibus in foro et convocatis sociis;
17 et dicentes: Cecinimus vobis, et non saltastis; flebamus vobis, et non planxistis.
18 Venit enim Joannes neque manducans, neque bibens, et dicunt: Dæmonium habet.
19 Venit Filius hominis manducans et bibens, et dicunt: Ecce homo vorax et potator vini, publicanorum et peccatorum amicus. Et iustificata est sapientia a filiis suis.
20 Tunc cœpit exprobrare civitatibus in quibus factae sunt plurimae virtutes eius, eo quod non resipiscant.
21 Vae tibi, Chorazin! væ tibi Bethsaida! si enim in Tyro et Sidone factæ fuissent virtutes, quæ factæ sunt in vobis, olim in cilicio et cinere pœniterent.
22 Verumtamen dico vobis : Tyro et Sidoni remissius erit in die judicii, quam vobis.
23 Et tu, Capharnaum, qui exaltatus es in caelum, deduceris in infernum; si enim factae sunt in te virtutes, quae factae sunt in Sodomis, mansissent usque in hodiernum diem.
24 Ego autem dico vobis : Terra Sodomorum remissius erit in die judicii, quam tibi.
25 In illo tempore respondens Iesus dixit: “ Confiteor tibi, Pater, Domine caeli et terrae, quia abscondisti haec a sapientibus et prudentibus, et revelasti ea parvulis.
26 Ita Pater : sic enim visum est in conspectu tuo.
Omnia mihi tradita sunt a Patre meo. neque Patrem quis novit, nisi Filius, et cui voluerit Filius revelare.
28 Venite ad me, omnes qui laboratis et onerati estis, et ego reficiam vos.
29 Tollite iugum meum super vos, et discite a me; quia mitis sum et humilis corde, et invenietis requiem animabus vestris.
30 Jugum enim meum suave est, et onus meum leve.

CAPITULUM 12

1 In illo tempore: Abiit Iesus sabbato per sata; Esurientes autem discipuli eius coeperunt vellere spicas et manducare.
Pharisæi autem videntes, dixerunt ei : Ecce discipuli tui faciunt quod non licet facere sabbatis.
3 At ille dixit eis: Non legistis quid fecerit David, quando esuriit, et qui cum eo erant?
4 Quomodo intravit in domum Dei, et panes propositionis comedit, quos non licebat ei edere, neque his qui cum eo erant, nisi solis sacerdotibus?
5 Aut non legistis in lege quia sabbatis sacerdotes in facro sabbatum violant, et sine crimine sunt?
6 Dico autem vobis, quia templo major est hic.
7 Si autem sciretis quid sit : Misericordiam et non sacrificium, et non innocentes, condemnabitis.
Dominus est enim Filius hominis etiam sabbati.
9 Et cum inde transisset, venit in synagogam eorum.
10 Et ecce homo manum habens aridam. Et interrogabant eum dicentes: “ Licet sabbatis curare? ut accusarent eum.
11 Et dixit illis: Quis erit ex vobis homo, qui habeat ovem unam, et si ceciderit sabbatis in foveam, nonne tenebit et levabit eam?
12 Quanto magis melior est homo ove ? Unde licet sabbatis bene facere.
13 Tunc ait homini: Extende manum tuam. Et extendit. et restituta est sicut alter.
14 Exeuntes autem pharisæi, consilium inierunt contra eum, ut eum perderent.
15 Iesus autem sciens recessit inde et secutae sunt eum turbae multae et curavit eos omnes
16 Et comminabantur eis ne manifestarent illum.
17 ut adimpleretur quod dictum est per Isaiam prophetam dicentem
18 [Ecce puer meus, quem elegi, dilectus meus, in quo bene complacuit animæ meæ. dilecte mi, in quo bene complacuit anima mea: spiritum meum ponam super eum, et iudicium gentibus dabit.
19 Non contendet, neque clamabit; nec audiet aliquis in plateis vocem eius.
20 Calamum quassatum non conteret, et linum fumigans non exstinguet, donec mittat ad victoriam iudicium.
21 Et in nomine ejus sperabunt gentes.
22 Tunc oblatus est ei dæmonium habens, cæcus, et mutus, et curavit eum ita ut loqueretur, et videret.
23 Et stupebant omnes turbæ, et dicebant: Numquid hic est filius David?

24 Pharisæi autem audientes, dixerunt: Hic non ejicit dæmones nisi in Beelzebub principe dæmoniorum.
25 { Sciens autem Jesus cogitationes eorum, dixit eis: Omne regnum in seipsum divisum desolabitur. et non omnis civitas, aut domus in semetipsam dispertiatur:
26 Et si Satanas Satanam eicit, adversus se divisus est; quomodo ergo stabit regnum eius?
27 Si autem ego in Beelzebub ejicio dæmonia: filii vestri in quo ejiciunt? Ideo ipsi iudices vestri erunt.
28 Si autem ego in Spiritu Dei eiicio dæmonia, ergo pervenit in vos regnum Dei.
29 Alioquin quomodo potest quis introire in domum fortis, et vasa eius diripere, nisi prius alligaverit fortem? et tunc domum ejus diripiet.
30 Qui non est mecum, contra me est; et qui non congregat mecum, spargit.
31 Ideo dico vobis: Omne peccatum et blasphemia remittetur hominibus: Spiritus autem blasphemia non remittetur.
32 Et omnis qui dicit verbum in Filium hominis, remittetur ei: qui autem dixerit contra Spiritum Sanctum, non remittetur ei neque in hoc saeculo neque in futuro.
33 Aut facite arborem bonam et fructum eius bonum; aut facite arborem malam, et fructum ejus malum: siquidem ex fructu arbor agnoscitur.
34 Progenies viperarum, quomodo potestis bona loqui, cum sitis mali ? ex abundantia enim cordis os loquitur.
35 Bonus homo de bono thesauro cordis sui profert bona: et malus homo de malo thesauro profert mala.
36 Dico autem vobis, quoniam omne verbum otiosum quod locuti fuerint homines, reddent de eo rationem in die judicii.
37 Ex verbis enim tuis justificaberis, et ex verbis tuis condemnaberis.
38 Tunc responderunt ei quidam de scribis et pharisæis, dicentes: Magister, volumus a te signum videre.
39 Qui respondens ait illis: Generatio mala et adultera signum requirit; et signum non dabitur ei, nisi signum Ionae prophetae:
40 Erat enim Jonas in ventre ceti tribus diebus et tribus noctibus; sic erit Filius hominis tribus diebus et tribus noctibus in corde terrae.
41 viri Ninivitae surgent in iudicio cum generatione ista et condemnabunt eam quia egerunt paenitentiam in praedicatione Ionae et ecce plus quam Iona hic!
42 Regina Austri surget in judicio cum generatione hac, et condemnabit eam: quia venit a finibus terræ audire sapientiam Salomonis. et ecce plus quam Salomon hic.
43 Cum immundus spiritus exierit ab homine, ambulat per loca arida, quaerens requiem, et non invenit.
44 Tunc dicit : Revertar in domum meam unde exivi. et cum venerit, invenit vacuum, scopis mundatam, et ornatam.
45 Tunc vadit, et assumit septem alios spiritus secum nequiores se, et intrantes habitant ibi : et fiunt novissima hominis illius pejora prioribus. Sic erit et generationi huic pessimae.
46 Adhuc eo loquente ad populum, ecce mater ejus et fratres stabant foris, volentes loqui cum eo.
47 Dixit ergo ei quidam : Ecce mater tua et fratres tui foris stant, volentes loqui tecum.
48 At ipse respondens dicenti sibi, ait : Quæ est mater mea ? et qui sunt fratres mei?
49 Et extendens manum in discipulos suos, dixit : Ecce mater mea et fratres mei.
50 Quicumque enim fecerit voluntatem Patris mei, qui in cælis est, ipse meus frater, et soror, et mater est.

CAPITULUM 13

1 In illo die exiens Jesus de domo, sedebat secus mare.
2 et conveniunt ad eum turbae multae ut ascendens in naviculam sederet et omnis multitudo stabat in litore.
3 et multa in parabolis dicebat illis dicens ecce exiit qui seminat seminare;
4 Et cum seminat, quaedam ceciderunt secus viam, et venerunt volucres et comederunt ea.
5 Alia ceciderunt in petrosa, ubi non habebant terram multam: et continuo exorta sunt, quia non habebant altitudinem terrse:
6 { sole autem orto æstuaverunt; et quia non habebant radicem, aruerunt.
7 Et aliud cecidit inter spinas; et creverunt spinae et suffocaverunt ea;
8 Alia autem ceciderunt in terram bonam: et dabant fructum, aliud centesimum, aliud sexagesimum, aliud trigesimum.
9 Qui habet aures audiendi, audiat.
10 Et accedentes discipuli dixerunt ei: Quare in parabolis loqueris eis?
11 { Ipse autem respondens ait illis: Quia vobis datum est nosse mysteria regni cælorum, illis autem non est datum.
12 Qui enim habet, dabitur ei, et abundabit: qui autem non habet, et quod habet auferetur ab eo.
13 Ideo in parabolis loquor eis: quia videntes non vident; et audientes non audiunt, neque intelligunt.
14 Et in illis impleta est prophetia Isaiae, dicentis: “ Auditu audietis, et non intellegetis; et videbitis et non videbitis
15 Ingravatum est enim cor populi hujus, et aures ejus graviter auditus, et oculos suos clauserunt; ne forte oculis videant, et auribus audiant, et corde intelligant, et convertantur, et sanem eos.
16 Vestri autem beati oculi, quia vident, et aures vestrae, quia audiunt.
17 amen enim dico vobis quia multi prophetae et iusti desideraverunt videre quae vos videtis et non vidistis et ea quae auditis, et non audistis.
18 Vos ergo audite parabolam seminantis.
19 Omnis qui audit verbum regni, et non intelligit, venit malus, et rapit quod seminatum est in corde ejus. Hic est qui secus viam seminatus est.
20 Qui autem in petrosa seminatus est, hic est qui verbum audit, et continuo cum gaudio accipit illud;
21 non habet autem in se radicem sed est tempus quoniam tribulatio sive persecutio orta est propter verbum continuo scandalizatur
22 Qui autem in spinis seminatus est, hic est qui verbum audit. et sollicitudo sæculi hujus, et deceptio divitiarum suffocat verbum, et sine fructu efficitur.
23 Qui autem in terram bonam seminatus est, hic est qui audit verbum, et intelligit. aliud centesimum, aliud sexagesimum, aliud trigesimum.
aliam parabolam proposuit eis dicens simile est regnum caelorum homini seminanti bonum semen in agro suo

25 Cum autem dormirent homines, venit inimicus eius, et superseminavit zizania in medio tritici, et abiit.
26 Cum autem crevisset herba, et fructum fecisset, tunc apparuerunt et zizania.
accedentes autem servi patris familias dixerunt ei domine nonne bonum semen seminasti in agro tuo unde ergo habet zizania?
28 Ait illis: Inimicus homo hoc fecit. Dixerunt ei servi : Vis ergo imus et colligimus ea ?
29 At ille dixit : Non. ne colligentes zizania eradicetis cum eis et triticum.
30 Sinite utraque crescere usque ad messem: et in tempore messis dicam messoribus: Colligite primum zizania, et alligate ea in fasciculos ad comburendum: triticum autem congregate in horreum meum.
31 aliam parabolam proposuit eis dicens simile est regnum caelorum grano sinapis quod accipiens homo seminavit in agro suo
32 Quod quidem minimum est omnium seminum: cum autem creverit, major est inter herbas, et fit lignum: ita ut veniant volucres cæli, et in ramis ejus manent.
33 Aliam parabolam proposuit eis. Simile est regnum caelorum fermento, quod acceptum mulier abscondit in farinae sata tria, donec fermentatum est totum.
34 Haec omnia in parabolis dicebat turbis; sine parabola autem non loquebatur eis
35 ut adimpleretur quod dictum est per prophetam dicentem: Aperiam in parabolis os meum; Quae abscondita sunt ab origine mundi proferam.
36 Dimisit ergo Jesus turbas, et abiit in domum suam. Et accesserunt ad eum discipuli ejus, dicentes : Edissere nobis parabolam zizaniorum agri.
37 { Qui respondens ait illis: Qui seminat bonum semen, est Filius hominis.
38 Ager autem est mundus. bonum semen sunt filii regni; zizania autem filii sunt nequam.
39 Inimicus autem, qui seminavit ea, est diabolus. messis vero consummatio sæculi est. Messores autem, angeli sunt.
40 sicut ergo colliguntur zizania et igni conburuntur sic erit in consummatione saeculi sic erit in fine saeculi.
41 mittet Filius hominis angelos suos et colligent de regno eius omnia scandala et eos qui faciunt iniquitatem
42 { et mittent eos in caminum ignis.
43 Tunc justi fulgebunt sicut sol in regno Patris eorum. Qui habet aures audiendi, audiat.
44 Simile est regnum caelorum thesauro abscondito in agro; quam cum invenerit homo abscondit et prae gaudio illius vadit et vendit universa quae habet et emit agrum illum
45 simile est regnum caelorum homini negotiatori quaerenti bonas margaritas
46 Et cum invenisset unam pretiosam margaritam, abiit et vendidit omnia, quae habebat, et emit eam.
47 Iterum simile est regnum caelorum sagenae missae in mare, et ex omni genere congreganti:
48 quam cum impleta esset, applicuerunt: et sedentes, congregaverunt bonos in vasa, malos autem eiecerunt.
49 sic erit in consummatione sseculi exibunt angeli et separabunt malos de medio iustorum
50 { et mittent eos in caminum ignis.
51 Dicit eis Jesus : Intellexistis hæc omnia ? Dicunt ei: Utique, Domine.
52 Tunc ait illis: " Ideo omnis scriba, qui natus est in regno caelorum, similis est homini patrifamilias, qui profert de thesauro suo nova et vetera.
53 Et factum est, cum consummasset Jesus parabolas istas, transiit inde.
54 Et veniens in patriam suam, docebat eos in synagoga eorum, ita ut mirarentur, et dicerent: Unde huic sapientia hæc, et virtutes?
55 Nonne hic est fabri filius? Nonne mater eius dicitur Maria? et fratres eius Iacobum et Ioseph et Simonem et Iudam?
56 Et sorores ejus, nonne omnes apud nos sunt? Unde ergo huic omnia ista?
57 { Et scandalizabantur in eo. Jesus autem dixit eis : Non est propheta sine honore, nisi in patria sua, et in domo sua.
58 Et non fecit ibi virtutes multas propter incredulitatem illorum.

CAPITULUM 14

1 In illo tempore Herodes tetrarcha audita est fama Jesu,
2 { Dixitque ad servos suos: Hic est Joannes Baptista. resurrexit a mortuis. et ideo virtutes in illo se ostendunt.
Herodes enim tenuit Joannem, et alligavit eum: et posuit in carcerem propter Herodiadem uxorem Philippi fratris sui.
4 Dicebat enim illi Joannes: Non licet tibi habere eam.
5 Et volens illum occidere, timuit populum: quia sicut prophetam eum habebant.
6 Die autem natalis Herodis saltavit filia Herodiadis in medio, et placuit Herodi.
7 Unde cum juramento pollicitus est ei dare quodcumque postulasset ab eo.
8 At illa præmonita a matre sua: Da mihi hic in disco caput Joannis Baptistæ.
9 Et contristatus est rex: verumtamen propter jusjurandum, et qui recumbebant, jussit illi dari.
10 Misitque et decollavit Joannem in carcere.
11 Et allatum est caput ejus in disco, et datum est puellæ : et attulit matri suæ.
12 Et accedentes discipuli ejus tulerunt corpus : et sepelierunt illud, et abierunt, et dixerunt Jesu.
13 Et cum audisset Jesus, abiit inde navi in desertum locum seorsum. Et cum audissent turbæ, secuti sunt eum pedibus de civitatibus.
14 Et exiens vidit turbam multam, et misertus est eis, et curavit languidos eorum.
15 Vespere autem facto, accesserunt ad eum discipuli eius dicentes: " Desertus est locus, et hora iam praeteriit; dimitte turbas, ut in castella vadant et emant sibi escas.
16 Iesus autem dixit eis: " Non habent necesse ire; date eis manducare.
17 Responderunt ei: Non habemus hic nisi quinque panes et duos pisces.
18 Qui ait eis : Afferte illos ad me.
19 et iussit turbis discumbere super fenum et acceptis quinque panibus et duobus piscibus et aspiciens in caelum benedixit et fregit et discipulis suis dedit panes et discipuli turbae .
20 Et manducaverunt omnes, et saturati sunt. Et tulerunt reliquias duodecim cophinos fragmentorum plenos.
Erant autem qui manducaverunt quinque millia virorum, extra parvulos et mulieres.

22 Et statim coegit Jesus discipulos suos ascendere in navim, et praecedere eum trans fretum, cum dimitteret turbas.
23 Et cum dimisisset turbas, ascendit in montem solus orare. Vespere autem facto, solus erat ibi.
24 navicula autem in medio mari jactabatur fluctibus: erat enim contrarius ventus.
25 Quarta autem vigilia noctis abiit ad eos, ambulans supra mare.
26 Et videntes eum super mare ambulantem, turbati sunt, dicentes: Quia phantasma est. et prae timore clamaverunt.
27 Statimque Jesus locutus est eis, dicens : Habete fiduciam. ego sum; nolite timere.
28 Respondens autem Petrus, dixit : Domine, si tu es, jube me ad te venire super aquas.
29 At ipse ait: Veni. Et descendens Petrus de navicula, ambulabat super aquam ut veniret ad Jesum.
30 Videns vero ventum validum, timuit; et cum coepisset mergi, clamavit dicens: Domine, salvum me fac.
31 Et continuo Jesus extendens manum, apprehendit eum : et ait illi : Modicæ fidei, quare dubitasti ?
32 Et cum ascendissent in naviculam, cessavit ventus.
33 Qui autem in navicula erant, venerunt, et adoraverunt eum, dicentes : Vere Filius Dei es.
34 Et cum transfretassent, venerunt in terram Genesar.
35 Et cum cognovissent eum viri loci illius, miserunt in universam regionem illam, et obtulerunt ei omnes male habentes.
36 et rogabant eum ut fimbriam vestimenti eius tangerent et quotquot tangebant eum salvi facti sunt

Capitulum 15

1 Tunc accesserunt ad Jesum scribae et pharisæi, qui erant ab Jerosolymis, dicentes:
Quare discipuli tui transgrediuntur traditionem seniorum? non enim lavant manus suas cum panem manducant.
3 Ipse autem respondens ait illis: Quare et vos transgredimini mandatum Dei per traditionem vestram?
4 Nam Deus præcepit, dicens : Honora patrem tuum, et matrem : et, Qui maledixerit patri, vel matri, morte moriatur.
5 Vos autem dicitis: “Quicumque dixerit patri vel matri: Munus est, quodcumque ex me profuerit;
6 Patrem suum et matrem non honorificabit, liber erit. Sic irritum fecistis mandatum Dei per traditionem vestram.
7 hypocritae bene prophetavit de vobis Esaias dicens
8 Populus hic labiis me appropinquat, et labiis suis honorat me; cor autem eorum longe est a me.
9 Sed frustra colunt me, docentes doctrinas, mandata hominum.
10 Et convocata turba, dixit eis : Audite, et intelligite.
11 Non quod intrat in os, coinquinat hominem; sed quod procedit ex ore, hoc coinquinat hominem.
12 Tunc accedentes discipuli ejus, dixerunt ei : Scis quia pharisæi scandalizati sunt, postquam audierunt hunc sermonem ?
13 { At ipse respondens ait: Omnis plantatio, quam non plantavit Pater meus cælestis, eradicabitur.
14 Sinite illos: cæci sunt duces cæcorum. cæcus autem si cæcum ducat, ambo in foveam cadunt.
15 Respondens autem Petrus dixit ei : Edissere nobis parabolam istam.
16 { At ille dixit: Adhuc et vos imprudentes estis?
17 Non intelligitis quia omne quod in os intrat, in ventrem vadit, et in secessum emittitur ?
18 Quae autem procedunt de ore, de corde procedunt; et coinquinant hominem.
19 de corde enim exeunt cogitationes malae homicidia adulteria fornicationes furta falsa testimonia blasphemiae
20 Hæc sunt, quæ coinquinant hominem : non lotis autem manibus manducare, non coinquinat hominem.
21 Et abiit inde Jesus, et abiit in fines Tyri et Sidonis.
22 Et ecce mulier Chananaea de finibus illis clamabat ad eum, dicens: Miserere mei, Domine, fili David; Filia mea male a daemonio vexatur.
23 Qui non respondit ei verbum. Et accedentes discipuli ejus rogabant eum dicentes: Dimitte eam. post nos enim clamat.
24 Qui respondens dixit : Non sum missus nisi ad oves quæ perierunt domus Israël.
25 At illa venit, et adoravit eum, dicens : Domine, adjuva me.
26 Qui respondens ait : Non est bonum sumere panem filiorum, et mittere canibus.
27 At illa dixit : Etiam Domine : nam et catelli edunt de micis quæ cadunt de mensa dominorum suorum.
28 Tunc respondens Jesus, dixit illi : O mulier, magna est fides tua : fiat tibi sicut vis. Et sanata est filia eius ex illa hora.
29 Et cum transisset inde Iesus, venit ad mare Galilaeae; Et ascendens in montem, sedebat ibi.
30 Et accesserunt ad eum turbae multae, habentes secum claudi, caecos, mutos, debiles, et alios multos: et proiecerunt ante pedes eius. et sanavit eos;
31 In tantum ut mirarentur turbae, videntes mutum loqui, debiles sanos, claudos ad gressum, caecos ad videndum; et glorificaverunt Deum Israel.
32 Jesus autem convocatis discipulis suis, dixit : Misereor turbæ, quia triduo jam perseverant mecum, et non habent quod manducent : et jejunantes eos non dimittam, ne deficiant in via.
33 Et dicunt ei discipuli ejus: Unde habemus panes tantum in deserto, ut tantam multitudinem impleamus?
34 Et ait illis Jesus : Quot habetis panes ? At illi dixerunt : Septem, et paucos pisciculos.
35 et præcepit turbæ discumbere super terram.
36 et accipiens septem panes et pisces et gratias agens fregit et dedit discipulis suis et discipuli turbae
37 Et comederunt omnes, et saturati sunt. Et quod superfuit de fragmentis, tulerunt septem sportas plenas.
38 Erant autem qui manducaverunt quatuor millia hominum, extra parvulos et mulieres.
39 Et, dimissa turba, ascendit in naviculam: et venit in fines Magedan.

Caput 16

1 Pharisæi autem cum sadducæis venientes, rogabant eum, ut signum de cælo ostenderet eis.
2 Qui respondens, ait illis : Vespere autem dicitis : Serenum erit, rubicundum est enim cælum.

3 Et mane: Hodie tempestas, rutilat enim triste cælum. O hypocritae, faciem caeli diiudicatis; Faciem ergo cæli dijudicare nostis : signa autem temporum non potestis scire ?
4 Generatio nequam et adultera signum quaerit; et signum non dabitur ei, nisi signum Ionae prophetae. Et relictis illis, abiit.
5 Et cum venissent discipuli ejus trans fretum, obliti sunt panes accipere.
6 { Tunc dicit illis Jesus: Videte, et cavete a fermento pharisæorum et sadducæorum.
7 At illi cogitabant intra se dicentes: Quia panes non accepimus.
8 Quod cum vidisset Iesus, dixit eis: " Modicae fidei, quid cogitatis inter vos, quia panes non habetis?
9 Nondum intelligitis, neque recordamini quinque panum quinque millia, et quot sportas sumpsistis?
10 Neque septem panes quatuor millia, et quot sportas sumpsistis?
11 Unde nescitis quoniam non de pane locutus sum vobis, ut caveatis a fermento pharisaeorum et sadducaeorum?
12 Tunc intellexerunt quia non dixerit cavendum a fermento panum, sed a doctrina pharisæorum et sadducæorum.
13 Cum venisset Jesus in partes Caesareae Philippi, interrogavit discipulos suos, dicens : Quem dicunt homines esse Filium hominis ?
14 At illi dixerunt: Alii Joannem Baptistam, alii autem Eliam. alii vero Jeremias, vel unus ex prophetis.
15 Dicit illis Jesus : Vos autem, quem me esse dicitis ?
16 Respondens Simon Petrus dixit: Tu es Christus, Filius Dei vivi.
17 Respondens autem Iesus dixit ei: " Beatus es, Simon Bariona: quia caro et sanguis non revelavit tibi, sed Pater meus, qui in caelis est.
18 et ego dico tibi quia tu es Petrus et super hanc petram aedificabo ecclesiam meam et portae inferi non praevalebunt adversus eam.
19 Et tibi dabo claves regni cælorum: et quodcumque ligaveris super terram, erit ligatum in cælis: et quodcúmque sólveris super terram, erit solútum in cælis.
20 Tunc præcepit discipulis suis ut nemini dicerent quia ipse esset Jesus Christus.
21 Exinde coepit Jesus ostendere discipulis suis, quia oporteret eum ire Jerosolymam, et multa pati a senioribus, et principibus sacerdotum, et scribis, et occidi, et tertia die resurgere.
22 Et assumens eum Petrus, cœpit increpare illum dicens: Absit a te, Domine: non erit tibi hoc.
23 Qui conversus, et dixit Petro: Vade post me, Satana: scandalum mihi es: non enim sapis ea quæ Dei sunt, sed quæ hominum sunt.
24 Dixit ergo Jesus ad discipulos suos : Si quis vult post me venire, abneget semetipsum, et tollat crucem suam, et sequatur me.
25 Qui enim voluerit animam suam salvam facere, perdet eam: qui autem perdiderit animam suam propter me, inveniet eam.
26 Quid enim prodest homini, si mundum universum lucretur, animae vero suae perdat? aut quam dabit homo commutationem pro anima sua?
27 Filius enim hominis venturus est in gloria Patris sui cum angelis suis et tunc reddet unicuique secundum opera sua.
28 Amen dico vobis : Sunt quidam hic stantes, qui non gustabunt mortem, donec videant Filium hominis venientem in regno suo.

CAPUT XVII

1 Et post dies sex assumit Jesus Petrum, et Jacobum, et Joannem fratrem ejus, et ducit illos in montem excelsum seorsum.
2 et transfiguratus est ante eos: et resplenduit facies ejus sicut sol: vestimenta autem ejus facta sunt alba sicut nix.
3 Et ecce apparuerunt illis Moyses et Elias cum eo loquentes.
4 Respondens autem Petrus dixit ad Iesum: " Domine, bonum est nos hic esse; si vis, faciamus hic tria tabernacula; et tibi unum et Moysi unum et Eliae unum.
5 Adhuc eo loquente, ecce nubes lucida obumbravit eos. Et ecce vox de nube dicens: " Hic est Filius meus dilectus, in quo mihi bene complacui; ipsum audite.
6 Et audientes discipuli ceciderunt in faciem suam, et timuerunt valde.
7 Et accessit Jesus, et tetigit eos : dixitque eis : Surgite, et nolite timere.
8 Levantes autem oculos suos, neminem viderunt nisi solum Jesum.
9 Et descendentibus illis de monte, præcepit illis Jesus, dicens: Nemini dixeritis visionem, donec Filius hominis a mortuis resurgat.
10 Et interrogaverunt eum discipuli, dicentes: Quid ergo scribæ dicunt, quod Eliam oporteat primum venire?
11 { Respondit Jesus, et dixit eis: Elias vere veniet primus et restituet omnia.
12 Dico autem vobis quia Elias jam venit, et non cognoverunt eum, sed fecerunt in eo quæcumque voluerunt. Similiter et Filius hominis passurus est ab eis.
13 Tunc intellexerunt discipuli quia de Ioanne Baptista dixisset eis.
14 Et cum venissent ad turbam, accessit ad eum vir quidam, genu flexo ante eum, dicens:
15 Domine, miserere filii mei, quoniam lunaticus est et vexatus est; sæpe enim cadit in ignem, et frequenter in aquam.
16 Et obtuli eum discipulis tuis, et non potuerunt curare eum.
17 Respondens autem Iesus dixit: " O generatio incredula et perversa, quousque ero vobiscum? usquequo patiar vos? Afferte huc illum ad me.
18 Jesus autem comminatus est diabolo. et curatus est puer ex illa hora.
19 Tunc accesserunt discipuli ad Jesum seorsum, et dixerunt: Quare non potuimus eicere eum?
20 { Dixit ergo eis Jesus: Propter incredulitatem vestram. et transibit; et nihil vobis impossibile erit.
21 Hoc autem genus non ejicitur nisi per orationem et jejunium.
22 { Conversantibus autem eis in Galilæa, dixit illis Jesus: Filius hominis tradendus est in manus hominum.
23 (17:22) et occident eum, et tertia die resurget. Et contristati sunt vehementer.

24 Et cum venissent Capharnaum, accesserunt ad Petrum, et dixerunt: Magister vester non solvit tributum?
25 Ait: Etiam. Et cum intrasset domum, prævenit eum Jesus, dicens: Quid tibi videtur Simon? reges terrae a quibus accipiunt tributum vel censum? a filiis suis, an ab alienis?
26 Dicit ei Petrus : Ab alienis. Dicit ei Jesus : Ergo liberi sunt filii.
27 Ut autem non scandalizemus eos, vade ad mare et mitte hamum et eum piscem, qui primus ascenderit, tolle; et cum aperueris os eius, invenies staterem: illum sumens, da eis pro me et te.

Capitulum 18

1 In illo tempore accesserunt discipuli ad Jesum, dicentes: Quis, putas, maior est in regno cælorum?
2 Et vocavit ad eum Jesus parvulum, et posuit eum in medio eorum.
3 et dixi: amen dico vobis: Nisi conversi fueritis, et efficiamini sicut parvuli, non intrabitis in regnum caelorum.
4 Quicumque ergo humiliaverit se sicut parvulus iste, hic maior est in regno caelorum.
5 Et qui susceperit unum parvulum talem in nomine meo, me suscipit.
6 Si quis autem scandalizaverit unum de pusillis istis qui in me credunt, expedit ei ut suspendatur mola asinaria in collo ejus, et demergatur in profundum maris.
7 { Væ mundo a scandalis! Necesse est enim ut veniant scandala; Vae autem homini illi per quem scandalum venit!
8 Si autem manus tua, vel pes tuus scandalizat te, abscide eum, et projice abs te : bonum tibi est ad vitam ingredi debilem, vel claudum, quam duas manus vel duos pedes habentem mitti in ignem æternum.
9 Et si oculus tuus scandalizat te, erue eum, et projice abs te : bonum tibi est cum uno oculo in vitam intrare, quam duos oculos habentem mitti in gehennam ignis.
10 Videte ne contemnatis unum ex his pusillis; dico enim vobis quod angeli eorum in caelis semper vident faciem patris mei qui in caelis est
11 Venit enim Filius hominis salvare quod perierat.
12 Quid vobis videtur? si habet centum oves, et erravit una ex eis, nonne relinquit nonaginta novem et vadit in montes et quaerit quod erravit?
13 Et si tamen invenerit, amen dico vobis, plus gaudet de ovibus illis, quam de nonaginta novem, quae non erraverunt.
14 Sic non est voluntas Patris vestri, qui in cælis est, ut pereat unus ex pusillis istis.
15 si autem peccaverit in te frater tuus vade et corripe eum inter te et ipsum solum si te audierit lucratus es fratrem tuum
16 Si autem te non audierit, adhibe tecum adhuc unum vel duos, ut in ore duorum vel trium testium stabit omne verbum.
17 Quod si non audierit eos : dic ecclesiæ : si autem ecclesiam non audierit, sit tibi sicut ethnicus et publicanus.
18 Amen, dico vobis: Quodcumque ligaveritis super terram, erit ligatum in caelis: et quodcumque solveritis super terram, erit solutum in caelis.
19 Iterum dico vobis: Si duo ex vobis consenserint super terram de omni re, quam petierint, fiet illis a Patre meo, qui in caelis est.
20 Ubi enim sunt duo vel tres congregati in nomine meo, ibi sum in medio eorum.
21 Tunc accedens Petrus ad eum, dixit : Domine, quoties peccabit in me frater meus, et dimittam ei ? usque septies?
22 Dicit illi Jesus : Non dico tibi usque septies : sed usque septuagies septies.
23 Propterea simile est regnum caelorum homini regi, quod habet rationem de servis eius.
24 Et cum cœpisset rationem ponere, oblatus est ei unus, qui debebat ei decem millia talentorum.
25 Cum autem non redderet, dominus suus vendidit eum, et uxorem, et filios, et omnia, quae habebat, et reddi.
26 Procidens autem servus ille, orabat eum, dicens : Patientiam habe in me, et omnia reddam tibi.
27 Misertus autem dominus servi illius, dimisit eum, et debitum dimisit ei.
28 Exiit autem idem servus, et invenit unum de conservis suis, qui debebat ei centum denarios: et apprehendit eum manus, dicens: Redde mihi quod debes.
29 Et procidens conservus ejus, rogabat eum, dicens : Patientiam habe in me, et omnia reddam tibi.
30 Ille autem noluit, sed abiit et misit eum in carcerem, donec redderet debitum.
31 Videntes autem conservi eius quod factum est, contristati sunt valde, et venerunt et nunciaverunt domino suo omnia quae fiebant.
32 Tunc vocavit illum dominus suus, et ait illi : Serve nequam, omne debitum dimisi tibi quoniam rogasti me.
33 Non ergo oportuit et te misereri conservi tui, sicut et ego tui misertus sum?
34 Et iratus dominus ejus, tradidit eum tortoribus, quoadusque redderet universum debitum suum.
35 Sic et Pater meus cælestis faciet vobis, si non remiseritis unusquisque fratri suo de cordibus vestris.

CAP 19

1 Et factum est, cum consummasset Jesus verba hæc, migravit a Galilæa, et venit in fines Judææ trans Jordanem.
2 Et secutae sunt eum turbae multae; et curavit eos ibi.
3 Et accesserunt ad eum pharisæi tentantes eum, et dicentes : Licet homini dimittere uxorem suam quacumque ex causa ?
4 qui respondens ait illis non legistis quia qui fecit ab initio masculum et feminam fecit eos
5 et dixit: Propter hoc relinquet homo patrem et matrem, et adhærebit uxori suæ, et erunt duo in carne una?
6 Itaque jam non sunt duo, sed una caro. Quod ergo Deus coniunxit, homo non separet.
7 Dicunt illi : Quid ergo Moyses mandavit dare libellum repudii, et dimittere ?
8 Ait illis : Moyses propter duritiam cordis vestri permisit vos dimittere uxores vestras, ab initio autem non sic.
9 Dico autem vobis: Quicumque dimiserit uxorem suam, nisi ob fornicationem, et aliam duxerit, mœchatur. Et qui dimissam duxerit, mœchatur.
10 Dicunt ei discipuli ejus: Si ita est causa hominis cum uxore, non expedit nubere.

11 Qui dixit illis : Non omnes capiunt verbum istud, nisi quibus datum est.
12 sunt enim eunuchi qui de matris utero sic nati sunt et sunt eunuchi qui facti sunt ab hominibus et sunt eunuchi qui se ipsos castraverunt propter regnum caelorum qui potest capere capiat Qui potest capere capiat.
13 Tunc oblati sunt ei parvuli, ut manus eis imponeret, et oraret.
14 Jesus vero ait eis : Sinite parvulos, et nolite eos prohibere ad me venire : talium est enim regnum cælorum.
15 Et imposuit eis manus, et profectus est inde.
16 Et ecce unus accedens dixit ei: “ Magister bone, quid boni faciam ut habeam vitam aeternam?
17 Qui dixit ei : Quid me dicis bonum ? non est bonus nisi unus, id est Deus: si autem vis ad vitam ingredi, serva mandata.
18 Dicit illi: Quæ? Jesus dixit, Non homicidium facies, Non moechaberis, Non furtum facies, Non falsum testimonium dices,
19 Honora patrem tuum et matrem tuam, et diliges proximum tuum sicut teipsum.
20 Dicit illi adolescens : Omnia hæc custodivi a juventute mea : quid adhuc mihi deest ?
21 Ait illi Jesus : Si vis perfectus esse, vade, et vende quæ habes, et da pauperibus, et habebis thesaurum in cælo : et veni, et sequere me.
22 Cum audisset autem adolescens verbum, abiit tristis: erat enim habens multas possessiones.
23 Dixit ergo Jesus ad discipulos suos : Amen dico vobis, quia dives difficile intrabit in regnum cælorum.
24 Et iterum dico vobis : Facilius est camelum per foramen acus transire, quam divitem intrare in regnum Dei.
25 Et audientes discipuli eius mirabantur valde, dicentes: Et quis potest salvus fieri?
26 Jesus autem videns eos, dixit eis : Apud homines hoc impossibile est ; apud Deum autem omnia possibilia sunt.
27 Respondens autem Petrus dixit ei: “ Ecce nos reliquimus omnia et secuti sumus te; quid ergo habebimus?
28 et dixit eis Iesus amen dico vobis quia vos qui secuti estis me in regeneratione cum sederit Filius hominis in throno gloriae suae sedebitis et vos super thronos duodecim iudicantes duodecim tribus Israel.
29 Et omnis qui reliquerit domum, vel fratres, aut sorores, aut patrem, aut matrem, aut uxorem, aut filios, aut agros propter nomen meum, centuplum accipiet, et vitam æternam possidebit.
30 Multi autem erunt primi novissimi. et erunt novissimi primi.

CAPITULUM 20

1 Simile est enim regnum cælorum homini patrifamilias, qui exiit primo mane conducere operarios in vineam suam.
Conventione autem facta cum operariis ex denario diurno, misit eos in vineam suam.
3 Et egressus circa horam tertiam vidit alios stantes in foro otiosos;
4 Et ait illis. Ite et vos in vineam meam, et quod iustum fuerit dabo vobis. Illi autem abierunt.
5 Iterum exiit circa horam sextam et nonam, et fecit similiter.
Circa undecimam autem exiit, et invenit alios stantes, et dicit illis : Quid hic statis tota die otiosi ?
7 Dicunt ei : Quia nemo nos conduxit. Dicit illis: Ite et vos in vineam meam. et, quod iustum est, accipietis.
8 Cum sero autem factum esset, dicit dominus vineæ procuratori suo : Voca operarios, et redde illis mercedem incipiens a novissimis usque ad primos.
9 Cum venissent ergo qui circa undecimam horam venerant, acceperunt singulos denarios.
10 Venientes autem primi arbitrati sunt quod plus essent accepturi; et ipsi singulos denarios.
11 Qui cum acceperant, murmurabant contra patremfamilias,
12 dicentes: Hi novissimi una hora fecerunt, et pares illos nobis fecisti, qui portavimus pondus diei et aestum.
13 At ille respondens uni eorum, dixit : Amice, non facio tibi injuriam : nonne ex denario convenisti mecum ?
14 Tolle quod tuum est, et vade : dabo tibi hoc ultimum sicut et tibi.
15 Aut non licet mihi quod volo, facere? An oculus tuus nequam est, quia ego bonus sum?
16 Sic erunt novissimi primi, et primi novissimi: multi enim sunt vocati, pauci vero electi.
17 Ascendens autem Jesus Jerosolymam, assumpsit secreto duodecim discipulos suos, et dixit illis :
18 Ecce ascendimus in Ierusalem; et Filius hominis tradetur principibus sacerdotum et scribis et condemnabunt eum usque ad mortem
19 Et tradent eum gentibus ad illudendum, et flagellandum, et crucifigendum: et tertia die resurget.
20 Tunc accessit ad eum mater filiorum Zebedæi cum filiis suis, adorans et petens aliquid ab eo.
21 Qui dixit ei : Quid vis ? Ait illi : Fac ut sedeant hi duo filii mei, unus ad dexteram tuam, et unus ad sinistram in regno tuo.
22 Respondens autem Jesus, dixit: Nescitis quid petatis. Potestis bibere calicem, quem ego bibo, et baptismo quo ego baptizor, baptizari? Dicunt ei : Possumus.
23 et ait illis quidem calicem meum bibetis et baptismo quo ego baptizor baptizari sed sedere ad dexteram meam et ad sinistram non est meum dare sed erit eis datum est pro quibus paratum est a Patre meo.
24 Et audientes decem, indignati sunt de duobus fratribus.
25 Jesus autem vocavit eos ad se, et ait : Scitis quia principes gentium dominantur eorum, et qui magnam potestatem habent super eos.
26 Sed non sic erit inter vos: sed quicumque voluerit inter vos maior esse, erit vester minister;
27 Et quicumque voluerit inter vos primus esse, sit vester servus:
28 Sicut Filius hominis non venit ministrari, sed ministrare, et dare animam suam redemptionem pro multis.
29 Et egredientibus eis ab Iericho, secuta est eum turba multa.
30 Et ecce duo cæci sedentes secus viam, cum audissent quia Jesus transiret, clamaverunt, dicentes: Miserere nostri, Domine fili David.
31 Turba autem increpabat eos ut tacerent. At illi magis clamabant, dicentes: Domine, miserere nostri, fili David.
32 Stans autem Jesus vocavit eos, et ait : Quid vultis vobis faciam ?
33 Dicunt ei : Domine, ut aperiantur oculi nostri.

34 Misertus autem eorum Jesus, tetigit oculos eorum. Et confestim viderunt, et secuti sunt eum.

CAPUT XXI

1 Et cum appropinquassent Jerosolymam, et venissent Bethphage in montem Olivarum, misit Jesum duos discipulos,
2 { dicens eis: Ite in castellum, et statim invenietis cum ea asinum ligatum, et pullum: solvite eos, et adducite ad me.
3 et si quis vobis aliquid dixerit dicite quia Dominus his opus habet et confestim dimittet eos et confestim dimittet eos.
4 Hoc autem totum factum est, ut adimpleretur quod dictum est per prophetam dicentem :
5 Dicite filiæ Sion : Ecce rex tuus venit tibi mansuetus, sedens super asinam, et pullum filium subjugalis.
6 Euntes autem discipuli fecerunt sicut præcepit illis Jesus.
7 Et adduxerunt asinum, et pullum, et imposuerunt eis vestimenta sua, et imposuerunt eum super eum.
8 Plurima autem turba straverunt vestimenta sua in via; alii ramos de arboribus succidunt, et in via straverunt.
9 turbae autem quae praecedebant et quae sequebantur clamabant dicentes osanna Filio David benedictus qui venit in nomine Domini Hosanna in excelsis.
10 Et cum intrasset Jerosolymam, commota est universa civitas, dicens: Quis est hic?
11 Populi autem dicebant: Hic est Jesus propheta a Nazareth Galilææ.
12 Et intravit Jesus in templum Dei, et eiecit omnes vendentes et ementes in templo, et mensas nummulariorum, et cathedras vendentium columbas subvertit,
13 { Et ait illis: Scriptum est: Domus mea domus orationis vocabitur. Vos autem fecistis eam speluncam latronum.
14 Et accesserunt ad eum cæci, et claudi in templo. et curavit eos.
15 Videntes autem principes sacerdotum et scribæ mirabilia quæ fecit, et pueros clamantes in templo, et dicentes: Hosanna filio David: indignati sunt, graviter ferebant;
16 et dixerunt ei: Audis quid isti dicunt? Jesus autem dixit eis : Utique. numquam legistis: Ex ore infantium et lactentium perfecisti laudem?
17 Et relictis illis, abiit foras extra civitatem in Bethaniam: ibique mansit.
18 Mane autem revertens in civitatem, esuriit.
19 Et videns fici arborem unam in via, accessit ad eam, et nihil invenit in eo, nisi folia tantum, et dixit ei: Nemo ex te fructus nascatur in sempiternum. Et mox arefacta est ficus.
20 Et videntes discipuli, mirati sunt, dicentes: Quomodo aruit ficus?
21 respondit Iesus et dixit eis amen dico vobis si habueritis fidem et non dubitaveritis non solum quod factum est ficu hoc facietis sed et si dixeritis monti huic amove et in mare projice; quid fiet.
22 Et omnia quæcumque orando petieritis, credentes accipietis.
23 Et cum venisset in templum, accesserunt ad eum docentem principes sacerdotum, et seniores populi, dicentes: In qua potestate hæc facis? et quis tibi dedit hanc potestatem?
24 { Respondens Jesus dixit eis: Interrogabo vos et ego unum sermonem: quem si dixeritis mihi, et ego vobis dicam in qua potestate hæc facio.
25 Baptismus Joannis unde erat? e cælo, an ex hominibus? At illi cogitabant secum, dicentes: Si dixerimus, De caelo; Dicet nobis: Quare ergo non credidistis ei?
26 Si dixerimus: Ex hominibus. timemus populum; Omnes enim habebant Joannem sicut prophetam.
27 Et respondentes Jesu, dixerunt: Nescimus. Et ait illis : Neque ego dico vobis in qua potestate hæc facio.
28 { Quid autem vobis videtur? Homo quidam habebat duos filios; Et accedens ad primum, dixit : Fili, vade hodie, operare in vinea mea.
29 Ille autem respondens, ait : Nolo.
30 Accedens autem ad alterum, dixit similiter. At ille respondens, ait : Eo, domine, et non ivit.
31 quis ex duobus fecit voluntatem patris? Dicunt ei : Primus. Dicit eis Iesus: “ Amen dico vobis: Publicani et meretrices praecedunt vos in regnum Dei.
32 Venit enim ad vos Ioannes in via justitiæ, et non credidistis ei. Publicani autem et meretrices crediderunt ei: vos autem cum vidissetis, non pœnituit postea, ut crederetis ei.
33 Aliam parabolam audi: Pater erat quidam, qui plantavit vineam, et circumsepsit eam, et fodit in ea torcular, et ædificavit turrim, et locavit eam agricolis, et abiit in regionem longinquam.
34 Cum autem appropinquaret tempus fructuum, misit servos suos ad agricolas, ut acciperent fructus ejus.
35 Tulerunt autem agricolae servos suos, et alium ceciderunt, et alium occiderunt, et alium lapidaverunt.
36 Iterum misit alios servos quam primum: et fecerunt illis similiter.
37 Novissime autem misit ad eos filium suum, dicens : Verebuntur filium meum.
38 Agricolæ autem videntes filium, dixerunt intra se : Hic est hæres. venite, occidamus eum, et habebimus hereditatem eius.
39 Et apprehensum eum ejecerunt extra vineam, et occiderunt.
40 Cum ergo venerit dominus vineæ, quid faciet agricolis illis ?
41 Aiunt illi : Malos male perdet : et vineam suam locabit aliis agricolis, qui reddant ei fructum temporibus suis.
42 Dicit eis Jesus : Numquam legistis in Scripturis : Lapidem quem reprobaverunt ædificantes, hic factus est in caput anguli : a Domino factum est istud, et est mirabile in oculis nostris ?
43 Ideo dico vobis : Auferetur a vobis regnum Dei, et dabitur genti facienti fructus ejus.
44 Et quicumque ceciderit super lapidem istum, conquassabitur: super quem autem ceciderit, comminuet illum.
45 Cum audissent principes sacerdotum et pharisæi parabolas ejus, cognoverunt quod de ipsis diceret.
46 Et quærentes eum tenere, timuerunt turbam: quoniam sicut prophetam eum habebant.

CAPUT XXII

1 Respondens autem Iesus iterum per parabolas locutus est eis et dixit:

2 Simile est regnum caelorum homini regi, qui fecit nuptias filio suo.
3 Et misit servos suos vocare invitatos ad nuptias, et nolebant venire.
4 Iterum misit alios servos, dicens : Dicite vocatis : Ecce prandium meum paravi : tauri mei et altilia occisa sunt, et omnia parata : venite ad nuptias.
5 Illi autem neglexerunt : et abierunt, alius in villam suam, alius vero ad negotiationem suam :
6 reliqui vero tenuerunt servos eius et contumeliis affectos occiderunt
7 Rex autem cum audisset, iratus est: et missis exercitibus suis, perdidit homicidas illos, et civitatem illorum succendit.
8 Tunc ait servis suis : Nuptiæ paratæ sunt, sed non qui invitati erant digni.
9 Ite ergo ad vias, et quoscumque inveneritis, vocate ad nuptias.
10 Exierunt ergo servi illi in vias, et congregaverunt omnes quos invenerunt, malos et bonos: et impletae sunt nuptiae discumbentium.
11 Intravit autem rex ut videret discumbentes, et vidit ibi hominem non vestitum veste nuptiali.
12 Et ait illi: Amice, quomodo huc intrasti non habens vestem nuptialem? At ille obmutuit.
13 Tunc dicit rex ministris: Ligatis manibus et pedibus ejus, mittite eum in tenebras exteriores; ibi erit fletus et stridor dentium.
14 Multi enim sunt vocati, pauci vero electi.
15 Tunc abeuntes pharisæi, consilium inierunt ut caperent eum in sermone.
16 Et mittunt ei discipulos suos cum Herodianis dicentes: “ Praeceptor, scimus quia verax es, et viam Dei in veritate doces;
17 Dic ergo nobis quid tibi videtur? Licet dare tributum Caesari an non?
18 Cognita autem Jesus nequitia eorum, ait : Quid me tentatis, hypocritæ ?
19 Ostendite mihi numisma census. At illi obtulerunt ei denarium.
20 Et ait illis : Cujus est imago hæc, et inscriptio ?
21 Dicunt ei: Cæsaris. Tunc ait illis : Reddite ergo quæ sunt Cæsaris, Cæsari. et quae dei sunt Deo.
22 Et audientes mirati sunt, et relicto eo abierunt.
23 in ipsa die accesserunt ad eum Sadducaei dicentes quia resurrectio non est et rogaverunt eum
24 dicens: Magister, Moyses dixit: Si quis mortuus fuerit non habens filium, ut ducat frater ejus uxorem suam, et suscitet semen fratri suo.
25 Erant autem apud nos septem fratres: et primus, cum duxerat uxorem, defunctus est, et non habens prolem, reliquit uxorem suam fratri suo:
26 Similiter secundus, et tertius usque ad septimum.
Novissime omnium mortua est et mulier.
28 In resurrectione ergo cujus erit de septem uxor? omnes enim habuerunt eam.
29 Respondit Jesus, et dixit eis : Erratis nescientes Scripturas neque virtutem Dei.
30 In resurrectione enim neque nubent, neque nubentur, sed sunt sicut angeli Dei in cælis.
31 De resurrectione autem mortuorum non legistis quod dictum est vobis per Deum, dicens :
32 Ego sum Deus Abraham, et Deus Isaac, et Deus Jacob? Non est Deus mortuorum, sed viventium.
33 Et audientes turbæ, mirabantur in doctrina ejus.
34 Pharisaei autem audientes quod silentium inposuisset Sadducaeis convenerunt in unum
35 Et interrogavit eum quidam ex ipsis legis doctor, tentans eum, et dicens:
36 Magister, quod est mandatum magnum in lege?
37 Ait illi Jesus : Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo, et in tota anima tua, et in tota mente tua.
38 Hoc est primum et magnum mandatum.
39 Secundum autem simile est huic : Diliges proximum tuum sicut teipsum.
In his duobus mandatis universa lex pendet et prophetae.
41 Congregatis autem pharisæis, interrogavit eos Jesus,
42 dicens: Quid vobis videtur de Christo? cuius filius est? Dicunt ei: David.
43 ait illis quomodo ergo David in spiritu vocat eum Dominum dicens
44 Dixit Dominus Domino meo: Sede a dextris meis, donec ponam inimicos tuos scabellum pedum tuorum?
45 Si ergo David vocat eum Dominum, quomodo filius ejus est?
46 Et nemo poterat ei respondere verbum, neque ausus fuit quisquam ex illa die eum amplius interrogare.

CAPITULUM 23

1 Dixit ergo Jesus ad turbas, et discipuli ejus :
2 dicentes: Super cathedram Moysi sederunt scribae et pharisæi.
3 Omnia ergo quaecumque dixerint vobis, servate et facite; quae autem faciunt, facere nolite: dicunt enim, et non faciunt.
4 Alligant enim onera gravia et importabilia, et imponunt in humeros hominum; sed ipsi digito uno non movebuntur.
5 Omnia autem opera sua faciunt ut videantur ab hominibus.
6 diligite autem primas cathedras in cenis et primas cathedras in synagogis
7 et salutate in foro et vocari ab hominibus rabbi.
8 Vos autem nolite vocari Rabbi. Unus est enim magister vester, Christus; omnes autem vos fratres estis.
9 Et patrem nolite vocare vobis super terram: unus est enim Pater vester, qui in cælis est.
10 neque domini vocati estis magister enim vester unus est Christus
11 Qui major est vestrum, erit vester servus.
12 Qui autem se exaltaverit, humiliabitur; et qui se humiliaverit, exaltabitur.
13 { Væ autem vobis, Scribæ et Pharisæi, hypocritæ. clauditis enim regnum caelorum adversus homines, quia neque in vobismetipsis neque introeuntes sinitis intrare.
14 Vae vobis, scribae et pharisaei, hypocritae! Vos enim domos viduæ comeditis, et in simulationem orare longam facite : propterea accipietis majorem judicium.
15 Vae vobis, scribae et pharisaei, hypocritae! nam et mare et terram circuitis ut unum proselytum faciatis, et cum fuerit factus, gehennae filium duplo magis quam vos faciatis.

16 Væ vobis, duces cæci, qui dicitis: Quicumque juraverit in templo, nihil est; quicumque autem juraverit in auro templi, debet.
17 Stulti et cæci: quid enim majus est, aurum, an templum, quod sanctificat aurum?
18 Et quicumque juraverit in altari, nihil est; quicumque autem juraverit in dono, quod est super illud, debet.
19 stulti et caeci quid enim maius est donum an altare quod sanctificat donum
20 Qui ergo juraverit in altari, jurat in eo et in omnibus quæ super illud sunt.
21 et qui juraverit in templo, jurat in illo, et in eo qui habitat in ipso.
22 Et qui jurat in cælo, jurat in throno Dei, et in eo qui sedet super eum.
23 Vae vobis, scribae et pharisaei, hypocritae! mentam enim et anesum et cuminum solvatis, et graviora legis, judicii, misericordiae, et fidei omiseritis : haec oportuit facere, et illa non omittere.
24 Duces cæci, excolantes culicem, camelum autem glutientes.
25 Vae vobis, scribae et pharisaei, hypocritae! mundatis enim foris poculi et patinae, intus autem plenae sunt repetundarum et excessuum.
26 Pharisæe cæce, munda prius quod intus est poculi et patinae, ut sit et mundus.
27 { Væ vobis, Scribæ et Pharisæi, hypocritæ. nam similes estis sepulcris dealbatis, quae quidem foris apparent pulchra, sed intus plena sunt ossibus mortuorum, et omni immunditie;
28 Sic et vos justi apparebitis hominibus, intus autem pleni estis hypocrisi et iniquitate.
29 { Væ vobis, scribe et pharisæi, hypocritæ! quoniam aedificatis monumenta prophetarum et ornatis monumenta iustorum
30 Et dixerunt: Si fuissemus in diebus patrum nostrorum, non essemus socii eorum in sanguine prophetarum.
31 Propterea vos ipsi testes estis, quia filii estis eorum, qui prophetas occiderunt.
32 Et vos implete mensuram patrum vestrorum.
33 Serpentes, genimina viperarum, quomodo poteritis evadere judicium gehennæ?
34 propter quod ecce ego mitto ad vos prophetas et sapientes et scribas et ex illis occidetis et crucifigetis et ex eis flagellabitis in synagogis vestris et persequemini de civitate in civitatem
35 ut veniatis ad vos omnis sanguis justus effusus super terram a sanguine Abel justi usque ad sanguinem Zachariae filii Barachiæ, quem occidistis inter templum et altare.
36 Amen dico vobis: Omnia haec venient super generationem istam.
37 Jerusalem, Jerusalem, quæ occidis prophetas, et lapidas eos qui ad te missi sunt, quoties volui congregare filios tuos, sicut gallina congregat pullos suos sub alas, et noluisti.
38 Ecce relinquetur vobis domus vestra deserta.
39 dico enim vobis non me videbitis amodo donec dicatis benedictus qui venit in nomine Domini

CAPITULUM 24

1 Et egressus Jesus de templo, ibat : et accesserunt ad eum discipuli ejus, ut ostenderet ei ædificationes templi.
2 { Ipse autem respondens dixit illis: Videtis hæc omnia? amen dico vobis, non relinquetur lapis super lapidem hic, qui non destruatur.
Sedente autem eo super montem Olivarum, accesserunt ad eum discipuli secreto, dicentes: Dic nobis, quando hæc erunt? Et quodnam signum adventus tui, et consummationis sæculi?
4 Et respondens Jesus, dixit illis : Videte ne quis vos seducat.
5 multi enim venient in nomine meo dicentes ego sum Christus et multos seducent.
6 Audietis autem prælia, et opiniones præliorum. Videte ne turbemini: oportet enim hæc omnia fieri, sed nondum finis.
Exsurget enim gens in gentem, et regnum in regnum: et erunt fames, et pestes, et terræmotus per loca.
8 Omnia haec dolorum initium sunt.
9 Tunc tradent vos ut affligantur, et occidant vos, et eritis odio habiti ab omnibus gentibus propter nomen meum.
10 Et tunc scandalizabuntur multi, et invicem tradent, et odio habebunt invicem.
11 Et multi pseudoprophetæ surgent, et seducent multos.
12 Et quoniam abundavit iniquitas, refrigescet caritas multorum.
13 Qui autem sustinuerit in finem, hic salvus erit.
14 Et praedicabitur hoc evangelium regni in universo orbe in testimonium omnibus gentibus; et tunc veniet finis.
15 Cum ergo videritis abominationem desolationis, de qua dictum est a Daniele propheta, sta in loco sancto, qui legit, intelligat:
16 Tunc, qui in Iudaea sunt, fugiant in montes:
17 qui est in tecto, ne descendat tollere aliquid de domo sua;
18 neque qui in agro est, revertatur tollere vestimenta sua.
19 Væ autem prægnantibus et nutrientibus in illis diebus !
20 Orate autem ut non fiat fuga vestra hieme, neque sabbato.
Erit enim tunc tribulatio magna, qualis non fuit ab initio mundi usque modo, neque fiet.
22 Et nisi breviati fuerint dies illi, non fieret salva omnis caro: sed propter electos breviabuntur dies illi.
23 { Tunc si quis vobis dixerit: Ecce hic est Christus, ecce illic. ne credas.
Exsurgent enim pseudochristi et pseudoprophetae et dabunt signa magna et prodigia; adeo ut electos ipsos, si fieri possit, decipiant.
25 Ecce praedixi vobis.
26 Si ergo dixerint vobis : Ecce in deserto est, nolite exire ; ecce in penetralibus. ne credas.
27 Sicut enim fulgur exit ab oriente, et paret usque in occidente ; sic erit et adventus Filii hominis.
28 Ubicumque fuerit corpus, illic congregabuntur et aquilæ.
29 statim post tribulationem dierum illorum sol contenebrabitur et luna non dabit lumen suum et stellae cadent de caelo et virtutes caelorum commovebuntur
30 Et tunc apparebit signum Filii hominis in caelo: et tunc plangent omnes tribus terrae, et videbunt Filium hominis venientem in nubibus caeli cum virtute et gloria magna.
31 Et mittet angelos suos cum tuba magna, et congregabunt electos suos a quatuor ventis, a summo cæli usque ad summum.
32 A ficu autem discite parabolam. Cum adhuc ramus ejus sit tener, et folia germinant, scitis quoniam prope est æstas.

33 Sic et vos, cum videritis haec omnia, scitote quod prope est ad ianuas.
34 Amen dico vobis: Non praeteribit haec generatio, donec omnia haec fiant.
35 Caelum et terra transibunt, verba autem mea non transibunt.
36 De die autem illa et hora nemo scit: neque angeli cæli, sed Pater meus solus.
37 Sicut autem dies Noe, ita erit et adventus Filii hominis.
38 sicut enim erant in diebus ante diluvium comedentes et bibentes nubentes et nuptum tradentes usque ad diem quo intravit in arcam Noe
39 et non cognoverunt donec venit diluvium et tulit omnes ita erit et adventus Filii hominis sic erit et adventus Filii hominis.
40 Tunc duo erunt in agro; unus affumetur, & alter relinquetur.
41 Duae molentes in mola; unus affumetur, & alter relinquetur.
42 Vigilate ergo, quia nescitis qua hora Dominus vester venturus sit.
43 Illud autem scitote, quoniam si sciret paterfamilias qua hora fur venturus esset, vigilaret utique, et non sineret perfodi domum suam.
44 Ideo et vos estote parati, quia qua hora non putatis Filius hominis venit.
45 Quis est ergo servus fidelis et sapiens, quem constituit dominus supra familiam suam, ut det illis escam in tempore opportuno?
46 Beatus ille servus, quem cum venerit dominus, invenerit ita facientem.
47 Amen dico vobis, quoniam super omnia bona sua constituet eum.
48 Si autem dixerit servus ille malus in corde suo: Moram facit dominus meus venire.
49 Et incipiet percutere conservos suos, et manducare et bibere cum ebriis;
Veniet dominus servi illius in die qua non sperat, et hora qua nescit;
51 et dividet eum partemque eius ponet cum hypocritis illic erit fletus et stridor dentium

CAP. XXV

1 Tunc simile erit regnum caelorum decem virginibus, quae accipientes lampades suas exierunt obviam sponso.
Quinque autem ex eis erant fatuae, et quinque fatuae.
3 Stultae lampades accipiebant, et oleum secum non ferebant;
prudentes vero acceperunt oleum in vasis cum lampadibus suis.
Moram autem faciente sponso, dormitaverunt omnes et dormierunt.
6 media autem nocte clamor factus est ecce sponsus venit exite obviam ei.
Tunc surrexerunt omnes virgines illæ, et ornaverunt lampades suas.
8 Fatuæ autem sapientibus dixerunt: Date nobis de oleo vestro. lampades enim nostrae exstinguuntur.
9 responderunt autem sapientes dicentes ne sic exaudias ne forte non sufficiat nobis et vobis, ite potius ad vendentes, et emite vobis.
10 Dum autem irent emere, venit sponsus; et quae parata erant intraverunt cum eo ad nuptias et clausa est ianua.
11 Novissime autem veniunt et reliquæ virgines, dicentes : Domine, Domine, aperi nobis.
12 At ille respondens ait : Amen dico vobis, nescio vos.
13 Vigilate ergo, quia nescitis diem neque horam, in qua Filius hominis venit.
14 Sicut enim homo peregre proficiscens, vocavit servos suos, et tradidit illis bona sua.
15 Et uni dedit quinque talenta, alii duo, et alii unum; unicuique pro sua quisque facultate; et continuo iter arripuit.
16 Abiit autem qui quinque talenta acceperat, et operatus est in eis, et lucratus est alia quinque.
17 Similiter autem qui duo acceperat, lucratus est alia duo.
18 Qui autem unum acceperat, abiens fodit in terra, et abscondit pecuniam domini sui.
19 Post multum vero temporis venit dominus servorum illorum, et ponit rationem cum eis.
20 Accedens autem et qui quinque talenta acceperat, obtulit alia quinque talenta, dicens : Domine, quinque talenta tradidisti mihi, ecce alia quinque superlucratus sum.
21 Ait illi dominus eius: “Euge, serve bone et fidelis; super pauca fuisti fidelis; super multa te constituam; intra in gaudium domini tui.
22 Accedens autem et qui duo talenta acceperat, ait : Domine, duo talenta tradidisti mihi : ecce alia duo lucratus sum.
23 Ait illi dominus eius: “Euge, serve bone et fidelis; super pauca fuisti fidelis, super multa te constituam: intra in gaudium domini tui.
24 Accedens autem et qui unum talentum acceperat, ait : Domine, scio te quia homo durus es : metens ubi non seminasti, et congregas ubi non strasti :
25 et timens abii et abscondi talentum tuum in terra: ecce habes quod tuum est.
26 Respondit dominus ejus, et dixit ei : Serve nequam et piger, scis quia meto ubi non seminavi, et congrego ubi non stravi.
Debes ergo dare pecuniam meam nummulariis, et tunc veniens cum usura recepi.
28 Tollite itaque ab eo talentum, et date ei qui habet decem talenta.
29 omni enim habenti dabitur et abundabit ei autem qui non habet et quod habet auferetur ab eo
30 Et inutilem servum eicite in tenebras exteriores: illic erit fletus et stridor dentium.
31 Cum venerit Filius hominis in gloria sua, et omnes angeli cum eo, tunc sedebit super thronum gloriae suae.
32 Et congregabuntur ante eum omnes gentes, et separabit eas ab invicem, sicut pastor oves suas ab hœdis:
33 et ponet oves a dextris suis, hædos autem a sinistris.
34 Tunc dicet eis rex a dextris suis : Venite, benedicti Patris mei, possidete paratum vobis regnum a constitutione mundi.
35 Esurivi enim, et dedistis mihi cibum: sitivi, et dedistis mihi bibere: hospes eram, et collegistis me:
36 { Nudus, et induistis me: infirmus, et visitastis me: in carcere eram, et venistis ad me.
37 Tunc respondebunt ei justi, dicentes : Domine, quando te vidimus esurientem, et pavimus te ? aut sitientem et dedimus tibi potum?

38 quando te vidimus peregrinum, et collegimus te? aut
nudum, et cooperuimus te?
39 aut quando te vidimus infirmum, aut in carcere, et
venimus ad te ?
40 Et respondens rex, dicet illis : Amen dico vobis :
Quamdiu fecistis uni ex his fratribus meis minimis, mihi
fecistis.
41 Tunc dicet et illis qui a sinistris sunt: "Discedite a me,
maledicti, in ignem aeternum, qui paratus est diabolo et
angelis eius".
42 Esurivi enim, et non dedistis mihi manducare: sitivi, et
non dedistis mihi potum:
43 hospes eram, et non collegistis me: nudus, et non
induistis me: infirmus, et in carcere, et non visitastis me.
44 Tunc respondebunt ei et ipsi, dicentes : Domine, quando
te vidimus esurientem, aut sitientem, aut hospitem, aut
nudum, aut infirmum, aut in carcere, et non ministravimus
tibi ?
45 Tunc respondebit eis, dicens : Amen dico vobis :
Quamdiu non fecistis uni ex his minimis, mihi non fecistis.
46 et ibunt hi in supplicium aeternum, iusti autem in vitam
aeternam.

CAP 26

1 Et factum est, cum consummasset Jesus omnes sermones
istos, dixit ad discipulos suos:
2 Scitis quoniam post biduum Pascha est, et Filius hominis
tradetur, ut crucifigatur.
3 Tunc congregati sunt principes sacerdotum, et seniores
populi, in atrium principis sacerdotum, qui dicebatur
Caiphas:
4 et consilium fecerunt ut Jesum dolo tenerent, et
occiderent.
5 Dicebant autem: Non in die festo, ne forte tumultus fieret
in populo.
6 Cum autem esset Jesus in Bethania, in domo Simonis
leprosi,
7 Venit mulier habens alabastrum unguenti pretiosi, et
effudit super caput ipsius recumbentis.
8 Videntes autem discipuli, indignati sunt, dicentes: Ut
quid perditio hæc?
potuit enim istud venundari multo, et dari pauperibus.
10 Sciens autem Jesus, ait illis : Quid molesti estis huic
mulieri ? opus enim bonum operata est in me.
11 Semper enim pauperes habetis vobiscum; me autem non
semper habetis.
12 Hoc enim unguentum hoc effudit in corpus meum, hoc
ad sepulturam meam.
13 Amen dico vobis : Ubicumque prædicabitur hoc
evangelium in universo mundo, dicetur et quod hæc fecit in
memoriam ejus.
14 Et venit unus de duodecim, qui dicitur Iudas Iscariotes,
ad principes sacerdotum,
15 Et ait illis: Quid vultis mihi dare, et ego vobis eum
tradam? At illi constituerunt ei triginta argenteos.
16 Et exinde quærebat opportunitatem ut eum traderet.
17 Prima autem die azymorum accesserunt discipuli ad
Jesum, dicentes: Ubi vis paremus tibi comedere Pascha?
18 Ille autem dixit: " Ite in civitatem ad quendam et dicite
ei: "Magister dicit: Tempus meum prope est; Apud te facio
Pascha cum discipulis meis.
19 Et fecerunt discipuli sicut constituerat illis Jesus. et
paraverunt Pascha.
20 Vespere autem facto, discumbebat cum duodecim.
21 Et manducantibus illis, dixit : Amen dico vobis, quia
unus ex vobis tradet me.
22 Et contristati valde, cœperunt singuli dicere ei: Domine,
numquid ego?
23 { Et respondens ait: Qui intingit mecum manum in
catino, ipse me tradet.
24 { Filius hominis vadit sicut scriptum est de eo: væ
autem homini illi, per quem Filius hominis tradetur! bonum
illi homini fuisset, si natus non fuisset.
25 respondens autem Iudas qui tradidit eum dixit numquid
ego sum rabbi ait illi tu dixisti Dicit illi : Tu dixisti.
26 Cœnantibus autem eis, accepit Jesus panem, et benedixit
ac fregit, deditque discipulis suis, et ait: Accipite, et
comedite. hoc est corpus meum.
27 Et accepto calice, gratias egit et dedit eis dicens:
" Bibite ex hoc omnes;
28 Hic est enim sanguis meus novi testamenti, qui pro
multis effundetur in remissionem peccatorum.
29 Dico autem vobis : non bibam amodo de hoc genimine
vitis usque in diem illum, cum illud bibam vobiscum
novum in regno Patris mei.
30 Et hymno dicto, exierunt in montem Oliveti.
31 Tunc dicit eis Jesus : Omnes scandalizabimini in me in
nocte ista : quia scriptum est : Percutiam pastorem, et
dispergentur oves.
32 Cum autem resurrexero, praecedam vos in Galilaeam.
33 Respondit Petrus, et dixit ei: Et si omnes scandalizati
fuerint in te, ego autem non offendiculum.
34 Ait illi Jesus : Amen dico tibi, quia in hac nocte,
antequam gallus cantet, ter me negabis.
35 Ait illi Petrus: Etiamsi oportuerit me mori tecum, non te
negabo. Similiter et omnes discipuli dixerunt.
36 Tunc venit cum illis Jesus in locum qui vocatur
Gethsemani, et dicit discipulis suis : Sedete hic, et ego
vadam illuc.
37 Et assumpto Petro, et duobus filiis Zebedæi, cœpit
contristari et mœstus esse.
38 Tunc ait illis : Tristis est anima mea usque ad mortem :
sustinete hic, et vigilate mecum.
39 Et progressus pusillum, procidit in faciem suam orans,
dicens : Pater mi, si possibile est, transeat a me calix iste :
verumtamen non sicut ego volo, sed sicut tu.
40 Et venit ad discipulos suos, et invenit eos dormientes, et
dicit Petro : Quid non potuistis una hora vigilare mecum ?
41 Vigilate et orate, ut non intretis in tentationem; spiritus
quidem promptus est, caro autem infirma.
42 Iterum secundo abiit, et oravit, dicens : Pater mi, si non
potest hic calix transire a me, nisi bibam illum, fiat
voluntas tua.
43 Et venit iterum, et invenit eos dormientes: erant enim
oculi eorum gravati.
44 Et relictis illis, iterum abiit, et oravit tertio, eumdem
sermonem dicens.
45 Tunc venit ad discipulos suos, et dicit illis : Dormite
jam, et requiescite : ecce appropinquavit hora, et Filius
hominis tradetur in manus peccatorum.
46 Surgite, eamus : ecce appropinquavit qui me tradet.

47 Et adhuc eo loquente, ecce Judas, unus de Duodecim,
venit, et cum eo turba multa cum gladiis et fustibus, missi a
principibus sacerdotum, et senioribus populi.
48 Qui autem tradidit eum, dedit illis signum, dicens :
Quemcumque osculatus fuero, ipse est : tenete eum.
49 Et confestim accedens ad Jesum, dixit : Ave domine. et
osculatus est eum.
50 Dixitque illi Jesus : Amice, ad quid venisti ? Tunc
accesserunt, et manus injecerunt in Jesum, et tenuerunt
eum.
51 Et ecce unus ex illis, qui erant cum Iesu, extendens
manum exemit gladium suum et percussit servum summi
sacerdotis et amputavit illi auriculam.
52 Tunc ait illi Jesus : Converte gladium tuum in locum
suum : omnes enim, qui acceperint gladium, gladio
peribunt.
53 Putasne nunc non possum rogare Patrem meum, et
exhibebit mihi plusquam duodecim legiones angelorum?
54 Quomodo ergo implebuntur Scripturae, quia sic oportet
fieri?
55 In illa hora dixit Jesus turbis : Tamquam ad latronem
existis cum gladiis et fustibus comprehendere me ?
Quotidie apud vos sedebam docens in templo, et non me
tenuistis.
56 Hoc autem totum factum est, ut adimplerentur Scripturæ
prophetarum. Tunc discipuli omnes, relicto eo, fugerunt.
57 tenentes autem Iesum duxerunt ad Caipham principem
sacerdotum ubi scribae et seniores convenerunt
58 Petrus autem sequebatur eum a longe in domum
principis sacerdotum: et ingressus est, et sedit cum
ministris, ut videret finem.
59 Principes autem sacerdotum, et omne concilium,
quærebant falsum testimonium contra Jesum, ut eum morti
traderent: nec inveniebant.
60 et non invenerunt, cum multi falsi testes accessissent, et
non invenerunt. Novissime venerunt duo falsi testes.
61 et dixerunt hic dixit possum destruere templum Dei et
post triduum reficere illud
62 Et surgens princeps sacerdotum ait illi: “ Nihil
respondes? quid isti adversum te testificantur?
63 Jesus autem tacebat. Et princeps sacerdotum ait illi :
Adjuro te per Deum vivum, ut dicas nobis si tu es Christus
Filius Dei.
64 Dicit illi Jesus : Tu dixisti : Verumtamen dico vobis :
Amodo videbitis Filium hominis sedentem a dextris virtutis,
et venientem in nubibus cæli.
65 Tunc princeps sacerdotum scidit vestimenta sua, dicens :
blasphemavit. quid adhuc egemus testibus? ecce nunc
audistis blasphemiam eius.
66 quid vobis videtur? At illi respondentes dixerunt: Reus
est mortis.
67 Tunc exspuerunt in faciem eius et colaphis eum
ceciderunt; alii autem palmas in manibus suis eiecerunt.
68 dicentes: Prophetiza nobis Christe, quis est qui te
percussit?
69 Petrus autem sedebat foris in palatio : et venit ad eum
puella, dicens : Et tu cum Jesu Galilæa eras.
70 At ille negavit coram omnibus, dicens: Nescio quid
dicis.
71 Et cum exisset ad porticum, vidit eum alia ancilla, et
dixit his qui ibi erant: Et hic erat cum Iesu Nazareno.
72 Et iterum negavit cum juramento: Non novi hominem.
73 Et post pusillum accesserunt ad eum qui astabant et
dixerunt Petro: “ Vere et tu ex illis es; quia declamat te
oratio tua.
74 Tunc coepit detestari et jurare: “ Non novi hominem! Et
continuo gallus cantavit.
75 Et recordatus est Petrus verbi Jesu, quod dixerat ei:
Priusquam gallus cantet, ter me negabis. Et egressus foras
flevit amare.

Caput 27

1 Mane autem facto, consilium inierunt omnes principes
sacerdotum et seniores populi adversus Jesum, ut eum
morti traderent:
2 Et vinctum adduxerunt eum, et tradiderunt Pontio Pilato
praesidi.
3 Tunc Judas, qui tradens eum, videns quod damnatus esset,
pœnitebat se, et retulit triginta argenteos principibus
sacerdotum, et senioribus.
4 dicens: Peccavi, tradens sanguinem justum. At illi
dixerunt : Quid ad nos ? tu videris.
5 Et projectis argenteis in templo, recessit: et abiens laqueo
se suspendit.
6 Principes autem sacerdotum accipientes argenteos,
dixerunt: Non licet eis mittere in gazophylacium: pretium
sanguinis est.
7 Inito consilio, emerunt agrum figuli cum eis, ut sepelirent
alienos.
8 Quam ob causam vocatus est ager ille, ager sanguinis
usque in hodiernum diem.
9 Tunc adimpletum est quod dictum est per Jeremiam
prophetam, dicens : Et tulerunt triginta argenteos, pretia
eorum qui pendebant ex filiis Israël.
10 Et dedit eos in agrum figuli, sicut constituit me
Dominus.
11 Jesus autem stetit ante præsidem: et interrogavit eum
præses, dicens: Tu es rex Judæorum? Dicit illi Jesus : Tu
dicis.
12 Et cum accusaretur a principibus sacerdotum et
senioribus, nihil respondit.
13 Tunc dicit illi Pilatus: Non audis quanta adversum te
dicunt testimonia?
14 Et non respondit ei ad ullum verbum. Ita ut miraretur
præses vehementer.
15 Per diem autem festum solebat dimittere illis præses
populo vinctum, quem voluissent.
Habebant autem tunc vinctum insignem, qui dicebatur
Barrabas.
17 Congregatis ergo illis, dixit Pilatus: Quem vultis
dimittam vobis? Barabbam, an Jesum qui dicitur Christus?
18 Sciebat enim quod per invidiam tradidissent eum.
19 Sedente autem illo pro tribunali, misit ad eum uxor ejus,
dicens: Nihil tibi, et justo illi: multa enim passa sum hodie
per visum propter eum.
Principes autem sacerdotum et seniores persuaserunt
populis ut peterent Barabbam, Jesum vero perderent.
21 Respondens autem præses, ait illis : Quem vultis vobis
de duobus dimittam ? At illi dixerunt: Barabbam.
Dicit illis Pilatus: Quid igitur faciam de Jesu, qui dicitur
Christus? Dicunt ei omnes: Crucifigatur.
Ait illis præses: Quid enim mali fecit? At illi magis
clamabant dicentes: Crucifigatur.

24 Pilatus autem videns quod nihil proficeret, nisi magis
tumultus fieret, accepit aquam et lavit manus ante turbas
dicens: “ Innocens ego sum a sanguine huius iusti;
25 Et respondens universus populus, dixit: Sanguis ejus
super nos, et super filios nostros.
26 Tunc dimisit illis Barabbam: Jesum autem flagellatum
tradidit ut crucifigeretur.
27 Tunc milites præsidis comprehenderunt Jesum in
prætorium, et congregaverunt ad eum omnem turbam
militum.
28 Et exuentes eum, induerunt tunicam coccineam.
29 Et plectentes coronam de spinis, posuerunt super caput
ejus, et arundinem in dextera ejus. Et genu flexo ante eum,
illudebant ei, dicentes: Ave rex Judæorum.
30 Et exspuentes in eum, acceperunt arundinem, et
percutiebant caput ejus.
31 Et postquam illuserunt ei, exuerunt ab eo stolam suam,
et induerunt eum vestimento suo, et duxerunt eum ut
crucifigerent.
32 Exeuntes autem invenerunt hominem Cyrenæum,
nomine Simonem: hunc angariaverunt ut tolleret crucem
ejus.
33 Et venerunt in locum qui dicitur Golgotha, quod est
Calvariae locus,
34 Et dederunt ei vinum bibere cum felle mistum. Et cum
gustasset, noluit bibere.
35 et crucifixerunt eum et diviserunt vestimenta eius
mittentes sortes ut adimpleretur quod dictum est per
prophetam diviserunt vestimenta mea inter eos et super
vestem meam miserunt sortem
36 Et sedentes servabant eum.
37 Et imposuerunt super caput ejus causam ipsius scriptam:
Hic est Jesus rex Judæorum.
38 Tunc crucifixi sunt cum eo duo latrones : unus a dextris,
et unus a sinistris.
39 Prætereuntes autem blasphemabant eum moventes
capita sua,
40 et dicentes: Qui destruis templum et in tribus diebus
aedificat, salvum te fac. Si Filius Dei es, descende de cruce.
41 Similiter et summi sacerdotes illudentes cum scribis et
senioribus, dicebant:
42 Alios salvos fecit; seipsum non potest salvum facere. Si
rex Israel est, descendat nunc de cruce, et credemus ei.
43 Speravit in Deo; liberet nunc, si vult eum: dixit enim,
Quia Filius Dei sum.
44 Idipsum autem et latrones, qui crucifixi erant cum eo,
improperabant ei.
45 A sexta autem hora tenebrae factae sunt super
universam terram usque ad horam nonam.
46 Et circa horam nonam clamavit Iesus voce magna,
dicens: Eli, Eli, lema sabacthani? id est, Deus meus, ut quid
me dereliquisti?
47 Quidam autem illic stantes, et audientes, dicebant :
Eliam vocat iste.
48 Et continuo currens unus ex eis, acceptam spongiam
implevit aceto, et imposuit arundini, et dabat ei bibere.
49 Dixerunt ergo reliqui: Videamus si Elias venerit ut
salvet eum.
50 Jesus autem iterum clamans voce magna, emisit
spiritum.
51 et ecce velum templi scissum est medium a summo
usque deorsum. Et contremuit terra, et petrae scissae sunt;
52 Et aperti sunt monumenta; et multa corpora sanctorum
qui dormierant surrexerunt.
53 Et exeuntes de monumentis post resurrectionem ejus,
venerunt in sanctam civitatem, et apparuerunt multis.
54 Centurio autem, et qui cum eo erant, custodientes Jesum,
viso terræmotu, et his quæ fiebant, timuerunt valde,
dicentes : Vere Filius Dei erat hic.
55 Erant autem ibi mulieres multae a longe, quae secutae
erant Iesum a Galilaea ministrantes ei;
56 In quibus erat Maria Magdalene, et Maria Iacobi et
Ioseph, et mater filiorum Zebedaei.
57 Cum sero autem factum esset, venit homo dives ab
Arimathaea, nomine Ioseph, qui et ipse discipulus erat Iesu.
58 Hic accessit ad Pilatum, et petiit corpus Jesu. Tunc
Pilatus jussit reddi corpus.
59 et cum accepisset corpus Ioseph involvit illud in
sindone munda.
60 Et posuit illud in monumento suo novo, quod exciderat
in petra: et advolvit saxum magnum ad ostium monumenti,
et abiit.
61 Erat autem Maria Magdalene et altera Maria sedentes
contra monumentum.
62 Sequenti autem die parasceves convenerunt principes
sacerdotum et pharisaei ad Pilatum.
63 dicentes: Domine, meminimus quia ille seductor dixit
adhuc vivere: Post tres dies resurgam.
64 { Dic ergo tibi ut firmetur sepulchrum usque in diem
tertium, ne forte veniant discipuli ejus nocte, et furentur
eum, et dicant plebi: Surrexit a mortuis, et erit novissimus
error.
65 Ait illis Pilatus : Habetis custodiam : ite, custodite sicut
scitis.
66 Illi autem abeuntes, munierunt sepulchrum, signantes
lapidem, cum custodibus.

Caput 28

1 Vespere autem sabbati, cum lucescit in primam sabbati,
venit Maria Magdalene et altera Maria videre sepulcrum.
2 Et ecce terræmotus factus est magnus: angelus enim
Domini descendit de cælo, et accedens revolvit lapidem ab
ostio, et sedit super eum.
3 erat autem aspectus eius sicut fulgur et vestimentum eius
sicut nix
4 Præ timore autem ejus exterriti sunt custodes, et facti
sunt velut mortui.
5 Respondens autem angelus dixit mulieribus: Nolite
timere vos: scio enim, quod Jesum, qui crucifixus est,
quæritis.
6 non est hic: surrexit enim, sicut dixit. Venite, videte
locum ubi iacebat Dominus.
7 Et cito euntes dicite discipulis eius quia resurrexit a
mortuis. et ecce praecedit vos in Galilaeam; ibi eum
videbitis: ecce dixi vobis.
8 Et exierunt cito de monumento cum timore et gaudio
magno. et cucurrerunt discipuli nuntiare verbum eius.
9 Et ecce Jesus occurrit illis, dicens : Avete. Illæ autem
accesserunt, et tenuerunt pedes ejus, et adoraverunt eum.
10 Tunc ait illis Jesus: Nolite timere: ite, nuntiate fratribus
meis ut eant in Galilæam, et ibi me videbunt.

11 Quæ cum abiissent, ecce quidam de custodibus venerunt in civitatem, et nuntiaverunt principibus sacerdotum omnia quæ facta fuerant.
12 Conveneruntque cum senioribus et inito consilio, magnas pecunias militibus dederunt,
13 dicens dicite quia discipuli eius nocte venerunt et furati sunt eum dormientes nos
14 Quod si ad aures præsidis hoc pervenerit, suademus ei et vobis.
15 Tulerunt ergo pecuniam, et fecerunt sicut docuerant. Et divulgatum est verbum istud apud Judæos usque in præsentem diem.
16 Undecim ergo discipuli abierunt in Galilæam in montem ubi constituerat illis Jesus.
17 Et videntes eum adoraverunt: quidam autem dubitaverunt.
18 Et accedens Jesus locutus est eis, dicens : Data est mihi omnis potestas in cælo et in terra.
19 Euntes ergo docete omnes gentes, baptizantes eos in nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti,
docentes eos servare omnia quaecumque mandavi vobis et ecce ego vobiscum sum omnibus diebus usque ad consummationem saeculi Amen.

Evangelium secundum Marcum

Caput 1

1 Initium Evangelii Jesu Christi, Filii Dei.
2 Sicut scriptum est in prophetis: Ecce ego mitto angelum meum ante faciem tuam, qui præparabit viam tuam ante te.
3 Vox clamantis in deserto: Parate viam Domini, rectas facite semitas ejus.
4 Fuit Joannes in deserto baptizans, et prædicans baptismum pœnitentiæ in remissionem peccatorum.
5 Et egrediebatur ad illum omnis Judææ regio, et Jerosolymitæ universi, et baptizabantur ab illo in Jordanis flumine, confitentes peccata sua.
6 Et erat Ioannes vestitus pilis cameli et zona pellicea circa lumbos eius; locustas et mel silvestre edebat;
7 et praedicabat dicens venit fortior me post me cuius non sum dignus procumbens solvere corrigiam calceamentorum eius
8 Ego quidem vos aqua baptizavi, sed ipse vos baptizabit in Spiritu Sancto.
9 Et factum est in diebus illis, venit Iesus a Nazareth Galilaeae et baptizatus est in Iordane ab Ioanne.
10 Et statim ascendens de aqua vidit apertos caelos et Spiritum tamquam columbam descendentem in ipsum.
11 Et vox facta est de cælis dicens : Tu es Filius meus dilectus, in quo mihi complacui.
12 Et statim Spiritus expellit eum in desertum.
13 Et erat in deserto quadraginta diebus et tentabatur a Satana; eratque cum feris; et angeli ministrabant ei.
14 Postquam autem traditus est Joannes, venit Jesus in Galilæam, prædicans Evangelium regni Dei,
15 dicens: Impletum est tempus, et appropinquavit regnum Dei: pœnitentiam agite, et credite Evangelio.
16 Et praeteriens secus mare Galilaeae vidit Simonem et Andream fratrem eius mittentes rete in mare; erant enim piscatores.
17 et dixit eis Iesus venite post me et faciam vos fieri piscatores hominum
18 At illi continuo relictis retibus secuti sunt eum.
19 Et progressus pusillum vidit Iacobum Zebedaei et Ioannem fratrem eius, qui et ipsi erant in navi reficientes retia sua.
20 Et relicto patre suo Zebedæo in navi cum mercenariis, secuti sunt eum.
21 Et ingrediuntur Capharnaum. Et statim sabbatis ingressus synagogam docebat.
22 Et stupebant super doctrina ejus: erat enim docens eos quasi potestatem habens, et non sicut scribæ eorum.
23 Et erat in synagoga eorum homo in spiritu immundo: et exclamavit, et exclamavit;
24 dicentes: Sinite nos; quid nobis et tibi, Iesu Nazarene? venisti perdere nos? scio te quis sis, Sanctus Dei.
25 { Et increpavit illum Jesus, dicens: Obmutesce, et exi ab eo.
26 Et discerpens eum spiritus immundus, et exclamans voce magna, exiit ab eo.
27 Et mirati sunt omnes, ita ut conquirerent inter se dicentes: Quidnam est hoc? Doctrina nova cum potestate; quia in potestate etiam spiritibus immundis imperat, et obediunt ei.
28 Et processit rumor ejus statim in omnem regionem Galilææ.
29 Et protinus egredientes de synagoga, venerunt in domum Simonis et Andreæ, cum Jacobo et Joanne.
30 Socrus autem Simonis tenebatur magnis febribus: et continuo dicunt illi.
31 Ipse autem tenens manum ejus elevavit eam. et dimisit eam febris, et ministrabat eis.
32 Vespere autem facto, cum occidisset sol, afferebant ad eum omnes male habentes, et dæmonia.
33 et erat omnis civitas congregata ad ianuam.
34 Et curavit multos, qui vexabantur variis languoribus, et dæmonia multa ejiciebat. et non sinebant eum loqui, quoniam sciebant eum.
35 Et diluculo valde surgens, egressus abiit in desertum locum, ibique orabat.
36 Et persecutus est eum Simon et qui cum illo erant.
37 Et cum invenissent eum, dixerunt ei : Quia omnes quærunt te.
38 Et ait illis: Eamus in proximos vicos, ut et ibi praedicem: ad hoc enim veni.
39 Et praedicabat in synagogis eorum per omnem Galilaeam et daemonia eiciens.
40 Et venit ad eum leprosus deprecans eum: et genu flexo dixit ei: Si vis, potes me mundare.
41 { Et misertus extendens manum suam tetigit eum, et ait illi: Volo: mundare. mundatus esto.
42 Et cum dixisset, statim discessit ab eo lepra, et mundatus est.
43 Et comminatus est ei, et statim dimisit eum.
44 Et ait illi : Vide ne cui dixeris : sed vade, ostende te sacerdoti, et offer pro emundatione tua quæ præcepit Moyses in testimonium illis.
45 At ille egressus coepit praedicare multum et diffamare sermonem, ita ut iam non posset manifeste in civitatem introire, sed foris in desertis locis esse, et conveniebant ad eum undique.

CAPITULUM 2

1 Et iterum intravit Capharnaum post dies, Auditumque est quod in domo esset.
2 Et convenerunt multi, ita ut non caperet eos neque ad ianuam, et loquebatur eis verbum.
3 Et veniunt ad eum ferentes paralyticum, qui a quatuor portabatur.
4 Et cum non possent appropinquare ei ad turbam, tectum ubi erat revelaverunt; et cum fregissent, deposuerunt stratum in quo paralyticus iacebat.
5 Quorum fidem ut vidit, dixit paralytico: Fili, remittuntur tibi peccata tua.
6 Erant autem illic quidam de scribis sedentes, et cogitantes in cordibus suis:
7 Quid hic sic loquitur? quis potest dimittere peccata, nisi solus Deus?
8 Statimque Iesus videns in spiritu suo quod sic cogitabant intra se, dixit eis: Quid ista cogitatis in cordibus vestris?

9 Quid est facilius dicere paralytico: Dimittuntur tibi peccata tua. aut dicere : Surge, et tolle grabatum tuum et ambula ?
10 Ut autem sciatis quia Filius hominis habet potestatem in terra dimittendi peccata (ait paralytico) :
11 Tibi dico : Surge, tolle grabatum tuum et vade in domum tuam.
12 Et confestim surgens, tollens lectum, exivit coram omnibus. Ita mirati sunt omnes, et glorificaverunt Deum dicentes: “ Numquam sic vidimus ”.
13 Et egressus est rursus ad mare. et conveniunt ad eum omnis turba, et docebat eos.
14 Et cum praeteriret, vidit Levi Alphaei sedentem ad telonium, et ait illi: Sequere me. Et surgens secutus est eum.
15 Et factum est, cum accumberet in domo ejus, multi publicani et peccatores simul discumbebant cum Jesu et discipulis ejus: erant enim multi, et secuti sunt eum.
16 Et videntes eum scribæ et pharisæi cum publicanis et peccatoribus manducare, dixerunt ad discipulos ejus: Quomodo cum publicanis et peccatoribus manducat et bibit?
17 Hoc audito Jesus ait illis : Non necesse habent sani medico, sed qui male habent : non veni vocare justos, sed peccatores.
18 Et erant discipuli Joannis et pharisæorum jejunantes: et veniunt, et dicunt illi: Quare discipuli Joannis et pharisæorum jejunant, tui autem discipuli non jejunant?
19 { Et ait illis Jesus: Numquid possunt nuptiæ ieiunare, dum cum illis est sponsus? Quanto tempore habent secum sponsum, non possunt ieiunare.
20 Venient autem dies cum auferetur ab eis sponsus : et tunc jejunabunt in illis diebus.
21 Nemo et novum pannum intret in vestimento veteri: alioquin novum fragmentum, quod implevit illud, aufert a veteri, et peior scissura est.
22 Et nemo mittit vinum novum in utres veteres: alioquin rumpet vinum novum utres, et vinum effundetur, et utres corrumpentur: sed vinum novum in utres novos mitti debet.
23 Accidit autem ut sabbatis ambularet per sata; et coeperunt euntes discipuli vellere spicas.
24 Pharisæi autem dicebant ei: Ecce, quid faciunt sabbatis quod non licet?
25 Et ait illis: Numquam legistis quid fecerit David, quando necessitatem habuit, et esuriit ipse, et qui cum eo erant?
26 Quomodo introivit in domum Dei sub Abiathar principe sacerdotum, et panes propositionis manducavit, quos non licet manducare nisi sacerdotibus, et dedit eis qui cum eo erant?
27 Et dicebat eis : Sabbatum propter hominem factum est, et non homo propter sabbatum.
28 Itaque Dominus est Filius hominis etiam sabbati.

CAPUT III

1 Et introivit iterum in synagogam. et erat ibi homo habens manum aridam.
2 Et observabant eum, si sabbatis curaret. ut accusarent eum.
3 Et ait homini habenti manum aridam: Surge in medium.
4 Et dicit eis: Licet sabbatis benefacere, an male? animam salvam facere an perdere? At illi tacuerunt.
5 Et circumspiciens eos cum ira, contristatus super cæcitate cordis eorum, dicit homini : Extende manum tuam. Et extendit, et restituta est manus eius.
6 Et exeuntes pharisæi statim cum herodianis consilium faciebant adversus eum quomodo eum perderent.
7 Et Iesus cum discipulis suis secessit ad mare.
8 et ab Jerusalem, et ab Idumæa, et trans Jordanem. Et circumdederunt eum Tyrum et Sidonem turbam magnam, audientes quanta fecit, et venerunt ad eum.
9 Et dixit discipulis suis ut navicula sibi deserviret propter turbam, ne comprimerent eum.
10 multos enim sanabat. ita ut irruerent in eum ut illum tangerent, quotquot habebant plagas.
11 Et spiritus immundi, cum illum videbant, procidebant ei: et clamabant, dicentes: 12 Tu es Filius Dei.
12 Et vehementer comminabatur eis ne manifestarent illum.
13 Et ascendens in montem vocavit ad se quos voluit ipse: et venerunt ad eum.
14 Et fecit ut essent duodecim cum eo: et ut mitteret eos prædicare.
15 et potestatem habere infirmos curandi et daemonia eiciendi
16 Et Simon cognominavit Petrum;
17 et Iacobum Zebedaei et Ioannem fratrem Iacobi. et vocavit eos Boanerges, quod est, Filii tonitrui;
18 et Andreas, et Philippus, et Bartholomæus, et Matthæus, et Thomas, et Jacobus Alphei, et Thaddæus, et Simon Chananæus,
19 et Judas Iscariotes, qui et tradidit eum.
20 Et iterum convenit multitudo, ut non possent tantum panem comedere.
21 Et cum audissent sui, exierunt tenere eum: dicebant enim: Quoniam in furorem versus est.
22 Et scribæ, qui ab Jerosolymis descenderant, dicebant: Quoniam Beelzebub habet, et quia in principe dæmoniorum ejicit dæmonia.
23 Et convocatis eis in parabolis dicebat illis: Quomodo potest Satanas Satanam ejicere?
24 Et si regnum in se dividatur, non potest regnum illud stare.
25 Et si domus super semetipsam dispertiatur, non potest domus illa stare.
26 Et si Satanas in seipsum consurrexit, et divisus est, non potest stare, sed finem habet.
27 Nemo potest vasa fortis ingressus in domum diripere, nisi prius fortem alliget; et tunc domum ejus diripiet.
28 amen dico vobis quia omnia dimittentur filiis hominum peccata et blasphemiae quibus blasphemaverint
29 qui autem in Spiritum Sanctum blasphemaverit non remittetur in aeternum sed periclitatur damnationis aeternae
30 Quoniam dicebant: Spiritum immundum habet.
31 Venerunt ergo fratres ejus et mater ejus, et foris stantes miserunt ad eum vocantes eum.
32 Et sedebat circa eum turba, et dicunt ei: Ecce mater tua et fratres tui foris quærunt te.
33 Et respondens eis, ait : Quæ est mater mea et fratres mei ?
34 Et circumspiciens eos, qui in circuitu ejus sedebant, ait : Ecce mater mea et fratres mei.
35 Qui enim fecerit voluntatem Dei, hic frater meus, et soror mea, et mater est.

CAPITULUM 4

1 Et iterum coepit docere ad ma re. et omnis multitudo mari terra.
2 Et docebat eos in parabolis multa, et dicebat illis in doctrina sua:
3 Audite. Ecce exiit seminans ad seminandum.
4 Et factum est, dum seminat, aliud cecidit secus viam, et venerunt volucres cæli, et comederunt illud.
5 Aliud autem cecidit in petrosa, ubi non habebat terram multam; et continuo exortum est, quia non habebat altitudinem terrae;
6 sole autem orto æstuabat; et quia non habebat radicem, exaruit.
7 Et aliud cecidit in spinas, et ascenderunt spinae et suffocaverunt illud, et fructum non dedit.
8 Et aliud cecidit in terram bonam et ortum fecit fructum et crescebat Eduxitque unum triginta, et unum sexaginta, et unum centum.
9 Et dicebat : Qui habet aures audiendi, audiat.
10 Et cum esset singularis, interrogaverunt eum hi qui cum eo erant duodecim, parabolam.
11 Ipse autem dixit eis : Vobis datum est nosse mysterium regni Dei.
12 Ut videntes videant, et non videant; et audientes audiant, et non intellegant; ne forte convertantur et peccata eis dimittantur.
13 { Et ait illis: Nescitis parabolam hanc? et quomodo omnes parabolas cognoscetis ?
14 qui autem seminat in hoc verbo.
15 Hi autem sunt, qui circa viam, ubi seminatur verbum. Cum autem audierint, confestim venit satanas, et aufert verbum, quod seminatum est in cordibus eorum.
16 Hi sunt autem et qui super petrosa seminatus est; Qui cum audierint verbum, continuo cum gaudio suscipiunt illud;
17 et nullam in se radicem habentes, sed ad tempus sustinentes: postea, cum fuerit tribulatio sive persecutio propter verbum, continuo scandalizantur.
18 Et hi sunt, qui in spinis seminantur; audientes verbum,
19 et aerumnae saeculi et deceptio divitiarum et circa reliqua concupiscentiae introeuntes suffocant verbum et sine fructu efficitur
20 Hi sunt autem, qui in terram bonam seminati sunt; Audientes verbum, et suscipientes, et fructum afferentes, aliud trigesimum, aliud sexagesimum, aliud vero centesimum.
21 { Et dicebat illis: Numquid venit lucerna ut sub modio ponatur, aut sub lecto? nonne ut super candelabrum ponatur?
22 Non est enim aliquid absconditum, quod non manifestetur; nec factum est occultum, sed ut in palam veniat.
23 Si quis habet aures audiendi, audiat.
24 Et dicebat illis : Videte quid audiatis : in qua mensura mensi fueritis, remetietur vobis : et adjicietur vobis.
25 Qui enim habet, dabitur illi: et qui non habet, etiam quod habet auferetur ab eo.
26 Et dicebat : Sic est regnum Dei, quemadmodum si homo jaciat sementem in terram.
27 Et dormiat et exsurgat nocte ac die, et semen germinet et increscat dum nescit ille.
28 { Terra enim de semetipso fructum profert; primum gramen, deinde spica, deinde plenum frumentum in spica.
29 Cum autem producetur fructus, statim mittit falcem, quoniam adest messis.
30 Et dicebat : Cui assimilabimus regnum Dei ? aut cui comparabimus illud?
31 est sicut granum sinapis quod cum seminatum est in terra minus est omnibus seminibus quae sunt in terra
32 cum autem seminatus est, ascendit et fit omnibus herbis maior, et germinat magna; et volatilia cæli sub umbra ejus habitant.
33 Et talibus multis parabolis loquebatur eis verbum, prout poterant audire.
34 sine parabola autem non loquebatur eis seorsum autem discipulis suis disserebat omnia
35 Et ait illis illa die : Cum sero esset factum, transeamus contra.
36 Et dimittentes turbam, assumunt eum ut erat in navi. et aliae naves erant cum illo.
37 { Et facta est procella magna venti, et fluctus mittebat in navim, ita ut impleretur nunc.
38 Et erat in posteriori parte navis, dormiens in pulvino: et excitant eum, et dicunt ei: Magister, non curas nos perimus?
39 Et exsurgens comminatus est vento, et dixit mari: Tace, obmutesce. Et cessavit ventus, et facta est tranquillitas magna.
40 Et ait illis: Quid timidi estis? necdum habetis fidem?
41 Et timuerunt timore magno, et dicebant ad invicem: Qualis est hic, quia et ventus et mare obediunt ei?

CAPITULUM 5

1 Et venerunt trans mare in regionem Gerasenorum.
2 Et exeunte eo de navi, statim occurrit ei de monumentis homo in spiritu immundo;
3 qui domicilium habebat in monumentis; nec quisquam eum nec catenis non ligare poterat;
4 eo quod sæpe compedibus et catenis vinctus dirupisset catenas et compedes comminuisset, et nemo poterat eum domare.
5 Et semper nocte ac die in montibus et in monumentis erat, clamans et concidens se lapidibus.
6 Videns autem Jesum a longe, cucurrit, et adoravit eum:
7 et clamans voce magna dixit: Quid mihi et tibi, Jesu Fili Dei altissimi? Adiuro te per Deum, ne me torqueas.
8 Dicebat enim illi : Exi spiritus immunde ab homine.
9 { Et interrogabat eum: Quod tibi nomen est? Et dicit ei : Legio mihi nomen est, quia multi sumus.
10 Et deprecabatur eum multum, ne se expelleret extra regionem.
11 Erat autem ibi circa montem grex porcorum magnus, pascens.
12 Et deprecabantur eum spiritus, dicentes: Mitte nos in porcos ut in eos introëamus.
13 Et concessit eis statim Jesus. Et exeuntes spiritus immundi introierunt in porcos, et impetu abiit grex per praeceps in mare, ad duo milia, et suffocati sunt in mare.
14 Qui autem pascebant eos, fugerunt, et nuntiaverunt in civitatem et in villas. et egressi sunt videre quid esset factum.

15 et veniunt ad Jesum: et vident illum qui a dæmonio vexabatur, sedentem, vestitum, et sanæ mentis, et timuerunt.
16 Et narraverunt illis, qui viderant, quomodo dictum sit ei, qui a daemonio vexabatur, et de porcis.
17 Et rogare eum coeperunt ut discederet de finibus eorum.
18 Et ascendens in naviculam, rogabat eum qui dæmonium habuerat, ut esset cum eo.
19 Jesus autem non admisit eum, sed ait illi: Vade in domum tuam ad amicos tuos, et dic eis quanta tibi fecit Dominus, et misertus est tui.
20 Et abiit et cœpit prædicare in Decapoli quanta sibi fecisset Jesus, et omnes mirabantur.
21 Et cum transfretasset iterum in navim, turbae multae convenerunt ad eum, et erat prope mare.
22 Et ecce venit quidam de archisynagogis nomine Iairus; Quem cum vidisset, cecidit ad pedes ejus,
23 et deprecabatur eum multum, dicens: Filia mea in extremis est: veni, impone manus super eam, ut sanetur. et vivet.
24 Jesus autem ibat cum illo. Et sequebatur eum turba multa, et comprimebant eum.
25 Et mulier quaedam, quae erat in profluvio sanguinis annis duodecim,
26 et a multis medicis multa perpessus est, et omnia sua expendit, nec quidquam melius, sed magis ingravescebat,
27 Hæc cum audisset de Jesu, venit in turba retro, et tetigit vestimentum ejus.
28 Dicebat enim : Si vel vestimentum ejus tetigero, salva ero.
29 Et confestim siccatus est fons sanguinis ejus. et sensit in corpore suo ab illa plaga sanatam esse.
30 Jesus autem statim sciens apud semetipsum quia virtus exierat de illo, conversus ad turbam, dixit: Quis tetigit vestimenta mea?
31 Et dicebant ei discipuli sui : Vides turbam comprimentem te, et dicis : Quis me tetigit ?
32 Et circumspiciebat videre eam, quæ hoc fecerat.
33 Mulier autem timens et tremens, sciens quod factum esset in se, venit et procidit ante eum, et dixit ei omnem veritatem.
34 Ille autem dixit ei : Filia, fides tua te salvum fecit. Vade in pace, et esto sana a plaga tua.
35 Adhuc illo loquente, accesserunt quidam a archisynagogo dicentes: "Filia tua mortua est; quid ultra vexas Dominum?"
36 Ut audivit Jesus verbum, quod dictum est, ait archisynagogo: Noli timere, tantum crede.
37 Et non admisit quemquam sequi se nisi Petrum et Iacobum et Ioannem fratrem Iacobi.
38 Et veniunt in domum archisynagogi, et videt tumultum, et flentes, et ejulantes multum.
39 Et ingressus ait illis : Quid turbamini, et ploratis ? puella non est mortua, sed dormit.
40 Et deridebant eum. Ipse autem eiectis omnibus, adsumit patrem et matrem puellae et qui cum eo erant, et ingreditur ubi erat puella iacebat.
41 et tenens manum puellae ait illi: “ Talitha cumi; quod est interpretatum: puella, tibi dico, surge.
42 Et confestim surrexit puella et ambulabat; erat enim annorum duodecim. Et obstupuerunt stupore magno.
43 Et comminatus est eis ne quis sciret. et jussit illi dari manducare.

CAPUT VI

1 Et egressus inde venit in terram suam. Secuti sunt autem illum et discipuli.
2 Et facto sabbato coepit in synagoga docere; et multi audientes admirabantur, dicentes: Unde huic haec? et quae data est ei sapientia, ut et virtutes illius per manus illius fiant?
3 Nonne hic est faber, filius Mariae et frater Iacobi et Iosetis et Iudae et Simonis? nonne et sorores ejus hic nobiscum sunt? Et scandalizabantur in eo.
4 Jesus autem dixit eis : Non est propheta sine honore : sed in patria sua, et in cognatione sua, et in domo sua.
5 Et non poterat ibi virtutem ullam facere, nisi paucos infirmos impositis manibus curavit;
6 et mirabatur propter incredulitatem eorum Et circuibat castella docens.
7 Et convocatis Duodecim, et coepit mittere binos et illos; et dedit illis potestatem spirituum immundorum.
8 et præcepit eis ne quid tollerent in via nisi virgam tantum; non peram, non panem, non pecuniam in marsupio;
9 sed calceatos sandaliis. neque duas tunicas induere.
10 Et dicebat illis : In quamcumque domum intraveritis, ibi manete, donec exeatis inde.
11 Et quicumque non receperint vos, nec audierint vos: exeuntes inde, excutite pulverem sub pedibus vestris in testimonium contra illos. Amen dico vobis: Tolerabilius erit Sodomis et Gomorraei in die iudicii, quam illi civitati.
12 Et exeuntes prædicabant ut pœnitentiam agerent.
13 et daemonia multa eiciebant et ungebant oleo multos aegrotos et sanabant.
14 Et audivit Herodes rex; Dicebat enim: Joannes Baptista resurrexit a mortuis, et propterea virtutes operantur in illo.
15 Alii autem dicebant: Quia Elias est; Alii vero dicebant : Quia propheta est, vel quasi unus ex prophetis.
Quo audito Herodes ait: Quem ego decollavi Joannem, hic a mortuis resurrexit.
Ipse enim Herodes misit ac tenuit Joannem, et vinxit eum in carcere propter Herodiadem uxorem Philippi fratris sui, quia duxerat eam.
18 Dicebat enim Joannes Herodi: Non licet tibi habere uxorem fratris tui.
19 Herodias autem insidiabatur illi et volebat occidere eum nec poterat nec poterat;
20 Herodes enim timebat Joannem, sciens quod justus esset et sanctus, et observabat eum. Et cum audisset eum, multa faciebat et libenter eum audiebat.
21 Et cum dies oportunus accidisset, Herodes natalis sui cenam fecit principibus suis et tribunis et primis Galilaeae;
22 Cum autem ingressa fuisset filia Herodiadis et saltasset, et placuisset Herodi et his qui cum eo erant, dixit rex puellæ : Pete a me quod vis, et dabo tibi.
23 Et juravit illi: Quia quidquid petieris, dabo tibi, dimidium regni mei.
24 Quæ cum exisset, dixit matri suæ: Quid petam? At illa dixit: Caput Ioannis Baptistae.
25 Et statim illa festinans venit ad regem, et petivit dicens: " Volo ut des mihi statim in disco caput Joannis Baptistae ".

26 Contristatusque est rex. et propter iusiurandum, et fimul cum eo, noluit eam reprobare.
27 Misitque rex spiculatorem, et jussit caput ejus adduci: et decollavit eum in carcere,
28 Et attulit caput ejus in disco, et dedit illud puellæ: et puella dedit matri suæ.
29 Quo audito, discipuli ejus venerunt, et tulerunt corpus ejus : et posuerunt illud in monumento.
30 Et convenientes Apostoli ad Jesum, renuntiaverunt ei omnia quæ egerant, et docuerant.
31 Et ait illis: " Venite seorsum in desertum locum et requiescite pusillum; erant enim multi venientes et euntes et non habentes spatium ad manducandum".
32 Et abierunt in desertum locum seorsum navi.
33 Et viderunt eos abeuntes, et cognoverunt multi: et pedestre de omnibus civitatibus concurrerunt illuc, et prævenerunt eos.
34 Et exiens vidit turbam multam, et misertus est eis, quia erant sicut oves non habentes pastorem, et coepit docere illos multa.
35 Et cum iam dies factus esset, accesserunt ad eum discipuli eius, et dixerunt: Desertus est locus, et hora iam praeteriit;
36 dimitte eos ut euntes in villas et villas et emant sibi panem non enim habent quod manducent
37 { Ait autem ad illos: Vos date illis manducare. Et dicunt ei: " Euntes emamus denariis ducentis panes et dabimus eis manducare?
38 Et dicit eis: Quot panes habetis? ite et videte. Et cum cognovissent, dicunt : Quinque, et duos pisces.
39 Et præcepit illis ut accumbere facerent omnes secundum contubernia super viride fœnum.
40 Et discubuerunt in partes per centenos et per quinquagenos.
41 Et acceptis quinque panibus et duobus piscibus, intuens in caelum benedixit et fregit panes, et dedit discipulis suis, ut ponerent ante eos. et duos pisces divisit omnibus.
42 Et manducaverunt omnes, et saturati sunt.
43 Et sustulerunt duodecim cophinos plenos de fragmentis, et de piscibus.
44 Erant autem qui manducaverunt quinque millia virorum.
45 Et statim coegit discipulos suos ascendere navim, et ire trans fretum ante Bethsaidam, dum ipse dimitteret populum.
46 Et cum dimisisset eos, abiit in montem orare.
47 Et cum sero esset, erat navis in medio mari et ipse solus in terra.
48 Et vidit illos in remigando laborantes; erat enim ventus contrarius eis et quarta vigilia noctis venit ad eos ambulans super mare et volebat transire per eos
49 At illi ut viderunt eum ambulantem supra mare, putaverunt phantasma esse et exclamaverunt:
50 omnes enim eum viderunt et conturbati sunt. Statimque locutus est cum eis et dicit eis: " Confidite, ego sum; nolite timere.
51 Et ascendit ad illos in navim. Et cessavit ventus: et obstupuerunt supra modum, et mirati sunt.
52 non enim intellexerant de panibus, sed erat cor illorum obcaecatum.
53 Et cum transfretassent, venerunt in terram Genesareth, et applicuerunt.
54 Et exeuntes de navi, statim cognoverunt eum;
55 Et discurrentes per universam regionem illam, incipiebant circumferre in lectulis eos qui male habebant, ubi audiebant eum.
56 Et quocumque introibat in vicos vel in civitates vel in villas, in plateis ponebant infirmos, et deprecabantur eum ut vel fimbriam vestimenti eius tangerent: et quotquot tangebant eum, salvi fiebant.

CAPITULUM 7

1 Convenerunt autem ad eum pharisæi, et quidam de scribis, qui venerunt ab Jerosolymis.
2 et cum vidissent quosdam ex discipulis ejus communibus manibus, id est non lotis, manducare panem, increpabant.
Pharisæi enim, et omnes Judæi, nisi crebro lavent manus, non manducant, tenentes traditionem seniorum.
4 et a foro nisi baptizentur, non comedunt; Multaque alia funt, quae tenere acceperint, lavacra poculorum, & ollarum, vasorum aeneorum, & tabularum.
5 Tunc interrogabant eum pharisæi et scribæ: Quare discipuli tui non ambulant secundum traditionem seniorum, sed non lotis manibus manducant panem?
6 Qui respondens ait illis: Bene prophetavit Isaias de vobis hypocritis, sicut scriptum est: Populus hic labiis me honorat, cor autem eorum longe est a me.
7 Sed frustra colunt me, docentes doctrinas, mandata hominum.
8 Deponentes enim mandatum Dei, traditionem hominum tenetis, sicut lavatio urceorum et calicum, et multa alia huiusmodi.
9 Et dicebat illis : Bene irritum facitis præceptum Dei, ut traditionem vestram servetis.
10 Moyses enim dixit: Honora patrem tuum, et matrem tuam. et, Qui maledixerit patri vel matri, morte moriatur;
11 Vos autem dicitis: " Si quis dixerit patri vel matri: " Corban est, hoc est donum, quodcumque ex me tibi profuerit; liber erit.
12 nec detis, ut faciatis eum patri suo vel matri.
13 verbum Dei irritum faciens per traditionem vestram, quam tradidistis.
14 Et convocatis omni populo ad se, ait: Audite me, unusquisque vestrum, et intelligite.
15 Nihil est extra hominem introiens in eum, quod possit eum coinquinare, sed quæ de homine procedunt illa sunt quæ communicant hominem.
16 Si quis habet aures audiendi, audiat.
17 Et cum introisset in domum a turba, interrogabant eum discipuli ejus parabolam.
18 Et ait illis: Sic et vos imprudentes estis? Non intelligitis quia omne extrinsecus introiens in hominem non potest eum coinquinare;
19 quia non introit in cor eius sed in ventrem et in secessum exit purgans omnes escas
20 { Dicebat enim: " Quae ab homine egrediuntur, haec coinquinant hominem."
21 Ab intus enim de corde hominum cogitationes malæ procedunt, adulteria, fornicationes, homicidia,
22 furta, avaritiæ, nequitiæ, dolus, impudicitiæ, oculus malus, blasphemia, superbia, stultitia.
23 Omnia hæc mala ab intus procedunt, et communicant hominem.

24 Et inde exsurgens abiit in fines Tyri et Sidonis, et intravit in domum suam, et nemo sciret: sed non poterat abscondi.
25 Mulier enim statim ut audivit de eo, cujus filia habebat spiritum immundum, intravit, et procidit ad pedes ejus,
26 Erat enim mulier gentilis, Syrophœnissa genere. Et rogabat eum ut dæmonium ejiceret de filia ejus.
27 Iesus autem dixit ei: " Saturentur prius filii": non est enim bonum accipere panem filiorum, et mittere canibus.
28 At illa respondit, et dixit ei : Utique Domine, etiam catelli sub mensa comedunt de micis puerorum.
29 Et ait illi: Propter hunc sermonem vade. exiit diabolus a filia tua.
30 Et cum introisset in domum suam, invenit dæmonium exiit, et filiam suam posuit super lectum.
31 Et iterum exiens de finibus Tyri et Sidonis, venit ad mare Galilaeae per medios fines Decapoleos.
32 Et adducunt ei surdum, et impeditum in verbo. et rogaverunt illum ut imponat illi manum.
33 Et apprehendens eum de turba, misit digitos suos in aures ejus, et exspuens tetigit linguam ejus.
34 { Et suspiciens in cælum, ingemuit, et ait illi: Ephphatha, hoc est, adaperire.
35 Et statim apertae sunt aures eius, et solutum est vinculum linguae eius, et loquebatur recte.
36 Et præcepit illis ne cui dicerent. Quanto autem eis præcipiebat, tanto magis plus prædicabant.
37 Et eo amplius admirabantur, dicentes: Bene omnia fecit: et surdos facit audire, et mutos loqui.

Capitulum 8

1 In diebus illis: Cum esset turba maxima et nihil habentes manducare, vocavit ad se discipulos suos, et dicit eis:
2 Misertus sum turbae, quia triduo iam mecum sunt, nec habent quod manducent;
3 Et si dimisissem eos in domos suas, in via deficient;
4 Et responderunt ei discipuli sui: Unde hic potest homo saturare panes istos in deserto?
5 { Et interrogavit eos: Quot panes habetis? Qui dixerunt: Septem.
6 Et præcepit turbæ discumbere super terram: et acceptis septem panibus, gratias agens fregit, et dedit discipulis suis, ut ponerent ante eos; et statuerunt eos coram populo.
7 Et habebant pisciculos paucos: et ipsos benedixit, et jussit apponi.
8 Et comederunt, et saturati sunt. Et quod superfuit de fragmentis, tulerunt septem sportas.
Erant autem qui manducaverunt quasi quatuor millia: et dimisit eos.
10 Et statim ascendens navim cum discipulis suis, venit in partes Dalmanutha.
11 Et exierunt pharisæi, et cœperunt conquirere cum eo, quærentes ab eo signum de cælo, tentantes eum.
12 Et ingemiscens spiritu suo ait: Quid generatio ista quaerit signum? Amen dico vobis, non dabitur generationi isti signum.
13 Et dimittens eos, iterum ascendens abiit trans fretum.
14 Et obliti sunt sumere panes, et nisi unum panem non habebant secum in navi.
15 Et praecipiebat eis dicens: “ Videte, cavete a fermento pharisaeorum et fermento Herodis!
16 Et cogitabant ad alterutrum, dicentes: quia panes non habemus.
17 Quo cognito, ait illis: Quid cogitatis, quia panes non habetis? nondum cognoscetis nec intelligitis? adhuc cæcatum habetis cor vestrum?
18 oculos habentes non videtis? et aures habentes non auditis? et non recordamini?
19 Quando quinque panes in quinque millia fregi, quot cophinos fragmentorum plenos sumpsistis? Dicunt ei : Duodecim.
20 Quando autem septem in quatuor millia, quot sportas fragmentorum tulistis? Qui dixerunt: Septem.
21 Et dicebat eis : Quomodo nondum intelligitis ?
22 Et veniunt Bethsaida. Et adducunt ei caecum et rogabant eum ut illum tangeret.
23 Et apprehensa manu cæci, eduxit eum extra vicum; et exspuens in oculos ejus impositis manibus suis, interrogavit eum si quid videret.
24 Et aspiciens, ait : Video homines velut arbores ambulantes.
25 Deinde iterum imposuit manus super oculos ejus: et cœpit videre: et restitutus est ita ut clare videret omnia.
26 Et dimisit eum in domum suam, dicens: Nequaquam in civitatem eunt, neque dicant in villa.
27 Et egressus est Jesus, et discipuli ejus in castella Cæsareæ Philippi : et in via interrogabat discipulos suos, dicens eis : Quem me dicunt esse homines ?
28 At illi dixerunt: Joannes Baptista. alii vero unus ex prophetis.
29 Tunc dicit illis : Vos vero quem me esse dicitis ? Respondens Petrus ait ei: Tu es Christus.
30 Et præcepit illis ne cui dicerent de eo.
31 et coepit docere illos quoniam oportet Filium hominis multa pati et reprobari a senioribus et a summis sacerdotibus et scribis et occidi et post tres dies resurgere
32 Et palam verbum loquebatur. Et apprehensum eum Petrus coepit increpare eum.
33 Qui conversus, et videns discipulos suos, comminatus est Petro, dicens: Vade post me, Satana: non enim sapis quæ Dei sunt, sed quæ hominum sunt.
34 Et convocata turba cum discipulis suis, dixit eis: Si quis vult me sequi, deneget semetipsum: et tollat crucem suam, et sequatur me.
35 Qui enim voluerit animam suam salvam facere, perdet eam; qui autem perdiderit animam suam propter me et evangelium, salvam eam faciet.
36 Quid enim prodest homini, si mundum universum lucretur, animae vero suae perdat?
37 aut quam dabit homo commutationem pro anima sua?
38 Quisquis ergo me erubuerit, et verba mea in generatione hac adultera et peccato; ex eo et Filius hominis confundetur, cum venerit in gloria Patris sui cum angelis sanctis.

Capitulum 9

1 Et dicebat illis : Amen dico vobis : sunt quidam de hic stantibus, qui non gustabunt mortem, donec videant regnum Dei venturum in virtute.
2 Et post dies sex assumit Jesus Petrum, et Jacobum, et Joannem, et ducit illos seorsum in montem excelsum seorsum, et transfiguratus est ante eos.

3 Et vestimenta eius facta sunt alba sicut nix. ut nihil plenius in terra dealbatum.
4 Et apparuit illis Elias cum Moyse: et erant loquentes cum Jesu.
5 Et respondens Petrus ait Iesu: " Praeceptor, bonum est nos hic esse; et tibi unum et Moysi unum et Eliae unum.
6 Non enim sciebat quid diceret: erant enim timore exterriti. timuerunt enim timore magno.
7 Et facta est nubes obumbrans eos: et venit vox de nube, dicens: Hic est Filius meus dilectus, ipsum audite.
8 Et statim circumspicientes neminem amplius viderunt nisi Iesum tantum secum.
9 Et descendentibus illis de monte, præcepit illis ne cui dicerent quæ viderant, donec Filius hominis a mortuis resurrexerit.
10 Et verbum continuerunt apud se: conquirentes quid esset, cum a mortuis resurrexerit.
11 Et interrogaverunt eum, dicentes: Quid ergo scribæ dicunt, quod Eliam oporteat primum venire?
12 Qui respondens dixit illis : Elias quidem venit primus et restituit omnia. et quomodo scriptum est in Filium hominis, ut multa patiatur et contemnatur.
13 Sed dico vobis, quia Elias venit quidem, et fecerunt illi quæcumque voluerunt, sicut scriptum est de eo.
14 Et cum venisset ad discipulos suos, vidit turbam magnam circa eos, et scribas conquirentes cum eis.
15 Et confestim omnis populus videns eum stupefactus est, et accurrentes salutaverunt eum.
Et interrogavit eos: Quid inter vos conquiritis?
17 et respondens unus de turba dixit magister adtuli ad te filium meum habentem spiritum mutum
18 et ubicumque apprehensum fuerit eum lacerat et spumat et stridet dentibus et arescit et dixi discipulis tuis ut eicerent eum nec potuerunt.
19 Qui respondens ei, ait : O generatio incredula, quamdiu apud vos ero ? usquequo patiar vos? adduc eum ad me.
20 Et attulerunt eum ad eum. et cecidit in terram, et volutabatur spumans.
21 Et interrogavit patrem ejus: Quantum temporis est ex quo ei hoc accidit? At ille dixit : Puer.
22 et frequenter eum in ignem, et in aquas misit ut eum perderet: sed si quid potes, adjuva nos, misertus nostri.
23 Jesus autem dixit ei : Si potes credere, omnia possibilia credenti.
24 { Et continuo exclamans pater pueri, cum lacrimis aiebat: Credo, Domine; adiuva incredulitatem meam.
25 Et cum videret Jesus concurrentem turbam, comminatus est spiritui immundo, dicens illi : Surde et mute spiritus, ego præcipio tibi, exi ab eo : et amplius ne introëas in eum.
26 Et exclamavit spiritus, et scidit eum valde, et exivit ab eo. ita ut multi dicerent quia mortuus est
Jesus autem tenens manum ejus elevavit eum. et surrexit.
28 Et cum introisset in domum, discipuli ejus secreto interrogabant eum: Quare nos non potuimus eicere eum?
29 Et dixit illis : Hoc genus in nullo potest exire, nisi in oratione et jejunio.
30 Et inde profecti peragrabant Galilæam; nec volebat quemquam scire.
Docebat autem discipulos suos et dicebat illis: " Filius hominis tradetur in manus hominum, et occident eum; et postquam occisus est, resurget tertia die;
32 At illi ignorabant verbum, et timebant eum interrogare.
33 Et venerunt Capharnaum. Qui cum domi esset, interrogabat eos: Quid in via tractabatis?
34 At illi tacuerunt: in itinere enim inter se disceptabant, quis esset maior.
35 et sedens vocavit duodecim et ait illis si quis voluerit primus esse hic erit omnium novissimus et servus omnium
36 Et apprehendens puerum, statuit eum in medio eorum: et assumptis ulnis, dixit eis:
37 Quisquis unum ex talibus pueris receperit in nomine meo, me recipit : et quicumque me susceperit, non me suscipit, sed eum qui me misit.
38 Et respondit ei Joannes, dicens : Magister, vidimus quemdam in nomine tuo ejicientem dæmonia, et non sequitur nos : et prohibuimus eum, quia non sequitur nos.
39 Jesus autem ait : Nolite prohibere eum : nemo est enim qui faciat virtutem in nomine meo, qui possit leviter loqui de me.
40 qui enim non est adversum nos, pro nobis est.
41 Quisquis enim potum dederit vobis calicem aquæ in nomine meo, quia Christi estis : amen dico vobis, non perdet mercedem suam.
42 Et quicumque scandalizaverit unum de pusillis istis qui in me credunt, expedit ei ut suspendatur mola asinaria in collo ejus, et in mare mittatur.
43 Et si manus tua scandalizat te, abscide eam: bonum tibi est ad vitam ingredi debilem, quam duas manus habentem ire in gehennam, in ignem qui numquam exstinguitur:
44 Ubi vermis eorum non moritur, et ignis non exstinguitur.
45 Et si pes tuus scandalizat te, abscide eum: bonum tibi est ad vitam ingredi claudum, quam duos pedes habentem mitti in gehennam ignis, qui numquam exstinguitur:
46 Ubi vermis eorum non moritur, et ignis non extinguitur.
47 Et si oculus tuus scandalizat te, erue eum : bonum tibi est cum uno oculo in regnum Dei introire, quam duos oculos habentem mitti in gehennam ignis :
48 ubi vermis eorum non moritur, et ignis non exstinguitur.
49 Omnis enim igne salietur, et omnis victima sale salietur.
50 { Bonum est sal: quod si sal insulsum fuerit, in quo illud condietis? Habete in vobis sal, et pacem habete inter vos.

CAPITULUM 10

1 Et inde exsurgens venit in fines Iudaeae ultra Iordanem: et conveniunt iterum turbae ad eum; et, sicut consueverat, iterum docebat illos.
2 Et accedentes pharisæi interrogabant eum: Si licet vero uxorem dimittere: tentantes eum.
3 At ille respondens, dixit eis : Quid vobis præcepit Moyses ?
4 Qui dixerunt: Moyses permisit libellum repudii scribere, et dimittere.
5 { Et respondens Jesus, dixit eis: Ad duritiam cordis vestri scripsit vobis præceptum istud.
6 Ab initio autem creaturae masculum et feminam fecit eos.
7 Propter hoc relinquet homo patrem et matrem suam, et adhærebit uxori suæ, et erunt duo in carne una.
8 { Itaque jam non sunt duo, sed una caro.
9 Quod ergo Deus conjunxit, homo non separet.
10 Et in domo iterum discipuli ejus de eodem interrogaverunt eum.
11 Et ait illis : Quicumque dimiserit uxorem suam, et aliam duxerit, mœchatur super eam.

12 Et si mulier dimiserit virum suum, et alii nupserit, mœchatur.
13 Et offerebant illi parvulos ut tangeret illos. Discipuli autem comminabantur offerentibus.
14 Jesus autem videns, indigne tulit, et ait illis : Sinite parvulos venire ad me, et ne prohibueritis eos : talium est enim regnum Dei.
15 Amen dico vobis: Quisquis non receperit regnum Dei velut parvulus, non intrabit in illud.
16 Et complexans eos, imponens manus super illos, benedixit illis.
17 Et cum egressus esset in viam, accurrens quidam, et genu flexo ante eum, rogabat eum: Magister bone, quid faciam ut vitam æternam possideam?
18 Jesus autem dixit ei : Quid me dicis bonum ? nemo bonus, nisi unus Deus.
19 Mandata nosti: Non occides;
20 At ille respondens, ait illi : Magister, hæc omnia custodivi a juventute mea.
21 Tunc Jesus videns eum dilexit eum, et dixit ei : Unum tibi deest : vade, quæcumque habes vende, et da pauperibus, et habebis thesaurum in cælo : et veni, tolle crucem, et sequere me.
22 Qui contristatus in verbo, abiit mœrens: erat enim habens multas possessiones.
23 Et circumspiciens Jesus, ait discipulis suis : Quam difficile qui pecunias habent, in regnum Dei introibunt ?
24 Discipuli autem obstupescebant in verbis ejus. At Iesus rursus respondens ait illis: " Filioli, quam difficile est, confidentes in pecuniis, in regnum Dei introire!
25 Facilius est camelum per foramen acus transire, quam divitem intrare in regnum Dei.
26 Qui magis admirabantur, dicentes ad semetipsos: Et quis potest salvus fieri?
27 Et aspiciens eos Jesus, ait : Apud homines impossibile est, sed non apud Deum : omnia enim possibilia sunt apud Deum.
28 Tunc cœpit ei Petrus dicere: Ecce nos dimisimus omnia et secuti sumus te.
29 respondens autem Iesus dixit amen dico vobis nemo est qui reliquerit domum aut fratres aut sorores aut patrem aut matrem aut uxorem aut filios aut agros propter me et evangelium ,
30 sed centuplum accipiet in tempore isto domos et fratres et sorores et matres et filios et agros in persecutionibus et in futuro seculo vitam aeternam.
31 Multi autem erunt primi novissimi. et novissimus primus.
32 Et erant in via ascendentes Jerosolymam. Jesus autem antecedebat eos. et cum sequerentur, timuerunt. Ipse autem iterum adsumens duodecim, coepit narrare eis quidnam fieret ei.
33 dicentes: Ecce ascendimus in Jerusalem. et Filius hominis tradetur principibus sacerdotum et scribis; Condemnabunt eum et tradent eum gentibus.
34 Et irridebunt eum, et flagellabunt: et conspuent eum, et occident eum, et tertia die resurget.
35 Et accedunt ad eum Jacobus et Joannes filii Zebedæi, dicentes: Magister, volumus ut quodcumque voluerimus, facias nobis.
36 At ille dixit eis : Quid vultis ut faciam vobis ?
37 Ait illi : Da nobis ut unus ad dexteram tuam et alius ad sinistram sedeamus in gloria tua.
38 Jesus autem ait eis: Nescitis quid petatis: potestis bibere calicem, quem ego bibo? et baptismo quo ego baptizor baptizari?
39 At illi dixerunt ei : Possumus. Jesus autem ait eis : Calicem quidem, quem ego bibo, bibetis ; baptismate autem, quo ego baptizor, baptizabimini;
40 Sedere autem ad dexteram meam et ad sinistram non est meum dare; sed eis quibus paratum est dabitur.
41 Et audientes decem coeperunt indignari de Iacobo et Ioanne.
42 Jesus autem vocavit eos ad se, et ait illis : Scitis quia hi, qui videbantur regere gentibus, dominantur eorum. et majores eorum potestatem exercent in eos.
43 Sic autem non erit inter vos: sed quicumque voluerit inter vos maior esse, erit vester minister:
44 { Quicumque autem vestrum fuerit primus, erit omnium servus.
45 Nam et Filius hominis non venit ministrari, sed ministrare, et dare animam suam redemptionem pro multis.
46 Et veniunt in Iericho. Et exeunte eo de Iericho cum discipulis suis et turba multa, caecus Bartimaeus, filius Timaei, sedebat secus viam mendicans.
47 Audiens autem Jesus Nazarenus, cœpit clamare, et dicere : Jesu, fili David, miserere mei.
48 Et comminabantur ei multi ut taceret. At ille multo magis clamabat: Fili David, miserere mei.
49 Stans autem Jesus jussit illum vocari. Et vocant cæcum, dicentes ei: Animæquior esto: surge, vocat te. te vocat.
50 Et projecto vestimento ejus, surrexit, et venit ad Jesum.
51 Et respondens Jesus dixit illi : Quid tibi vis faciam ? Caecus dixit ei : Domine, ut videam.
52 Et ait illi Jesus : Vade. fides tua te salvam fecit. Et confestim vidit, et sequebatur eum in via.

CAPUT XI

1 Et cum appropinquassent Jerosolymis in Bethphage et Bethaniam in montem Oliveti, mittit duos ex discipulis suis,
2 et ait illis ite in castellum contra vos et cum introieritis in eam invenietis pullum ligatum in quo non sedit homo solvite illum et adducite.
3 Et si quis vobis dixerit: Quid facitis? dicite quia Dominus eum opus habet; Et confestim dimittet eum.
4 Et abeuntes invenerunt pullum ligatum ante januam foris in bivio: et obstupuerunt. et solvunt eum.
5 Et quidam de illic stantibus dicebant illis: Quid facitis solventes pullum?
6 Qui dixerunt eis sicut præceperat Jesus: et dimiserunt.
7 Et duxerunt pullum ad Jesum: et imponunt illi vestimenta sua. et sedit super eum.
8 Multi autem vestimenta sua straverunt in via: alii autem frondes cædebant de arboribus, et sternebant in via.
9 Et qui praeibant et qui sequebantur, clamabant: " Hosanna! Benedictus qui venit in nomine Domini.
10 Benedictum sit regnum patris nostri David, quod venit in nomine Domini: Hosanna in excelsis.
11 Et introivit Jerosolymam in templum. Et circumspectis omnibus, cum jam vespera esset hora, exiit in Bethaniam cum duodecim.
12 Et alia die cum exirent a Bethania, esuriit.

13 Vidensque a longe ficum habentem folia, venit si quid forte inveniret in ea; et cum venisset ad eam, nihil invenit praeter folia; nondum enim erat tempus ficorum.
14 { Et respondens dixit ei: Jam non amplius in æternum ex te fructum quisquam manducet. Et audiebant discipuli ejus.
15 Et veniunt in Jerosolymam. Et introivit Jesus in templum, et cœpit eicere vendentes et ementes in templo: et mensas nummulariorum, et cathedras vendentium columbas subvertit.
16 et non sinebat ut quisquam vas portaret per templum.
17 { Et docebat, dicens eis: Nonne scriptum est: Domus mea domus orationis vocabitur omnibus gentibus? Vos autem fecistis eam speluncam latronum.
18 Quo audito, principes sacerdotum et scribae quaerebant quomodo eum perderent: timebant enim eum, quoniam universa turba admirabatur super doctrina eius.
19 Et cum vespera facta esset, egrediebatur de civitate.
20 Et cum mane transirent, viderunt ficum aridam factam a radicibus.
21 Et recordatus Petrus, dixit ei: Rabbi, ecce ficus, cui maledixisti, aruit.
22 Et respondens Jesus, ait illis : Habete fidem Dei.
23 Amen enim dico vobis: Quicumque dixerit huic monti, Transi, et mitte in mare. et in corde suo non dubitabit, sed credet ea quae dicit futura; quidquid dicat.
24 Ideo dico vobis : Omnia quæcumque orantes petitis, credite quia accipietis, et habebitis ea.
25 et cum statis orantes dimittite si quid habetis adversus aliquem ut et Pater vester qui in caelis est dimittat vobis peccata vestra
26 Si autem non dimiseritis: nec Pater vester, qui in cælis est, dimittet vobis peccata vestra.
27 Et veniunt iterum Jerosolymam. Et cum ambularet in templo, accedunt ad eum summi sacerdotes, et scribæ, et seniores:
28 et dicunt ei: In qua potestate hæc facis? et quis tibi dedit hanc potestatem ut ista facias?
29 Respondens autem Jesus, dixit eis : Interrogabo vos et ego unum sermonem : et responde mihi : et ego vobis dicam in qua potestate hæc facio.
30 Baptismus Joannis, de cælo erat, an ex hominibus? exaudi me.
31 At illi cogitabant, dicentes: Si dixerimus: De cælo. quare ergo non credidistis ei?
32 Si dixerimus: Ex hominibus; Timebant populum: omnes enim habebant Ioannem quia vere propheta esset.
33 Et respondentes dicunt Jesu: Nescimus. Et respondens Jesus ait illis : Neque ego dico vobis in qua potestate hæc facio.

CAPITULUM 12

1 Et coepit illis in parabolis loqui. Et plantavit vineam homo, et circumdedit eam sepem : et fodit lacum, et ædificavit turrim, et locavit eam agricolis, et peregre profectus est.
2 Et in tempore misit ad cultores servum, ut ab agricolis acciperet de fructu vineæ.
3 Qui apprehensum eum ceciderunt, et dimiserunt vacuum.
4 Et iterum misit ad illos alium servum; et ipsum miserunt in caput et vulneraverunt eum et in contumeliam eius dimiserunt.
5 Et iterum alium misit. et alios multos interfecerunt; alios verberantes, quosdam occidendo.
6 Adhuc ergo unum habens filium carissimum, et illum misit ad eos novissimum, dicens: Verebuntur filium meum.
7 Coloni autem illi dixerunt ad invicem : Hic est hæres. Venite, occidamus eum, et nostra erit hereditas.
8 Et apprehendentes eum, occiderunt: et ejecerunt extra vineam.
9 Quid ergo faciet dominus vineæ? Veniet et perdet colonos et dabit vineam aliis.
10 Nec scripturam hanc legistis; Lapidem, quem reprobaverunt ædificantes, hic factus est in caput anguli;
11 a Domino factum est istud et est mirabile in oculis nostris
12 Et quærebant eum tenere: et timuerunt turbam: cognoverunt enim quoniam ad eos parabolam hanc dixerit.
13 Et mittunt ad eum quosdam ex pharisaeis et herodianis, ut eum caperent in verbo.
14 qui cum venissent dicunt ei magister scimus quia verax es et non curas quemquam non enim respicis personam hominum sed viam Dei in veritate doces si licet dare tributum Caesari, an non?
15 Dabimus, an non dabimus? Qui sciens versutiam eorum, ait illis : Quid me tentatis ? afferte mihi denarium ut videam.
16 At illi attulerunt. Et ait illis: “ Cuius est imago haec et inscriptio? Dicunt ei: Cæsaris.
17 Iesus autem dixit illis: “ Quae sunt Caesaris, reddite Caesari et, quae sunt Dei, Deo! Et mirabantur super eo.
18 Tunc accedunt ad eum Sadducæi, qui dicunt resurrectionem non esse; et interrogaverunt eum dicentes
19 Magister Moyses scripsit nobis: Si mortuus fuerit frater hominis, et reliquerit uxorem suam post se, et non reliquerit filios, ut accipiat frater suus uxorem suam, et resuscitet semen fratri suo.
20 Septem ergo fratres erant: et primus accepit uxorem, et mortuus est non relicto semine.
21 Et secundus accepit eam, et mortuus est: non reliquit semen, et tertius similiter.
22 Et acceperunt eam similiter septem: et non reliquerunt semen. Novissima omnium defuncta est et mulier.
23 In resurrectione ergo cum resurrexerint, cujus de his erit uxor? septem enim habuerunt eam uxorem.
24 Respondens autem Iesus ait illis: “ Nolite errare, quia non scitis Scripturas neque virtutem Dei?
25 Cum enim a mortuis resurrexerint, neque nubent, neque nubentur. sed sicut angeli qui in caelo sunt.
26 et de mortuis resurrexerint non legistis in libro Moysi quia in rubo locutus est ei Deus dicens ego sum Deus Abraham et Deus Isaac et Deus Iacob ?
27 Non est Deus mortuorum, sed viventium: vos ergo multum erratis.
28 Et accessit unus de scribis, qui audierat illos conquirentes, et videns quoniam bene illis responderit, interrogavit eum quod esset primum omnium mandatum.
29 { Et respondit ei Jesus: Primum omnium mandatorum. Dominus Deus noster Dominus unus est

30 Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo, et ex tota anima tua, et ex tota mente tua, et ex omnibus virtutibus tuis: hoc est primum mandatum.
Secundum autem simile est huic : Diliges proximum tuum sicut teipsum. Majus horum aliud mandatum non est.
32 Et ait illi scriba: Bene, Magister, in veritate dixisti, quia unus est Deus; et non est alius praeter eum.
33 Et diligere eum ex toto corde, et ex toto intellectu, et ex tota anima, et ex tota virtute, et diligere proximum tamquam seipsum, super omnia holocausta et sacrificia.
34 { Jesus autem videns quod sapienter respondisset, dixit illi: Non es longe a regno Dei. Et nemo jam audebat eum interrogare.
35 Et respondens Jesus, dixit docens in templo : Quomodo dicunt scribæ Christum filium esse David ?
36 Ipse enim David dixit in Spiritu Sancto : Dixit Dominus Domino meo : Sede a dextris meis, donec ponam inimicos tuos scabellum pedum tuorum.
37 Ipse ergo David dicit eum Dominum. et unde est filius eius? Et multa turba eum libenter audivit.
38 Et ait illis in doctrina sua : Cavete a scribis qui amant in longis vestimentis ire, et in foro salutationes.
39 et primates in synagogis et superiora in conviviis
40 qui devorant domos viduarum simulantes longam orationem hii accipient damnationem maiorem
41 Et sedebat contra gazophylacium: et aspexit quomodo turba iactabat pecuniam in gazophylacium: et multi divites iactabant multa.
42 Cum venisset autem una vidua pauper, misit duo minuta, quod est quadrans.
43 et convocans discipulos suos ait illis amen dico vobis quia vidua haec pauper plus omnibus misit qui miserunt in gazophylacium
44 Omnes enim ex abundantia sua miserunt; Haec autem de penuria sua misit omnia, quae habebat, et omnem victum suum.

CAPITULUM 13

1 Et cum egrederetur de templo, dicit ei unus ex discipulis ejus: Magister, aspice quales lapides, et quae aedificia hic sunt?
2 Et Iesus ait illi: “ Vides has magnas aedificationes? non relinquetur lapis super lapidem qui non destruatur.
3 Et cum sederet in monte Olivarum contra templum, Petrus, et Jacobus, et Joannes, et Andreas secreto interrogabant eum:
4 Dic nobis, quando hæc erunt? et quod erit signum cum omnia ista complebuntur?
5 { Et respondens Jesus cœpit illis dicere: Videte ne quis vos seducat.
6 multi enim venient in nomine meo dicentes ego sum Christus et multos seducent.
7 Cum audieritis autem bella et opiniones bellorum, nolite turbari; sed nondum erit finis.
Exsurget enim gens in gentem, et regnum in regnum; et erunt terræmotus per loca, et fames et tribulationes: hæc sunt initia dolorum.
9 Videte autem vosmetipsos, quia tradent vos conciliis; et in synagogis vapulabitis, et ante praesides et reges ducemini propter me in testimonium illis.
10 Et in omnes gentes primum oportet prædicari Evangelium.
11 Cum autem duxerint vos, et tradent vos, nolite praecogitare quid loquamini, nec præmeditemini : sed quod datum est vobis in illa hora, id dicite : non enim vos estis qui loquimini, sed spiritum sanctum.
12 Tradet autem frater fratrem in mortem, et pater filium. et consurgent filii in parentes, et morte afficient eos.
13 Et eritis odio omnibus propter nomen meum. Qui autem sustinuerit in finem, hic salvus erit.
14 Cum autem videritis abominationem desolationis, de qua dictum est a Daniele propheta stantem, ubi non debet, qui legit intelligat, tunc qui in Iudaea sunt, fugiant in montes:
15 et qui in tecto non descendat in domum nec introeat ut tollat quid de domo sua
16 et qui in agro non revertatur tollere vestimentum suum
17 Væ autem prægnantibus et nutrientibus in illis diebus !
18 Orate vero ut hieme non fiant.
19 Erunt enim dies illi tribulationes tales quales non fuerunt ab initio creaturæ, quam condidit Deus usque nunc, neque fient.
20 Et nisi breviasset Dominus dies istos, non fieret salva omnis caro: sed propter electos, quos elegit, breviavit dies.
21 Et si quis vobis dixerit: Ecce hic est Christus. ecce ibi est; ne credas ei;
22 Exsurgent enim pseudochristi et pseudoprophetæ, et dabunt signa et portenta ad seducendos, si fieri potest, etiam electos.
23 Vos autem videte: ecce praedixi vobis omnia.
24 sed in diebus illis post tribulationem illam sol contenebrabitur et luna non dabit lumen suum
25 Et stellæ de cælo cadent, et virtutes, quæ in cælis sunt, concutientur.
26 Et tunc videbunt Filium hominis venientem in nubibus cum virtute multa et gloria.
27 Et tunc mittet angelos suos, et congregabit electos suos a quatuor ventis, a summo terræ usque ad summum cæli.
28 A ficu autem discite parabolam. Cum adhuc ramus eius sit et mittit folia, scitote quoniam prope est æstas.
29 Sic et vos, cum videritis hæc fieri, scitote quod prope est ad janvis.
30 Amen dico vobis, quoniam non transibit generatio hæc, donec omnia ista fiant.
31 Cælum et terra transibunt: verba autem mea non transibunt.
32 De die autem illo et hora nemo scit, neque angeli in caelo neque Filius, nisi Pater.
Videte, vigilate, et orate : nescitis enim quando tempus sit.
34 Sicut homo qui peregre profectus reliquit domum suam, et dedit servis suis potestatem cuiusque operis, et ianitori mandavit ut vigilaret.
35 Vigilate itaque : nescitis enim quando paterfamilias venerit sero, an media nocte, an galli cantu, an mane;
36 repente veniens inveniat vos dormientes
37 Quod autem vobis dico, omnibus dico : Vigilate.

CAPITULUM 14

1 Erat autem Pascha et azyma post biduum: et quærebant summi sacerdotes et scribæ quomodo eum dolo tenerent, et occiderent.

2 Dicebant autem: Non in die festo, ne forte tumultus fieret populi.
3 Et cum esset Bethania in domo Simonis leprosi recumberet, venit mulier habens alabastrum unguenti nardi nardi pretiosissimi; fregitque pyxidem et effudit super caput eius.
4 Erant autem quidam indigne ferentes intra semetipsos, et dicentes: Ut quid perditio ista unguenti facta est?
Poterat enim unguentum istud veniri plus quam trecentis denariis, et dari pauperibus. Et murmuraverunt contra eam.
6 Iesus autem dixit: Sinite eam; quid illi molesti estis? bonum opus operata est in me.
7 Semper enim pauperes habetis vobiscum : et cum volueritis, potestis illis benefacere : me autem non semper habetis.
8 Fecit quod potuit: prævenit ungere corpus meum ad sepulturam.
9 Amen dico vobis : Ubicumque prædicabitur hoc evangelium in toto mundo, et hoc, quod fecit, memorabitur in memoriam ejus.
10 Et Judas Iscariotes, unus de duodecim, abiit ad summos sacerdotes, ut proderet eum illis.
11 Qui audientes gavisi sunt: et promiserunt ei pecuniam se daturos. Et quaerebat quomodo eum commode traderet.
12 Prima autem die Azymorum, cum occidissent Pascha, dixerunt ei discipuli eius: “ Ubi vis eamus et paremus tibi ut manduces Pascha?
13 Et mittit duos ex discipulis suis, et dicit eis : Ite in civitatem : et occurret vobis homo lagenam aquæ ferens : sequere eum.
14 Et quocumque introiverit, dicite patri familias domus: “Magister dicit: Ubi est refectio mea, ubi Pascha cum discipulis meis manducem?”.
15 Ipse vobis ostendet cenaculum magnum stratum et paratum; ibi parate nobis.
16 Et exeuntes discipuli ejus venerunt in civitatem, et invenerunt sicut dixit illis, et paraverunt pascha.
17 Vespere autem facto cum duodecim.
18 Sedentibus autem illis, et manducantibus, dixit Jesus: Amen dico vobis: Unus ex vobis qui manducat mecum, tradet me.
19 at illi coeperunt contristari et dicere ei singillatim numquid ego alius autem dixit: “ Numquid ego sum? ”.
20 { Ipse autem respondens ait illis: Unus est de duodecim, qui intingit mecum in catino.
21 { Filius quidem hominis vadit, sicut scriptum est de eo: væ autem homini illi, per quem Filius hominis tradetur! bonum esset homini, si natus non fuisset.
22 Et manducantibus illis, accepit Jesus panem, et benedixit, ac fregit, et dedit eis, et ait : Accipite, et comedite : hoc est corpus meum.
23 Et accepto calice, gratias agens dedit eis: et biberunt ex illo omnes.
24 Et ait illis : Hic est sanguis meus novi testamenti, qui pro multis effundetur.
25 Amen dico vobis, jam non bibam de genimine vitis usque in diem illum, quo illud bibam novum in regno Dei.
26 Et hymno dicto, exierunt in montem Oliveti.
27 Et dicit eis Jesus : Omnes scandalizabimini in me in nocte ista : quia scriptum est : Percutiam pastorem, et dispergentur oves.
28 Cum autem resurrexero, praecedam vos in Galilaeam.
29 Petrus autem ait illi: Et si omnes scandalizati fuerint, sed non ego.
30 { Et dicit ei Jesus : Amen dico tibi, quia hodie et in hac nocte, antequam gallus cantet bis, ter me negabis.
31 At ille vehementius: Si oportuerit me mori tecum, non te negabo. Similiter et omnes dixerunt.
32 Et veniunt in locum qui dicitur Gethsemani: et dicit discipulis suis: Sedete hic, donec orem.
33 Et assumpto Petro, et Jacobo et Joanne, cœpit contristari et mœstus esse.
34 Et ait illis : Tristis est anima mea usque ad mortem : sustinete hic, et vigilate.
35 Et progressus pusillum procidit in terram, et orabat ut, si fieri posset, transiret ab eo hora.
36 et dicebat Abba Pater omnia tibi possibilia sunt transfer calicem istum a me: verumtamen non quod ego volo, sed quod tu.
37 Et venit, et invenit eos dormientes, et ait Petro : Simon, dormis ? non potuisti una hora vigilare?
38 { vigilate et orate, ut non intretis in tentationem. Spiritus quidem promptus est, caro vero infirma.
39 Et iterum abiens oravit, eumdem sermonem dicens.
40 Et cum revertisset, iterum invenit eos dormientes: erant enim oculi eorum gravati.
41 Et venit tertio, et ait illis : Dormite jam, et requiescite. ecce traditur Filius hominis in manus peccatorum.
42 Surgite, eamus; ecce qui me tradet, prope est.
43 Et continuo, adhuc eo loquente, venit Judas, unus de duodecim, et cum eo turba multa cum gladiis et lignis, a summis sacerdotibus, et scribis, et senioribus.
44 Qui autem tradidit eum, dedit illis signum, dicens : Quemcumque osculatus fuero, ipse est ; apprehende eum et ducite caute;
45 Qui cum venisset, statim venit ad eum et ait: “ Praeceptor, praeceptor. et osculatus est eum.
46 At illi manus injecerunt in eum, et tenuerunt eum.
47 Et unus de circumstantibus educens gladium percussit servum summi sacerdotis et amputavit illi auriculam.
48 Et respondens Jesus, ait illis : Tamquam ad latronem existis cum gladiis et lignis comprehendere me ?
49 Quotidie eram apud vos in templo docens, et non me tenuistis: sed oportet impleri Scripturas.
50 Et relinquentes eum omnes, fugerunt.
51 Et quidam iuvenis sequebatur eum amictus sindone nudo. juvenes tenuerunt eum;
52 At ille, relicto sindone, nudus profugit ab eis.
53 Et adduxerunt Jesum ad pontificem: et convenerunt cum eo omnes principes sacerdotum, et seniores, et scribæ.
54 Petrus autem sequebatur eum a longe, usque in atrium principis sacerdotum: et sedit cum ministris, et calefaciebat se ad ignem.
55 Summi vero sacerdotes et omne concilium quærebant adversus Jesum testimonium ut eum morti traderent: nec inveniebant. et non inveni.
56 Multi enim testimonium perhibuit de illo, et non erat conveniens testimonium illorum.
57 Et surgentes quidam, falsum testimonium ferebant adversus eum, dicentes:
58 nos audivimus eum dicentem: Destruam templum hoc manufactum, et intra triduum aliud non manu factum ædificabo.
59 Et non erat conveniens testimonium illorum.

60 Et exsurgens princeps sacerdotum in medio ejus, interrogavit Jesum, dicens : Non respondes quidquam ? quid isti adversum te testificantur?
61 Ille autem tacebat, et nihil respondit. Iterum princeps sacerdotum interrogavit eum, et dixit ei : Tu es Christus Filius Benedicti ?
62 Jesus autem dixit : Ego sum : et videbitis Filium hominis sedentem a dextris virtutis, et venientem in nubibus cæli.
63 Summus autem sacerdos scindens vestimenta sua, ait: Quid adhuc desideramus testes?
64 Audistis blasphemiam: quid vobis videtur? Qui omnes condemnaverunt eum reum mortis.
65 Et cœperunt quidam conspuere eum : et velare faciem ejus, et colaphizare eum, et dicere ei : Prophetiza : et ministri percutiebant eum palmis manuum suarum.
66 Cum autem esset Petrus in atrio deorsum, venit una ex ancillis summi sacerdotis.
67 Et cum vidisset Petrum calefacientem se, aspiciens illum, ait : Et tu cum Jesu Nazareno eras.
68 At ille negavit, dicens : Neque scio, neque novi quid dicas. Et exivit in porticum; Et exiit foras ante atrium, et gallus cantavit.
69 Et iterum vidit illum puella, et cœpit astantibus dicere: Hic ex illis est.
70 At ille iterum negavit. Et paulo post iterum, qui astabant, dixerunt Petro: Vere ex illis es: nam Galilaeus es, et loquela tua concordat.
71 Et coepit maledicere et iurare: “Nescio hunc, de quo dicitis;
72 { Et iterum gallus cantavit. Et recordatus est Petrus verbi quod dixerat ei Jesus: Priusquam gallus cantet bis, ter me negabis. Quod cum cogitasset, flevit.

Capitulum 15

1 Et confestim mane consilium fecerunt principes sacerdotum et seniores et scribae et omne concilium et ligaverunt Iesum et duxerunt illum et tradiderunt Pilato.
2 { Et interrogavit eum Pilatus: Tu es rex Judæorum? At ille respondens ait illi : Tu dicis.
3 Et accusabant eum summi sacerdotes in multis.
4 Pilatus autem rursum interrogavit eum dicens non respondes quicquam vide in quantis te accusant ecce quanta adversum te dicunt testimonia.
5 Jesus autem adhuc nihil respondit. ita ut miraretur Pilatus.
6 Per diem autem festum solebat dimittere illis unum ex vinctis, quemcumque petissent.
7 Erat autem qui dicebatur Barrabas, qui cum seditiosis erat vinctus, qui in seditione fecerat homicidium.
8 Et cum ascendisset turba, coepit rogare, sicut faciebat illis.
Pilatus autem respondit eis, dicens: Vultis dimittam vobis regem Judæorum?
10 Sciebat enim quod per invidiam tradidissent eum summi sacerdotes.
11 Pontifices autem concitaverunt turbam, ut magis Barabbam dimitteret eis.
12 Pilatus autem iterum respondens dixit illis : Quid ergo vultis faciam ei, quem dicitis regem Judaeorum ?
13 At illi iterum clamaverunt: Crucifige eum.
14 Pilatus vero dicebat illis: Quid enim mali fecit? At illi magis clamabant: Crucifige eum.
15 Pilatus autem volens populo satisfacere, dimisit illis Barabbam, et tradidit Jesum flagellis cæsum, ut crucifigeretur.
16 Ducebant autem eum milites in praetorium, qui dicebatur Praetorium. et convocant omnes cohortes.
17 et induunt eum purpura et plectentes coronam de spinis posuerunt super caput eius
18 Et coeperunt salutare eum: Ave rex Iudaeorum.
19 Et percutiebant caput ejus arundine : et conspuebant eum, et ponentes genua, adorabant eum.
20 Et postquam illuserunt ei, exuerunt eum purpura, et induerunt eum vestimentis suis, et eduxerunt eum ut crucifigerent.
21 Et compellebant Simonem quendam Cyrenensem venientem de villa, patrem Alexandri et Rufi, ut portaret crucem eius.
22 Et perducunt eum in Golgotha locum, quod est interpretatum Calvariae locus.
23 Et dabant ei bibere myrrhatum vinum: et non accepit.
24 et cum crucifixerunt eum, diviserunt vestimenta eius, mittentes sortem super eis, quid tolleret unusquisque.
25 Erat autem hora tertia: et crucifixerunt eum.
26 Et erat titulus causæ ejus inscriptus: Rex Judæorum.
27 Et cum eo crucifigunt duos latrones. unum a dextris et alterum a sinistris ejus.
28 Et suppleta est Scriptura, dicens: Et cum iniquis deputatus est.
29 et praetereuntes blasphemabant eum moventes capita sua et dicentes va qui destruis templum et in tribus diebus aedificatis
30 Salvum fac temetipsum, et descende de cruce.
31 Similiter et summi sacerdotes illudentes, dixerunt ad semetipsos cum scribis: Alios salvos fecit; seipsum non potest salvum facere.
32 Christus rex Israel descendat nunc de cruce, ut videamus et credamus. Et qui cum eo crucifixi erant, maledixerunt ei.
33 Et facta hora sexta, tenebræ factæ sunt per totam terram usque in horam nonam.
34 Et hora nona exclamavit Jesus voce magna, dicens: Eloi, Heloi, lema sabacthani? quod est interpretatum: Deus meus, Deus meus, ut quid dereliquisti me?
35 Et quidam de circumstantibus audientes, dicebant : Ecce Eliam vocat.
36 et cucurrit et implevit spongiam plenam aceto et imposuit arundini et dabat ei bibere dicens dimitte videamus si Elias venerit ad tollendum eum.
37 Jesus autem emissa voce magna expiravit.
38 Et velum templi scissum est medium a summo usque deorsum.
39 Videns autem centurio, qui stabat ex adverso eius, sic clamans et expiravit, dicens: Vere Filius Dei erat iste.
40 erant autem et mulieres de longe aspicientes in quibus erat Maria Magdalene et Maria Iacobi minoris et Ioseph et Salome
41 qui et cum esset in Galilaea secuta est eum et ministrabat ei et aliae multae quae simul ascenderant cum eo in Hierusalem
42 et cum iam sero esset factum, quia erat parasceve, id est, pridie sabbatum;

43 Josephus ab Arimathæa, consiliarius honorabilis, qui et expectabat regnum Dei, venit, et fiducialiter agens ad Pilatum, petiitque corpus Jesu.
44 Pilatus autem mirabatur si jam obiisset. Et accersito centurione, interrogavit eum si jam mortuus esset.
45 Quod cum cognovisset a centurione, dedit corpus Joseph.
46 Et emit sindonem, et deposuit eum: et involvit eum linteis: et posuit eum in monumento quod erat excisum de petra, et advolvit lapidem ad ostium monumenti.
47 Maria autem Magdalene et Maria Joseph aspiciebant ubi poneretur.

Caput 16

1 Et cum transisset sabbatum, Maria Magdalene et Maria Iacobi et Salome emerunt aromata ut venientes ungerent eum.
2 Et valde mane una sabbatorum, venerunt ad monumentum orto sole.
3 Et dicebant ad invicem: Quis revolvet nobis lapidem ab ostio monumenti?
4 Et respicientes viderunt revolutum lapidem. Erat quippe magnus valde.
5 Et introëuntes in monumentum viderunt juvenem sedentem in dextris, coopertum stola candida, et obstupuerunt. et timuerunt.
6 Qui dicit illis: Nolite expavescere: Jesum quæritis Nazarenum, crucifixum: surrexit. ecce locus ubi posuerunt eum.
7 Sed ite, dicite discipulis eius et Petro quia praecedit vos in Galilaeam: ibi eum videbitis, sicut dixit vobis.
8 Et exeuntes fugerunt de monumento; Conturbati sunt enim et obstupescebant; nec dicebant quemquam; timebant enim.
9 Surgens autem Jesus mane prima sabbati, apparuit primo Mariæ Magdalenæ, de qua eiecerat septem dæmonia.
10 Illa vadens nuntiavit his, qui cum eo fuerant, lugentibus et flentibus.
11 Qui cum audissent quia viveret, et visus esset ab ea, non crediderunt.
12 Post hæc autem duobus ex his ambulantibus ostensus est in alia effigie, euntibus in villam.
13 At illi euntes nuntiaverunt ceteris: nec illis crediderunt.
14 Novissime recumbentibus illis undecim apparuit: et exprobravit incredulitatem eorum et duritiam cordis: quia iis, qui viderant eum resurrexisse, non crediderunt.
15 Et dixit eis: " Euntes in mundum universum praedicate evangelium omni creaturae.
16 Qui crediderit et baptizatus fuerit, salvus erit; qui autem non crediderit, condemnabitur.
17 signa autem eos qui crediderint haec sequentur In nomine meo daemonia eicient; linguis loquentur novis;
18 Serpentes tollent; et si mortiferum quid biberint, non eis nocebit; super ægros manus imponent, et bene habebunt.
19 Et postquam Dominus locutus est eis, assumptus est in cælum, et sedit a dextris Dei.
20 illi autem profecti praedicaverunt ubique Domino cooperante et sermonem confirmante sequentibus signis Amen.

Evangelium secundum Lucam

Caput 1

1 Quoniam multi conati sunt commendare narrationem eorum quæ apud nos certissime creduntur:
2 sicut tradiderunt eos nobis qui ab initio fuerunt testes et ministri verbi
3 visum est et mihi, cum cognovissent omnia a primordio, ex ordine tibi scribere, optime Theophile,
4 ut cognoscas eorum verborum, de quibus eruditus es, veritatem.
5 Fuit in diebus Herodis, regis Judææ, sacerdos quidam nomine Zacharias de vice Abia, et uxor illius de filiabus Aaron, et nomen ejus Elisabeth.
6 Erant autem ambo iusti coram Deo, ambulantes in omnibus mandatis et judiciis Domini.
7 et liberos non habebant, quia Elisabeth erat sterilis, et ambo iam aetate confecti erant.
8 Factum est autem, cum sacerdotio functus est coram Deo in ordine suo,
9 Iuxta ritum autem sacerdotii, oblati sunt ei ut adoleret incensum in templo Domini.
10 Et omnis multitudo populi orabat foris in tempore thymiamatis.
11 Apparuit autem illi angelus Domini, stans a dextris altaris incensi.
12 Et Zacharias turbatus est videns, et timor irruit super eum.
13 { Dixit autem ei angelus: Noli timere, Zacharia: quoniam exaudita est oratio tua. et Elisabeth uxor tua pariet tibi filium, et vocabis nomen eius Ioannem.
14 et erit tibi gaudium et exsultatio; et multi in nativitate eius gaudebunt.
15 erit enim magnus coram Domino, et vinum et siceram non bibet; et Spiritu Sancto replebitur ab utero matris suae.
16 et multos filiorum Israël convertet ad Dominum Deum suum.
17 Et ipse praecedet ante illum in spiritu et virtute Eliae, ut convertat corda patrum in filios et incredulos ad sapientiam iustorum; parare plebem paratam Domino.
18 Et dixit Zacharias ad angelum: Unde hoc sciam? ego enim senex sum, et uxor mea contremiscit annis.
19 Et respondens angelus dixit ei: “ Ego sum Gabrihel, qui sto in conspectu Dei; Missus sum loqui ad te et annuntiare tibi haec evangelizare.
20 Et ecce eris mutus, et non poteris loqui usque in diem quo hæc fiant, pro eo quod non credis verbis meis, quæ implebuntur in tempore suo.
21 Et exspectabat populus Zachariam, et mirabatur quod morabatur in templo.
22 Egressus autem non poterat loqui ad illos, et cognoverunt quod visionem vidisset in templo. Et ipse erat innuens illis, et permansit mutus.
23 Et factum est, ut impleti sunt dies officii eius, abiit in domum suam.
24 Post hos autem dies concepit Elisabeth uxor eius, et abscondit se menses quinque, dicens:
25 Sic fecit mihi Dominus in diebus, quibus respexit auferre opprobrium meum inter homines.
26 Et in mense sexto missus est angelus Gabriel a Deo in civitatem Galilaeae, cui nomen Nazareth,
27 ad virginem desponsatam viro, cui nomen erat Joseph, de domo David. et nomen virginis Maria.
28 Et ingressus angelus ad eam dixit : Ave gratia plena : Dominus tecum : benedicta tu in mulieribus.
29 Quæ cum audisset, turbata est in sermone ejus, et cogitabat qualis esset ista salutatio.
30 Et ait ei angelus: Ne timeas, Maria: invenisti enim gratiam apud Deum.
31 et ecce concipies in utero et paries filium et vocabis nomen eius Iesum
32 hic erit magnus et Filius Altissimi vocabitur et dabit illi Dominus Deus sedem David patris sui
33 et regnabit in domo Iacob in sæculum sæculi; et regni eius non erit finis.
34 Dixit autem Maria ad angelum : Quomodo fiet istud, quoniam virum non cognosco ?
35 Et respondens angelus dixit ei: Spiritus Sanctus superveniet in te, et virtus Altissimi obumbrabit tibi.
36 et ecce Elisabeth cognata tua, et ipsa concepit filium in senectute sua, et hic mensis sextus est cum ea, quae vocabatur sterilis.
37 Apud Deum enim nihil erit impossibile.
38 Dixit autem Maria: “ Ecce ancilla Domini; fiat mihi secundum verbum tuum. Et discessit ab illa angelus.
39 Exsurgens autem Maria in diebus illis, abiit in montana cum festinatione, in civitatem Juda:
40 Et intravit in domum Zachariæ, et salutavit Elisabeth.
41 Et factum est, ut audivit Elisabeth salutationem Mariae, exsultavit in utero eius infans; et Elisabeth impleta est Spiritu Sancto.
42 et exclamavit voce magna, et dixit : Benedicta tu in mulieribus, et benedictus fructus ventris tui.
43 Et unde hoc mihi, ut veniat mater Domini mei ad me?
44 Ecce enim ut facta est vox salutationis tuæ in auribus meis, exsultavit in gaudio infans in utero meo.
45 Et beata, quæ credidisti, quoniam perficientur ea, quæ dicta sunt ei a Domino.
46 Et ait Maria : Magnificat anima mea Dominum.
47 et exsultavit spiritus meus in Deo salutari meo.
48 Quia respexit humilitatem ancillæ suæ : ecce enim ex hoc beatam me dicent omnes generationes.
49 Fecit mihi magna qui potens est; et sanctum nomen eius.
50 et misericordia eius a progenie in progenies timentibus eum.
51 Fecit potentiam in brachio suo; dispersit superbos mente cordis sui.
52 Deposuit potentes de sede, et exaltavit humiles.
53 Esurientes implevit bonis; et divites dimisit inanes.
54 Suscepit Israel puerum suum, recordatus misericordiae suae.
55 Sicut locutus est ad patres nostros, Abraham, et semini ejus in sæcula.
56 Mansit autem Maria cum illa quasi mensibus tribus: et reversa est in domum suam.
57 Elisabeth autem impletum est tempus pariendi. et peperit filium.
58 Et audierunt vicini et cognati ejus quia magnificavit Dominus misericordiam suam super illam. et gavisi sunt cum ea.

59 Et factum est in die octavo, venerunt circumcidere puerum; vocaveruntque eum Zachariam ex nomine patris sui.
60 et respondens mater eius dixit nequaquam sed vocabitur Iohannes sed vocabitur Joannes.
61 Et dixerunt ad illam: Quia nemo est in cognatione tua, qui vocetur hoc nomine.
62 Innuebant autem patri eius quem vellet vocari eum.
63 Et postulans pugillarem scripsit dicens: " Ioannes est nomen eius ". Et mirati sunt omnes.
Apertum est autem illico os ejus, et lingua ejus, et loquebatur benedicens Deum.
65 Et factus est timor in omnes vicinos eorum;
66 Et posuerunt omnes, qui audierant, in corde suo dicentes: “ Quid putas puer iste erit? Et erat manus Domini cum eo.
67 et Zacharias pater eius repletus est Spiritu Sancto et prophetavit dicens
68 Benedictus Dominus Deus Israel. quia visitavit et redemit populum suum.
69 et erexit cornu salutis nobis in domo David pueri sui;
70 Sicut locutus est per os sanctorum prophetarum suorum, qui fuerunt in sæcula sæculorum.
71 Salutem ex inimicis nostris, et de manu omnium qui oderunt nos.
72 ad faciendam misericordiam cum patribus nostris, et memorari testamenti sui sancti;
73 Jusjurandum quod juravit ad Abraham patrem nostrum.
74 ut sine timore, de manu inimicorum nostrorum liberati, serviamus illi.
75 in sanctitate et iustitia coram ipso omnibus diebus nostris
76 et tu puer propheta Altissimi vocaberis praeibis enim ante faciem Domini parare vias eius
77 notam dare populo suo in remissionem peccatorum.
per misericordiam Dei nostri. qua nos oriens ex alto visitavit.
79 inluminare his qui in tenebris et in umbra mortis sedent ad dirigendos pedes nostros in viam pacis
80 Puer autem crescebat, et confortabatur spiritu: et erat in deserto usque in diem ostensionis suæ ad Israël.

CAPITULUM 2

1 Factum est autem in diebus illis, exiit edictum a Caesare Augusto, ut describeretur universus orbis.
2 Haec descriptio prima facta est praeside Syriae Cyrenio.
3 Et ibant omnes, ut profiterentur singuli in suam civitatem.
4 Ascendit autem et Joseph a Galilaea de civitate Nazareth in Iudaeam, in civitatem David, quae vocatur Bethleem; eo quod esset de domo et stirpe David.
5 ut profiteretur cum Maria desponsata uxore praegnante.
6 Factum est autem, cum essent ibi, impleti sunt dies ut pareret.
7 Et peperit filium suum primogenitum et pannis eum involvit et reclinavit eum in praesepio; quia non erat eis locus in diversorio.
8 Et pastores erant in regione eadem vigilantes et custodientes vigilias noctis super gregem suum.
9 Et ecce angelus Domini stetit iuxta illos, et claritas Domini circumfulsit illos, et timuerunt timore magno.
10 Et dixit illis angelus: Nolite timere: ecce enim evangelizo vobis gaudium magnum, quod erit omni populo.
11 quia natus est vobis hodie Salvator, qui est Christus Dominus, in civitate David.
12 Et hoc vobis signum; Invenietis infantem pannis involutum, iacentem in praesepio.
13 Et subito facta est cum angelo multitudo militiae caelestis laudantium Deum, et dicentium:
14 Gloria in altissimis Deo, et in terra pax hominibus bonae voluntatis.
15 Et factum est, cum discessissent ab eis angeli in cælum, pastores loquebantur ad invicem: Transeamus usque Bethlehem, et videamus hoc verbum quod factum est, quod Dominus ostendit. nobis.
16 Et venerunt festinantes et invenerunt Mariam et Ioseph et infantem positum in praesepio.
17 Videntes autem cognoverunt de verbo, quod dictum erat illis de puero hoc.
18 Et omnes, qui audierunt, mirati sunt de his, quae dicta erant a pastoribus ad ipsos.
19 Maria autem conservabat omnia verba haec conferens in corde suo.
20 Et reversi sunt pastores glorificantes et laudantes Deum in omnibus quæ audierant et viderant, sicut dictum est ad illos.
21 Et postquam consummati sunt dies octo, ut circumcideretur puer, vocatum est nomen ejus Jesus, quod vocatum est ab angelo priusquam in utero conciperetur.
22 Cum autem completi essent dies purificationis eius secundum legem Moysi, duxerunt eum in Ierusalem, ut sisterent eum Domino;
23 sicut scriptum est in lege Domini omnis masculus qui aperit vulvam sanctum Domino vocabitur
24 et ut offerat hostiam secundum quod dictum est in lege Domini par turturum aut duos pullos columbarum
25 Et ecce vir erat in Jerusalem, cui nomen Simeon; Et hic homo iustus et timoratus expectans consolationem Israel, et Spiritus Sanctus erat in eo.
26 et revelatum est ei a Spiritu Sancto non visurum se mortem, nisi prius videret Christum Domini.
27 Et venit in spiritu in templum.
28 Et complexans eum, et benedicens Deum, ait:
29 Domine nunc dimittis servum tuum secundum verbum tuum in pace
30 Viderunt oculi mei salutare tuum;
31 Quod parasti ante faciem omnium populorum;
32 Lumen ad revelationem gentium, et gloriam plebis tuæ Israël.
33 Et erat Joseph et mater ejus mirantes super his quæ dicebantur de illo.
34 Et benedixit illis Symeon et dixit ad Mariam matrem eius: “ Ecce positus est hic in ruinam et in resurrectionem multorum in Israel; et in signum quod contrarius erit;
35 et tuam ipsius animam pertransibit gladius ut revelentur ex multis cordibus cogitationes.
36 Et erat Anna prophetissa, filia Phanuel de tribu Aser: magna erat annorum, et vixerat cum viro suo annis septem a virginitate sua;
37 Et hæc vidua usque ad annos octoginta quatuor: quæ non discedebat de templo, jejuniis et obsecrationibus serviens nocte ac die.
38 Et continuo veniens gratias egit Domino, et locutus est de eo omnibus qui exspectabant redemptionem in Jerusalem.

39 Et ut perfecerunt omnia secundum legem Domini, reversi sunt in Galilæam in civitatem suam Nazareth.
Puer autem crescebat, et confortabatur plenus sapientia: et gratia Dei erat in illo.
41 Et ibant parentes eius per omnes annos in Ierusalem in die festo Paschae.
42 Et cum factus esset annorum duodecim, ascenderunt Jerosolymam secundum consuetudinem solemnitatis.
43 consummatisque diebus cum redirent remansit puer Iesus in Hierusalem et non cognoverunt parentes eius et non cognovit Joseph et mater ejus.
44 Existimantes autem illum esse in comitatu, venerunt iter diei; et requirebant eum inter cognatos et notos.
45 Et non invenientes, regressi sunt in Jerusalem, requirentes eum.
46 Et factum est, post triduum invenerunt illum in templo sedentem in medio doctorum, audientem illos, et interrogantem eos.
47 Stupebant autem omnes qui eum audiebant, super prudentia et responsis eius.
48 Et videntes admirati sunt. Et dixit mater ejus ad illum: Fili, quid fecisti nobis sic? ecce pater tuus et ego dolentes quaerebamus te.
49 Et ait ad illos : Quid est quod me quærebatis ? an nescitis quoniam in negotio Patris mei oportet me esse?
50 Et ipsi non intellexerunt verbum quod locutus est ad eos.
51 Et descendit cum eis, et venit Nazareth: et erat subditus illis. Sed mater ejus conservabat omnia verba hæc in corde suo.
52 Et Jesus proficiebat sapientia, et ætate, et gratia apud Deum et homines.

CAPUT III

1 Anno autem quintodecimo Tiberii Cæsaris, Pontio Pilato præside Judææ, et Herode tetrarcha Galilææ, et Philippo fratre ejus tetrarcha Iturææ, et Trachonitidis regionis, et Lysaniae tetrarcha Abilenæ,
2 Annas et Caiphas cum pontifices: verbum Dei factum est ad Ioannem filium Zachariae in deserto.
3 Et venit in omnem regionem Jordanis, prædicans baptismum pœnitentiæ in remissionem peccatorum.
4 sicut scriptum est in libro sermonum Esaiae prophetae dicens vox clamantis in deserto parate viam Domini rectas facite semitas eius
5 Omnis vallis implebitur, et omnis mons et collis humiliabitur; et erunt pravae rectae, et asperae viae planae;
6 et videbit omnis caro salutare Dei.
7 Tunc dicit turbae quae exibat ut baptizaretur ab eo: Progenies viperarum, quis ostendit tibi fugere a ventura ira?
8 Facite ergo fructus dignos pœnitentiæ, et ne cœperitis dicere intra vos: Patrem habemus Abraham. Dico enim vobis quoniam potens est Deus de lapidibus istis suscitare filios Abrahæ.
9 Jam enim securis ad radicem arborum posita est. Omnis ergo arbor, quæ non facit fructum bonum, excidetur, et in ignem mittetur.
10 Et interrogabant eum turbæ, dicentes: Quid ergo faciemus?
11 Respondens autem dicebat illis : Qui habet duas tunicas, det non habenti. et qui habet escas, similiter faciat ”.
12 Venerunt autem et publicani ut baptizarentur, et dixerunt ad illum: Magister, quid faciemus?
13 At ille dixit ad eos: Nihil amplius quam quod constitutum est vobis, faciatis.
14 Interrogabant autem eum et milites, dicentes: Quid faciemus et nos? Et ait illis: Neminem concutiatis, neque calumniam faciatis; contenti estote stipendiis vestris.
15 exspectantibus autem turbis, et omnes cogitabant in cordibus suis de Joanne, si ipse esset Christus, an non;
16 Respondit Joannes, et dixit eis : Ego quidem baptizo vos aqua. sed fortior me venit cuius non sum dignus corrigiam calceamenti solvere; ipse vos baptizabit in Spiritu Sancto et igne.
17 cujus ventilabrum in manu ejus, et purgabit aream suam, et congregabit triticum in horreum suum. paleas autem comburet igni inextinguibili.
18 Multa autem et alia multa in exhortando evangelizavit populo.
19 Herodes autem tetrarcha correptus ab eo de Herodiade uxore fratris sui et de omnibus malis quae fecit Herodes
20 hoc autem super omnia adiecit, quod inclusit Ioannem in carcere.
21 Cum autem omnis populus baptizatus esset, factum est ut et Iesus baptizatus et oraret, apertum est caelum,
22 Et descendit Spiritus Sanctus corporali specie sicut columba super eum, et venit vox de caelo dicens: “ Tu es Filius meus dilectus; in te complacui.
23 Et ipse Jesus cœpit esse annorum quasi triginta, ut putabatur, filius Joseph, qui fuit Heli,
24 qui fuit Matthat qui fuit Levi qui fuit Melchi qui fuit Iannae qui fuit Ioseph
25 qui fuit Matthathiæ, qui fuit Amos, qui fuit Naum, qui fuit Esli, qui fuit Nagge,
26 qui fuit Maath, qui fuit Matthathiæ, qui fuit Semei, qui fuit Joseph, qui fuit Juda,
27 qui fuit Joanna, qui fuit Resa, qui fuit Zorobabel, qui fuit Salathiel, qui fuit Neri,
28 qui fuit Melchi, qui fuit Addi, qui fuit Cosam, qui fuit Elmodam, qui fuit Her,
29 qui fuit Jose, qui fuit Eliezer, qui fuit Jorim, qui fuit Matthat, qui fuit Levi,
30 qui fuit Simeon, qui fuit Juda, qui fuit Joseph, qui fuit Jonan, qui fuit Eliacim,
31 qui fuit Melea, qui fuit Menan, qui fuit Mathatha, qui fuit Nathan, qui fuit David,
32 qui fuit Isai, qui fuit Obed, qui fuit Booz, qui fuit Salmon, qui fuit Naasson,
33 qui fuit Aminadab, qui fuit Aram, qui fuit Esrom, qui fuit Phares, qui fuit Juda,
34 qui fuit Jacob, qui fuit Isaac, qui fuit Abraham, qui fuit Thara, qui fuit Nachor,
35 qui fuit Saruch, qui fuit Ragau, qui fuit Phalec, qui fuit Heber, qui fuit Sala,
36 qui fuit Cainan, qui fuit Arphaxad, qui fuit Sem, qui fuit Noe, qui fuit Lamech,
37 qui fuit Mathusala, qui fuit Henoch, qui fuit Jared, qui fuit Maleleel, qui fuit Cainan,
38 qui fuit Enos, qui fuit Seth, qui fuit Adam, qui fuit Dei.

CAPITULUM 4

1 Iesus autem plenus Spiritu Sancto regressus est ab Iordane et agebatur in Spiritu in desertum
2 diebus quadraginta, et tentabatur a diabolo. Et nihil manducavit in diebus illis: et consummatis illis esuriit.
3 Dixit autem illi diabolus: Si Filius Dei es, dic lapidi huic ut panis fiat.
4 Et respondit ad illum Jesus : Scriptum est : Quia non in solo pane vivit homo, sed in omni verbo Dei.
5 Et assumens eum diabolus in montem excelsum, ostendit ei omnia regna mundi in momento temporis.
6 et ait illi dabo tibi potestatem hanc universam et gloriam illorum quia mihi tradita sunt et cui volo do illa et cui ego dabo.
7 Tu ergo si adoraveris, erunt tua omnia.
8 Et respondens Jesus, dixit illi : Vade post me, Satana : Scriptum est enim : Dominum Deum tuum adorabis, et illi soli servies.
9 Et adduxit eum in Jerusalem, et statuit illum supra pinnam templi, et dixit illi : Si Filius Dei es, mitte te hinc.
10 Scriptum est enim: Angelis suis mandavit de te, ut custodiant te.
11 et in manibus tollent te ne forte offendas ad lapidem pedem tuum
12 Et respondens Jesus, dixit illi : Non tentabis Dominum Deum tuum.
13 Et consummata omni tentatione, diabolus recessit ab illo, usque ad tempus.
14 Et regressus est Jesus in virtute Spiritus in Galilæam: et fama exiit per universam regionem de illo.
15 Et docebat in synagogis eorum, et magnificabatur ab omnibus.
16 Et venit Nazareth, ubi erat nutritus, et secundum consuetudinem suam die sabbati venit in synagogam, et surrexit legere.
17 Et traditus est illi liber Isaiæ prophetæ. Et cum aperuisset librum, invenit locum ubi scriptum erat.
18 Spiritus Domini super me propter quod unxit me evangelizare pauperibus misit me misit me ad sanandum contritos corde, praedicare captivis salutem, et caecis visum recipi, dimittere confractos;
19 Ad predicandum annum domini acceptum.
20 Et cum plicuisset librum, reddit ministro, et sedit. Et omnium in synagoga oculi erant intendentes in eum.
21 Et coepit dicere ad illos: " Hodie impleta est scriptura haec in auribus vestris ".
22 Et omnes testimonium illi dabant: et mirabantur in verbis gratiæ, quæ procedebant de ore ipsius. Et dixerunt, Nonne hic est filius Josephi?
23 Et ait illis : Dicatis mihi proverbium hoc : Medice, cura te ipsum : quodcumque audivimus in Capharnaum, facite et hic in terra tua.
24 Ait autem : Amen dico vobis : Nemo propheta acceptus est in patria sua.
25 Dico autem vobis vere, multae viduae erant in diebus Eliae in Israel, quando clausum est caelum annis tribus et mensibus sex, cum facta est fames magna in omni terra;
26 et ad nullam eorum missus est Elias nisi in Sarepta Sidoniae ad mulierem viduam.
27 Et multi leprosi erant in Israel sub Eliseo propheta; et nemo eorum mundatus est nisi Naaman Syrus.
28 Et repleti sunt omnes in synagoga ira, hæc audientes:
29 et surgentes eiecerunt illum extra civitatem et duxerunt illum usque ad supercilium montis, in quo civitas eorum aedificata est, ut praecipitarent eum.
30 Ipse autem transiens per medium illorum, ibat.
31 Et descendit in Capharnaum civitatem Galilææ, ibique docebat illos sabbatis.
32 Et stupebant in doctrina ejus, quia in virtute erat sermo ejus.
33 Et in synagoga erat homo habens spiritum daemonii immundi, et exclamavit voce magna,
34 dicentes: Sinite nos; quid nobis et tibi, Iesu Nazarene? venisti perdere nos? Scio qui sis; Sanctum Dei.
35 { Et increpavit illum Jesus, dicens: Obmutesce, et exi ab eo. Et cum projecisset illum dæmonium in medium, exiit ab illo, nihilque illum nocuit.
36 Stupebant autem omnes, et loquebantur ad invicem, dicentes: Quodnam est hoc verbum? quia in potestate et virtute imperat immundis spiritibus, et exeunt.
37 Et divulgabatur fama de illo in omnem locum regionis.
38 Surgens autem de synagoga introivit in domum Simonis. Socrus autem Simonis tenebatur magnis febribus; Et rogaverunt illum pro ea.
39 Et stans super eam imperavit febri, et non indicavit ei. Et continuo surgens, ministrabat illis.
40 Cum autem sol occidisset, omnes qui habebant infirmos variis languoribus, ducebant illos ad eum. et in singulas manus impositis, curabat eos.
41 Dæmones autem a multis clamantes, et dicentes: Tu es Christus Filius Dei. Et increpans non permisit eos loqui: sciebant enim quod esset Christus.
42 Facta autem die egressus ibat in desertum locum, et turbæ requirebant eum, et venerunt usque ad ipsum: et detinebant illum ne discederet ab eis.
43 Et ait illis : Oportet et aliis civitatibus regnum Dei prædicare : ideo enim missus sum.
44 Et praedicabat in synagogis Galilaeae.

CAPITULUM 5

1 Et factum est, cum turbae irruerent in eum ut audirent verbum Dei, et ipse stabat secus stagnum Genesareth,
2 Et vidit duas naves stantes secus stagnum: piscatores autem descenderant, et lavabant retia.
3 Et introivit in unam navim, quae erat Simonis, et rogabat eum ut paulum eiceret de terra. Et sedens docebat de navicula turbas.
4 Et cum hoc dixisset, dixit Simoni: Duc in altum, et laxate retia vestra in capturam.
5 Respondens autem Simon dixit ei: " Praeceptor, per totam noctem laborantes nihil cepimus; in verbo autem tuo laxabo rete.
6 Et cum hoc fecissent, concluserunt piscium multitudinem magnam: et contriverunt rete eorum.
7 Et annuerunt sociis, qui erant in alia navi, ut venirent et adjuvarent eos. Et venerunt, et impleverunt ambas naves, ut mergerentur.
8 Quod cum vidisset Simon Petrus, procidit ad genua Jesu, dicens: Exi a me. quia homo peccator sum, Domine.
9 stupebat enim et omnes qui cum eo erant in captura piscium quos ceperant

10 similiter autem et Iacobus et Ioannes filii Zebedaei, qui erant socii Simonis. Dixit autem Jesus ad Simonem : Noli timere ; Ex hoc homines capies.
11 Et subductis ad terram navibus, relictis omnibus, secuti sunt eum.
12 Et factum est cum esset in quadam civitate, et ecce homo plenus lepra: qui videns Iesum procidit in faciem suam et rogabat eum, dicens: Domine, si vis, potes me mundare.
13 Et extendens manum, tetigit eum dicens: Volo: mundare. Et confestim lepra discessit ab illo.
14 et præcepit ei ut nemini dicerent: sed vade, ostende te sacerdoti, et offer pro emundatione tua, sicut præcepit Moyses in testimonium illis.
15 Sed multo magis de illo fama erat: et conveniebant turbæ multæ ut audirent, et curarentur ab infirmitatibus suis.
16 Ipse autem secedebat in desertum, et orabat.
17 Et factum est in una dierum, et ipse erat docens, et erant pharisaei sedentes et legis doctores, qui venerant ex omni castello Galilaeae, et Iudaeae, et Ierusalem: et virtus Domini. aderat sanare.
18 Et ecce viri portantes in lecto hominem, qui erat paralyticus, et quaerebant eum inferre, et ponere ante eum.
19 Et non invenientes qua parte illum inferrent prae turba, ascenderunt in tectum: et descenderunt per tegulas cum strato suo in medium coram Jesu.
20 Quorum fidem ut vidit, dixit: Homo, remittuntur tibi peccata tua.
21 Et coeperunt cogitare scribae et pharisaei dicentes: “ Quis est hic, qui loquitur blasphemias? Quis potest dimittere peccata, nisi solus Deus?
22 Ut cognovit autem Jesus cogitationes eorum, dixit eis : Quid cogitatis in cordibus vestris ?
23 quid est facilius dicere dimittuntur tibi peccata an dicere surge et ambula an dicere: Surge et ambula?
24 Ut autem sciatis quia Filius hominis potestatem habet in terra dimittendi peccata — ait paralytico : tibi dico : Surge, tolle grabatum tuum et vade in domum tuam ”.
25 Et confestim surgens coram illis, tulit in quo iacebat, et abiit in domum suam, magnificans Deum.
26 Stupebant autem omnes, et magnificabant Deum, et repleti sunt timore, dicentes: Quia vidimus mirabilia hodie.
27 Et post haec exiens vidit publicanum, Levi nomine, sedentem ad telonium. Et ait illi: Sequere me.
28 Et relictis omnibus, surgens secutus est eum.
29 Et fecit ei convivium magnum Levi in domo sua: et erat turba multa publicanorum, et aliorum qui cum illis erant discumbentes.
30 Et murmurabant pharisæi et scribæ eorum adversus discipulos suos, dicentes: Quare cum publicanis et peccatoribus manducatis et bibitis?
31 Et respondens Jesus, dixit ad illos : Non est opus valentibus medicus ; sed male habentibus.
32 Non veni vocare justos, sed peccatores.
33 At illi dixerunt ei: “ Discipuli Ioannis ieiunant frequenter et obsecrationes faciunt, similiter et pharisaeorum; sed ede et bibe?
34 Et ait illis : Numquid potestis nuptiæ facere ieiunare, dum cum illis est sponsus ?
35 Venient autem dies cum auferetur ab eis sponsus : et tunc jejunabunt in illis diebus.
36 Dicebat autem illis et similitudinem. Nemo immittit pallium novum vestimentum vetus; sin aliter, et novum scissum est, et fragmentum de novo sumptum non convenit cum veteri.
37 Et nemo mittit vinum novum in utres veteres; alioquin rumpet vinum novum utres, et effundetur, et utres peribunt.
38 sed vinum novum in utres novos mittendum est. et uterque conservatur.
39 Nemo autem bibens vetus vinum desiderat novum: dicit enim: Melius est vetus.

CAPUT VI

1 Factum est autem in sabbato secundo, primo cum transiret per sata; et avellebant spicas, et manducabant confricantes manibus.
2 Quidam autem pharisæorum, dicebant illis: Quid facitis quod non licet in sabbatis?
3 Et respondens Jesus ad eos, dixit : Nec hoc legistis quod fecit David, cum esurisset ipse, et qui cum eo erant.
4 Quomodo introivit in domum Dei et panes propositionis accepit et manducavit et dedit his qui cum eo erant; quos non licet manducare nisi solis sacerdotibus?
5 Et dicebat illis: “ Dominus est Filius hominis sabbati ”.
6 Factum est autem in alio sabbato, ut intraret in synagogam, et doceret: et erat homo cujus dextera exaruit.
7 Et observabant eum scribæ et pharisæi, si sabbatis curaret. ut accusarent eum.
8 Ipse autem sciebat cogitationes eorum, et ait homini habenti manum aridam: Surge, et sta in medium. Et surgens stetit.
9 { Dicit eis Jesus: Interrogabo vos unum. Licet sabbatis bene facere an male? animam salvam facere, an perdere?
10 Et circumspectis omnibus dixit homini: Extende manum tuam. Et extendit: et restituta est manus eius.
11 Et repleti sunt insipientia. et colloquebantur ad invicem quidnam facerent Iesu.
12 Factum est autem in diebus illis, exiit in montem orare, et erat pernoctans in oratione Dei.
13 Et cum dies factus esset, vocavit discipulos suos, et ex ipsis elegit duodecim, quos et apostolos nominavit.
14 Simonem quem cognominavit Petrum et Andream fratrem eius Iacobum et Iohannem Philippum et Bartholomeum
15 Matthæus et Thomas, Jacobus Alphei, et Simon Zelotes,
16 et Judas Jacobi, et Judam Scarioth, qui et ipse proditor erat.
17 Et descendit cum eis et stetit in campo et discipuli eius et turba multa populi ex universa Iudaea et Ierusalem, et a maritima Tyri et Sidonis, quae venerunt ad audiendum eum, et a morbis eorum sanari;
18 Et qui vexabantur a spiritibus immundis, curabantur.
19 Et omnis turba quaerebant eum tangere: quia virtus de illo exibat, et sanabat omnes.
20 Et elevans oculos suos in discipulos suos, dixit: Beati pauperes, quia vestrum est regnum Dei.
21 Beati, qui nunc esuritis, quia saturabimini. Beati, qui nunc fletis, quia ridebitis.
22 Beati estis, cum vos oderint homines, et cum separaverint vos a societate sua, et exprobraverint vobis, et eiecerint nomen vestrum tamquam malum propter Filium hominis.

23 Gaudete in illa die et exsultate, ecce enim merces vestra multa est in caelo; similiter enim faciebant prophetis patres eorum.
24 { Væ autem vobis, qui dives est, et ego Dominus. accepistis enim consolationem vestram.
25 { Væ vobis, qui saturati estis! esurietis enim. Vae vobis, qui ridetis nunc! lugebitis enim et flebitis.
26 Væ vobis, cum benedixerint vobis omnes homines! sic enim faciebant pseudoprophetis patres eorum.
27 Sed vobis dico, qui auditis: Diligite inimicos vestros, benefacite his qui oderunt vos.
28 Benedicite maledicentibus vobis, et orate pro calumniantibus vos.
29 { Et qui te percutit in maxillam, præbe et alteram. et ab eo, qui aufert pallium tuum, noli etiam tollere tunicam tuam.
30 Omni petenti te tribue; et ab eo qui aufert quae tua sunt, ne repetas.
31 Et prout vultis ut faciant vobis homines, et vos facite illis similiter.
32 Si enim diligitis eos, qui vos diligunt, quae vobis est gratia? nam et peccatores diligentes se diligunt.
33 Et si bene feceritis his, qui vobis bene faciunt, quae vobis est gratia? Nam et peccatores hoc faciunt.
34 Et si mutuum dederitis his a quibus speratis recipere, quae vobis est gratia? Nam et peccatores peccatoribus fenerantur, ut iterum recipiant.
35 Verumtamen diligite inimicos vestros et bene facite et mutuum date nihil desperantes; eritque merces vestra copiosa, et filii Altissimi eritis, quia ingratis et malis benignus est.
36 Estote ergo misericordes sicut et Pater vester misericors est.
37 { Nolite judicare, et non judicabimini: nolite condemnare, et non condemnabimini.
38 Date, et dabitur vobis; Mensuram bonam, confertam, et coagitatam, et supereffluentem dabunt in sinum tuum. Eadem quippe mensura qua mensi fueritis, remetietur vobis.
39 Dixit autem illis et similitudinem: Numquid potest cæcus cæcum ducere? nonne ambo in foveam cadunt?
40 Non est discipulus super magistrum: perfectus autem omnis erit sicut magister eius.
41 Quid autem vides festucam in oculo fratris tui, et trabem in oculo tuo non vides ?
42 Quomodo potes dicere fratri tuo: “Frater, sine eiciam festucam, quae est in oculo tuo”, ipse in oculo tuo trabem non videns? Hypocrita, ejice primum trabem de oculo tuo, et tunc perspicies eicere festucam, quae est in oculo fratris tui.
43 Non enim arbor bona fructus malos facit; neque arbor mala fructus bonos facit.
44 Unaquæque enim arbor de fructu suo cognoscitur. Non enim de spinis colligunt ficus, neque de rubo vindemiant uvam.
45 Bonus homo de bono thesauro cordis sui profert bonum; et malus homo de malo thesauro cordis sui profert malum: ex abundantia enim cordis os loquitur.
46 Quid autem vocatis me: Domine, Domine, et non facitis quæ dico?
47 Omnis qui venit ad me, et audit sermones meos, et facit eos : ostendam vobis cui similis sit.
48 similis est homini qui aedificavit domum et fodit in altum et posuit fundamentum supra petram et inundatione inundatione torrens cecidit in domum illam et non potuit eam movere: fundata enim erat super petram .
49 qui autem audit et non facit, similis est homini qui sine fundamento aedificavit domum suam super terram; contra quam vehementer torrens cecidit, et continuo concidit; et facta est ruina domus illius magna.

CAPITULUM 7

1 Cum autem implesset omnia verba sua in aures plebis, intravit Capharnaum.
2 Erat autem quidam servus centurionis, qui erat ei carus, aeger, et paratus ad mortem.
3 Et cum audisset de Jesu, misit ad eum seniores Judæorum, rogans eum ut veniret et salvaret servum ejus.
4 Et cum venissent ad Jesum, rogaverunt illum statim dicentes: Quia dignus erat, cui hoc faceret.
5 Diligit enim gentem nostram, et ædificavit nobis synagogam.
6 Jesus autem ibat cum illis. et cum iam non longe esset a domo misit ad eum centurio amicos dicens ei Domine noli vexari non enim sum dignus ut intres sub tectum meum
7 Itaque neque me dignum putavi venire ad te : sed dic verbo, et sanabitur puer meus.
8 Nam et ego homo sum sub potestate constitutus, habens sub me milites, et dico huic: “Vade”, et vadit; et alii, Veni, et venit; et servo meo, Fac hoc, et facit.
9 Audiens autem Jesus haec, miratus est : et conversus, sequentibus se turbis, dixit : Dico vobis, non inveni tantam fidem, neque in Israël.
10 Qui autem revertentes domum missi sunt, invenerunt puerum infirmum sanum.
11 Et alia die intravit in civitatem quae vocatur Naim. et multi ex discipulis eius ibant cum eo et turbae multae.
12 Cum autem appropinquaret portæ civitatis, ecce defunctus efferebatur filius unicus matris suæ: et hæc vidua erat: et turba civitatis multa cum illa.
Quam cum vidisset Dominus, misericordia motus super eam, dixit illi: Noli flere.
14 { Et accessit, et tetigit loculum. et dixit, Adolescens, tibi dico, Surge;
15 Et resedit qui erat mortuus, et cœpit loqui. et dedit eum matri suae.
16 Accepit autem omnes timor: et magnificabant Deum, dicentes: Quia propheta magnus surrexit in nobis. et: Deus visitavit plebem suam.
17 Et exiit hic sermo in universam Iudaeam de eo, et omnem circa regionem.
18 Et nuntiaverunt Ioanni discipuli eius de omnibus his.
19 Et convocans duos de discipulis suis, misit eos ad Jesum, dicens: Tu es qui venturus es? an alium exspectamus?
20 Cum autem venissent ad eum viri, dixerunt: Joannes Baptista misit nos ad te dicens: Tu es qui venturus es? an alium exspectamus?
21 Et in ipsa hora curavit multos eorum infirmitates, et plagas, et dæmonia. et multis caecis visum.
22 Respondens autem Iesus dixit eis: “ Ite, nuntiate Ioanni quae vidistis et audistis; caeci vident, claudi ambulant, leprosi mundantur, surdi audiunt, mortui resurgunt, pauperibus evangelizatur.

23 Et beatus est, qui non fuerit scandalizatus in me.
24 { Et cum discessissent nuntii Joannis, cœpit de Joanne dicere ad turbas: Quid existis in desertum videre? arundinem vento agitatam?
25 Sed quid existis videre? Hominem mollibus vestimentis indutum? Ecce qui in veste pretiosa sunt et deliciis, in domibus regum sunt.
26 { Sed quid existis videre? Prophetam? Etiam dico vobis, et plus quam prophetam.
27 Hic est, de quo scriptum est : Ecce ego mitto angelum meum ante faciem tuam, qui præparabit viam tuam ante te.
28 Dico enim vobis: Maior inter natos mulierum propheta Ioanne Baptista nemo est: qui autem minor est in regno Dei, maior est illo.
29 Et omnis populus, qui eum audierant, et publicani, justificaverunt Deum, baptizati baptismo Joannis.
30 Pharisæi autem et legisperiti consilium Dei spreverunt in semetipsos, non baptizati ab eo.
31 Ait autem Dominus: Cui ergo similes dicam homines generationis huius? et cui similes sunt?
32 similes sunt pueris sedentibus in foro et loquentibus ad invicem et dicentibus cantavimus vobis tibiis et non saltastis lamentavimus et non plorastis flebamus vobis, et non plorastis.
33 Venit enim Ioannes Baptista neque manducans panem neque bibens vinum; Et vos dicitis: Daemonium habet.
34 Filius hominis venit manducans et bibens. et dicitis: Ecce homo vorax et potator vini, publicanorum et peccatorum amicus!
35 Et justificata est sapientia a filiis suis.
36 Rogabat autem illum quidam de pharisæis ut manducaret cum illo. Et ingressus domum pharisaei discubuit.
37 et ecce mulier in civitate peccatrix ut cognovit quod Iesus accubuit in domo Pharisaei attulit alabastrum unguenti
38 Et stans ad pedes ejus post tergum flens, cœpit rigare pedes ejus lacrimis, et capillis capitis sui tergebat, et osculabatur pedes ejus, et unguento ungebat.
39 Videns autem pharisæus, qui vocaverat eum, dixit intra se, dicens : Hic si esset propheta, sciret quæ et qualis mulier est quæ tangit eum : quia peccator est.
40 Et respondens Jesus, dixit ad illum : Simon, habeo tibi aliquid dicere. At ille ait: Magister, dic.
41 Duo debitores erant cuidam fœneratori: unus debebat denarios quingentos, et alius quinquaginta.
42 Non habentibus illis unde redderent, donavit utrisque. Quis ergo eorum plus diliget eum?
43 Respondit Simon, et dixit ei : Credo, quia cui plus donavit. Dixitque illi : Recte judicasti.
44 Et conversus ad mulierem, dixit Simoni: Vides hanc mulierem? Intravi in domum tuam, aquam pedibus meis non dedisti: haec autem lacrimis rigavit pedes meos, et capillis suis tersit.
45 Osculum mihi non dedisti : haec autem ex quo intravi, non cessavit osculari pedes meos.
46 Oleo caput meum non unxisti: haec autem unguento unxit pedes meos.
47 Propter quod dico tibi: Remittuntur ei peccata multa; cui autem minus dimittitur, minus diligit.
48 Dixit autem ad illam : Remittuntur tibi peccata.
49 Et coeperunt qui simul accumbebant, dicere intra se : Quis est hic qui et peccata dimittit ?
50 Dixit autem ad mulierem: " Fides tua te salvam fecit; vade in pace.

Capitulum 8

1 Factum est autem post hæc, ibat per omnes civitates et castella prædicans, et evangelizans regnum Dei: et duodecim cum illo,
2 Mulieres autem quædam a dæmoniis et infirmitatibus curatæ, Maria Magdalene dicitur, a qua exiverunt septem dæmonia,
3 et Joanna uxor Chuza procuratoris Herodis et Susanna, et aliae multae, quae ministrabant ei de facultatibus suis.
4 Et cum turba multa conveniret, et de singulis civitatibus conveniret ad eum, dicebat per parabolam.
5 Exiit qui seminat, seminare semen suum; et dum seminat, aliud cecidit secus viam; et conculcatum est, et volucres caeli comederunt illud.
6 Et aliud cecidit supra petram. et, cum oriretur, aruit, quia non habebat humorem.
7 Et aliud cecidit inter spinas; et exortae sunt cum eo spinae et suffocaverunt illud.
8 Et aliud cecidit in terram bonam: et ortum fecit fructum centuplum. Hæc dicens clamabat: Qui habet aures audiendi, audiat.
9 Interrogabant autem eum discipuli ejus, quæ esset hæc parabola.
10 Qui dixit: Vobis datum est nosse mysteria regni Dei, ceteris autem in parabolis; ut videntes non videant, et audientes non intelligant.
11 Est autem hæc parabola : Semen est verbum Dei.
12 Qui secus viam, sunt qui audiunt; tunc venit diabolus, et tollit verbum de corde eorum, ne credant et salvi fiant.
13 Qui supra petram: qui cum audierint, cum gaudio suscipiunt verbum; et hi radices non habent, qui ad tempus credunt, et in tempore tentationis recedunt.
14 Quod autem in spinis cecidit: hi sunt: qui cum audierint, exeunt et suffocantur sollicitudinibus, et divitiis, et voluptatibus vitae huius, et non habent fructum.
15 Quod autem in bonam terram: hi sunt, qui in corde bono et optimo audientes verbum retinent, et fructum afferunt in patientia.
16 Nemo candelam accensam vaso operit aut sub lecto ponit; sed super candelabrum posuit, ut qui ingrediuntur lumen videant.
17 Nihil enim est absconditum, quod non manifestetur; neque absconditum quicquam, quod non sciatur et veniat.
18 Videte ergo quomodo audiatis: qui enim habet, dabitur illi; et quicumque non habet, etiam quod putat se habere, auferetur ab illo.
19 Venerunt autem ad eum mater et fratres eius, et non poterant adire eum prae turba.
20 Dictumque est ei a quibusdam: " Mater tua et fratres tui foris stant, volentes te videre.
21 Qui respondens, dixit ad eos : Mater mea et fratres mei hi sunt, qui verbum Dei audiunt et faciunt.
22 Et factum est in quadam die, et abiit in navem cum discipulis suis, et dicit eis: " Transeamus usque ad fretum. Et emiserunt.

23 Et navigantibus illis obdormivit, et descendit procella
venti in stagnum; et repleti sunt aqua, et periclitati sunt.
24 Accedentes autem suscitaverunt eum, dicentes:
Præceptor, perimus. At ille surgens increpavit ventum et
tempestatem aquae, et cessaverunt, et facta est tranquillitas.
25 { Dixit autem illis: Ubi est fides vestra? Qui timentes
mirati sunt ad invicem, dicentes: Qualis est hic? quia et
ventis, et mari imperat, et obediunt ei.
26 Et navigaverunt ad regionem Gerasenorum, quæ est
contra Galilæam.
27 Et cum egressus esset ad terram, occurrit illi vir quidam,
qui habebat dæmonium jam temporibus multis, et
vestimento non induebatur, neque in domo manebat, sed in
monumentis.
28 Is ut vidit Jesum, clamavit, et procidit ante eum: et voce
magna dixit: Quid mihi et tibi, Jesu Fili Dei Altissimi?
obsecro te, ne me torqueas.
29 { Præcipiebat enim spiritui immundo ut exiret ab
homine: et frequenter eum apprehenderat, et vinctus catenis
et compedibus custoditus, et ruptis vinculis agebatur a
dæmonio in desertum.)
30 { Interrogavit autem illum Jesus, dicens: Quod tibi
nomen est? At ille dixit: Legio: quia intraverant dæmonia
multa in eum.
31 Et rogabant illum ne imperaret illis ut in abyssum irent.
32 Erat autem ibi grex porcorum multorum pascentium in
monte: et rogabant eum, ut permitteret eis in illos ingredi.
Et dimisit eos.
33 Exierunt ergo dæmonia ab homine, et intraverunt in
porcos : et impetu abiit grex per præceps in stagnum, et
suffocatus est.
34 Quod ut viderunt factum qui pascebant, fugerunt, et
nuntiaverunt in civitatem et in villas.
35 Et egressi sunt videre quod factum est. et venerunt ad
Iesum et invenerunt hominem sedentem a quo daemonia
exierant vestitum ac sana mente ad pedes eius et timuerunt
36 Narraverunt autem illis et qui viderant, quomodo sanus
factus est a dæmonio vexabatur.
37 et rogaverunt illum omnis multitudo regionis
Gerasenorum ut discederet ab ipsis: quia magno timore
tenebantur. Ipsi enim timore magno tenebantur. Et ascendit
navim, et iterum reversus est.
38 Et rogabat illum vir, a quo dæmonia exierant, ut cum eo
esset.
39 Redi in domum tuam, et narra quanta tibi fecit Deus. Et
abiit per universam civitatem, prædicans quanta illi fecisset
Jesus.
40 Cum autem rediret Iesus, excepit illum turba; erant enim
omnes exspectantes eum.
41 et ecce venit homo nomine Iairus et erat princeps
synagogae et procidit ad pedes Iesu et rogabat eum ut
introiret in domum suam
42 Erat enim unica filia ejus quasi annorum duodecim, et
obstupuerunt stupore magno. Eunte autem turbae,
comprimebant eum.
43 Et mulier quaedam erat in profluvio sanguinis annis
duodecim, quae in medicos erogaverat omnem substantiam
suam, nec ab ullo potuit curari,
44 accessit retro et tetigit fimbriam vestimenti eius et
confestim stetit fluxus sanguinis eius
45 { Et ait Jesus: Quis me tetigit? Negantibus autem
omnibus, dixit Petrus: “ Praeceptor, turbae te comprimunt,
et dicis: “ Quis me tetigit?”.
46 Et dicit Jesus : Tetigit me aliquis : nam video virtutem
de me exisse.
47 Videns autem mulier quia non latuit, tremens venit et
procidit ante eum et ob quam causam tetigerit eum
indicavit coram omni populo et quemadmodum confestim
sanata sit.
48 Ille autem dixit ei: “ Confide, filia, fides tua te salvum
fecit. vade in pace.
49 Adhuc eo loquente, venit quidam a archisynagogo
dicens ei: “ Mortua est filia tua; noli vexare magistrum.
50 Jesus autem, audito hoc verbo, respondit ei : Noli
timere : crede tantum, et salva erit.
51 Et cum venisset domum, non permisit intrare secum
quemquam nisi Petrum et Iacobum et Ioannem et patrem
puellae et matrem.
{ Flebant autem omnes, et plangebant illam. non est mortua,
sed dormit.
53 Et deridebant eum, scientes quod mortua esset.
54 { Ipse autem tenens manum ejus clamavit, dicens:
Puella, surge.
55 Et reversus est spiritus ejus, et surrexit continuo.
56 Et stupuerunt parentes ejus, quibus præcepit ne alicui
dicerent quod factum erat.

Capitulum 9

1 Et convocatis duodecim discipulis suis, dedit illis
potestatem et potestatem super omnia dæmonia, et ut
languores curarent.
2 Et misit illos prædicare regnum Dei, et sanare infirmos.
3 Et ait illis: Nihil tuleritis in via, neque virgam, neque
peram, neque panem, neque pecuniam; neque duas tunicas
habeatis.
4 Et in quamcumque domum intraveritis, ibi manete, et
inde ne exeatis.
5 Et quicumque non receperint vos : exeuntes de civitate
illa, pulverem pedum vestrorum excutite in testimonium
supra illos.
6 Illi autem abeuntes, circuibant per castella evangelizantes,
et curantes ubique.
7 Audivit autem Herodes tetrarcha omnia, quae fiebant ab
eo: et haesitabat eo quod a quibusdam diceretur: Ioannes a
mortuis resurrexit.
8 a quibusdam vero: « Elias apparuit »; ab aliis autem:
“ Prophetae unus de antiquis surrexit.
9 Et ait Herodes : Joannem decollavi : quis est autem hic,
de quo ego talia audio ? Et volebat videre eum.
10 Et reversi Apostoli, narraverunt ei omnia quæ fecerunt.
Et assumptis illis secessit seorsum in locum desertum, qui
est Bethsaida.
11 Quod cum cognovissent turbæ, secutæ sunt illum: et
excepit eos, et loquebatur illis de regno Dei, et eos, qui
cura indigebant, sanabat.
12 Et cum coepisset dies deficere, accesserunt duodecim et
dixerunt ei: “ Dimittite turbas, ut euntes in castella et villas
per gyrum et manerent et acquirant escas; desertum locum.
Ait autem ad illos : Vos date illis manducare.
Responderunt : Non habemus amplius nisi quinque panes
et duos pisces. nisi eamus, et emamus escam omnibus istis.

14 Erant enim fere viri quinque milia. Dixitque ad discipulos suos: “ Facite eos per quinquagenos discumbentes in turba ”.
15 Et ita fecerunt : et discumbere fecerunt omnes.
16 Acceptis autem quinque panibus et duobus piscibus, respexit in caelum et benedixit illis et fregit et dedit discipulis suis, ut ponerent ante turbam.
17 Et manducaverunt, et omnes saturati sunt; et sublatum est, quod superfuit illis, fragmentorum cophini duodecim.
18 Et factum est, cum solus esset orans, erant cum illo discipuli ejus: et interrogavit eos, dicens: Quem me dicunt esse turbam?
19 { Respondentes dixerunt: Joannes Baptista. quidam autem dicunt: Elias; et alii dicunt, quod unus de prophetis antiquis resurrexit.
20 Dixit autem illis : Vos autem quem me esse dicitis ? Respondens Petrus dixit : Christum Dei.
21 Et comminatus est eis, et præcepit ne cui dicerent aliquid.
22 dicens: “ Oportet Filium hominis multa pati et reprobari a senioribus et principibus sacerdotum et scribis et occidi et tertia die resurgere ”.
23 Dicebat autem ad omnes: Si quis vult post me venire, abneget semetipsum, et tollat crucem suam quotidie, et sequatur me.
24 Qui enim voluerit animam suam salvam facere, perdet eam;
25 Quid enim proficit homo, si totum mundum lucretur, et se ipsum perdat, aut abjiciatur?
26 Quisquis enim me erubuerit, et meos sermones: hunc Filius hominis erubescet, cum venerit in gloria sua, et in Patre suo, et in sanctis angelis suis.
27 Dico autem vobis vere: sunt aliqui hic stantes, qui non gustabunt mortem, donec videant regnum Dei.
28 Factum est autem post hæc verba fere dies octo, et assumpsit Petrum, et Joannem, et Jacobum, et ascendit in montem ut oraret.
29 Et facta est, dum oraret, species vultus eius altera: et vestitus eius albus et refulgens.
30 Et ecce duo viri loquebantur cum illo.
31 visi in majestate: et dicebant excessum ejus, quem completurus erat in Jerusalem.
32 Petrus autem et qui cum illo gravati erant somno et evigilantes viderunt gloriam eius et duos viros qui stabant cum illo
33 Et factum est, cum discederent ab illo, ait Petrus ad Iesum: “ Praeceptor, bonum est nos hic esse; et tibi unum et Moysi unum, et unum Eliae, nesciens quid diceret;
34 Hæc autem illo loquente, facta est nubes, et obumbravit eos: et timuerunt, intrantibus illis in nubem.
35 Et vox facta est de nube, dicens : Hic est Filius meus dilectus, ipsum audite.
36 Et dum fieret vox, inventus est Jesus solus. Et ipsi tacuerunt, et nemini dixerunt in illis diebus quidquam ex his, quae viderant.
37 Factum est autem in sequenti die, descendentibus illis de monte, occurrit illi turba multa.
38 Et ecce homo de turba exclamavit, dicens: Magister, obsecro, respice in filium meum: quia unicus est mihi.
39 Et ecce spiritus apprehendit eum, et subito clamat. et avellet eum, et aegre recedit ab eo.
40 et rogavi discipulos tuos ut ejicerent eum. nec potuerunt.
41 Respondens autem Iesus dixit: “ O generatio incredula et perversa, usquequo ero apud vos et patiar vos? Adduc huc filium tuum.
42 Et cum accederet, elisit illum dæmonium, et dissipavit. Et increpavit Jesus spiritum immundum, et sanavit puerum, et reddidit illum patri ejus.
43 Stupebant autem omnes in magnitudine Dei. mirantibus autem omnibus quae fecit Iesus dixit discipulis suis
44 descendant haec in aures vestras Filius enim hominis tradetur in manus hominum
45 Ipsi autem non cognoverunt verbum istud, et erat absconditum ab eis, et non cognoverunt: et timuerunt eum interrogare eum.
46 Intravit autem cogitatio in eos quis eorum major esset.
47 Jesus autem videns sensum cordis illorum, apprehendit puerum, et statuit eum ab eo.
48 Et ait illis : Quicumque susceperit puerum istum in nomine meo, me recipit : et quicumque me receperit, recipit eum qui me misit : qui enim minor est inter omnes vos, hic magnus erit.
49 Et respondens Ioannes ait: “ Praeceptor, vidimus quemdam in nomine tuo eicientem daemonia; et prohibuimus eum, quia non sequitur nobiscum.
50 Et ait ad illum Iesus: Nolite prohibere eum: qui enim non est adversum nos, pro nobis est.
51 Factum est autem, cum tempus esset ut suscipieretur, firmavit faciem suam ut iret Jerosolymam.
52 Et misit nuntios ante conspectum suum: et euntes intraverunt in civitatem Samaritanorum ut parerent illi.
53 Et non receperunt eum, quia facies ejus erat euntis in Jerusalem.
54 Videntes autem discipuli eius Iacobus et Ioannes, dixerunt: “ Domine, vis iubemus ut ignis descendat de caelo et consumat eos, sicut fecit Elias?
55 Et conversus increpavit illos, dicens: Nescitis cujus spiritus estis.
56 Filius hominis non venit animas perdere, sed salvare. Et ierunt in aliud castellum.
57 Et factum est, dum irent in via, dixit quidam ad illum : Domine, sequar te quocumque ieris.
58 { Et dicit ei Jesus: Vulpes foveas habent, et volucres cæli nidos; Filius autem hominis non habet ubi caput reclinet.
59 Ait autem ad alterum: “ Sequere me ”. Ille autem dixit : Domine, permitte mihi primum ire et sepelire patrem meum.
60 Dicit ei Jesus : Sine ut mortui sepeliant mortuos suos : tu autem vade, et annuntia regnum Dei.
61 Et alius dixit: “ Domine, sequar te; sed primum abeam valedicere, quae domi sunt domi.
62 dixit ad eum Iesus nemo mittens manum suam ad aratrum et aspiciens retro aptus est regno Dei

CAPITULUM 10

Post hæc autem designavit Dominus et alios septuaginta duos : et misit illos binos ante faciem suam in omnem civitatem et locum, quo erat ipse venturus.
2 { Et dicebat illis: Messis quidem multa, operarii autem pauci. Rogate ergo dominum messis ut mittat operarios in messem suam.
3 Ite: ecce ego mitto vos sicut agnos inter lupos.

4 Nolite portare sacculum, neque peram, neque calceamenta, et neminem per viam salutaveritis.
5 Et in quamcumque domum intraveritis, primum dicite: Pax huic domui.
6 Et si ibi fuerit filius pacis, requiescet super illum pax vestra: sin autem, ad vos revertetur.
7 In eadem autem domo manete, edentes et bibentes quæ apud illos sunt: dignus est enim operarius mercede sua. Nolite transire de domo in domum.
8 Et in quamcumque civitatem intraveritis, et susceperint vos, manducate quæ apponuntur vobis.
9 Et curate infirmos, qui in eo sunt, et dicite eis: Appropinquavit vobis regnum Dei.
10 Sed in quamcumque civitatem intraveritis, et non receperint vos, exibitis in plateas ejusdem, et dicite:
11 Et ipsum pulverem civitatis vestræ, qui nobis adhæret, extergimus in vos: sed scitote quoniam appropinquavit vobis regnum Dei.
12 Dico autem vobis, quod Sodomis in die illa remissius erit, quam illi civitati.
13 { Væ tibi Corozain! væ tibi Bethsaida! quia si in Tyro et Sidone factæ fuissent virtutes quæ factæ sunt in vobis, olim in cilicio et cinere sedentes pœniterent.
14 Tyro autem et Sidoni remissius erit in judicio quam vobis.
15 Et tu, Capharnaum, qui usque ad caelum exaltatus es, deprimeris usque ad infernum.
16 Qui vos audit, me audit; qui autem me spernit. Qui autem me spernit, spernit eum qui misit me.
17 Reversi sunt autem septuaginta duo cum gaudio, dicentes: Domine, etiam dæmonia subjiciuntur nobis in nomine tuo.
18 Et ait illis : Videbam satanam sicut fulgur de cælo cadentem.
19 Ecce do vobis potestatem calcandi supra serpentes et scorpiones et omnem virtutem inimici, et nihil vobis nocebit.
20 Verumtamen in hoc nolite gaudere, quia spiritus vobis subiciuntur; sed potius gaudete, quia nomina vestra scripta sunt in coelo.
21 In illa hora exsultavit Iesus spiritu et dixit: " Confiteor tibi, Pater, Domine caeli et terrae, quod abscondisti haec a sapientibus et prudentibus et revelasti ea parvulis; sic enim visum est in conspectu tuo.
Omnia mihi tradita sunt a Patre meo. et quis sit Pater, nisi Filius, et cui voluerit Filius revelare.
23 Et conversus ad discipulos suos, secreto dixit: Beati oculi qui vident quae vos videtis.
24 Dico enim vobis, quoniam multi prophetae et reges voluerunt videre quae vos videtis, et non viderunt; et ea quae auditis, et non audistis.
25 Et ecce quidam legisperitus surrexit tentans eum, et dicens: Magister, quid faciendo vitam æternam possidebo?
26 { At ille dixit ad eum: In lege quid scriptum est? quomodo legis?
27 Ille respondens dixit: Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo, et ex tota anima tua, et ex omnibus virtutibus tuis, et ex tota mente tua. et proximum tuum sicut te ipsum.
28 Dixitque illi : Recte respondisti : hoc fac, et vives.
29 Ille autem volens justificare seipsum, dixit ad Jesum : Et quis est meus proximus ?
30 Suscipiens autem Jesus, dixit : Homo quidam descendebat ab Jerusalem in Jericho, et incidit in latrones, qui etiam despoliaverunt eum : et plagis impositis abierunt semivivo relicto.
31 Accidit autem ut sacerdos quidam descenderet eadem via: et viso illo præterivit.
32 Similiter et Levita, cum esset secus locum, et videret eum, pertransiit.
33 Samaritanus autem quidam iter faciens, venit ubi esset.
34 Et accessit ad eum, et alligavit vulnera eius, infundens oleum et vinum, et imposuit ei iumentum suum: et duxit in stabulum, et curam egit.
35 Et altera die protulit duos denarios, et dedit stabulario, et ait: Curam illius habe: et quodcumque supererogaveris, ego cum rediero. et quodcumque amplius expendas, cum venero, reddam tibi.
36 Quis horum trium videtur tibi proximus fuisse illi, qui incidit in latrones?
37 At ille dixit : Qui fecit misericordiam in illum. Dicit ei Jesus : Vade, et tu fac.
38 Factum est autem, dum irent, introierunt in quoddam castellum: et mulier quaedam Martha nomine excepit illum in domum suam.
39 Et habebat sororem quae Mariam, quae sedebat ad pedes eius, et audivit verbum eius.
40 Martha autem accedens multa ministrans, venit ad eum, et ait : Domine, non curus quod soror mea dereliquit me ut serviat mihi soli ? dic ergo illi ut me adjuvet.
41 { Et respondens Jesus dixit ei: Martha, Martha, sollicita es, et turbaris circa multa.
42 Porro unum est necessarium. Maria optimam partem elegit, quae non auferetur ab ea.

CAPUT XI

1 Et factum est, cum esset in quodam loco orans, et cessavit, dixit quidam ex discipulis ejus ad eum: Domine, doce nos orare, sicut docuit et Joannes discipulos suos.
2 Et ait illis : Cum oratis, dicite : Pater noster, qui es in cælis, sanctificetur nomen tuum. Adveniat regnum tuum. Fiat voluntas tua, sicut in coelo, et in terra.
3 Panem nostrum quotidianum da nobis hodie.
4 Et dimitte nobis debita nostra; Nam et nos dimittimus omni debitori nostro. Et ne nos inducas in tentationem. sed libera nos a malo.
5 Qui ait illis: Quis vestrum habebit amicum, et ibit ad eum media nocte, et dicet ei: Amice, commoda mihi tres panes;
6 Venit enim ad me amicus meus, et ego non habeo quod ponam ante eum?
7 et ille de intus respondens dicat: "Noli mihi molestus esse; ostium clausum est, et pueri mei mecum sunt in cubili; non possum surgere et dare tibi.
8 Dico autem vobis, quoniam non vult eum surgere, et dare eum, quoniam amicus est, sed propter importunitatem suam exsurget, et dabit illi quotquot habet necessarios.
9 Et ego vobis dico : Petite, et dabitur vobis ; quaerite et invenietis; pulsate, et aperietur vobis.
10 Omnis enim qui petit, accipit; et, qui quaerit, invenit; et pulsanti aperietur.
11 Si quis ex vobis patrem petit panem, numquid lapidem porriget ei? Aut si piscem petierit, numquid pro pisce serpentem dabit illi?

12 Aut si ovum petierit, numquid scorpionem porriget ei?
13 Si ergo vos, cum sitis mali, nostis dona bona dare filiis vestris: quanto magis Pater vester caelestis dabit Spiritum Sanctum petentibus se?
14 Et eiciens dæmonium erat, et erat mutus. Et cum exisset dæmonium, locutus est mutus, et admiratæ sunt turbæ. et mirati sunt populi.
15 Quidam autem ex eis dixerunt: In Beelzebub principe dæmoniorum ejicit dæmonia.
16 Et alii tentantes signum de cælo quærebant ab eo.
17 Ipse autem ut vidit cogitationes eorum, dixit eis : Omne regnum in seipsum divisum desolabitur. et in domum cadet divisa.
18 Si autem et Satanas in seipsum divisus est, quomodo stabit regnum eius? quia dicitis in Beelzebub me eicere dæmonia.
19 Si autem ego in Beelzebub ejicio dæmonia: filii vestri in quo ejiciunt? Ideo ipsi iudices vestri erunt.
20 Sed si ego in digito Dei eiicio daemones, non dubito in vobis regnum Dei pervenire.
21 Cum fortis armatus custodit atrium suum, in pace sunt ea, quæ possidet.
22 Cum autem fortior eo superveniens vicerit eum, universa arma ejus auferet, in quibus confidebat, et spolia ejus dividit.
23 Qui non est mecum, contra me est; et qui non colligit mecum, dispergit.
24 Cum immundus spiritus exierit ab homine, ambulat per loca arida, quaerens requiem. Et non inveniens dicit: Revertar in domum meam unde exivi.
25 Et veniens invenit eam scopis mundatam et ornatam.
26 Tunc vadit, et assumit septem alios spiritus secum nequiores se. et sunt novissima hominis illius peiora prioribus.
27 Factum est autem, cum hæc diceret: extollens vocem quædam mulier de turba dixit illi: Beatus venter qui te portavit, et ubera quæ suxisti.
28 At ille dixit : Sed et beati qui audiunt verbum Dei, et custodiunt.
29 Congregatusque est populus, et coepit dicere: “ Haec est generatio nequam; et signum non dabitur ei, nisi signum Ionae prophetae.
30 Sicut enim Jonas fuit signum Ninivitis, ita erit Filius hominis generationi huic.
31 Regina Austri consurget in judicio cum hominibus generationis hujus, et condemnabit eos: quia venit a finibus terræ audire sapientiam Salomonis. et ecce plus quam Salomon hic.
32 Et surgent viri Nineve in iudicio cum generatione ista et condemnabunt eam; paenitentiam enim egerunt in praedicatione Ionae; et ecce plus quam Iona hic!
33 Nemo lucernam accendit, in abscondito ponit, neque sub modio, sed super candelabrum, ut qui ingrediuntur lumen videant.
34 Lucerna corporis est oculus tuus, ergo oculus tuus simplex est, et totum corpus tuum lucidum est; cum autem oculus tuus nequam fuerit, etiam corpus tuum tenebrosum est.
35 Vide ergo ne lumen quod in te est, tenebræ sint.
36 Si ergo totum corpus tuum lucidum fuerit, non habens partem tenebrarum, totum lucidum erit, sicut cum splendor candelae illuminabit te.
37 Et cum loqueretur, rogavit illum quidam pharisæus ut pranderet apud se.
38 Pharisæus autem videns, miratus est quod non baptizatus esset ante prandium.
39 Dixit autem Dominus ad eum: “ Nunc pharisaei mundatis foras calicem et patinam; sed interior pars tua plena est rapina et scelere.
40 Stulti, nonne qui fecit quod de foris est, etiam id quod de intus est fecit?
41 { Sed de his quæ possidetis, date eleemosynam. et ecce omnia munda sunt vobis.
42 { Væ autem vobis, pharisæi! decimatis enim mentam et rutam et omne holus et iudicium et dilectionem Dei iudicate: haec oportebat facere et illa non omittere.
43 { Væ vobis, pharisæi! diligitis enim primas cathedras in synagogis et salutationes in foro.
44 { Væ vobis, scribæ et pharisæi, hypocritæ! vos enim estis quasi monumenta quæ non apparent, et viri ambulantes in eis nesciunt.
45 Respondens autem quidam ex legisperitis, ait illi: Magister, hæc dicens etiam nobis contumeliam facis.
46 At ille ait : Et vobis, legisperitis væ ! quia oneratis homines oneribus, et ipsi uno digito vestro non tangitis sarcinas.
47 { Væ vobis! vos enim aedificatis monumenta prophetarum, patres autem vestri occiderunt illos.
48 Vos vero testimonium perhibetis quoniam facta sunt patrum vestrorum.
49 propter quod et sapientia Dei dixit mittam eis prophetas et apostolos et occident et persequentur
50 Ut omnium prophetarum sanguis ab origine mundi effusus sit, ab hac generatione requiri;
51 a sanguine Abel usque ad sanguinem Zachariae qui periit inter altare et templum amen dico vobis requiretur ab hac generatione
52 { Væ vobis legisperiti. tulistis enim clavem scientiae: non intrastis in vobis, et eos qui introibant prohibuistis.
53 Et cum hæc dixisset illis, coeperunt scribæ et pharisæi vehementer insistere, et de multis eum loqui.
54 insidiantes ei et quaerentes capere aliquid ex ore eius ut accusarent eum

CAPITULUM 12

1 Interim, congregatis innumera multitudo, ita ut se ad invicem conculcarent, coepit primo dicere discipulis suis: Attendite a fermento pharisaeorum, quod est hypocrisis.
2 Nihil enim opertum est, quod non reveletur. nec absconditum quod non scietur.
3 Quoniam, quae in tenebris dixistis, in lumine audientur; et quod in aurem locuti estis in cubiculis, praedicabitur in tectis.
4 Dico autem vobis amicis meis: Ne terreamini ab his qui occidunt corpus, et post hæc non habent amplius quid faciant.
5 Ostendam autem vobis, quem timeatis: timete eum, qui postquam occiderit, habet potestatem mittere in gehennam; ita dico vobis, hunc timete.
6 Nonne quinque passeres asse veneunt, et unus ex illis non est in oblivione coram Deo?
7 Sed et capilli capitis vestri omnes numerati sunt. Nolite ergo timere: multis passeribus pluris estis.

8 dico autem vobis quicumque confessus fuerit me coram hominibus confitebitur eum et Filius hominis coram angelis Dei
9 Qui autem negaverit me coram hominibus, negabitur coram angelis Dei.
10 Et omnis qui dicit verbum in Filium hominis, remittetur illi : ei autem qui in Spiritum Sanctum blasphemaverit, non remittetur.
11 Cum autem inducent vos in synagogas, et ad magistratus, et potestates, nolite cogitare quomodo aut quid respondeatis, aut quid dicatis:
12 Spiritus enim Sanctus docebit vos in ipsa hora quae oporteat dicere.
13 Ait autem ei quidam de turba: Magister, dic fratri meo ut dividat mecum hæreditatem.
14 Dixit autem illi : Homo, quis me constituit judicem aut divisorem super vos ?
15 Et dicebat illis : Videte, et cavete ab avaritia : non enim ex abundantia eorum, quæ possidet, vita est.
16 Dixit autem et similitudinem ad illos, dicens: Humus cuiusdam divitis uberes est effectus.
17 Et cogitabat intra se, dicens : Quid faciam, quia non habeo quo congregem fructus meos ?
18 Et dixit: Hoc faciam: destruam horrea mea, et majora ædificabo. et ibi tradam omnes fructus meos et bona mea.
19 et dicam animae meae tu habes multa bona reposita annis multis requiesce, comede, bibe, epulare".
20 Dixit autem illi Deus : Stulte, hac nocte animam tuam repetet a te : cujus ergo erunt quæ parasti ?
21 Sic est qui sibi thesaurizat, et non est in Deum dives.
22 Dixitque ad discipulos suos : Ideo dico vobis : Nolite solliciti esse animæ vestræ quid manducetis. neque corpori quid induamini.
23 Anima plus est quam esca, et corpus plus quam vestimentum.
24 Considerate corvos, quia non serunt neque metunt; cui neque cellarium neque horreum; et Deus pascit illos: quanto magis vos pluris estis?
25 Quis autem vestrum cogitando potest adiicere ad staturam suam cubitum unum?
26 Si ergo neque quod minimum est potestis, quid de ceteris solliciti estis ?
27 Considerate lilia quomodo crescunt: non laborant, non nent; dico autem vobis, nec Salomon in omni gloria sua coopertus est sicut unum ex istis.
28 Si ergo fœnum quod hodie est in agro, et cras in clibanum mittitur, Deus sic vestit. quanto magis vos vestiet modicae fidei
29 Et vos nolite quaerere quid manducetis aut quid bibatis, et nolite in sublime tolli.
30 haec enim omnia gentes mundi quaerunt Pater autem vester scit quoniam his indigetis
31 Verumtamen quaerite regnum Dei; et haec omnia adicientur vobis.
32 Nolite timere pusillus grex. quia complacuit Patri vestro dare vobis regnum.
33 { Vendite quæ possidetis, et date eleemosynam. Facite vobis sacculos non veterascentes, thesaurum non deficientem in caelis, quo fur non appropiat, neque tinea corrumpit.
34 Ubi enim est thesaurus tuus, ibi est et cor tuum.
35 Sint lumbi vestri praecincti, et lucernae ardentes;
36 et vos similes hominibus exspectantibus dominum suum quando revertatur a nuptiis. ut cum venerit et pulsaverit confestim aperiant ei.
37 Beati servi illi, quos, cum venerit dominus, invenerit vigilantes: amen dico vobis, quia praecinget se, et faciet illos discumbere, et exibit, et serviet illis.
38 Et si venerit in secunda vigilia et si in tertia vigilia venerit et ita invenerit, beati sunt servi illi.
39 Hoc autem scitote, quoniam si sciret paterfamilias qua hora fur venturus esset, vigilaret utique, et non sineret perfodi domum suam.
40 Et vos estote parati : quia qua hora non putatis, Filius hominis venit.
41 Ait autem ei Petrus : Domine, ad nos dicis hanc parabolam, an et ad omnes ?
42 Dixit autem Dominus : Quis, putas, est fidelis dispensator, et prudens, quem constituit dominus supra familiam suam, ut det illis in tempore tritici mensuram ?
43 Beatus ille servus, quem cum venerit dominus, invenerit ita facientem.
44 Vere dico vobis: Supra omnia, quae possidet, constituet illum.
45 Quod si dixerit servus ille in corde suo: Tardat dominus meus venire; et incipiet percutere servos et virgines et manducare et bibere et inebriari;
46 Veniet dominus servi illius in die qua non sperat, et hora qua nescit : et concidit eum, et dividet eum pars ejus cum infidelibus.
47 Ille autem servus, qui cognovit voluntatem domini sui, et non præparavit, et non fecit secundum voluntatem ejus, vapulabit multis.
48 qui autem non cognovit et fecit digna plagis, vapulabit paucis. Omni autem, cui multum datum est, multum quaeretur ab eo; et cui commendaverunt multum, plus petent ab eo.
49 Ignem veni mittere in terram et quid volo? et quid volo, si accendatur?
50 Baptisma autem habeo baptizari; et quomodo coartor usque dum perficiatur?
51 Putatis quia pacem veni dare in terram ? Non, dico vobis; sed magis divisio;
52 Erunt enim ex hoc quinque in domo una divisi, tres in duo, et duo in tres.
53 dividetur pater in filium et filius in patrem suum; mater in filiam, et filia in matrem; socrus in nurum, et nurus contra socrum.
54 Dicebat autem et ad turbas: Cum videritis nubem orientem ab occasu, statim dicitis: Nimbus venit; et sic est.
55 Et cum austrum flantem, dicitis: "Aestus erit". atque evenit.
56 Hypocritæ faciem cæli et terræ nostis probare; hoc autem tempus quomodo non cognoscitis?
57 Quid autem et a vobis ipsis non iudicatis quod iustum est?
58 Cum in via vadis cum adversario tuo ad magistratum, da operam ut libereris ab eo; ne te judici, et judex te tradat ministro, et exactor in carcerem conjiciat.
59 Dico tibi, non exies inde, donec etiam novissimum minutum reddas.

CAPITULUM 13

1 Aderant autem illi quidam de Galilæis, quorum sanguinem Pilatus miscuit cum sacrificiis eorum.
2 Et respondens dixit illis: Putatis quod hi Galilæi præ omnibus Galilæis peccatores fuerint, quia talia passi sunt?
3 Non, dico vobis: sed nisi pœnitentiam habueritis, omnes similiter peribitis.
4 Aut decem et octo, super quos cecidit turris in Siloam, et occidit eos : putatis quia peccatores erant super omnes habitantes Jerusalem ?
5 Non, dico vobis: sed nisi pœnitentiam habueritis, omnes similiter peribitis.
6 Dixit autem et hanc parabolam. Ficum habebat quidam in vinea sua plantatam; et venit et quaesivit in ea fructum et non invenit.
7 dixit autem ad cultorem vineae ecce tres annos venio quaerens fructum in ficu hac et non invenio succide illam quare gravat terram?
8 At ille respondens, dixit ei : Domine, dimitte eum et hunc annum, donec effodiam eum, ac stercora.
9 et si quidem fecerit fructum sin autem in futurum succides eam
10 Et erat docens in una synagogarum sabbatis.
11 Et ecce mulier, quae habebat spiritum infirmitatis annis decem et octo et erat inclinata nec poterat se extollere.
12 Quam cum vidisset Jesus, vocavit illam : et ait illi : Mulier, solvuntur ab infirmitate tua.
13 Et imposuit illi manus, et confestim erecta est, et glorificabat Deum.
14 et respondit archisynagogus indignans quia sabbato curasset Iesus et dixit turbis sex dies sunt in quibus oportet operari in his ergo venite et curamini et non in die sabbatum.
15 Respondens autem Dominus ad illum, dixit: Hypocritæ, unusquisque vestrum sabbato non solvit bovem suum aut asinum a præsepio, et ducit adaquare?
16 Hanc autem filiam Abrahæ, quam alligavit Satanas, ecce decem et octo annis, non oportuit solvi a vinculo isto die sabbati?
17 Et cum haec diceret, erubescebant omnes adversarii eius, et omnis populus gaudebat in universis, quae gloriose fiebant ab eo.
18 Dicebat ergo: Cui simile est regnum Dei? et cui simile?
19 { Simile est grano sinapis, quod accipiens homo misit in hortum suum. Et crevit, et facta est arbor magna. et volucres caeli requieverunt in ramis ejus.
20 Et iterum dixit: Cui simile æstimabo regnum Dei?
21 Quasi fermentatum est, quod acceptum mulier abscondit in farinae satis tribus, donec fermentaretur totum.
22 Et ibat per civitates et castella docens, et iter faciens in Jerusalem.
23 Ait autem illi quidam: Domine, si pauci sunt, qui salvantur? Et dicebat eis :
24 Contendite intrare per angustam portam: multi enim, dico vobis, quærent intrare, et non poterunt.
25 Cum autem surrexerit pater familias et clauserit ostium, et incipietis foris stare et pulsare ostium dicentes: “Domine, Domine aperi nobis; et respondebit et dicet vobis, nescio vos unde sitis.
26 Tunc incipietis dicere : Edimus coram te et bibimus, et in plateis nostris docuisti.
27 Sed dicet : Amen, amen dico vobis, nescio vos unde sitis. discedite a me omnes qui operamini iniquitatem.
28 Ibi erit fletus et stridor dentium, cum videritis Abraham, et Isaac, et Iacob, et omnes prophetas in regno Dei, et vos eieceritis.
29 Et venient ab oriente et occidente et aquilone et austro et accumbent in regno Dei.
30 Et ecce sunt novissimi qui erunt primi, et sunt primi qui erunt novissimi.
31 In ipsa die accesserunt quidam pharisæorum, dicentes illi: Exi, et vade hinc: quia Herodes interficiet te.
32 Dixitque eis : Ite, et nuntiate vulpi illi : Ecce eicio dæmonia, et ego sanavi hodie et cras, et tertia die consummabor.
33 Verumtamen oportet me hodie et cras et sequenti ambulare, quia non capit prophetam perire extra Ierusalem”.
34 Jerusalem, Jerusalem, quæ occidis prophetas, et lapidas eos qui ad te missi sunt. Quotiens volui congregare filios tuos, sicut gallina congregat fetum suum sub alis suis, et noluistis!
35 Ecce relinquetur vobis domus vestra deserta, et amen dico vobis: non videbitis me, donec veniat cum dicetis: Benedictus, qui venit in nomine Domini.

CAPITULUM 14

1 Et factum est, dum introiret in domum cuiusdam de principibus pharisaeorum ut manducaret sabbatis panem, et ipsi observabant eum.
2 Et ecce homo quidam hydropicus erat ante illum.
3 Et respondens Jesus dixit ad legisperitos et pharisæos, dicens: Si licet sabbato curare?
4 At illi tacuerunt. Ipse vero apprehensum sanavit eum ac dimisit.
5 Et respondit eis dicens: Quis vestrum erit asinus aut bos in foveam, et non continuo evellet eum die sabbati?
6 Et non poterant ad hæc respondere illi.
7 Dicebat autem et ad invitatos parabolam intendens quomodo primos accubitus eligerent. dicens eis
8 Cum vocatus fueris ab aliquo ad nuptias, ne discumbere in supremo loco; ne honestius ab eo iubearis;
9 Et veniens ille, qui te et illum vocavit, dicat tibi : Da locum istum. et incipias cum rubore imum.
10 Tu autem cum invitatus fueris, vade, et recumbe in novissimo loco. ut, cum venerit qui te invitavit, dicat tibi : Amice, ascende superius : tunc adorabis coram discumbentibus tecum.
11 Qui enim se exaltat, humiliabitur; et qui se humiliat, exaltabitur.
12 Dicebat autem et ei qui se dixerat: Cum facis prandium aut cenam, noli vocare amicos tuos neque fratres tuos neque cognatos neque vicinos divites; ne et ipsi te dixerint, et fiat tibi retributio.
13 Sed cum facis convivium, voca pauperes, debiles, claudos, caecos;
14 Benedictus erisque. retribuetur enim tibi in resurrectione iustorum.
15 Hæc cum audisset quidam de simul discumbentibus, dixit illi : Beatus qui manducabit panem in regno Dei.
16 { Tunc dicit ei: Homo quidam fecit cœnam magnam, et vocavit multos.

17 Et misit servum suum hora cœnæ dicere invitatis ut venirent, quia jam parata sunt omnia. omnia enim iam parata sunt.
18 Acceperunt autem omnes unanimiter excusare. Primus dixit ei: "Villam emi, et necesse habeo exire et videre illam; rogo te, habe me excusatum".
19 Et alter dixit: Iuga boum emi quinque, et eo probare illa: rogo te habe me excusatum.
20 Et alius dixit: Uxorem duxi, et ideo non possum venire.
21 Venit autem servus ille, et indicavit domino suo. Tunc iratus paterfamilias, dixit servo suo : Exi cito in plateas et vicos civitatis : et pauperes, ac debiles, et cæcos, et claudos introduc huc.
22 Et ait servus : Domine, factum est ut imperasti, et adhuc locus est.
23 Et ait dominus servo : Exi in vias et sepes : et compelle intrare, ut impleatur domus mea.
24 Dico enim vobis quod nemo virorum illorum qui vocati sunt, gustabit cenam meam.
25 et ibant cum eo turbae multae et conversus dixit eis
26 Si quis venit ad me, et non odit patrem suum, et matrem, et uxorem, et filios, et fratres, et sorores, adhuc autem et animam suam, non potest meus esse discipulus.
27 Et qui non baiulat crucem suam et venit post me, non potest meus esse discipulus.
28 Quis enim ex vobis volens turrem aedificare, non sedens prius sedens conputat sumptus, si habet ad perficiendum?
29 ne forte, cum posuerit fundamentum, non possit perficere, omnes videntes incipiant illudere;
30 dicens: Hic cœpit ædificare, et non potuit consummare.
31 Aut quis rex iturus committere bellum adversus alium regem, non sedens prius cogitat, si possit cum decem milibus occurrere ei qui cum viginti milibus venit ad se?
32 Vel cum alio longe sit, legatos mittit, et pacis conditiones desiderat.
33 Sic ergo omnis ex vobis, qui non renuntiat omnibus quæ possidet, non potest meus esse discipulus.
34 Bonum est sal : si autem sal evanuerit, in quo condietur ?
35 neque in terram neque in sterquilinium utile est sed foras mittetur qui habet aures audiendi audiat homines autem eiiciunt. Qui habet aures audiendi, audiat.

Capitulum 15

1 Et accesserunt ad eum omnes publicani et peccatores ut audirent illum.
2 Et murmurabant pharisæi et scribæ, dicentes: Hic peccatores recipit, et manducat cum illis.
3 Dixit autem ad eos parabolam hanc:
4 Quis ex vobis homo, qui habet centum oves, si perdiderit unam ex illis, nonaginta novem dimittit in deserto, et vadit ad id quod perierat, donec inveniat?
5 Quam cum invenerit, imposuit gaudens humeris suis.
6 Et veniens domum convocat amicos et vicinos, dicens illis: Congratulamini mihi. inveni enim oves meas quae perierant.
7 Dico autem vobis, quod et gaudium erit in caelis super uno peccatore paenitentiam agente, quam super nonaginta et novem iustis, quibus non indigent poenitentia.
8 Aut quæ mulier habens decem dragmas si perdiderit drachmam unam, nonne accendit lucernam, et everrit domum, et quærit diligenter donec inveniat?
9 Et cum invenerit, convocat amicas et vicinas, dicens: Congratulamini mihi. inveni drachmam quam perdideram.
10 Similiter dico vobis, gaudium est coram angelis Dei super uno peccatore poenitentiam agente.
11 Et ait: " Homo quidam habebat duos filios.
12 Minor autem ex illis dixit patri suo: " Pater, da mihi partem bonorum, quae evenit mihi. Et distribuit illis vitam suam.
13 Et non post multos dies congregavit omnes filios minor, et abiit in regionem longinquam, ibique vastavit substantiam suam cum luxuria.
14 Et postquam omnia consummasset, facta est fames valida in terra illa. et egere coepit.
15 Et abiit, et adhæsit uni civium regionis illius. et misit eum in villam suam ut pasceret porcos.
16 Et cupiebat implere ventrem suum de siliquis quas porci manducabant: et nemo illi dabat.
17 Et veniens ad se, dixit: Quanti mercenarii patris mei abundant panibus, et parcunt, ego autem fame pereo!
18 Surgam, et ibo ad patrem meum, et dicam ei: Pater, peccavi in cælum, et coram te:
19 et iam non sum dignus vocari filius tuus: fac me sicut unum de mercenariis tuis.
20 Et surgens venit ad patrem suum. Cum autem adhuc longe esset, vidit illum pater eius et misertus est et cucurrit et cecidit super collum eius et osculatus est eum.
21 Dixitque ei filius : Pater, peccavi in cælum, et coram te, et iam non sum dignus vocari filius tuus.
22 dixitque pater ad servos suos proferte stolam primam et induite illum et posuit anulum in manu eius et calceos in pedibus eius;
23 Et adducite vitulum saginatum, et immolate eum. comedamus et epulemur.
24 Propter hoc filius meus mortuus est, et revixit; perierat, et inventus est. Coeperunt epulari.
25 Erat autem filius ejus senior in agro: et cum veniret, et appropinquaret domui, audivit symphoniam et chorum.
26 Et vocavit unum de servis, et interrogavit quid hæc essent.
27 Isque ait illi: " Venit frater tuus. et occidit pater tuus vitulum saginatum, quia salvum illum recepit.
28 Indignatus est autem, et nolebat introire. Pater ergo illius egressus, cœpit rogare illum.
29 at ille respondens dixit patri suo ecce tot annis servio tibi et numquam mandatum tuum praeterii numquam tamen numquam dedisti mihi haedum ut cum amicis meis epularer
30 Sed postquam venerat filius tuus, qui devoravit animam tuam cum meretricibus, occidisti illi vitulum saginatum.
31 At ille dixit ei: " Fili, tu semper mecum es, et omnia mea tua sunt.
32 epulari et gaudere oportebat quia frater tuus hic mortuus erat et revixit perierat et inventus est et perierat, et inventus est.

Caput 16

1 Dicebat autem et ad discipulos suos: Homo quidam erat dives, qui habebat villicum. hic accusatur quod bona sua vastaverit.
2 Et vocavit illum et ait illi : Quid hoc audio de te ? Redde rationem villicationis tuæ; iam enim non sis villicare.

3 Ait autem villicus intra se: Quid faciam? Dominus enim meus aufert a me villicationem. mendicare erubesco.
4 Scio quid faciam, ut, cum amotus fuero a villicatione, recipiant me in domos suas.
5 Convocatis itaque singulis debitoribus domini sui, dicebat primo: Quantum debes domino meo?
6 At ille dixit: Centum cados olei. Dixitque illi : Accipe cautionem tuam : et sede cito, scribe quinquaginta.
7 Deinde alii dixit: Tu vero quantum debes? Qui ait: “Centum cados tritici”. Ait illi : Accipe cautionem tuam : et scribe octoginta.
8 Et laudavit dominus villicum iniquitatis, quia prudenter fecisset: filii enim hujus sæculi sapientiores sunt filiis lucis in generatione sua.
9 Et ego vobis dico: Facite vobis amicos de mammona iniquitatis; ut, cum defeceritis, recipiant vos in aeterna tabernacula.
10 Qui fidelis est in minimo, et in majori fidelis est : et qui in modico iniquus est, et in majori iniquus est.
11 Si ergo in iniquo mammona fideles non fuistis, quod verum est, quis credet vobis?
12 Et si in alieno fideles non fuistis, quod vestrum est, quis dabit vobis?
13 Nemo servus potest duobus dominis servire: aut enim unum odiet, et alterum diliget; aut unum sustinebit, et alterum contemnet. Non potestis Deo servire et mammonæ.
14 Audiebant autem omnia hæc pharisæi, qui erant avari: et deridebant illum.
15 Et ait illis : Vos estis, qui justificatis vos coram hominibus. Deus autem novit corda vestra: quia quod hominibus altum est, abominatio est ante Deum.
16 Lex et prophetæ usque ad Joannem: ex eo regnum Dei evangelizatur, et omnis in illud vim facit.
17 Facilius est autem cælum et terra transire, quam unus apex legis.
18 Omnis, qui dimittit uxorem suam et ducit aliam, mœchatur : et qui dimissam a viro ducit, mœchatur.
19 Homo quidam erat dives, qui induebatur purpura et bysso, et epulabatur quotidie splendide.
20 Erat autem quidam mendicus, nomine Lazarus, qui jacebat ad januam ejus, ulceribus plenus,
21 et volentes saturari de micis quae cadebant de mensa divitis et canes veniebant et lingebant ulcera eius
22 { Factum est autem ut moreretur mendicus, et portaretur ab angelis in sinum Abrahæ.
23 Et in inferno elevans oculos suos, cum esset in tormentis, videbat Abraham a longe, et Lazarum in sinu ejus.
24 Ille autem clamavit, et dixit: Pater Abraham, miserere mei, et mitte Lazarum, ut intinguat extremum digiti sui aqua, et refrigeret linguam meam. crucior enim in hac flamma.
25 Dixit autem Abraham : Fili, recordare quia recepisti bona tua in vita tua, et Lazarus similiter mala : nunc autem consolatur, et tu torqueris.
26 Et in his omnibus inter nos et vos chaos magnum firmatum est: ut hi, qui volunt hinc transire ad vos, non possint; nec inde ad nos transire possunt.
27 At ille dixit : Obsecro te, pater, ut mittas eum in domum patris mei.
28 Habeo enim quinque fratres. ut testimonium perhibeat illis, ne et ipsi veniant in hunc locum tormentorum.
29 Dicit ei Abraham: Habent Moysen et prophetas. audiant eos.
30 At ille dixit : Non, pater Abraham : sed si quis ex mortuis ierit ad eos, pœnitentiam agent.
31 Ait autem illi: Si Moysen et prophetas non audiunt, neque si quis ex mortuis resurrexerit, credent.

CAPUT XVII

1 Et ait ad discipulos suos : Impossibile est ut non veniant scandala : væ autem illi per quem veniunt.
2 { Utilius est illi si molaris imponatur circa collum ejus, et projiciat in mare, quam ut scandalizet unum de pusillis istis.
3 Attendite vobis: Si peccaverit in te frater tuus, increpa illum; et si pœnitentiam egerit, dimitte illi.
4 Et si septies in die peccaverit in te, et septies in die conversus fuerit ad te, dicens : Pœnitet me. dimitte illi.
5 Et dixerunt apostoli Domino: Adauge nobis fidem.
6 Dixit autem Dominus : Si habueritis fidem sicut granum sinapis, dicetis huic arbori moro : Eradicare, et transplantare in mare ; et obediat tibi.
7 Quis autem vestrum habens servum arantem, aut pascentem, dicet ei: Modo, quando venit de agro: Vade, et recumbe?
8 et non magis ei dices: "Para quo cenem et te accingam, et servias mihi, donec comedam et bibam;" et postea edes et bibes?
9 Numquid gratiam habet servo illi, quia fecit quæ ei imperaverat? non puto.
10 Sic et vos cum feceritis omnia quæ præcepta sunt vobis, dicite : Servi inutiles sumus : quod debuimus facere, fecimus.
11 Et factum est, dum iret in Jerusalem, et ipse transibat per mediam Samariam et Galilæam.
12 Et cum ingrederetur quoddam castellum, occurrerunt ei decem viri leprosi, qui steterunt a longe:
13 Et levaverunt vocem suam, dicentes: Jesu, Magister, miserere nostri.
14 { Quos ut vidit, dixit: Ite, ostendite vos sacerdotibus. Et factum est, dum irent, mundati sunt.
15 Unus autem ex illis, ut vidit quia mundatus est, regressus est cum magna voce magnificans Deum.
16 et cecidit in faciem ante pedes eius gratias agens ei et erat Samaritanus
17 { Respondens autem Jesus, dixit: Nonne decem mundati sunt? et novem ubi sunt?
18 Non sunt inventi qui redirent ut darent gloriam Deo, nisi hic peregrinus.
19 Et ait illi: Surge, vade.
20 Interrogatus autem a pharisæis, quando venit regnum Dei, respondens eis, dixit: Non venit regnum Dei cum observatione:
21 neque dicent: Ecce hic. aut ecce illic. ecce enim regnum Dei intra vos est.
22 Et ait ad discipulos suos : Venient dies quando desideretis videre unum diem Filii hominis, et non videbitis.
23 Et dicent tibi: Ecce hic. aut vide ibi: non eas sequere, nec eas sequere.
24 Nam sicut fulgur coruscans de sub cælo in ea, quæ sub cælo sunt, fulget: ita erit Filius hominis in die sua.
25 Sed primum oportet multa pati et reprobari ab hac generatione.

26 Et sicut factum est in diebus Noe, ita erit et in diebus Filii hominis.
27 Comederunt, biberunt, uxores ductae sunt, nuptum datae sunt, usque ad diem qua intravit Noe in arcam, et venit diluvium, et perdidit omnes.
28 Similiter sicut factum est in diebus Lot. edebant, bibebant, emebant, vendebant, plantabant, aedificabant;
29 qua die autem exiit Lot a Sodomis, pluit ignem et sulphur de caelo et omnes perdidit.
30 Sic erit in die qua Filius hominis revelabitur.
31 In illa die, qui fuerit in tecto, et vasa ejus in domo, ne descendat tollere illa : et qui in agro, similiter non redeat retro.
32 Memores estote uxoris Lot.
33 Quicumque quaesierit animam suam salvam facere, perdet eam; et, qui perdiderit animam suam, conservabit eam.
34 Dico vobis, illa nocte erunt duo in lecto uno; una assumetur, et altera relinquetur.
35 Duae erunt molentes in unum; unus affumetur, & alter relinquetur.
36 Duo erunt in agro; unus affumetur, & alter relinquetur.
37 Respondentes dicunt illi : Ubi Domine ? Qui dixit illis : Ubicumque fuerit corpus, illuc congregabuntur et aquilæ.

Capitulum 18

Dicebat autem et parabolam ad illos, quoniam oportet semper orare et non deficere.
2 dicens: Judex quidam erat in quadam civitate, qui Deum non timebat, nec hominem reverebatur.
3 Vidua autem erat in civitate illa. Vidua autem erat in civitate illa, et veniebat ad eum, dicens : Vindica me de adversario meo.
4 Post hæc autem dixit intra se: Etsi Deum non timeo, nec hominem revereor:}
5 Sed quia molesta est mihi hæc vidua, vindicabo illam, ne in novissimo veniens sugillet me.
6 Ait autem Dominus : Audite quid judex iniquitatis dicit.
7 Deus autem non faciet vindictam electorum suorum clamantium ad se die ac nocte, et patientiam habebit in illis?
8 Dico vobis: Cito faciet vindictam illorum. verumtamen Filius hominis veniens num inveniet fidem super terram?
9 Dixit autem et ad quosdam qui in se confidebant tamquam justi, et contemnentes alios, parabolam istam.
10 Duo homines ascenderunt in templum ut orarent; unum pharisæum, et hunc publicanum.
Pharisaeus stans haec apud se orabat Deus gratias ago tibi quia non sum sicut ceteri hominum raptores iniusti adulteri vel ut etiam hic publicanus
12 Ieiuno bis in sabbato, decimas do omnium quae possideo.
13 Et publicanus a longe stans, nolebat nec oculos ad cælum levare: sed percutiebat pectus suum, dicens: Deus propitius esto mihi peccatori.
14 Dico vobis, descendit hic iustificatus in domum suam ab illo, quia omnis, qui se exaltat, humiliabitur; et qui se humiliat, exaltabitur.
15 Afferebant autem ad illum et infantes, ut eos tangeret. Quod cum viderent discipuli, increpabant illos.
16 Jesus autem convocans illos, dixit : Sinite parvulos venire ad me, et nolite eos prohibere : talium est enim regnum Dei.
17 Amen dico vobis: Quisquis non receperit regnum Dei velut parvulus, non intrabit in illud.
18 Et interrogavit eum quidam princeps, dicens : Magister bone, quid faciens vitam æternam possidebo ?
19 { Dixit autem ei Jesus: Quid me dicis bonum? nemo bonus, nisi unus Deus.
20 Mandata nosti: Non occides: Non mœchaberis, Non furtum facies: Non falsum testimonium dices;
21 Qui dixit: Omnia hæc custodivi a juventute mea.
22 Audiens autem Jesus hæc, dixit ei : Adhuc unum tibi deest : omnia quæ habes vende, et da pauperibus, et habebis thesaurum in cælo : et veni, sequere me.
23 Qui cum audisset, contristatus est: quia dives erat valde.
24 { Jesus autem videns quod contristatus esset, dixit: Quam difficile qui pecunias habent, in regnum Dei introibunt?
25 Facilius est enim camelum per foramen acus transire, quam divitem intrare in regnum Dei.
26 Et dixerunt qui audiebant : Et quis potest salvus fieri ?
27 Dixit autem : Quæ impossibilia sunt apud homines, possibilia sunt apud Deum.
28 Ait autem Petrus: Ecce nos dimisimus omnia et secuti sumus te.
29 et dicebat illis amen dico vobis quia nemo est qui reliquerit domum aut parentes aut fratres aut uxorem aut filios propter regnum Dei
30 qui non recipiat plura in hoc tempore et in futuro vitam aeternam
31 Tunc adsumens duodecim, dixit eis: Ecce nos ascendimus Jerosolymam, et consummabuntur omnia, quae scripta sunt per prophetas de Filio hominis.
32 Tradetur enim gentibus, et illudetur, et affligitur, et conspuetur.
33 et occident eum, et tertia die resurget.
34 Et ipsi nihil horum intellexerunt. Et erat verbum istud absconditum ab eis, et non sciebant quae dicebantur.
35 Factum est autem, cum appropinquaret Iericho, caecus quidam sedebat secus viam mendicans:
36 Et cum audissent turbae praetereuntes, interrogavit quid esset.
37 Dixerunt autem ei quod Jesus Nazarenus transiret.
38 Et clamavit, dicens : Jesu, fili David, miserere mei.
39 Et qui præibant increpabant eum ut taceret. At ille multo magis clamabat: Fili David, miserere mei.
40 Stans autem Jesus jussit illum adduci ad se.
41 { dicens: Quid tibi vis faciam? At ille dixit : Domine, ut videam.
42 Et Jesus dixit illi : Respice, fides tua te salvum fecit.
43 Et confestim vidit, et sequebatur illum magnificans Deum. Et omnis plebs ut vidit, dedit laudem Deo.

CAP 19

1 Et ingressus perambulabat Jericho.
2 Et ecce vir nomine Zacchaeus, qui erat princeps publicanorum, et ipse dives erat.
3 Et quærebat videre Jesum, quis esset. et non poterat praelo, quia statura pusillus erat.

4 Et cucurrit ante, et ascendit in arborem sycomorum ut videret eum: quia inde erat transiturus.
5 Et cum venisset ad locum, suspiciens Iesus vidit illum, et dixit ad eum: Zachaee, festinans descende; quia hodie in domo tua oportet me manere.
6 Et festinans descendit et excepit illum gaudens.
7 Et cum viderent omnes, murmurabant, dicentes quod ad hominem peccatorem divertisset.
8 Et stetit Zachaeus, et dixit ad Dominum; Ecce, Domine, dimidium bonorum meorum do pauperibus; et si cui aliquid tuli a quoquam quod falsum est, quadruplum reddo.
9 Ait autem ei Jesus: Quia hodie salus domui huic facta est: eo quod et ipse filius sit Abrah.
10 Venit enim Filius hominis quærere, et salvum facere quod perierat.
11 His autem auditis, adjiciens dixit parabolam: Quia prope erat Jerosolymis, et putabant quod confestim regnum Dei appareret.
12 Dixit ergo : Homo quidam nobilis abiit in regionem longinquam accipere sibi regnum, et reverti.
13 Vocatis autem decem servis suis, dedit eis decem mnas, et ait ad illos : Negotiamini dum venio.
Cives autem ejus oderant eum : et miserunt legationem post illum, dicentes : Nolumus hunc regnare super nos.
15 Et cum rediret, accepto regno, jussit vocari ad se servos, quibus dedit pecuniam, ut sciret quantum quisque negotiatus esset.
16 Venit autem primus dicens: Domine, mna tua decem mnas acquisivit.
17 Et ait illi: Bene, serve bone: quia in modico fuisti fidelis, habes potestatem super decem civitates.
18 Et alter venit, dicens : Domine, mna tua fecit quinque mnas.
19 Et huic ait : Et tu esto super quinque civitates.
20 Et alius venit, dicens : Domine, ecce mna tua quam habui in sudario ;
21 timui enim te quia homo austerus es tollis quod non posuisti et metis quod non seminasti
22 Dicit ei: De ore tuo te judico, serve nequam. Sciebas quod homo austerus essem, tollens quod non posui et metens quod non seminavi;
23 Quare ergo non dedisti pecuniam meam ad mensam, ut veniens egomet mihi cum usuris?
24 Et astantibus dixit : Auferte ab illo mnam, et date illi qui decem mnas habet.
25 Et dixerunt ei : Domine, habet decem mnas.
26 Dico enim vobis, quoniam omni habenti dabitur; et ab eo qui non habet, et quod habet auferetur ab eo.
27 inimicos autem meos illos qui noluerunt me regnare super se adducite huc et interficite ante me
28 Et his dictis, præcedebat ascendens Jerosolymam.
29 Et cum appropinquasset Bethphage et Bethaniæ, ad montem qui vocatur Oliveti, misit duos discipulos suos,
30 dicens: Ite in castellum quod contra vos est. in quo intraveritis invenietis pullum ligatum, in quo nondum quisquam sedebat: solvite eum et adducite huc.
31 Et si quis vos interrogaverit: Quare solvitis? Sic dicetis ei : Quia Dominus eum necessarium habet.
32 Abierunt autem qui missi erant: et invenerunt sicut dixit illis.
33 Solventibus autem illis pullum, dixerunt domini ejus ad illos: Quid solvitis pullum?
34 At illi dixerunt: Quia Dominus eum necessarium habet.
35 Et duxerunt illum ad Jesum: et miserunt vestimenta sua supra pullum, et posuerunt super eum Jesum.
36 Eunte autem illo, substernebant vestimenta sua in via.
37 Cum autem appropinquaret jam ad descensum montis Oliveti, cœpit omnis multitudo discipulorum gratulari et laudare Deum voce magna pro omnibus virtutibus quas viderant.
38 dicentes benedictus rex qui venit in nomine Domini pax in caelo et gloria in excelsis
39 Et quidam pharisæorum de turbis dixerunt ad illum: Magister, increpa discipulos tuos.
40 Quibus ipse ait : Dico vobis, quia si hi tacuerint, lapides clamabunt.
41 Cum autem appropinquasset, vidit civitatem, et flebat super eam.
42 dicens si cognovisses et tu quidem in hac die quae ad pacem tuam sunt Nunc autem abscondita sunt ab oculis tuis.
43 Quia venient dies in te, et circumdabunt te inimici tui vallo;
44 Etiam cum terra, et parvulos tuos, dormient in te; et non relinquent in te lapidem super lapidem; quia non cognovisti tempus visitationis tuae.
45 Et intravit in templum, et coepit eicere vendentes et ementes.
46 { dicens eis : Scriptum est : Domus mea, domus orationis est : sed fecisti eam speluncam latronum.
47 Et erat docens cotidie in templo. Principes autem sacerdotum, et scribæ, et princeps plebis quærebant illum perdere:
48 Et non inveniebant quid facerent illi. omnis enim populus suspensus erat audiens illum.

CAPITULUM 20

1 Factum est autem in una dierum, docens populum in templo et evangelium praedicans et principes sacerdotum et scribae cum senioribus suis,
2 et dixerunt ad eum: Dic nobis, in qua potestate hæc facis? aut quis est qui dedit tibi hanc potestatem?
3 { Respondens autem Jesus, dixit ad illos: Interrogabo vos et ego unum verbum. et exaudi me
4 Baptismus Joannis, de cælo erat, an ex hominibus?
5 At illi cogitabant, dicentes: Si dixerimus: De cælo. dicturus est : Quare ergo non credidistis ei ?
6 Si autem dixerimus: Ex hominibus. certi sunt enim Ioannem prophetam esse.
7 Et responderunt se nescire unde esset.
8 Et Jesus ait illis : Neque ego dico vobis in qua potestate hæc facio.
9 Tunc coepit loqui ad turbas parabolam hanc; Et plantavit vineam homo et dedit agricolis et peregre profectus est multo tempore.
10 { Et in tempore misit ad cultores servum, ut de fructu vineæ darent illi.
11 { Et addidit alterum servum mittere.
12 Et addidit tertium mittere: qui et illum vulnerantes eiecerunt.
13 { Dixit autem dominus vineæ: Quid faciam? Mittam filium meum dilectum: forsitan, cum hunc viderint, verebuntur.

14 Quem cum vidissent coloni, cogitaverunt intra se, dicentes : Hic est hæres, occidamus illum, ut nostra fiat hæreditas.
15 Et eiectum illum extra vineam occiderunt. Quid ergo faciet illis dominus vineæ ?
16 { veniet, et perdet colonos istos, et dabit vineam aliis.
Quo audito, dixerunt: Absit.
17 Ille autem aspiciens eos, ait : Quid est ergo hoc quod scriptum est : Lapidem quem reprobaverunt ædificantes, hic factus est in caput anguli ?
18 Omnis, qui ceciderit supra illum lapidem, conquassabitur; super quem autem ceciderit, comminuet illum.
19 Et quaerebant principes sacerdotum et scribæ mittere in illum manus illa hora, et timuerunt populum: cognoverunt enim quod ad ipsos dixerit similitudinem hanc. Et timuerunt populum: cognoverunt enim quod ad eos parabolam hanc dixerit.
20 Et ipsi observabant, et miserunt exploratores, ut justos se habere possent, ut apprehenderent sermones ejus, et traderent eum in potestatem et potestatem præsidis.
21 At illi interrogaverunt eum, dicentes: Præceptor, scimus quia recte dicis et doces, neque personam cuiusquam accipis, sed viam Dei vere doces.
Licet nobis tributum dare Cæsari, an non?
23 Considerans autem dolum illorum, dixit ad eos: Quid me tentatis?
24 Ostendite mihi denarium. Cuius habet imaginem et inscriptionem? Responderunt, et dixerunt : Caesaris.
25 dixit autem illis reddite ergo quae sunt Caesaris Caesari et quae sunt Dei Deo
26 Et non potuerunt verbum eius reprehendere coram plebe: et mirati in responso eius, tacuerunt.
27 Tunc accesserunt quidam ex sadducaeis, qui negantes esse resurrectionem; Et interrogaverunt eum:
28 dicens: Magister, Moyses scripsit nobis: Si cujus frater mortuus fuerit habens uxorem, et mortuus fuerit sine liberis, ut accipiat frater ejus uxorem suam, et resuscitet semen fratri suo.
29 Septem ergo fratres erant: et primus accepit uxorem, et mortuus est sine filiis.
30 et secundus accepit eam uxorem, et mortuus est sine liberis.
31 Et tertius accepit illam. Similiter et et septem: et non reliquerunt semen, et mortui sunt.
32 Novissima omnium mortua est et mulier.
33 In resurrectione ergo, cujus eorum erit uxor? septem enim habuerunt eam uxorem.
34 { Et respondens Jesus, dixit illis: Filii hujus mundi nubant, et nubent.
35 qui autem digni habentur saeculo illo et resurrectione ex mortuis neque nubent neque ducunt uxores
36 neque mori possunt amplius quoniam angelis pares sunt et sunt filii Dei, cum sint filii resurrectionis.
37 Quia vero resurgunt mortui, Moyses ostendit super rubum, cum dicit Dominum Deum Abraham, et Deum Isaac, et Deum Jacob.
38 Non est enim Deus mortuorum, sed vivorum: omnes enim vivunt ei.
39 Respondentes autem quidam scribarum, dixerunt ei : Magister, bene dixisti.
40 Et amplius non audebant eum quidquam interrogare.
41 Dixit autem ad illos : Quomodo dicunt Christum filium esse David ?
42 et ipse David dicit in libro Psalmorum : Dixit Dominus Domino meo : Sede a dextris meis.
43 donec ponam inimicos tuos scabellum pedum tuorum
44 David ergo Dominum illum vocat : et quomodo filius ejus est ?
45 Tunc audiente omni turba dixit discipulis suis:
46 Videte autem a scribis, qui in stolis ambulant, et salutationes in foro, et primas cathedras in synagogis, et primas cathedras in cenis;
47 qui devorant domos viduarum simulantes longam orationem hii accipient damnationem maiorem

CAPUT XXI

1 Respiciens autem vidit eos, qui mittebant munera sua in gazophylacium, divites.
Vidit autem et quamdam viduam pauperculam mittentem æra minuta duo.
3 et ait vere dico vobis quia vidua haec pauper plus quam omnes misit
4 Omnia enim haec abundant in oblatis Dei: ipsa autem inopem sua misit in omnes viventes, quos habuit.
5 Et cum quidam dicerent de templo, quomodo lapidibus et donis ornatum esset bonis, dixit:
6 Haec autem, quae vos videtis, venient dies, in quibus non relinquetur lapis super lapidem, qui non destruatur.
7 Interrogaverunt autem illum, dicentes: Præceptor, quando autem hæc erunt? et quod signum erit cum haec fient?
8 Qui dixit: Videte ne seducamini. Multi enim venient in nomine meo, dicentes: Christus ego sum. et tempus adpropinquat: nolite ergo ire post illos.
9 Cum autem audieritis proelia et seditiones, nolite terreri; oportet enim primum haec fieri. sed finis non est per et per.
10 Tunc dicebat illis: Surget gens contra gentem, et regnum adversus regnum.
11 Et terræmotus magnus per loca, et fames, et pestes erunt. visiones timidi et signa magna erunt de caelo.
12 sed ante haec omnia inicient vobis manus suas et persequentur tradentes in synagogas et custodias trahentes ad reges et praesides propter nomen meum
13 sed erit vobis in testimonium.
14 Ponite ergo in cordibus vestris non præmeditari quemadmodum respondeatis.
15 Ego enim dabo vobis os et sapientiam, cui non poterunt resistere et resistere omnes adversarii vestri.
16 trademini autem a parentibus et fratribus et cognatis et amicis et ex vobis occidentur.
17 Et eritis odio omnibus propter nomen meum.
18 Vestri autem capillus non peribit.
19 In patientia vestra possidebitis animas vestras.
20 Cum autem videritis circumdari ab exercitu Jerusalem, tunc scitote quia appropinquavit desolatio ejus.
21 Tunc, qui in Iudaea sunt, fugiant in montes; et qui in medio eius sunt, discedant; et qui in regionibus non intrent in eam.
22 Quia dies ultionis hi sunt, ut impleantur omnia quæ scripta sunt.
23 Væ autem prægnantibus et nutrientibus in illis diebus ! erit enim pressura magna super terram, et ira populo huic.

24 Et cadent in ore gladii, et captivi ducentur in omnes gentes, et Jerusalem calcabitur a gentibus, donec impleantur tempora gentium.
25 Erunt signa in sole et luna et stellis. et in terra angustia gentium, in angustia; pontus, sonus undae;
26 Prae timore cor hominum, et exspectatione eorum quæ ventura sunt super terram: quoniam virtutes cæli movebuntur.
27 Et tunc videbunt Filium hominis venientem in nube cum potestate et gloria magna.
28 His autem fieri incipientibus, respicite et levate capita vestra; adpropinquat enim redemptio vestra.
29 Et dicebat illis parabolam. Vide ficulneam, et omnes arbores;
30 Cum producunt iam ex se, videtis et cognoscitis vosmetipsos quia prope est aestas.
31 Ita et vos, cum videritis haec fieri, scitote quoniam prope est regnum Dei.
32 Amen dico vobis: Non praeteribit haec generatio, donec omnia fiant.
33 Cælum et terra transibunt : verba autem mea non transibunt.
34 Attendite autem vobis, ne quando graventur corda vestra in crapula et ebrietate et curis huius vitae, et sic incaute superveniat in vos dies.
35 Sicut enim laqueus veniet super omnes qui habitant in faciem universae terrae.
36 vigilate ergo et orate semper ut digni habeamini fugere haec omnia quae ventura sunt et stare ante Filium hominis
37 Erat autem diebus docens in templo. Nocte autem exiens, moratus est in monte qui vocatur Oliveti.
38 Et omnis populus manicabat ad eum in templo audire eum.

CAPUT XXII

1 Appropinquabat autem dies festus Azymorum, qui dicitur Pascha.
2 et quaerebant principes sacerdotum et scribae quomodo eum interficerent timebant vero plebem timebant enim populum.
3 Tunc intravit Satanas in Judam, cognomento Iscariotes, numero duodecim.
4 Et abiit, et locutus est cum principibus sacerdotum et magistratibus, quemadmodum illum traderet eis.
5 Et gavisi sunt et pacti sunt pecuniam illi dare.
6 et spopondit et quaerebat opportunitatem ut eum traderet eis sine turba
7 Venit autem dies azymorum, in qua necesse erat occidi pascha.
8 Et misit Petrum et Joannem, dicens : Euntes parate nobis pascha, ut manducemus.
9 At illi dixerunt : Ubi vis paremus ?
10 Et dixit ad eos: “ Ecce, introeuntibus vobis in civitatem, occurret vobis homo lagenam aquae portans; sequimini eum in domum, in quam intrat.
11 Et dicetis patri familias: Magister dicit tibi: Ubi est deversorium, ubi pascha cum discipulis meis manducem?
12 Ipse vobis ostendet cenaculum magnum stratum; ibi parate.
13 Euntes autem invenerunt sicut dixit illis, et paraverunt pascha.
14 Et cum facta esset hora, discubuit, et duodecim apostoli cum eo.
15 Et ait illis : Desiderio desideravi hoc Pascha manducare vobiscum, antequam patiar.
Dico enim vobis : Non manducabo ex eo, donec impleatur in regno Dei.
17 Et accepto calice, gratias egit, et dixit: Accipite, et dividite inter vos.
18 Dico enim vobis: non bibam de generatione vitis, donec regnum Dei veniat.
19 et accepto pane gratias egit et fregit et dedit eis dicens hoc est corpus meum quod pro vobis datur hoc facite in meam commemorationem
20 Similiter et calicem, postquam cenatum est, dicens: Hic calix novum testamentum est in sanguine meo, qui pro vobis funditur.
21 Sed ecce manus tradentis me mecum est in mensa.
22 Et quidem Filius hominis vadit sicut definitum est, væ autem homini illi per quem traditur!
23 Et ipsi cœperunt quærere inter se quis esset ex eis qui hoc facturus esset.
24 Facta est autem et contentio inter eos, quis eorum videretur esse major.
25 Dixit autem eis : Reges gentium dominantur eorum ; et qui potestatem habent super eos, benefici vocantur.
26 Vos autem non sic: sed qui maior est in vobis, sit sicut iunior; et, qui praecessor est, sicut ministrator.
27 Nam quis major est, qui recumbit, an qui ministrat ? nonne qui recumbit? ego autem in medio vestrum sum sicut qui ministrat.
28 Vos estis qui permansistis mecum in tentationibus meis.
29 Et constituo vobis regnum, sicut disposuit mihi Pater meus;
30 ut eatis et bibatis super mensam meam in regno meo et sedeatis super thronos iudicantes duodecim tribus Israel.
31 Dixit autem Dominus : Simon, Simon, ecce Satanas expetivit vos ut cribrare vos possit sicut triticum.
32 ego autem rogavi pro te ut non deficiat fides tua et tu aliquando conversus confirma fratres tuos
33 Qui dixit ei : Domine, tecum paratus sum et in carcerem et in mortem ire.
34 Et dixit: Dico tibi, Petre: non cantabit hodie gallus, donec ter abneges nosse me.
35 { Et ait illis: Cum misi vos sine sacculo, et peram, et calceamentis, numquid aliquid defuit vobis? At illi dixerunt : Nihil.
36 Dixit ergo eis: Sed nunc qui habet sacculum, tollat; similiter et peram: et qui non habet, vendat tunicam suam et emat gladium.
37 Dico enim vobis, quoniam adhuc hoc quod scriptum est, oportet impleri in me : Et cum iniquis deputatus est.
38 At illi dixerunt : Domine, ecce duo gladii hic. At ille dixit eis : Satis est.
39 Et egressus ibat secundum consuetudinem in monte Olivarum. Secuti sunt autem illum et discipuli.
40 Et cum pervenisset ad locum, dixit illis : Orate ne intretis in tentationem.
41 Ipse autem avulsus est ab eis quasi jactus lapidis, et positis genibus orabat,
42 dicens: Pater si vis, transfer calicem istum a me: verumtamen non mea voluntas, sed tua fiat.
43 Apparuit autem illi angelus de caelo confortans eum.

44 Et factus est sudor eius sicut guttae sanguinis decurrentis in terram.
45 Et cum surrexisset ab oratione et venisset ad discipulos suos, invenit eos dormientes prae tristitia.
46 Et ait illis : Quid dormitis ? surgite orate, ne intretis in tentationem.
47 Adhuc eo loquente, ecce turba: et qui vocabatur Iudas, unus de duodecim, antecedebat eos, et appropinquavit Jesu ut oscularetur eum.
48 Jesus autem dixit illi : Juda, osculo Filium hominis tradis ?
49 Videntes autem hi qui circa ipsum erant, quod futurum erat, dixerunt ei : Domine, si percutimus in gladio ?
50 Et percussit unus ex illis servum principis sacerdotum et amputavit auriculam eius dextram.
51 Respondens autem Jesus, ait : Sinite usque huc. Et tetigit aurem eius, et sanavit eum.
52 Dixit ergo Jesus ad eos principes sacerdotum, et magistratus templi, et seniores, qui venerant ad eum : Tamquam ad latronem existis cum gladiis et lignis ?
53 Cum cotidie vobiscum fuerim in templo, non extendistis manus in me: sed haec est hora vestra, et potestas tenebrarum.
54 Et apprehendentes eum, duxerunt ad domum principis sacerdotum. Petrus autem sequebatur a longe.
55 Accenso autem igne in medio atrii et circumsedentibus illis, erat Petrus in medio eorum.
56 Quem cum vidisset ancilla quædam sedentem ad lumen, et eum fuisset intuita, dixit: Et hic cum illo erat.
57 At ille negavit eum, dicens : Mulier, non novi illum.
58 Et post pusillum alius videns eum, dixit: Et tu de illis es. Petrus vero ait: Homo, non sum.
59 Et intervallo facto quasi horæ unius, alius quidam affirmabat, dicens: Vere et hic cum illo erat: nam et Galilæus est.
60 Et ait Petrus : Homo, nescio quid dicis. Et continuo, adhuc illo loquente, cantavit gallus.
61 Et conversus Dominus respexit Petrum. Et recordatus est Petrus verbi Domini, quomodo dixerat ei: Priusquam gallus cantet, ter me negabis.
62 Et egressus foras Petrus flevit amare.
63 et viri qui tenebant illum inludebant ei caedentes
64 Et velaverunt eum, et percutiebant faciem eius: et interrogabant eum, dicentes: Prophetiza, quis est, qui te percussit?
65 Et alia multa blasphemantes dicebant in eum.
66 ut autem dies factus est convenerunt seniores populi et principes sacerdotum et scribae et duxerunt illum in concilium suum
67 Tu es Christus? dic nobis. Et ait illis : Si dixero vobis, non creditis.
68 si autem et interrogavero, non respondebitis mihi neque dimittetis.
69 Ex hoc autem erit Filius hominis sedens a dextris virtutis Dei.
70 Dixerunt autem omnes : Tu ergo es Filius Dei ? Dixitque eis : Vos dicitis quia ego sum.
71 At illi dixerunt: Quid adhuc desideramus testimonium? ipsi enim de ore eius audivimus.

CAPITULUM 23

Et surgens omnis multitudo eorum, duxerunt illum ad Pilatum.
2 Cœperunt autem illum accusare, dicentes: Hunc invenimus subvertentem gentem nostram, et prohibentem tributa dare Cæsari, et dicentem se Christum regem esse.
3 Pilatus autem interrogavit eum dicens: “ Tu es rex Iudaeorum? At ille respondens ait: Tu dicis.
4 Dixit ergo Pilatus ad principes sacerdotum et turbas: "Nihil invenio causæ in hoc homine".
5 At illi invalescebant dicentes: Commovet populum docens per universam Iudaeam, et incipiens a Galilaea usque huc.
6 Pilatus autem audiens Galilaeam interrogavit si homo Galilaeus esset
7 Ut cognovit autem quia de Herodis potestate esset, remisit eum ad Herodem, qui et ipse erat in Ierusalem in die illa.
Herodes autem viso Jesu, gavisus est valde. Erat enim cupiens ex multo tempore videre eum, eo quod audierat multa de eo. et sperabat se vidisse aliquod miraculum ab eo factum.
9 Interrogabat autem eum multis sermonibus. At ipse nihil illi respondebat.
10 Stabant autem principes sacerdotum et scribæ constanter accusantes eum.
11 Sprevit autem illum Herodes cum exercitu suo: et illusit indutum veste alba, et remisit ad Pilatum.
12 In ipsa autem die facti sunt amici Pilatus et Herodes: nam antea inimici erant ad invicem.
13 et convocatis Pilato principibus sacerdotum et principibus et populo
14 dixit eis: Adduxistis hunc ad me, quasi pervertentem populum: et ecce ego coram vobis interrogans, nullam causam inveni in homine isto de his in quibus eum accusatis.
15 Sed neque Herodes: nam remisi vos ad illum. et ecce nihil dignum morte actum est ei.
16 Emendatum ergo illum dimittam.
17 Necesse est enim aliquem dimittere eis in die festo.
18 Exclamaverunt autem simul omnes, dicentes: Tolle hunc, et dimitte nobis Barabbam:
19 qui erat propter seditionem quamdam factam in civitate et homicidium missus in carcerem.
20 Iterum ergo Pilatus locutus est ad eos, volens dimittere Jesum.
21 At illi succlamabant, dicentes: Crucifige, crucifige eum.
22 Ille autem tertio dixit ad illos: Quid enim mali fecit? nullam causam mortis invenio in eo: corripiam ergo illum et dimittam.
23 At illi instabant vocibus magnis postulantes ut crucifigeretur. Et invalescebant voces eorum et principum sacerdotum.
24 Et Pilatus adjudicavit fieri petitionem eorum.
25 Dimisit autem illis eum qui propter homicidium et seditionem missus fuerat in carcerem, quem petebant; sed Iesum tradidit voluntati eorum.
26 Et cum ducerent eum, apprehenderunt Simonem quendam Cyrenensem venientem de villa, et imposuerunt illi crucem, ut portet eam post Jesum.

27 Sequebatur autem illum multa turba populi et mulierum, quae plangebant et lamentabantur eum.
28 Conversus autem ad illos Jesus, dixit: Filiæ Jerusalem, nolite flere super me, sed super vos ipsas flete, et super filios vestros.
29 Quia ecce dies veniunt, in quibus dicent : Beatæ steriles, et ventres qui non genuerunt, et ubera quæ non lactaverunt.
30 Tunc incipient dicere montibus: Cadite super nos; et collibus : Operite nos.
Quia si in viridi ligno hæc faciunt, in arido quid fiet ?
32 Ducebantur autem et alii duo nequam cum eo, ut interficerentur.
33 Et postquam venerunt in locum qui dicitur Calvariae, ibi crucifixerunt eum: et latrones, unum a dextris, et alterum a sinistris.
34 { Jesus autem dicebat: Pater, dimitte illis. non enim sciunt quid faciunt. Dividentes vero vestimenta eius miserunt sortes.
35 Et stabat populus exspectans. Et deridebant illum et principes dicentes: " Alios salvos fecit; se salvum faciat, si hic est Christus Dei electus!
36 Illudebant autem ei et milites accedentes, et acetum offerentes ei,
37 et dicentes: Si tu es rex Iudaeorum, salvum te fac.
38 Erat autem et superscriptio scripta super eum litteris Græcis, et Latinis, et Hebraicis: Hic est rex Judæorum.
39 Unus autem de his, qui pendebant, latronibus blasphemabat eum, dicens: Si tu es Christus, salvum fac temetipsum et nos.
40 Respondens autem alter increpabat eum, dicens : Neque tu times Deum, quod in eadem damnatione es.
41 Et nos quidem iuste; Nam nos quidem digna factis recipimus: hic autem nihil mali gessit.
42 Et dicebat ad Jesum : Domine, memento mei cum veneris in regnum tuum.
43 Et dixit illi Jesus : Amen dico tibi : Hodie mecum eris in paradiso.
44 Erat autem fere hora sexta, et tenebræ factæ sunt in universam terram usque ad horam nonam.
45 Et obscuratus est sol, et velum templi scissum est medium.
46 Et clamans voce magna Jesus ait : Pater, in manus tuas commendo spiritum meum .
47 Videns autem centurio quod factum est, glorificavit Deum dicens: " Vere hic homo iustus erat!
48 Omnis autem populus, qui pariter erat ad visum, videntes ea quae fiebant, percutiebant pectora sua, et reversi sunt.
49 Stabant autem omnes noti eius a longe, et mulieres, quae secutae eum erant a Galilaea, haec videntes.
50 Et ecce vir nomine Ioseph, consiliarius. erat enim vir bonus et iustus;
51 hic non consenserat consilio et opere eorum qui erat ab Arimathaea civitate Iudaeorum qui et ipse expectabat regnum Dei
52 Hic accessit ad Pilatum, et petiit corpus Iesu.
53 et depositum involvit sindone, et posuit eum in monumento exciso, in quo nondum quisquam positus erat.
54 Et dies erat parasceves, et sabbatum illucescebat.
55 Subsecutæ autem mulieres, quæ cum eo venerant de Galilæa, viderunt monumentum, et quemadmodum positum erat corpus ejus.
56 Et revertentes paraverunt aromata, et unguenta: et sabbatum secundum praeceptum requievit.

CAPITULUM 24

1 Una autem sabbati, valde diluculo, venerunt ad monumentum, portantes quæ paraverant aromata, et quaedam alia cum illis.
2 et invenerunt lapidem revolutum a monumento.
3 Et ingressæ non invenerunt corpus Domini Jesu.
4 Et factum est, dum stetissent in circuitu, ecce duo viri stabant iuxta illos in vestibus splendentibus:
5 Cum timerent autem, et declinarent vultum in terram, dixerunt ad eos: Quid quaeritis viventem cum mortuis?
6 non est hic sed resurrexit memento quomodo locutus est vobis cum adhuc esset in Galilaea
7 dicens: Quia oportet Filium hominis tradi in manus hominum peccatorum, et crucifigi, et tertia die resurgere.
8 Et recordati sunt verborum eius.
9 Et regressæ a monumento nuntiaverunt hæc omnia illis undecim, et ceteris omnibus.
10 Erat autem Maria Magdalene et Ioanna et Maria Iacobi et aliae mulieres cum eis dicebant ad apostolos haec.
11 Videbanturque eis verba vana, et non credebant eis.
12 Petrus autem surgens cucurrit ad monumentum et procumbens videt linteamina sola; Et cum se inclinasset, vidit posita linteamina: non tamen introivit, mirans in se quod factum fuerat.
13 Et ecce duo ex illis ibant ipsa die in castellum, quod erat in spatio stadiorum sexaginta ab Jerusalem, nomine Emmaus.
14 Et ipsi loquebantur de his omnibus quæ acciderant.
15 Et factum est, dum fabularentur, et secum quærerent: et ipse Jesus appropinquans ibat cum illis.
16 oculi autem illorum tenebantur ne eum agnoscerent
17 Et ait ad illos : Qui sunt hi sermones, quos confertis ad invicem ambulantes, et estis tristes ?
18 Et respondens unus, cui nomen Cleophas, dixit ei : Tu solus peregrinus es in Jerusalem, et non cognovisti quæ facta sunt in illa his diebus ?
19 Quibus ille dixit: Quæ? Dixerunt autem ei : De Jesu Nazareno, qui erat propheta potens in opere et sermone coram Deo et omni populo :
20 Principes autem sacerdotum et principes nostri tradiderunt eum in mortem, et crucifixerunt eum.
21 Nos autem credidimus, quoniam hic est qui redimeret Israël, et in omnibus his, hodie dies tertius est, hæc acta sunt.
22 Sed et mulieres quædam ex nostris terruerunt nos, quæ erant mane ad monumentum.
23 Et non invento corpore ejus, venerunt, dicentes se etiam visionem angelorum vidisse, qui dicunt eum vivere.
24 Et abierunt quidam ex nostris ad monumentum: et ita invenerunt sicut mulieres dixerunt, ipsum vero non invenerunt.
25 Et ipse dixit ad eos: " O stulti et tardi corde ad credendum in omnibus quae locuti sunt prophetae;
26 Nonne hæc oportuit pati Christum, et introire in gloriam suam?
27 Et incipiens a Moyse et omnibus prophetis, interpretabatur illis in omnibus scripturis, quae de ipso erant.

28 Et appropinquaverunt castello quo ibant: et ipse se finxit
longius ire.
29 Coëgerunt autem eum, dicentes: Mane nobiscum,
quoniam advesperascit, et inclinata est dies. Et intravit cum
illis.
30 Et factum est, dum recumberet cum eis, accepit panem,
et benedixit ac fregit, deditque eis.
31 Et aperti sunt oculi eorum, et cognoverunt eum; et ipse
ex oculis eorum evanuit.
32 Et dicebant ad invicem: Nonne cor nostrum ardens erat
in nobis dum loqueretur in via, et aperiret nobis scripturas?
33 Et surgentes eadem hora regressi sunt in Jerusalem: et
invenerunt congregatos undecim, et eos qui cum illis erant.
34 dicens: Resurrexit Dominus vere, et apparuit Simoni.
35 Et ipsi narrabant quæ gesta erant in via, et quomodo
cognoverunt eum in fractione panis.
36 Dum autem hoc dicerent, ipse stetit in medio eorum et
dicit eis: “ Pax vobis!
37 Conturbati vero et conterriti, existimabant se spiritum
videre.
38 Et ait illis : Quid turbati estis ? et cogitationes ascendunt
in corda vestra?
39 videte manus meas et pedes quia ego ipse sum palpate
et videte spiritus enim carnem et ossa non habet, sicut me
videtis habere.
40 Et cum hoc dixisset, ostendit eis manus et pedes.
41 Adhuc autem illis non credentibus, et mirantibus præ
gaudio, dixit: Habetis hic aliquid quod manducetur?
42 At illi dederunt ei partem piscis assi et favum mellis.
43 Et cum manducasset coram eis, sumens reliquias dedit
eis.
44 { Et dixit eis: Hæc sunt verba quæ locutus sum vobis,
cum adhuc essem vobiscum, quoniam oportet impleri
omnia quæ scripta sunt in lege Moysi, et prophetis, et
Psalmis: de me.
45 Tunc aperuit illis sensum, ut intelligerent Scripturas.
46 et ait illis sic scriptum est et sic oportebat Christum pati
et resurgere a mortuis tertia die
47 et praedicari in nomine eius paenitentiam et
remissionem peccatorum in omnes gentes, incipiens ab
Ierusalem.
48 Vos autem estis testes horum.
49 Et ecce ego mitto promissionem Patris mei in vos : sed
sedete in civitate Jerusalem, quoadusque induamini virtute
ex alto.
50 Eduxit autem eos foras in Bethaniam, et elevatis
manibus suis benedixit eis.
51 Et factum est, dum benediceret illis, recessit ab eis, et
ferebatur in cælum.
52 Et ipsi adorantes regressi sunt in Jerusalem cum gaudio
magno:
53 et erant semper in templo, laudantes et benedicentes
Deum. Amen.

Ioannes

Caput 1

1 In principio erat Verbum, et Verbum erat apud Deum, et Deus erat Verbum.
2 Hoc erat in principio apud Deum.
3 Omnia per ipsum facta sunt; et sine ipso factum est nihil quod factum est.
4 In ipso vita erat; et vita erat lux hominum.
5 et lux in tenebris lucet. et tenebrae eam non comprehenderunt.
Fuit homo missus a Deo, cui nomen erat Joannes.
7 Hic venit in testimonium ut testimonium perhiberet de lumine, ut omnes crederent per illum.
8 Non erat ille lux, sed ut testimonium perhiberet de lumine.
Erat lux vera, quæ illuminat omnem hominem venientem in hunc mundum.
10 In mundo erat, et mundus per ipsum factus est, et mundus eum non cognovit.
11 In propria venit, et sui eum non receperunt.
12 Quotquot autem receperunt eum, dedit eis potestatem filios Dei fieri, his qui credunt in nomine ejus:
13 qui non ex sanguinibus, neque ex voluntate carnis, neque ex voluntate viri, sed ex Deo nati sunt.
14 et Verbum caro factum est et habitavit in nobis et vidimus gloriam eius gloriam quasi unigeniti a Patre plenum gratiae et veritatis
15 Joannes testimonium perhibuit de eo, et clamabat, dicens : Hic erat de quo dixi : Qui post me venit, ante me factus est : quia prior me erat.
16 Et de plenitudine ejus nos omnes accepimus, et gratiam pro gratia.
17 quia lex per Moysen data est, gratia et veritas per Jesum Christum facta est.
18 Deum nemo vidit umquam. Unigenitus Filius, qui est in sinu Patris, ipse enarravit.
19 { Hoc est autem testimonium Ioannis, quando miserunt Judæi sacerdotes et Levitæ ab Jerosolymis interrogantes eum: Tu quis es?
20 Et confessus est et non negavit; et confessus est: Quia non sum ego Christus.
21 Et interrogaverunt eum: Quid ergo? Elias es tu? Et dixit: Non sum. Propheta es tu? Et respondit: Non.
22 Dicebant ergo ei : Tu quis es ? ut responsum demus his qui miserunt nos. Quid de te dicis?
23 ait ego vox clamantis in deserto dirigite viam Domini sicut dixit Esaias propheta
24 Et qui missi fuerant, erant ex pharisæis.
25 Et interrogaverunt eum, et dixerunt ei: Quid ergo baptizas, si tu non es Christus, neque Elias, neque propheta?
26 Respondit eis Joannes, dicens: Ego baptizo in aqua: unus autem est in vobis, quem vos nescitis.
27 Ipse est, qui post me venturus est, ante me factus est : cujus non sum dignus corrigiam calceamenti solvere.
28 Hæc in Bethabara facta sunt trans Jordanem, ubi erat Joannes baptizans.
29 altera die videt Ioannes Iesum venientem ad se et ait ecce agnus Dei qui tollit peccatum mundi
30 Hic est, de quo dixi : Post me venit homo qui ante me factus est, quia prior me fuit.
31 Et non cognovi eum, sed ut manifestaretur Israëli, propterea veni in aqua baptizans.
32 Et testimonium perhibuit Joannes, dicens: Quia vidi Spiritum descendentem quasi columbam de cælo, et mansit super eum.
33 Et ego nesciebam eum: sed qui misit me baptizare in aqua, ipse dixit mihi: Super quem videris Spiritum descendentem et manentem in eum, hic est qui baptizat in Spiritu Sancto.
34 Et vidi et testimonium perhibui quia hic est Filius Dei.
35 Altera die iterum stabat Ioannes et ex discipulis eius duo.
36 Et respiciens Jesum ambulantem, dicit : Ecce agnus Dei.
37 Et audierunt eum duo discipuli loquentem, et secuti sunt Jesum.
38 Conversus autem Iesus et videns eos sequentes se dicit eis: “ Quid quaeritis? Dicunt ei: Rabbi, (quod dicitur interpretatum Magister), ubi habitas?
39 Dicit eis : Venite et videte. Venerunt, et viderunt ubi maneret, et apud eum manserunt die illo : hora enim erat quasi decima.
Erat autem Andreas frater Simonis Petri unus ex duobus qui audierant a Joanne, et secuti fuerant eum.
41 invenit hic primum fratrem suum Simonem et dicit ei invenimus Messiam quod est interpretatum Christus
42 Et adduxit eum ad Jesum. Intuitus autem eum Jesus, dixit: Tu es Simon, filius Jona: tu vocaberis Cephas, quod interpretatur Petrus.
43 Et sequenti die egressus Jesus in Galilæam, invenit Philippum, et dicit ei : Sequere me.
44 Erat autem Philippus a Bethsaida, civitate Andreae et Petri.
45 Invenit Philippus Nathanaël, et dicit ei : Quem scripsit Moyses in lege, et prophetæ, invenimus Jesum filium Joseph a Nazareth.
46 Et dixit ei Nathanaël : A Nazareth potest aliquid boni esse ? Dicit ei Philippus : Veni et vide.
47 Vidit Jesus Nathanaël venientem ad se, et dicit de eo : Ecce vere Israëlita, in quo dolus non est.
48 Dicit ei Nathanaël : Unde me nosti ? Respondit Jesus, et dixit ei : Priusquam te Philippus vocavit, cum esses sub ficu, vidi te.
49 Respondit ei Nathanael : Rabbi, tu es Filius Dei. tu es rex Israel.
50 Respondit Jesus, et dixit ei : Quia dixi tibi : Vidi te sub ficu, credis ; maiora horum videbis.
51 Et dicit ei : Amen, amen dico vobis, nunc videbitis cælum apertum, et angelos Dei ascendentes et descendentes super Filium hominis.

CAPITULUM 2

1 Et tertia die nuptiae factae sunt in Cana Galilaeae; et erat ibi mater Jesu.
2 Vocatus est autem et Jesus, et discipuli ejus ad nuptias.
3 Et deficiente vino, dicit mater Jesu ad eum: Vinum non habent.
4 Dicit ei Jesus : Quid mihi et tibi est ? nondum venit hora mea.
5 Dicit mater ejus ministris : Quodcumque dixerit vobis, facite.

6 Erant autem ibi positae hydriae lapideae sex in modum purificationis Iudaeorum, continentes duos vel tres abiegnis abiegnis.
7 Dicit eis Jesus : Implete hydrias aqua. Et impleverunt eas usque ad summum.
8 Et dicit eis Jesus : Haurite nunc, et ferte architriclinio. Et tulerunt.
9 Cum gustasset princeps convivii aquam, quae facta est vinum, non sciebat unde esset;
10 et dicit ei: Omnis homo primum bonum vinum ponit. et cum bene biberint, tunc, quod deterius est, servasti bonum vinum usque adhuc.
11 Hoc fecit initium signorum Jesus in Cana Galilææ; et crediderunt in eum discipuli eius.
12 Post hoc descendit Capharnaum ipse et mater eius et fratres eius et discipuli eius, et ibi manserunt non multis diebus.
13 Et prope erat Pascha Iudaeorum, et ascendit Hierosolymam Iesus.
14 et invenit in templo vendentes boves et oves et columbas et numularios sedentes
15 Et cum fecisset flagellum de funiculis, eiecit omnes de templo, oves et boves; mensas nummulariorum effudit;
16 et his qui columbas vendebant dixit Auferte ista hinc et vos facite Nolite facere domum Patris mei domum negotiationis ”.
17 Et recordati sunt discipuli ejus quia scriptum est: Zelus domus tuæ comedit me.
18 Responderunt ergo Iudaei et dixerunt ei: “ Quod signum ostendis nobis quia haec facis?
19 Respondit Jesus, et dixit eis : Solvite templum hoc, et in tribus diebus excitabo illud.
20 Dixerunt ergo Judæi: Quadraginta et sex annis ædificatum est templum hoc, et tu in tribus diebus excitabis illud?
21 Ille autem dicebat de templo corporis sui.
22 Cum ergo resurrexisset a mortuis, recordati sunt discipuli eius, quia hoc dicebat illis. et crediderunt Scripturae et sermoni quem dixit Iesus.
23 Cum autem esset Jerosolymis in Pascha in die festo, multi crediderunt in nomine ejus, videntes signa ejus, quæ faciebat.
24 Jesus autem non credebat semetipsum eis, eo quod ipse nosset omnes.
25 Et non oportebat ut quisquam testimonium perhiberet de homine : sciebat enim quid esset in homine.

CAPUT III

1 Erat homo ex pharisaeis, Nicodemus nomine, princeps Iudaeorum;
2 Hic venit ad Jesum nocte, et dixit ei: Rabbi, scimus quia a Deo venisti magister: nemo enim potest hæc signa facere quæ tu facis, nisi fuerit Deus cum eo.
3 Respondit Jesus, et dixit ei : Amen, amen dico tibi, nisi quis renatus fuerit denuo, non potest videre regnum Dei.
4 Dicit ad eum Nicodemus : Quomodo potest homo nasci, cum sit senex ? num potest in uterum matris suae secundo ingredi, et generari?
5 Respondit Jesus : Amen, amen dico tibi, nisi quis renatus fuerit ex aqua et Spiritu, non potest introire in regnum Dei.
6 Quod natum est ex carne, caro est; et quod natum est ex spiritu, spiritus est.
7 Nolite mirari quod dixi tibi: Renasce oportet.
8 Spiritus ubi vult spirat, et vocem ejus audis, sed nescis unde veniat, aut quo vadat : sic est omnis qui natus est ex spiritu.
9 Respondit Nicodemus, et dixit ei: Quomodo possunt hæc fieri?
10 Respondit Jesus, et dixit ei : Tu es magister Israël, et hæc ignoras ?
11 Amen, amen dico tibi: Quod scimus, loquimur et, quod vidimus, testamur; et testimonium nostrum non accipitis.
12 Si terrena dixi vobis, et non creditis, quomodo, si dixero vobis cælestia, credetis ?
13 Et nemo ascendit in cælum, nisi qui descendit de cælo, Filius hominis, qui est in cælo.
14 Et sicut Moyses exaltavit serpentem in deserto, ita exaltari oportet Filium hominis:
15 ut omnis qui credit in eum non pereat sed habeat vitam aeternam
16 Sic enim dilexit Deus mundum, ut Filium suum unigenitum daret, ut omnis, qui credit in eum, non pereat, sed habeat vitam aeternam.
17 Non enim misit Deus Filium suum in mundum, ut judicet mundum. sed ut salvetur mundus per ipsum.
18 Qui credit in eum, non judicatur; qui autem non credit, jam judicatus est : quia non credidit in nomine unigeniti Filii Dei.
19 Haec est autem damnatio: Lux venit in mundum, et dilexerunt homines magis tenebras quam lucem, erant enim eorum mala opera.
20 Omnis enim, qui mala agit, odit lucem, nec venit ad lucem, ut non arguantur opera eius.
21 Qui autem facit veritatem, venit ad lucem, ut manifestentur ejus opera, quia in Deo sunt facta.
22 Post haec venit Iesus et discipuli eius in Iudaeam terram; et ibi demorabatur cum eis et baptizabat.
23 Erat autem et Joannes baptizans in Anon prope Salim, eo quod ibi esset aqua multa: et venerunt, et baptizati sunt.
nondum enim missus fuerat in carcerem Ioannes.
25 Facta est ergo quaestio ex discipulis Ioannis cum Iudaeis de purificatione.
26 Et venerunt ad Joannem, et dixerunt ei : Rabbi, qui erat tecum trans Jordanem, cui tu testimonium perhibuisti, ecce hic baptizat, et omnes veniunt ad eum.
27 Respondit Joannes, et dixit : Non potest homo accipere quidquam, nisi fuerit ei datum de cælo.
28 Ipsi vos mihi testimonium perhibetis, quod dixerim: Non sum ego Christus, sed: Missus sum ante eum.
29 Qui habet sponsam, sponsus est; amicus autem sponsi, qui stat, et audit eum, gaudio gaudet propter vocem sponsi. Hoc ergo gaudium meum impletum est.
30 Illum oportet crescere, me autem minui.
31 Qui desursum venit, super omnes est. Qui est de terra, de terra est, et de terra loquitur.
32 Et quod vidit et audivit, hoc testatur; et testimonium eius nemo accipit.
33 Qui accipit ejus testimonium, signavit quia Deus verax est.
34 Quem enim misit Deus, verba Dei loquitur: non enim ad mensuram dat Deus spiritum.
35 Pater diligit Filium et omnia dedit in manu ejus.

36 Qui credit in Filium, habet vitam æternam; sed ira Dei manet in eo.

CAPITULUM 4

1 Cum ergo cognovisset Dominus pharisæi quomodo audissent pharisæi quod Jesus plures discipulos faceret, et baptizat quam Joannes,
2 ipse autem Iesus non baptizavit sed discipuli eius
3 reliquit Iudaeam et abiit iterum in Galilaeam
4 oportebat autem eum transire per Samariam.
5 Venit ergo in civitatem Samariae, quae dicitur Sichar, iuxta praedium, quod dedit Iacob Ioseph filio suo.
6 erat autem ibi fons Iacob. Jesus ergo fatigatus ex itinere, sedebat sic supra fontem. Hora erat quasi sexta.
7 Venit mulier de Samaria haurire aquam .
8 discipuli enim eius abierant in civitatem ut emeret escam
9 Dicit ergo ei mulier de Samaria: " Quomodo tu, cum Iudaeus sis, bibe a me, quae mulier sum de Samaria ? non enim coutuntur Iudaei Samaritanis.
10 Respondit Jesus, et dixit ei : Si scires donum Dei, et quis est qui dicit tibi : Da mihi bibere. Petisses ab eo, et dedisset tibi aquam vivam.
11 Dicit ei mulier : Domine, neque in quo haurias habes, et puteus altus est : unde ergo habes aquam vivam ?
12 Tu major es patre nostro Jacob, qui dedit nobis puteum, et bibit ex eo ipse, et filii ejus, ac jumenta ejus?
13 { Respondit Jesus, et dixit ei: Omnis qui bibit ex aqua hac, sitiet iterum;
14 Qui autem biberit ex aqua quam ego dabo ei, non sitiet in aeternum; sed aqua quam ego dabo ei, erit in eo fons aquse salientis in vitam aeternam.
15 Dicit ad eum mulier : Domine, da mihi hanc aquam, ut non sitiam neque veniam huc haurire.
16 Dicit ei Jesus : Vade, voca virum tuum, et veni huc.
17 Respondit mulier, et dixit: Non habeo virum. Dicit ei Jesus : Bene dixisti : Non habeo virum.
18 Quinque enim viros habuisti; et nunc, quem habes, non est tuus vir: hoc vere dixisti.
19 Dicit ei mulier : Domine, video quia propheta es tu.
20 Patres nostri in monte hoc adoraverunt. et vos dicitis, quia in Ierusalem est locus, ubi adorare debent homines.
21 Dicit ei Jesus : Mulier, crede mihi, venit hora, quando neque in monte hoc, neque in Jerusalem adorabitis Patrem.
22 Nescitis quid adoratis: nos quid colimus: salus enim ex Iudæis est.
23 Sed venit hora, et nunc est, quando veri adoratores adorabunt Patrem in spiritu et veritate.
24 Spiritus est Deus: et eos qui adorant eum, in spiritu et veritate oportet adorare.
25 Dicit ei mulier : Scio quia Messias venit, qui dicitur Christus.
26 Dicit ei Jesus: Ego sum, qui loquor tecum.
27 Et continuo venerunt discipuli ejus, et mirabantur quia cum muliere loquebatur. Nemo tamen dixit: Quid quæris? aut quid loqueris cum ea?
28 reliquit ergo hydriam suam mulier et abiit in civitatem et dicit viris
29 Venite, et videte hominem qui dixit mihi omnia quæcumque feci: nonne hic est Christus?
30 Exierunt de civitate et veniebant ad eum.
31 Interea rogabant eum discipuli, dicentes: Rabbi, manduca.
32 { Dicit eis: Ego cibum habeo manducare, quem vos nescitis.
33 Dixerunt ergo discipuli ad invicem: "Numquid adduxit eum homo debet manducare?"
34 Dicit eis Jesus : Meus cibus est ut faciam voluntatem ejus qui misit me, ut perficiam opus ejus.
35 Nonne vos dicitis quod adhuc quattuor menses sunt, et messis venit? Ecce dico vobis: Levate oculos vestros et videte regiones; albae enim sunt iam ad messem.
36 et qui metit mercedem accipit et fructum in vitam aeternam ut et qui seminat simul gaudeat
37 { In hoc est quod verum est verbum: alius seminat, et alius metit.
38 Ego misi vos metere quod vos non laborastis; alii laboraverunt, et vos in labores eorum introistis.
39 Et multi ex civitate illa Samaritanorum credebant in eum propter verbum mulieris testimonium perhibentis : quia dixit mihi omnia quaecumque feci.
40 Cum venissent ergo ad illum Samaritani, rogaverunt eum ut ibi maneret. Et mansit ibi duos dies.
41 Et multo plures crediderunt propter sermonem eius;
42 et mulieri dicebant: " Iam non propter tuam loquelam credimus; ipsi enim audivimus et scimus quia hic est vere Salvator mundi!
43 Post duos autem dies exiit inde in Galilaeam.
44 Ipse enim Jesus testimonium perhibuit, quia propheta in sua patria honorem non habet.
45 Cum ergo venisset in Galilaeam, exceperunt eum Galilaei, cum omnia vidissent, quae fecerat Hierosolymis in die festo; et ipsi enim venerant ad diem festum.
46 Venit ergo iterum in Cana Galilaeae, ubi fecit aquam vinum. Erat autem quidam vir nobilis, cujus filius infirmabatur Capharnaum.
47 Hic cum audisset quia Jesus adveniret a Judæa in Galilæam, abiit ad eum, et rogabat eum ut descenderet, et sanaret filium ejus: incipiebat enim mori.
48 Dixit ergo Jesus ad eum : Nisi signa et prodigia videritis, non creditis.
49 Dicit ad eum regulus : Domine, descende priusquam moriatur filius meus.
50 Dicit ei Jesus : Vade. filius tuus vivit. Credidit homo sermoni quem dixit ei Jesus, et ibat.
51 Iam autem eo descendente, servi occurrerunt ei dicentes: " Filius tuus vivit ".
52 Interrogabat ergo horam ab eis in qua melius habuerit. Dixerunt ergo ei : Quia heri hora septima reliquit eum febris.
53 Sciebat ergo pater quod eadem hora esset qua dixit ei Jesus : Filius tuus vivit, et ipse credidit, et domus ejus tota.
54 Hoc iterum secundum signum fecit Jesus, cum venisset a Judæa in Galilæam.

CAPITULUM 5

1 Post haec erat dies festus Iudaeorum. Jesus autem ascendit Jerosolymam.
2 Erat autem Ierosolymis secus piscinam, quae hebraice dicitur Bethsaida, habens quinque porticus.
3 In his iacebat multitudo magna languentium, caecorum, claudorum, aridorum, aquarum exspectantium motum.

4 Angelus enim quodam tempore descendit in piscinam, et conturbavit aquam. Quisquis ergo primum post turbationem aquæ introivit, sanus factus est omnis infirmitas.
5 Erat autem quidam homo ibi triginta et octo annos habens in infirmitate sua.
6 { Cum vidisset eum Jesus mentitum, et cognovisset quia multum iam tempus est, dicit ei: Vis sanus fieri?
7 Respondit ei languidus : Domine, hominem non habeo, ut, cum turbata fuerit aqua, mittat me in piscinam : dum venio enim ego, alius ante me descendit.
8 Dicit ei Jesus : Surge, tolle grabatum tuum et ambula.
9 Et statim sanus factus est homo ille: et sustulit grabatum suum, et ambulabat. Erat autem sabbatum in illo die.
10 Dixerunt ergo Judæi ei qui sanatus fuerat: Sabbatum est, non licet tibi portare grabatum tuum.
11 { Respondit eis: Qui me sanum fecit, ille mihi dixit: Tolle grabatum tuum et ambula.
12 Interrogaverunt ergo eum : Quis est homo qui dixit tibi : Tolle grabatum tuum et ambula ?
13 Is autem qui sanus fuerat effectus, nesciebat quis esset. Jesus enim declinavit a turba constituta in loco.
14 Postea invenit eum Jesus in templo, et dixit illi : Ecce sanus factus es ; jam noli peccare, ne deterius tibi aliquid contingat.
15 Abiit ille homo, et nuntiavit Judæis quia Jesus est, qui fecit eum sanum.
16 Propterea persequebantur Judæi Jesum, quia hæc faciebat in sabbato.
17 Jesus autem respondit eis : Pater meus usque modo operatur, et ego operor.
18 Propterea ergo magis quaerebant eum Iudaei interficere, quia non solum solvebat sabbatum, sed et Patrem suum dicebat Deum, aequalem se faciens Deo.
19 { Respondit Jesus, et dixit eis: Amen, amen dico vobis, quia Filius a seipso nihil potest facere, nisi quæ viderit Patrem facientem: quæcumque enim ille fecerit, hæc et Filius similiter facit.
20 Pater enim diligit Filium et omnia ostendit ei quae ipse facit: et maiora his demonstrabit ei opera, ut vos miremini.
21 Sicut enim Pater suscitat mortuos et vivificat; sic et Filius quos vult vivificat.
22 Neque enim Pater judicat quemquam : sed omne judicium dedit Filio.
23 { ut omnes honorificent Filium, sicut honorificant Patrem; Qui non honorificat Filium, non honorificat Patrem qui misit illum.
24 amen, amen dico vobis, quia qui verbum meum audit, et credit ei qui misit me, habet vitam æternam, et in judicium non veniet. sed transiit a morte ad vitam.
25 amen, amen dico vobis, quia venit hora, et nunc est, quando mortui audient vocem Filii Dei, et qui audierint vivent.
26 Sicut enim Pater habet vitam in semetipso; sic dedit Filio habere vitam in semetipso;
27 et potestatem dedit ei et iudicium facere, quoniam Filius hominis est.
28 Nolite mirari hoc, quia venit hora, in qua omnes qui in monumentis sunt, audient vocem ejus:
29 Et egredientur. qui bona fecerunt, in resurrectionem vitae; qui vero mala egerunt, in resurrectionem judicii.
30 A meipso nihil possum facere: sicut audio, judico, et judicium meum justum est. quia non quaero voluntatem meam, sed voluntatem eius qui misit me.
31 Si ego testimonium perhibeo de meipso, testimonium meum non est verum.
32 Est alius qui testimonium perhibet de me; Et scio quia verum est testimonium, quod perhibet de me.
33 Misistis ad Joannem, et testimonium perhibuit veritati.
34 Ego autem non ab homine testimonium accipio : sed hæc dico ut vos salvi sitis.
35 Ille erat lucerna ardens et lucens: vos autem voluistis ad horam exultare in luce eius.
36 Ego autem habeo testimonium majus Joanne: opera enim quæ dedit mihi Pater ut perficiam ea, quæ ego facio, testimonium perhibent de me quia Pater me misit.
37 Et ipse Pater, qui misit me, testimonium perhibuit de me. Neque vocem eius umquam audistis neque speciem eius vidistis;
38 Et verbum ejus non habetis in vobis manentem : quem enim misit, illum non creditis.
39 Scrutamini Scripturas; putatis enim in ipsis vitam aeternam habere, et hi sunt qui testimonium perhibent de me.
40 Et non vultis venire ad me, ut vitam habeatis.
41 Claritatem ab hominibus non accipio.
42 Sed cognovi vos, quia dilectionem Dei non habetis in vobis.
43 Ego veni in nomine Patris mei, et non accipitis me : si alius venerit in nomine suo, hunc accipietis.
44 Quomodo potestis vos credere, qui gloriam ab invicem accipitis, et gloriam, quae a solo est Deo, non quaeritis?
45 Nolite putare quoniam ego accusabo vos ad Patrem: est qui accusat vos Moysen, in quo vos confidis.
46 Si enim crederetis Moysi, crederetis mihi: ipse enim de me scripsit.
47 Si autem illius litteris non creditis, quomodo meis verbis credetis?

CAPUT VI

1 post haec abiit Iesus trans mare Galilaeae quod est Tiberiadis
2 Et sequebatur eum turba multa, quia videbant signa eius quae faciebat super his qui infirmabantur.
3 Subiit ergo in montem Jesus et ibi sedebat cum discipulis suis.
4 Erat autem proximum Pascha dies festus Judæorum.
5 Cum sublevasset ergo oculos Iesus, et vidisset turba multa venire ad eum, dixit ad Philippum: Unde ememus panes ut manducent hi?
6 Hoc autem dicebat tentans eum: ipse enim sciebat quid esset facturus.
7 Respondit ei Philippus: Non est eis sufficiens duplices obolos: ut unusquisque modicum quid accipiat.
8 Dicit ei unus ex discipulis eius Andreas frater Simonis Petri:
9 Est puer hic qui habet quinque panes hordeaceos et duos pisciculos: sed quid sunt inter tantos?
10 Dixit ergo Jesus: Facite homines discumbere. Erat autem fœnum multum in loco. Discubuerunt ergo viri numero quasi quinque milia.

11 Accepit autem Jesus panes. Et cum gratias egisset, distribuit discumbentibus, et discumbentibus discipulis. similiter et ex piscibus quantum volebant.
12 Ut autem repleti sunt, ait discipulis suis : Colligite quæ supersunt, ne pereant.
13 Collegerunt ergo, et impleverunt duodecim cophinos fragmentorum ex quinque panibus hordeaceis, quæ superfuerunt his qui manducaverant.
14 Viri ergo illi cum vidissent signum quod fecit Jesus, dixerunt: Hic est vere propheta qui venturus est in mundum.
15 Jesus ergo cum cognovisset quia venturi essent ut raperent eum, et facerent eum regem, abiit iterum in montem ipse solus.
16 Ut autem sero factum est, descenderunt discipuli ejus ad mare.
17 Et ascendens in naviculam, transfretavit mare in Capharnaum. Eratis jam tenebrae, et non erat Jesus ad illos. Mare autem, vento magno flante, exsurgebat.
19 Cum remigassent ergo quasi stadia viginti quinque aut triginta, vident Jesum ambulantem supra mare, et proximum navi fieri, et timuerunt.
20 Ille autem dicit eis : Ego sum. nolite timere.
Voluerunt ergo accipere eum in navim et statim navis fuit ad terram, in quam ibant.
22 sequenti autem die cum vidisset turba quae stabat trans mare non esset ibi alia navicula nisi una in quam discipuli eius intraverunt et quia Iesus non ibat cum discipulis suis in naviculam sed quia discipuli soli abierant;
23 supervenerunt autem aliae naves a Tiberiade iuxta locum ubi manducaverunt panem postquam gratias agebat Dominus
24 Cum ergo vidisset turba quia Iesus non esset ibi neque discipuli eius, ascenderunt et venerunt Capharnaum quaerentes Iesum.
25 Et cum invenissent eum trans mare, dixerunt ei: Rabbi, quando huc venisti?
26 Respondit eis Jesus, et dixit : Amen, amen dico vobis : Quæritis me, non quia vidistis signa, sed quia manducastis ex panibus, et saturati estis.
27 Operamini non cibum, qui perit, sed qui permanet in vitam æternam, quem Filius hominis dabit vobis. Hunc enim Pater signavit Deus.
28 Dixerunt ergo ad eum: Quid faciemus ut operemur opera Dei?
29 Respondit Jesus, et dixit eis : Hoc est opus Dei, ut credatis in eum quem misit ille.
30 Dixerunt ergo ei : Quod ergo tu facis signum ut videamus et credamus tibi ? quid operaris?
31 Patres nostri manducaverunt manna in deserto. sicut scriptum est: Panem de caelo dedit eis manducare.
32 Dixit ergo eis Jesus : Amen, amen dico vobis, non Moyses dedit vobis panem de cælo. sed pater meus dat vobis panem de caelo verum.
33 Panis enim Dei est, qui de cælo descendit, et dat vitam mundo.
34 Dixerunt ergo ad eum : Domine, semper da nobis panem hunc.
35 Dixit autem eis Jesus : Ego sum panis vitæ : qui venit ad me, non esuriet. et, qui credit in me, non sitiet umquam.
36 Sed dixi vobis quia et vidistis me, et non creditis.
37 Omne, quod dat mihi Pater, ad me veniet; et eum, qui venit ad me, non eiciam foras.
38 Quia descendi de caelo, non ut faciam voluntatem meam, sed voluntatem eius qui misit me.
39 Hæc est autem voluntas Patris mei, qui misit me : ut omne quod dedit mihi, non perdam ex eo, sed resuscitem illud in novissimo die.
40 Hæc est autem voluntas Patris mei, qui misit me: ut omnis qui videt Filium et credit in eum, habeat vitam æternam, et ego resuscitabo eum in novissimo die.
41 Murmurabant ergo Judæi de illo, quia dixisset: Ego sum panis vivus, qui de cælo descendi.
42 Et dixerunt: Nonne hic est Jesus filius Joseph, cujus nos novimus patrem et matrem? Quomodo ergo dicit, De caelo descendi?
43 Respondit ergo Jesus, et dixit eis : Nolite murmurare in invicem.
44 Nemo potest venire ad me, nisi Pater, qui misit me, traxerit eum: et ego resuscitabo eum in novissimo die.
45 Scriptum est in prophetis: Et erunt omnes docibiles Dei. Omnis, qui audivit a Patre et didicit, venit ad me.
46 Non quia Patrem vidit quisquam, nisi is, qui est a Deo, hic vidit Patrem.
47 Amen, amen dico vobis : Qui credit in me, habet vitam æternam.
48 Ego sum panis vitæ.
49 Patres vestri manducaverunt manna in deserto, et mortui sunt.
50 Hic est panis de cælo descendens: ut si quis ex ipso manducaverit, non moriatur.
51 ego sum panis vivus qui de caelo descendi si quis manducaverit ex hoc pane vivet in aeternum panis autem quem ego dabo caro mea est quam ego dabo pro mundi vita
52 Litigabant ergo Judæi ad invicem, dicentes: Quomodo potest hic carnem suam dare ad manducandum?
53 Dixit ergo eis Jesus : Amen, amen dico vobis : Nisi manducaveritis carnem Filii hominis, et biberitis ejus sanguinem, non habetis vitam in vobismetipsis.
54 qui manducat meam carnem et bibit meum sanguinem, habet vitam aeternam; et ego resuscitabo eum in novissimo die.
55 Caro enim mea vere est cibus, et sanguis meus vere est potus.
56 qui manducat meam carnem et bibit meum sanguinem, in me manet, et ego in illo.
Sicut misit me vivens Pater, et ego vivo propter Patrem: et qui manducat me, et ipse vivet per me.
58 Hic est panis de cælo descendens: non sicut manducaverunt patres vestri manna, et mortui sunt: qui manducat ex hoc pane, vivet in æternum.
59 Haec dixit in synagoga docens in Capharnaum.
60 Multi ergo audientes ex discipulis eius dixerunt: “ Durus est hic sermo; quis potest eum audire?
61 Sciens autem Jesus apud semetipsum quia murmurarent de hoc discipuli ejus, dixit eis : Hoc vos scandalizat ?
62 Si ergo videritis Filium hominis ascendentem ubi erat prius?
63 Spiritus est, qui vivificat; verba, quae ego loquor vobis, spiritus sunt et vita sunt.
Sed sunt quidam ex vobis qui non credunt. Sciebat enim ab initio Jesus qui essent non credentes, et quis traditurus esset eum.
65 Et dicebat : Propterea dixi vobis, quia nemo potest venire ad me, nisi fuerit ei datum a Patre meo.

66 Ex hoc multi discipulorum ejus abierunt retro : et jam non cum illo ambulabant.
67 Dixit ergo Jesus ad Duodecim : Numquid et vos vultis abire ?
68 Respondit ergo ei Simon Petrus : Domine, ad quem ibimus ? verba vitae aeternae habes.
69 Et nos credidimus, et cognovimus quia tu es Christus, Filius Dei vivi.
70 Respondit eis Iesus: Nonne ego vos duodecim elegi, et unus ex vobis diabolus est?
71 dixit de Iuda Scarioth filio Simonis: hic enim erat traditurus eum, cum esset unus ex duodecim.

CAPITULUM 7

1 Post haec ambulabat Iesus in Galilaeam: non enim volebat in Iudaeam ambulare, quia quaerebant eum Iudaei interficere.
2 Erat autem in proximo dies festus Iudaeorum scenopegia.
Dixerunt ergo ad eum fratres ejus : Transi hinc, et vade in Judæam, ut et discipuli tui videant opera tua, quæ facis.
4 Nemo enim in occulto quid facit, et quærit ipse in palam esse. Si haec facis, mundo te ostende.
5 Neque enim fratres eius credebant in eum.
6 Dicit ergo eis Jesus: Tempus meum nondum advenit: tempus autem vestrum semper est paratum.
7 Non potest mundus odisse vos; me autem odit, quia ego testimonium perhibeo de eo quod opera eius mala sunt.
8 Vos ascendite ad diem festum hunc; nondum enim impletum est tempus meum.
9 Haec cum dixisset, ipse mansit in Galilaea.
10 Ut autem ascenderunt fratres ejus, tunc et ipse ascendit ad diem festum non manifeste, sed quasi in occulto.
11 Judæi ergo quærebant eum in die festo, et dicebant: Ubi est ille?
12 et murmur multus de eo erat in turba; quidam enim dicebant quia bonus est alii autem dicebant non sed seducit turbas sed seducit turbas.
13 Nemo tamen palam loquebatur de illo propter metum Iudæorum.
14 Jam autem die festo mediante, ascendit Jesus in templum, et docebat.
15 Et mirabantur Judæi, dicentes: Quomodo hic litteras scit, cum non didicerit?
16 Respondit eis Jesus, et dixit: Mea doctrina non est mea, sed ejus qui misit me.
17 Si quis voluerit voluntatem ejus facere, cognoscet de doctrina, utrum ex Deo sit, an ego a meipso loquar.
18 Qui a semetipso loquitur, gloriam propriam quaerit: qui autem quaerit gloriam ejus, qui misit illum, verax est, et non est iniquitas in illo.
19 nonne Moses dedit vobis legem et nemo ex vobis facit legem Quid me quæritis interficere?
Respondit turba, et dixit: Dæmonium habes: quis te quærit interficere?
21 Respondit Jesus, et dixit eis : Unum opus feci, et omnes miramini.
22 Propterea Moyses dedit vobis circumcisionem; Non quia ex Moyse est, sed ex patribus, et in sabbato circumciditis hominem.
23 Si circumcisionem accipit homo in sabbato, ut non solvatur lex Moysi. Numquid in me indignamini, quia totum hominem sanum feci in die sabbati?
24 Nolite judicare secundum faciem, sed justum judicium judicate.
25 Dicebant ergo quidam ex Jerosolymis: Nonne hic est, quem quærunt interficere?
26 Et ecce palam loquitur, et nihil ei dicunt. Numquid vere cognoverunt principes quia hic est Christus?
27 Sed hunc scimus unde sit: Christus autem cum venerit, nemo scit unde sit.
28 Clamabat ergo Jesus in templo docens, dicens : Et me scitis, et unde sim scitis : et a meipso non veni, sed est verus qui misit me, quem vos nescitis.
29 Sed scio eum, quia ab ipso sum, et ipse me misit.
30 Tunc quaerebant eum apprehendere: sed nemo apprehendit eum, quia necdum venerat hora eius.
De turba autem multi crediderunt in eum, et dicebant: Christus cum venerit, numquid plura signa faciet quam quæ hic facit?
32 Audiebant pharisæi turbam murmurantem de illo hæc. Miserunt ergo Pharisaei et pontifices ministros ut apprehendant eum.
33 Dixit ergo eis Jesus: Adhuc modicum tempus vobiscum sum: et vado ad eum qui me misit.
Quæretis me, et non invenietis : et ubi sum ego, vos non potestis venire.
35 Dixerunt ergo Judæi ad invicem : Quo iturus est, et non inveniemus eum ? numquid in dispersionem gentium iturus est, et docturus gentes?
36 Quis est hic sermo, quem dixit: Quæretis me, et non invenietis: et ubi sum ego, vos non potestis venire?
37 In novissimo autem die magno festivitatis stabat Jesus, et clamabat, dicens : Si quis sitit, veniat ad me, et bibat.
38 Qui credit in me, sicut dixit Scriptura, flumina de ventre ejus fluent aquæ vivæ.
39 Hoc autem dixit de Spiritu, quem accepturi erant credentes in eum: nondum enim erat Spiritus Sanctus, quia nondum erat Iesus glorificatus.
40 Multi ergo ex turba, cum audissent sermonem hunc, dicebant: Vere propheta est hic.
41 Alii dicebant : Hic est Christus. Quidam autem dicebant: Numquid a Galilæa venit Christus?
42 nonne scriptura dixit quia ex semine David et Bethleem castello ubi erat David venit Christus
43 Dissensio itaque facta est in turba propter eum.
44 Quidam autem ex ipsis apprehenderunt eum. sed nemo apprehendit eum.
45 Venerunt ergo ministri ad pontifices et pharisaeos; Et dixerunt eis illi: Quare non adduxistis illum?
46 Responderunt ministri: Numquam sic locutus est homo.
47 Responderunt ergo eis pharisæi: Numquid et vos seducti estis?
48 Numquid aliquis ex principibus credidit in eum aut ex pharisaeis?
49 Hic autem, qui non scit legem, maledictus est.
50 dicit eis Nicodemus qui venit ad Iesum nocte cum unus ex ipsis
51 Numquid lex nostra iudicat hominem, priusquam audiat, et novit quid faciat?
52 Responderunt, et dixerunt ei: Numquid et tu Galilæus es? Scrutare et vide quia propheta a Galilaea non surgit ”.

53 Et reversi sunt unusquisque in domum suam.

Capitulum 8

1 Ivit Jesus in montem Oliveti.
2 et diluculo iterum venit in templum, et omnis populus venit ad eum. et sedens docebat eos.
3 Adducunt autem scribæ et pharisæi mulierem in adulterio deprehensam. et statuerunt eam in medio,
4 Dicunt ei: Magister, hæc mulier modo deprehensa est in adulterio.
5 In lege autem Moyses mandavit nobis hujusmodi lapidare. Tu ergo quid dicis?
6 Hoc dicebant tentantes eum, ut possent accusare eum. Jesus autem inclinans se deorsum, digito scribebat in terra.
7 Cum ergo perseverarent interrogantes eum, erexit se, et dixit eis: Qui sine peccato est vestrum, primus in illam lapidem mittat.
8 Et iterum se inclinans, scribebat in terra.
9 Audientes autem audientes exierunt singuli, incipientes a senioribus usque ad novissimum: et remansit solus Jesus, et mulier in medio stans.
10 Erigens autem se Jesus, et videns neminem nisi mulierem, dixit ei : Mulier, ubi sunt isti accusatores tui ? nemo te condemnavit?
11 Quæ dixit : Nemo, Domine. Dixit autem Jesus : Nec ego te condemnabo : vade, et jam amplius noli peccare.
12 Iterum ergo locutus est eis Jesus, dicens : Ego sum lux mundi : qui sequitur me, non ambulabit in tenebris, sed habebit lucem vitæ.
13 Dixerunt ergo ei pharisæi : Tu de teipso testimonium perhibes ; testimonium tuum non est verum.
14 { Respondit Jesus, et dixit eis: Et si ego testimonium perhibeo de meipso, verum est testimonium meum: quia scio unde veni et quo vado; vos autem nescitis unde venio aut quo vado.
15 secundum carnem iudicatis Neminem iudico.
16 Et si iudico ego, iudicium meum verum est, quia solus non sum, sed ego et qui misit me Pater.
17 Et in lege vestra scriptum est, quia duorum hominum testimonium verum est.
18 Ego sum qui testimonium perhibeo de me: et testimonium perhibet de me qui misit me Pater.
19 { Dicebant ergo ei: Ubi est Pater tuus? Respondit Jesus : Neque me scitis, neque Patrem meum : si cognovissetis me, et Patrem meum sciretis.
20 Haec verba locutus est in gazophylacio docens in templo; nondum enim venerat hora eius.
21 { Dixit ergo iterum eis Jesus: Ego vado, et quæretis me, et in peccato vestro moriemini.
22 Dixerunt ergo Judæi: Numquid interficiet semetipsum? Quia dicit quo ego vado, vos non potestis venire.
23 Et dicebat eis: Vos de deorsum estis. Vos de mundo hoc estis; ego non sum de hoc mundo.
24 Dixi ergo vobis quia moriemini in peccatis vestris: si enim non credideritis quia ego sum, moriemini in peccatis vestris.
25 Dicebant ergo ei : Tu quis es ? Dixit eis Jesus : Principium, qui et loquor vobis.
26 Multa habeo de vobis dicere et iudicare; et quae audivi ab eo loquor mundo.
27 Non cognoverunt quia Patrem eis dicebat.
28 Dixit ergo eis Jesus: Cum exaltaveritis Filium hominis, tunc cognoscetis quia ego sum, et a meipso facio nihil. sed sicut docuit me Pater, haec loquor.
29 Et, qui me misit, mecum est; semper enim facio quae placita sunt ei.
30 Hæc illo loquente, multi crediderunt in eum.
31 dixit ergo Iesus ad eos qui crediderunt in eum si manseritis in verbo meo ergo discipuli mei estis
32 Et cognoscetis veritatem, et veritas liberabit vos.
33 Responderunt ei: Semen Abrahæ sumus, et nemini servivimus umquam: quomodo tu dicis: Liberi eritis?
34 Respondit eis Jesus : Amen, amen dico vobis, quia omnis qui facit peccatum, servus est peccati.
35 servus autem non manet in domo in aeternum: filius autem manet in aeternum.
36 Si ergo Filius vos liberaverit, vere liberi eritis.
37 Scio quia semen Abrahae estis; vos autem quaeritis me interficere, quia sermo meus non habet locum in vobis.
38 quod vidi apud Patrem meum loquor et vos quae vidistis apud patrem vestrum facitis
39 { Responderunt, et dixerunt ei: Pater noster Abraham est. Dicit eis Jesus : Si filii Abrahæ estis, opera Abrahæ facite.
40 Nunc autem quæritis me interficere, hominem, qui veritatem vobis locutus sum, quam audivi a Deo : hoc Abraham non fecit.
41 Vos facitis opera patris vestri. Dixerunt ergo ei: “ Non ex fornicatione nati sumus; unum patrem habemus Deum.
42 { Dixit eis Jesus: Si Deus pater vester esset, diligeretis utique et me; neque enim a meipso veni, sed ille me misit.
43 Quare loquelam meam non cognoscitis ? Quia non potestis audire sermonem meum.
44 { Vos ex patre diabolo estis: et desideria patris vestri vultis facere. Ille homicida erat ab initio et in veritate non stabat, quia non est veritas in eo. Cum loquitur mendacium, de suo loquitur, quia mendax est, et pater eius.
45 Ego autem si veritatem dico, non creditis mihi.
46 Quis ex vobis arguet me de peccato? Si veritatem dico, quare non creditis mihi?
47 Qui ex Deo est, verba Dei audit. Non ergo auditis, quia ex Deo non estis.
48 responderunt ergo Iudaei et dixerunt ei nonne bene dicimus nos quia Samaritanus es tu et daemonium habes
49 Respondit Iesus: “ Daemonium non habeo; sed honorifico Patrem meum, et vos inhonorastis me.
50 Ego autem non quæro gloriam meam : est qui quærat, et judicet.
51 Amen, amen dico vobis: si quis sermonem meum servaverit, mortem non videbit in aeternum.
52 Dixerunt ergo ei Judæi : Nunc cognovimus quia dæmonium habes. Abraham mortuus est, et prophetae; Et dicis : Si quis sermonem meum servaverit, mortem non gustabit.
Tu major es patre nostro Abraham, qui mortuus est? et prophetae mortui sunt: quem teipsum facis?
54 Respondit Jesus : Si ego glorifico meipsum, honor meus nihil est : pater meus est, qui me honorat. quem vos dicitis: “Deus vester est”.
55 et non cognovistis eum. Ego autem novi eum. Et si dixero quia non scio eum, ero similis vobis, mendax.
56 Abraham pater vester exsultavit ut videret diem meum: vidit, et gavisus est.

57 Dixerunt ergo Judæi ad eum: Quinquaginta annos nondum habes, et Abraham vidisti?
58 Dixit eis Jesus : Amen, amen dico vobis, antequam Abraham fieret, ego sum.
59 Tulerunt ergo lapides, ut jacerent in eum: Jesus autem abscondit se, et exivit de templo.

Capitulum 9

1 Et praeteriens Jesus vidit hominem cæcum a nativitate.
2 Et interrogaverunt eum discipuli ejus, dicentes: Rabbi, quis peccavit, hic, aut parentes ejus, ut cæcus nasceretur?
3 Respondit Jesus: Neque hic peccavit, neque parentes ejus: sed ut manifestentur opera Dei in illo.
4 me oportet operari opera eius qui misit me dum dies est venit nox quando nemo potest operari
5 Quamdiu in mundo sum, lux sum mundi.
6 Hæc cum dixisset, exspuit in terram, et fecit lutum ex sputo, et unxit oculos cæci cum luto,
7 dixitque ei vade lava in natatoria Siloae quod interpretatur Missus abiit ergo et lavit et venit videns
8 Itaque vicini, et qui prius viderant eum quia caecus erat, dicebant: Nonne hic est qui sedebat, et mendicabat?
9 Alii dicebant: Quia hic est. Alii autem: Nequaquam, sed similis est ei. Ille vero dicebat: Quia ego sum.
10 Dicebant ergo ei: Quomodo aperti sunt tibi oculi?
11 Respondit ille, et dixit : Homo, qui dicitur Jesus, lutum fecit : et unxit oculos meos, et dixit mihi : Vade ad natam Siloë, et lava : et abii, et lavi, et vidi.
12 dixerunt ei ubi est ille ait nescio Ait: Nescio.
13 Adducunt eum ad pharisæos, qui cæcus fuerat.
14 Erat autem sabbatum in die qua lutum fecit Iesus et aperuit oculos eius.
15 Iterum ergo interrogabant et eum pharisaei quomodo vidisset. Ille autem dixit eis : Lutum mihi posuit super oculos, et lavi, et video.
16 Dicebant ergo ex pharisæis quidam: Non est hic homo a Deo, qui sabbatum non custodit. Alii dicebant: Quomodo potest homo peccator haec signa facere? Et schisma erat inter eos.
17 Dicunt ergo cæco iterum: Tu quid dicis de illo qui aperuit oculos tuos? Ille dixit: Propheta est.
18 Non crediderunt ergo Judæi de eo quia cæcus fuerat, et visum recepit, donec vocaverunt parentes ejus, qui viderat.
19 Et interrogaverunt eos, dicentes: Hic est filius tuus, quem dicitis cæcus natus est? quomodo ergo nunc videt?
20 Responderunt eis parentes ejus, et dixerunt: Scimus quia hic est filius noster, et quia caecus natus est:
21 Quomodo autem nunc videat, nescimus; quomodo autem nunc videat nescimus aut quis eius aperuit oculos nos nescimus ipsum interrogate aetatem habet ipse de se loquatur ipsum interrogate: ætatem habet, ipse de se loquatur.
22 Hæc dixerunt parentes ejus, quoniam timebant Judæos: jam enim conspiraverunt Judæi, ut si quis eum confiteretur esse Christum, extra synagogam fieret.
23 Propterea parentes ejus dixerunt: Quia ætatem habet, ipsum interrogate. ipsum interrogate.
24 Vocaverunt ergo rursum hominem, qui fuerat cæcus, et dixerunt ei: Da gloriam Deo: scimus quia hic homo peccator est.
25 Respondit ille, et dixit: Si peccator sit, an non: nescio: unum scio, quia, cum cæcus essem, nunc video.
26 Dixerunt ergo illi: Quid fecit tibi? quomodo aperuit tibi oculos?
27 Respondit eis : Dixi vobis jam, et audistis : quod iterum vultis audire ? numquid et uos uultis discipuli eius eritis?
28 Maledixerunt ergo ei, et dixerunt: Tu discipulus illius sis. nos autem Moysi discipuli sumus.
29 Nos scimus quia Moysi locutus est Deus; hunc autem nescimus unde sit.
30 Respondit homo, et dixit eis : Quid mirum est in hoc quod nescitis unde sit, et tamen aperuit oculos meos.
31 Scimus autem quoniam peccatores Deus non audit: sed si quis Dei cultor est, et voluntatem ejus facit, hunc exaudit.
32 A sæculo non est auditum quia quis aperuit oculos cæci nati.
Si non esset hic a Deo, non poterat facere quidquam.
34 Responderunt, et dixerunt ei : In peccatis natus es totus, et tu doces nos ? Et eiecerunt eum.
35 Et audivit Jesus quia ejecerunt eum. Et cum invenisset eum, dixit ei : Tu credis in Filium Dei ?
36 Respondit ille, et dixit: Quis est, Domine, ut credam in eum?
37 Dicit ei Jesus : Et vidisti eum, et qui loquitur tecum, ipse est.
38 At ille ait: Credo. Et adoraverunt eum.
39 Et dixit Iesus: “ In iudicium ego in hunc mundum veni, ut, qui non vident, videant; et qui vident, caeci fiant.
40 Et audierunt quidam ex pharisæis qui cum ipso erant, et dixerunt ei: Numquid et nos cæci sumus?
41 { Dixit eis Jesus: Si cæci essetis, non haberetis peccatum. ergo peccatum vestrum manet.

CAPITULUM 10

1 Amen, amen dico vobis: Qui non intrat per ostium in ovile, sed ascendit per aliam viam, hic est fur et latro.
2 Qui autem intrat per ostium, pastor est ovium.
3 Huic ostiarius aperit; et oves vocem eius audiunt, et proprias oves vocat nominatim, et educit eas.
4 Et cum proprias oves emiserit, ante eas vadit: et oves illum sequuntur, quia sciunt vocem eius.
Alienum autem non sequuntur, sed fugiunt ab eo: quia non noverunt vocem alienorum.
6 Hoc proverbium dixit eis Iesus; illi autem non cognoverunt quid esset, quod loquebatur eis.
7 Dixit ergo iterum eis Jesus : Amen, amen dico vobis, ego sum ostium ovium.
8 Omnes quotquot venerunt, fures sunt, et latrones, et non audierunt eos oves.
9 Ego sum ostium: per me si quis introierit, salvabitur, et ingredietur et egredietur et pascua inveniet.
10 Fur non venit, nisi ut furetur, et mactet, et perdat : ego veni ut vitam habeant, et abundantius habeant.
11 { Ego sum pastor bonus.
12 { Qui autem mercenarius est, et non pastor, cujus non sunt oves propriae, videt lupum venientem, et dimittit oves, et fugit: et lupus rapit, et dispergit oves.
13 Mercenarius fugit, quia mercenarius est, et non pertinet ad eum de ovibus.
14 Ego sum pastor bonus, et cognosco oves meas, et notus sum mihi.

15 Sicut novit me Pater, et ego agnosco Patrem, et animam meam pono pro ovibus.
16 et alias oves habeo quae non sunt ex hoc ovili et illas oportet me adducere et vocem meam audient et erit unum ovile et unus pastor.
17 Propterea me diligit Pater meus, quia ego pono animam meam, ut iterum sumam eam.
18 Nemo tollit eam a me, sed ego pono eam a me. Potestatem habeo ponendi eam, et potestatem habeo iterum sumendi eam. Hoc mandatum accepi a Patre meo.
19 Dissensio ergo iterum facta est inter Iudaeos propter sermones hos.
20 Dicebant autem multi ex ipsis: Dæmonium habet, et insanit. quid eum auditis?
21 Alii dicebant: Hæc verba non sunt dæmonium habentis. Numquid Diabolus potest caecorum oculos aperire?
22 Erat autem Jerosolymis festum dedicationis, et hiems erat.
23 Et ambulabat Jesus in templo in porticu Salomonis.
24 Circumdederunt ergo eum Judæi, et dicebant ei : Quousque animam nostram tollis ? Si tu es Christus, dic nobis palam.
25 Respondit eis Jesus : Dixi vobis, et non creditis : opera quæ ego facio in nomine Patris mei, hæc testimonium perhibent de me.
26 Vos autem non creditis, quia non estis ex ovibus meis, sicut dixi vobis.
27 Oves meae vocem meam audiunt, et ego cognosco eas, et sequuntur me.
28 et ego vitam aeternam do eis; et non peribunt in aeternum, et non rapiet eas quisquam de manu mea.
29 Pater meus quod dedit mihi, maius omnibus est. et nemo potest rapere de manu Patris mei.
30 Ego et Pater unum sumus.
Sustulerunt ergo lapides Judæi, ut lapidarent eum.
32 Respondit eis Iesus: Multa opera bona ostendi vobis ex Patre meo; propter quod eorum opus me lapidatis?
33 Responderunt ei Judæi: De bono opere non lapidamus te; sed propter blasphemiam; et quia tu homo cum sis, Deum teipsum facis.
34 { Respondit eis Jesus: Nonne scriptum est in lege vestra, quia ego dixi: Dii estis?
35 si dixerit eos deos ad quos verbum Dei pervenerit et non potest solvi scriptura
36 Dicite de eo: quem Pater sanctificavit et misit in mundum, blasphemas; quia dixi: Filius Dei sum?
37 Si non facio opera Patris mei, nolite credere mihi.
38 Si autem facio, et si mihi non creditis, operibus credite, ut cognoscatis et credatis quia in me est Pater, et ego in illo.
39 Quærebant ergo eum apprehendere: et exivit de manibus eorum.
40 Et iterum abiit trans Iordanem in eum locum, ubi baptizatus est Ioannes; ibique mansit.
41 Et conveniunt ad eum multi, et dicebant: Joannes fecit signum: omnia autem quæ locutus est Joannes de hoc, vera erant.
42 Et multi crediderunt in eum.

CAPUT XI

1 Erat autem quidam vir infirmus, nomine Lazarus, de Bethania civitate Mariae, et Martha soror eius.
Maria erat quae unxit Dominum unguento et tersit pedes eius capillis, cuius frater Lazarus infirmabatur.
3 Miserunt ergo sorores ejus ad eum dicentes: Domine, ecce quem amas infirmatur.
4 Audiens autem Jesus, dixit : Infirmitas hæc non est ad mortem, sed pro gloria Dei, ut glorificetur Filius Dei per eam.
5 Diligebat autem Iesus Martham et sororem eius et Lazarum.
6 Cum audisset ergo quia infirmatus est, mansit adhuc duos dies in eodem loco, ubi erat.
7 Deinde post hoc dicit discipulis suis : Eamus iterum in Judaeam.
8 Dicunt ei discipuli ejus: Magister, quærebant te Judæi lapidare. et iterum vadis illuc?
9 Respondit Jesus: Nonne duodecim horae sunt diei? Si quis ambulaverit in die, non offendit, quia lucem hujus mundi videt.
10 Si autem ambulaverit in nocte, offendit, quia non est lux in eo.
11 Hæc ait, et post hæc dicit eis : Lazarus amicus noster dormit. sed vado ut a somno excitem eum.
12 Dixerunt ergo discipuli ejus: Domine, si dormit, salvus erit.
13 Jesus autem dixit de morte ejus : putabant autem quod in somno diceret requiescere.
14 { Tunc ergo Jesus dixit eis manifeste: Lazarus mortuus est:}
15 et gaudeo propter vos, ut credatis, quoniam non eram ibi. eamus tamen ad eum.
16 Dixit ergo Thomas, qui dicitur Didymus, ad discipulos suos: “ Eamus et nos, ut moriamur cum eo ”.
17 Venit itaque Jesus : et invenit eum quatuor dies jam in monumento habentem.
18 Erat autem Bethania iuxta Ierusalem quasi stadia quindecim;
19 Multi autem ex Judæis venerant ad Martham et Mariam, ut consolarentur eas de fratre suo.
20 Martha ergo ut audivit quia Jesus venit, occurrit illi : Maria autem domi sedebat.
Dixit ergo Martha ad Jesum: Domine, si fuisses hic, frater meus non esset mortuus.
22 Sed scio quia et nunc quodcumque petieris a Deo, dabit tibi Deus.
23 Dicit illi Jesus : Resurget frater tuus.
24 Dicit ei Martha: Scio quia resurget in resurrectione in novissimo die.
25 Dixit ei Jesus : Ego sum resurrectio et vita : qui credit in me, etiam si mortuus fuerit, vivet.
et omnis qui vivit et credit in me non morietur in aeternum credis hoc Credis hoc?
27 Ait illi : Utique Domine, ego credidi quia tu es Christus, Filius Dei vivi, qui in hunc mundum venisti.
28 Et cum haec dixisset, abiit, et vocavit Mariam sororem suam secreto, dicens : Magister venit, et vocat te.
29 Ut audivit, surgit cito, et venit ad eum;
30 Nondum autem venerat Jesus in castellum: sed erat adhuc in illo loco, ubi occurrerat ei Martha.
31 Judæi ergo, qui erant cum ea in domo, et consolabantur eam, cum vidissent Mariam quia cito surrexit, et exiit, secuti sunt eam dicentes: Quia vadit ad monumentum, ut ploret ibi.

32 Cum ergo venisset Maria ubi esset Jesus, et vidisset eum, procidit ad pedes ejus, dicens : Domine, si fuisses hic, frater meus non esset mortuus.
33 Iesus ergo ut vidit eam flentem et qui cum ea venerant et cum ea Iudaei flentes ingemuit spiritu et turbatus est
34 { Et dixi: Ubi posuistis eum? Dicunt ei : Domine, veni, et vide.
35 Et lacrimatus est Iesus.
36 Dixerunt ergo Judæi : Ecce quomodo amabat eum.
37 Dicebant autem quidam ex ipsis: " Numquid non hic qui aperuit oculos cæcorum potuit facere ut et hic non moreretur?
38 Jesus ergo iterum gemens in semetipso, venit ad monumentum. Erat spelunca, et lapis superpositus.
39 Ait Jesus : Tollite lapidem. Dicit ei Martha soror ejus qui mortuus fuerat : Domine, jam fetet ; quatriduanus enim est.
40 Dicit ei Jesus : Non dixi tibi ut si vis credere, videbis gloriam Dei ?
41 Tulerunt ergo lapidem, ubi erat mortuus. Iesus autem, elevatis sursum oculis, dixit: Pater, gratias ago tibi quod audisti me.
42 Et scivi quia semper me audis: sed propter turbam, qui adstant, dixi, ut credant quia tu me misisti.
43 Hæc cum dixisset, voce magna clamavit : Lazare, veni foras.
44 Et ille qui mortuus fuerat, ligatus manus et pedes in sepulchris: et facies illius sudario erat ligata. Dicit eis Jesus : Solvite eum et sinite abire.
45 Multi ergo ex Judæis, qui venerant ad Mariam, et viderant quæ fecit Jesus, crediderunt in eum.
46 Quidam autem ex ipsis abierunt ad pharisæos, et dixerunt eis quæ fecit Jesus.
47 Collegerunt ergo pontifices et pharisaei concilium, et dicebant: Quid facimus? hic enim multa signa facit.
48 Si hunc dimittis, omnes credent in eum : et venient Romani, et tollemus et locum nostrum et gentem.
49 Unus autem ex eis, nomine Caiphas, cum esset pontifex anni illius: dixit eis: "Nihil scitis;
50 Neque reputate, quoniam unus homo moriatur pro populo, et non tota gens pereat.
51 Hoc autem a semetipso non dixit: sed cum esset pontifex anni illius, prophetavit, quod Jesus moriturus erat pro gente illa.
52 et non tantum pro gente, sed ut filios Dei, qui erant dispersi, congregaret in unum.
53 Ab illo ergo die cogitaverunt ut interficerent eum.
54 Iesus ergo iam non in palam ambulabat apud Iudaeos; sed abiit inde in regionem iuxta desertum, in civitatem, quae dicitur Ephraim, et ibi morabatur cum discipulis suis.
55 Et prope erat Pascha Iudæorum: et exierunt multi de regione Jerosolymam ante Pascha, ut sanctificarent seipsos.
56 Quaerebant ergo Iesum et colloquebantur ad invicem in templo stantes: " Quid putatis quia non venturus sit ad diem festum?
57 Dederant autem pontifices et pharisæi mandatum ut si quis cognoverit ubi sit, indicet, ut apprehendant eum.

CAPITULUM 12

1 Jesus ergo ante sex dies Paschae venit Bethaniam, ubi erat Lazarus mortuus, quem suscitavit Jesus.
2 ibi fecerunt ei cenam; et Martha ministrabat, Lazarus vero unus erat ex discumbentibus cum eo.
3 Tunc accepit Mariam libram nardi nardi pretiosi, et unxit pedes Jesu, et extersit pedes ejus capillis suis: et domus repleta est odore unguenti.
4 tunc dicit unus ex discipulis eius Iudas Scariotis filius Simonis qui traditurus est eum
5 Quare hoc unguentum non veniit trecentis denariis, et datum est egenis?
6 Hoc dixit, non quod de pauperibus fuerit curasse; sed quia fur erat, et loculos habebat, et portabat quod in ea ponebatur.
7 Dixit ergo Jesus : Sinite illam : in diem sepulturæ meæ conservavit me.
8 Pauperes enim semper habetis vobiscum; me autem non semper habetis.
9 cognoverunt ergo multi ex Iudaeis quia illic est et non propter Iesum tantum veniebant sed ut et Lazarum viderent quem suscitavit a mortuis
10 Cogitaverunt autem principes sacerdotum ut et Lazarum interficerent;
11 Quia multi propter illum abibant ex Judæis, et credebant in Jesum.
12 sequenti autem die turbae multae qui venerant ad diem festum cum audissent quia Iesus veniret Hierosolymam
13 acceperunt ramos palmarum et processerunt obviam ei et clamaverunt Hosanna benedictus est rex Israhel qui venit in nomine Domini
14 Et cum invenissent asellum, sedebat super eum. ut scriptum est;
15 Noli timere, filia Sion: ecce rex tuus venit sedens super pullum asinae.
16 Hæc non cognoverunt discipuli ejus primum: sed quando glorificatus est Jesus, tunc recordati sunt quia hæc erant scripta de eo, et hæc fecerunt ei.
17 Testimonium ergo perhibebat turba, qui erat cum eo quando Lazarum vocavit de monumento suo.
18 Propterea et obviam venit ei turba: quia audierunt fecisse hoc signum.
Pharisæi ergo dixerunt ad semetipsos: Videtis quia nihil proficimus? ecce mundus post eum abiit.
20 Erant autem quidam gentiles, ex his qui ascenderant ut adorarent in die festo.
21 Hic ergo accedens ad Philippum, qui erat a Bethsaida Galilaeae, rogabat eum, dicens: Domine, volumus Iesum videre.
22 Venit Philippus et dicit Andreae; venit Andreas et Philippus et dicunt Iesu.
23 Jesus autem respondit eis, dicens : Venit hora, ut glorificetur Filius hominis.
24 Amen, amen dico vobis: Nisi granum frumenti cadens in terram mortuum fuerit, ipsum solum manet; si autem mortuum fuerit, multum fructum affert.
25 Qui amat animam suam, perdet eam; et qui odit animam suam in hoc mundo, in vitam aeternam custodit eam.
26 Si quis mihi ministrat, me sequatur. et ubi sum ego, illic et minister meus erit. Si quis mihi ministraverit, honorificabit eum Pater meus.
27 Nunc anima mea turbata est. et quid dicam? Pater, salvifica me ex hora hac; sed propterea veni in horam hanc.
28 Pater, clarifica nomen tuum. Venit ergo vox de cælo : Et clarificavi, et iterum clarificabo.

29 Turba ergo, quæ stabat, et audierat, dicebat tonitruum esse factum.
30 Respondit Jesus, et dixit : Non propter me hæc vox venit, sed propter vos.
31 nunc iudicium est mundi nunc princeps huius mundi eicietur foras
32 Et ego, si exaltatus fuero a terra, omnes traham ad meipsum.
33 Hoc autem dixit significans qua morte esset moriturus.
34 Respondit ei populus: Nos audivimus ex lege quia Christus manet in æternum: et quomodo tu dicis: Oportet exaltari Filium hominis? quis est iste Filius hominis?
35 Dixit ergo eis Jesus: Adhuc modicum, lumen in vobis est. Ambulate dum lucem habetis, ne tenebrae super vos veniant; qui enim ambulat in tenebris nescit quo vadat.
36 Dum lucem habetis, credite in lucem, ut filii lucis sitis. Hæc locutus est Jesus, et abiit et abscondit se ab eis.
37 Cum autem tanta signa fecisset coram eis, non credebant in eum;
38 ut sermo Isaiæ prophetæ impleretur, quem dixit : Domine, quis credidit auditui nostro ? et brachium Domini cui revelatum est?
39 Propterea non poterant credere, quia iterum dixit Isaias:
40 excaecavit oculos eorum et induravit cor eorum ut non videant oculis, nec corde intelligant, et convertantur, et sanem eos.
41 Hæc dixit Isaias, quando vidit gloriam ejus, et locutus est de eo.
42 Verumtamen et ex principibus multi crediderunt in eum: sed propter pharisæos non confitebantur, ut e synagoga non ejicerentur. sed propter pharisaeos non confitebantur, ut e synagoga non eicerentur;
43 Dilexerunt enim gloriam hominum magis quam gloriam Dei.
44 Jesus autem clamavit, et dixit : Qui credit in me, non credit in me, sed in eum qui misit me.
45 Et, qui videt me, videt eum, qui misit me.
46 Ego lux in mundum veni, ut omnis qui credit in me, in tenebris non maneat.
47 Et si quis audierit verba mea et non crediderit, ego non iudico eum; non enim veni ut iudicem mundum, sed ut salvificem mundum.
48 { Qui spernit me et non accipit verba mea, habet qui judicet eum.
49 Non enim ex me ipso locutus sum; sed qui misit me Pater, ipse mihi mandatum dedit quid dicam et quid loquar.
50 et scio quia mandatum eius vita aeterna est quae ergo ego loquor sicut dixit mihi Pater sic loquor

CAPITULUM 13

1 Ante diem autem festum Paschae, cum cognovisset Iesus quia venit hora eius ut migraret ad Patrem de hoc mundo, cum dilexisset suos qui erant in mundo, in finem dilexit eos.
2 Et finita cena, diabolus iam posuerat in cor Iudae Iscariotis, Simonis filii, ut traderet eum;
3 Sciens Jesus quia omnia dedit Pater in manus ejus, et quia a Deo exivit, et ad Deum abiit.
4 Resurrexit a cena, et posuit vestimenta sua. ac linteum praecinxit.
5 Deinde mittit aquam in pelvim et coepit lavare pedes discipulorum et extergere linteo quo erat praecinctus.
6 Tunc venit ad Simonem Petrum. Et dicit ei Petrus: Domine, tu mihi lavas pedes?
7 Respondit Iesus et dixit ei: “ Quod nescio, nunc nescis; sed scies postea.
8 Dicit ei Petrus: Non lavabis mihi pedes in aeternum. Respondit ei Jesus : Si non lavero te, non habes partem mecum.
9 Dicit ei Simon Petrus : Domine, non tantum pedes meos, sed et manus, et caput.
10 Dicit ei Jesus : Qui lotus est non indiget nisi ut pedes lavet, sed est mundus totus, et vos mundi estis, sed non omnes.
11 Sciebat enim quisnam esset qui traderet eum; propterea dixit: Non omnes mundi estis.
12 Postquam ergo lavit pedes eorum, et accepit vestimenta sua, cum recubuisset iterum, dixit eis: Scitis quid fecerim vobis?
13 Vos vocatis me Dominum et Dominum; sic enim sum.
14 Si ergo ego, dominus et magister vester, lavi vestros pedes; et vos debetis alter alterius lavare pedes.
Exemplum enim dedi vobis, ut quemadmodum ego feci vobis, ita et vos faciatis.
16 amen, amen dico vobis, non est servus major domino suo. neque qui mittitur major eo qui misit illum.
17 Si haec scitis, beati eritis si feceritis ea.
18 Non de omnibus vobis dico : ego scio quos elegerim : sed ut impleatur Scriptura : Qui manducat mecum panem, levabit contra me calcaneum suum.
19 Amodo dico vobis priusquam fiat, ut credatis, cum factum fuerit, quia ego sum.
20 Amen, amen dico vobis: Qui accipit si quem misero, me accipit; qui autem me recipit, recipit eum qui me misit.
21 Hæc cum dixisset Jesus, turbatus est spiritu : et protestatus est, et dixit : Amen, amen dico vobis, quia unus ex vobis tradet me.
22 Aspiciebant ergo ad invicem discipuli, hæsitantes de quo diceret.
23 Erat ergo recumbens unus ex discipulis ejus in sinu Jesu, quem diligebat Jesus.
24 Innuit ergo huic Simon Petrus, et dixit ei: Quis est, de quo dicit?
25 Itaque cum recubuisset ille supra pectus Jesu, dicit ei: Domine, quis est?
26 Respondit Jesus : Ille est cui ego intinctum panem porrexero. Et cum intinxisset buccellam, dat Iudae Simonis Iscariotis.
27 Et post buccellam, introivit in eum Satanas. Dicit ergo ei Iesus: “ Quod facis, fac citius ”.
28 Hoc autem nemo scivit discumbentium ad quid dixerit ei.
29 Quidam enim putaverunt, quia loculos habebat Iudas, quos dixit ei Iesus: Eme ea quae opus sunt nobis ad diem festum; vel quod pauperibus aliquid daret.
30 Cum ergo accepisset ille buccellam, exivit continuo: erat autem nox.
31 Cum ergo exisset, dixit Jesus : Nunc clarificatus est Filius hominis, et Deus clarificatus est in eo.
32 Si Deus in ipso clarificabitur, et Deus in semetipso clarificabit eum, et confestim glorificabit eum.
33 { Filioli, adhuc modicum vobiscum sum. Quæretis me; Quaeretis me, et sicut dixi Iudaeis: Quo ego vado, vos non potestis venire; ita nunc dico vobis.

34 Mandatum novum do vobis, ut diligatis invicem; sicut dilexi vos, ut et vos diligatis invicem.
35 In hoc cognoscent omnes quia discipuli mei estis, si dilectionem habueritis ad invicem.
36 Dicit ei Simon Petrus : Domine, quo vadis ? Respondit Jesus : Quo ego vado non potes me modo sequi ; sed sequeris me postea.
37 Dicit ei Petrus: Quare non possum te sequi modo? animam meam pro te ponam.
38 { Respondit ei Jesus: Animam tuam pro me pones? Amen, amen dico tibi: non cantabit gallus, donec ter me neges.

CAPITULUM 14

1 Non turbetur cor vestrum. Creditis in Deum, et in me credite.
2 In domo Patris mei mansiones multae sunt; si quominus dixissem vobis: quia vado parare vobis locum.
3 et si abiero et praeparavero vobis locum iterum venio et accipiam vos ad me ipsum ut ubi sum ego et vos sitis.
4 Et quo ego vado scitis, et viam scitis.
5 Dicit ei Thomas : Domine, nescimus quo vadis ; et quomodo possumus viam scire?
6 Dicit ei Jesus : Ego sum via, veritas et vita : nemo venit ad Patrem, nisi per me.
7 Si cognovistis me, et Patrem meum cognovissetis, et amodo cognoscetis eum, et vidistis eum.
8 Dicit ei Philippus: Domine, ostende nobis Patrem, et sufficit nobis.
9 Dicit ei Jesus: Tanto tempore vobiscum sum, et non cognovistis me? Philippe, qui videt me, videt et Patrem. Et quomodo tu dicis: Ostende nobis Patrem?
10 Non creditis quia ego in Patre, et Pater in me est? Verba quæ ego loquor vobis, a meipso non loquor. Pater autem in me manens ipse facit opera.
11 non creditis quia ego in Patre et Pater in me est aut propter opera ipsa credite
12 Amen, amen dico vobis: Qui credit in me, opera quae ego facio, et ipse faciet; et maiora horum faciet; quia vado ad Patrem meum.
13 Et quodcumque petieritis in nomine meo, hoc faciam: ut glorificetur Pater in Filio.
14 Si quid petieritis me in nomine meo, hoc faciam.
15 Si diligitis me, mandata mea servate.
16 et ego rogabo Patrem et alium Paraclitum dabit vobis ut maneat vobiscum in aeternum
17 Spiritus veritatis; quem mundus non potest accipere, quia non videt eum, nec scit eum. apud vos enim manet, et in vobis erit.
18 Non relinquam vos orphanos: veniam ad vos.
19 { Adhuc modicum, et mundus me jam non videt. vos autem me videtis: quia ego vivo, et vos vivetis.
20 In illo die vos cognoscetis quia ego sum in Patre meo, et vos in me, et ego in vobis.
21 Qui habet mandata mea, et servat ea: ille est qui diligit me: et qui diligit me, diligetur a Patre meo, et ego diligam eum, et manifestabo ei me ipsum.
22 Dicit ei Judas: Non Iscariotis: Domine, quomodo manifestabis te nobis, et non mundo?
23 Respondit Jesus, et dixit ei : Si quis diligit me, verba mea servabit : et Pater meus diliget eum, et ad eum veniemus, et mansionem apud eum faciemus.
24 { Qui amat me, non servat verba mea: et sermo quem auditis, non est meus, sed ejus qui misit me.
25 Haec locutus sum vobis apud vos manens.
26 Paracletus autem, qui est Spiritus Sanctus, quem mittet Pater in nomine meo, ille vos docebit omnia, et faciet omnia in memoriam vestram, quaecumque dixero vobis.
27 Pacem relinquo vobis, pacem meam do vobis : non quomodo mundus dat, ego do vobis. Non turbetur cor vestrum neque formidet.
28 Audistis quia ego dixi vobis : Vado, et venio ad vos. Si diligeretis me, gauderetis, quia dixi: ad Patrem vado; Pater enim meus maior me est.
29 et nunc dixi vobis priusquam fiat ut cum factum fuerit credatis
30 Iam non multa loquar vobiscum: venit enim princeps mundi et in me non habet quidquam.
31 Sed ut cognoscat mundus quia diligo Patrem. Sicut mandatum dedit mihi Pater, sic facio. Surgite, eamus hinc.

Capitulum 15

1 Ego sum vitis vera, et Pater meus agricola est.
2 Omnem palmitem in me non ferentem fructum tollit eum; et omnem qui fert fructum purgat eum, ut fructum plus afferat.
3 Nunc vos mundi estis propter sermonem quem locutus sum vobis.
Manete in me, et ego in vobis. Sicut palmes non potest fructificare per se, nisi maneat in vite; iam non potestis, nisi in me manseritis.
5 Ego sum vitis, vos palmites. Qui manet in me, et ego in eo, hic fert fructum multum, quia sine me nihil potestis facere.
6 Si quis in me non manserit, mittetur foras sicut palmes, et aruit. et colligunt eos et in ignem mittunt, et ardent.
7 Si manseritis in me, et verba mea in vobis manserint, quodcumque volueritis petetis, et fiet vobis.
8 In hoc glorificatus est Pater meus, ut fructum multum afferatis; sic eritis mei discipuli.
9 Sicut dilexit me Pater, et ego dilexi vos. Manete in dilectione mea.
10 Si praecepta mea servaveritis, manebitis in dilectione mea; sicut et ego Patris mei praecepta servavi et maneo in eius dilectione.
11 Haec locutus sum vobis, ut gaudium meum in vobis sit, et gaudium vestrum impleatur.
12 Hoc est præceptum meum, ut diligatis invicem, sicut dilexi vos.
13 maiorem hac dilectionem nemo habet ut animam suam quis ponat pro amicis suis
14 Vos amici mei estis, si feceritis quae ego praecipio vobis.
15 Iam non dico vos servos; servus enim nescit quid facit dominus eius: vos autem dixi amicos; omnia, quae audivi a Patre meo, nota feci vobis.
16 non vos me elegistis sed ego elegi vos et posui vos ut eatis et fructum afferatis et fructus vester maneat ut quodcumque petieritis Patrem in nomine meo det vobis .
17 Haec mando vobis, ut diligatis invicem.

18 Si mundus vos odit, scitote quia me priorem vobis odio habuit.
19 Si de mundo essetis, mundus quod suum est diligeret: sed quia de mundo non estis, sed ego elegi vos de mundo, propterea odit vos mundus.
20 Mementote sermonis quem ego dixi vobis : Non est servus major domino suo. Si me persecuti sunt, et vos persequentur; si sermonem meum servaverunt, et vestrum servabunt.
21 Sed hæc omnia facient vobis propter nomen meum: quia nesciunt eum qui misit me.
22 Si non venissem, et locutus fuissem eis, peccatum non haberent: nunc autem excusationem non habent de peccato suo.
23 Qui me odit et Patrem meum odit.
24 Si opera non fecissem in eis, quae nemo alius fecit, peccatum non haberent: nunc autem et viderunt et oderunt et me et Patrem meum.
25 Sed hoc est, ut impleatur sermo, qui scriptus est in lege eorum: " Odio habuerunt me gratis.
26 Cum autem venerit Paraclitus, quem ego mittam vobis a Patre, Spiritum veritatis, qui a Patre procedit, ille testimonium perhibebit de me:
27 Et vos testimonium perhibebitis, quia ab initio mecum estis.

Caput 16

1 Haec locutus sum vobis, ut non scandalizemini.
2 Absque synagogis facient vos: sed venit hora, ut omnis qui interficit vos arbitretur obsequium se praestare Deo.
3 Et haec facient vobis, quia non noverunt Patrem, neque me.
4 Sed haec locutus sum vobis, ut cum venerit hora eorum reminiscamini quia ego dixi vobis. Hæc autem vobis ab initio non dixi, quia vobiscum eram.
5 Nunc autem vado ad eum qui me misit; et nemo ex vobis interrogat me: "Quo vadis?".
6 Sed quia haec locutus sum vobis, tristitia implevit cor vestrum.
7 Sed ego veritatem dico vobis; Expedit vobis, ut ego vadam: si enim non abiero, Paraclitus non veniet ad vos; si autem abiero, mittam eum ad vos.
8 Et cum venerit ille, arguet mundum de peccato, et de justitia, et de judicio:
9 De peccato quidem, quia non credunt in me.
10 de iustitia vero quia ad Patrem meum vado et iam non videtis me
11 De iudicio, quia princeps huius mundi iudicatus est.
12 Adhuc multa habeo vobis dicere, sed non potestis portare modo.
13 Cum autem venerit ille Spiritus veritatis, docebit vos omnem veritatem. sed quodcumque audierit, loquetur: et futura monstrabit.
14 Ille me clarificabit, quia de meo accipiet et annuntiabit vobis.
15 Omnia, quae habet Pater, mea sunt; propterea dixi quia de meo accipiet et annuntiabit vobis.
16 Modicum, et non videbitis me : et iterum modicum, et videbitis me : quia vado ad Patrem.
17 dicebant ergo ex discipulis eius ad invicem quid est hoc quod dicit nobis modicum et non videbitis me et iterum modicum et videbitis me et quia vado ad vos Pater?
18 Dicebant ergo : Quid est hoc quod dicit : Modicum ? nescimus quid dicat.
19 Jesus autem sciebat quia volebant eum interrogare, et dixit eis : Interrogate vos de hoc quod dixi : Modicum, et non videbitis me : et iterum modicum, et videbitis me. ?
20 amen, amen dico vobis, quia flebitis, et flebitis, sed mundus gaudebit; vos autem contristabimini, sed tristitia vestra vertetur in gaudium.
21 Mulier cum parit, tristitiam habet, quia venit hora eius; ut autem pepererit puerum, iam non meminit pressurae propter gaudium quia natus est homo in mundum.
22 Et vos nunc quidem tristitiam habetis, iterum autem videbo vos, et gaudebit cor vestrum, et gaudium vestrum nemo tollet a vobis.
23 { Et in illo die me non rogabitis quidquam. Amen, amen dico vobis: Quodcumque petieritis Patrem in nomine meo, det vobis.
24 Usque modo non petistis quidquam in nomine meo: petite et accipietis, ut gaudium vestrum sit plenum.
25 Haec in proverbiis locutus sum vobis: venit hora cum iam non in proverbiis loquar vobis, sed palam de Patre annuntiabo vobis.
26 Illo die in nomine meo petetis, et non dico vobis quia ego rogabo Patrem de vobis.
Ipse enim Pater amat vos, quia vos me amastis, et credidistis quia ego a Deo exivi.
28 Exivi a Patre, et veni in mundum: iterum relinquo mundum, et vado ad Patrem.
29 Dixerunt ergo ei discipuli ejus : Ecce nunc palam loqueris, et proverbium nullum dicis.
30 Nunc scimus quia scis omnia, et non opus est ut quis te interroget: in hoc credimus quia a Deo existi.
31 Respondit eis Jesus : Modo creditis ?
32 ecce venit hora et iam venit ut dispergamini unusquisque in propria et me solum relinquatis et non sum solus quia Pater mecum est
33 { Hæc locutus sum vobis, ut in me pacem habeatis. In mundo pressuram habebitis: sed confidite; ego vici mundum.

CAPUT XVII

1 haec locutus est Iesus et sublevatis oculis in caelum dixit Pater venit hora clarifica Filium tuum, ut et Filius tuus glorificet te.
2 sicut dedisti ei potestatem omnis carnis, ut omne quod dedisti ei, det vitam aeternam.
3 Hæc est autem vita æterna, ut cognoscant te solum Deum verum, et quem misisti Jesum Christum.
4 Ego te clarificavi super terram: opus consummavi quod dedisti mihi ut faciam.
5 Et nunc, Pater, clarifica me apud temetipsum gloria, quam habui apud te priusquam mundus esset.
6 manifestavi nomen tuum hominibus quos dedisti mihi de mundo tui erant et mihi eos dedisti et sermonem tuum servaverunt et sermonem tuum servaverunt.
7 Nunc cognoverunt quia omnia, quae dedisti mihi, ex te sunt.

8 Quoniam verba, quae dedisti mihi, dedi eis; et ipsi acceperunt et cognoverunt vere quia a te exivi et crediderunt quia tu me misisti.
9 ego pro eis rogo non pro mundo rogo sed pro his quos dedisti mihi quia tui sunt tua enim sunt.
10 et mea omnia tua sunt, et tua mea; et clarificatus sum in eis.
11 Et iam non sum in mundo, et hi in mundo sunt, et ego ad te venio. Pater sancte, serva eos in nomine tuo, quos dedisti mihi, ut sint unum, sicut et nos.
12 Cum essem cum eis in mundo, ego servabam eos in nomine tuo. Quos dedisti mihi, custodivi, et nemo ex his periit, nisi filius perditionis. ut adimpleretur Scriptura.
13 Nunc autem ad te venio ; et haec loquor in mundo, ut habeant gaudium meum impletum in semetipsis.
14 Verbum tuum dedi eis; et mundus eos odio habuit, quia non sunt de mundo, sicut ego non sum de mundo.
15 Non rogo ut tollas eos de mundo, sed ut serves eos ex Malo.
16 De mundo non sunt, sicut ego non sum de mundo.
17 { Sanctifica eos in veritate.
18 Sicut me misisti in mundum, et ego misi eos in mundum.
19 et pro eis ego sanctifico meipsum, ut sint et ipsi sanctificati in veritate.
20 neque pro his rogo tantum, sed et pro his qui credituri sunt per verbum eorum in me.
21 Ut omnes unum sint. sicut tu pater in me es et ego in te ut et ipsi in nobis unum sint ut mundus credat quia tu me misisti
22 Et ego claritatem, quam dedisti mihi, dedi eis ; ut sint unum, sicut nos unum;
23 Ego in eis, et tu in me, ut perficiantur in uno. et cognoscat mundus quia tu me misisti, et dilexisti eos, sicut me dilexisti.
24 Pater, volo ut et ipsi, quos dedisti mihi, sint mecum, ubi ego sum; ut videant gloriam meam, quam dedisti mihi, quia dilexisti me ante constitutionem mundi.
25 Pater iuste, mundus te non cognovit; ego autem te cognovi, et hi cognoverunt quia tu me misisti.
26 Et notum feci eis nomen tuum, et annunciabo eis: ut dilectio, qua dilexisti me, in ipsis sit, et ego in ipsis.

Capitulum 18

1 Hæc cum dixisset Jesus, egressus est cum discipulis suis trans torrentem Cedron, ubi erat hortus, in quem introivit ipse, et discipuli ejus.
2 Sciebat autem et Judas, qui tradebat eum, locum: quia frequenter Jesus convenerat illuc cum discipulis suis.
3 Judas ergo cum accepisset cohortem, et a pontificibus et pharisæis ministros, venit illuc cum laternis, et facibus, et armis.
4 Jesus ergo sciens omnia, quæ ventura erant super eum, processit, et dixit eis: Quem quæritis?
5 { Responderunt ei: Jesum Nazarenum. Dicit eis Jesus: Ego sum. Stabat autem et Judas, qui tradebat eum, cum ipsis.
6 Ut ergo dixit eis : Ego sum : abierunt retrorsum, et ceciderunt in terram.
7 { Iterum ergo interrogavit eos: Quem quæritis? Illi autem dixerunt: Iesum Nazarenum.
8 Respondit Jesus: Dixi vobis, quia ego sum: si ergo me quæritis, sinite hos abire.
9 Ut sermo impleretur, quem dixit: Quia quos dedisti mihi, non perdidi ex eis quemquam.
10 Simon autem Petrus, habens gladium, eduxit eum et percussit pontificis servum et abscidit eius auriculam dextram. Erat autem nomen servo Malchus.
11 Dixit ergo Jesus Petro : Mitte gladium tuum in vaginam.
12 Cohors ergo et tribunus et ministri Iudaeorum comprehenderunt Iesum et ligaverunt eum;
13 Et adduxerunt eum ad Annam primum; erat enim socer Caiphae, qui erat pontifex anni illius.
14 Erat autem Caiphas, qui consilium dederat Iudaeis: “ Expedit unum hominem mori pro populo ”.
15 Sequebatur autem Jesum Simon Petrus, et alius discipulus, et notus erat discipulus ille princeps sacerdotum, et introivit cum Jesu in atrium principis sacerdotum.
Petrus autem stabat ad ostium foris. Exivit ergo discipulus ille alius, qui erat notus pontifici, et dixit ostiariae et introduxit Petrum.
17 Dicit ergo Petro ancilla ostiaria : Numquid et tu ex discipulis es hominis istius ? Dicit ille: Non sum.
18 Stabant autem ibi servi et ministri, qui prunas fecerant. erat autem cum eis et Petrus stans et calefaciens se.
19 Pontifex ergo interrogavit Jesum de discipulis suis, et de doctrina ejus.
20 Respondit ei Jesus : Ego palam locutus sum mundo. docui in synagoga, et in templo, quo omnes Judaei conveniunt; et in occulto locutus sum nihil.
21 Quid me interrogas? interroga eos, qui audierunt, quid locutus sum ipsis : ecce sciunt quid dixerim.
22 Et cum hæc dixisset, unus assistens ministrorum dedit alapam Jesu, dicens: Sic respondes pontifici?
23 Respondit ei Jesus : Si male locutus sum, testimonium perhibe de malo : si autem bene, quid me cædis ?
24 Et misit eum Annas ligatum ad Caipham pontificem.
25 Erat autem Simon Petrus stans, et calefaciens se. Dixerunt ergo ei: Numquid et tu ex discipulis eius es? Negavit ille, et dixit: Non sum.
26 Dicit unus ex servis pontificis, cognatus eius, cuius abscidit Petrus auriculam: Nonne ego te vidi in horto cum illo?
27 Iterum ergo negavit Petrus: et statim gallus cantavit.
28 Adducunt ergo Iesum a Caipha in praetorium. ipsi autem non introierunt in praetorium, ne contaminarentur; sed ut manducarent pascha.
29 Exivit ergo Pilatus ad eos foras, et dixit: Quam accusationem affertis adversus hominem hunc?
30 Responderunt, et dixerunt ei : Si non esset hic malefactor, non tibi tradidissemus eum.
31 Dixit ergo eis Pilatus: Accipite eum vos, et secundum legem vestram judicate eum. Dixerunt ergo ei Judæi: Nobis non licet interficere quemquam.
32 Ut sermo Jesu impleretur, quem dixit, significans qua morte esset moriturus.
33 Introivit ergo iterum in praetorium Pilatus et vocavit Iesum et dixit ei: “ Tu es rex Iudaeorum?
34 Respondit Jesus : A temetipso hoc dicis, an alii dixerunt tibi de me ?
35 Respondit Pilatus: Numquid ego Judæus sum? Gens tua et pontifices tradiderunt te mihi: quid fecisti?

36 Respondit Jesus : Regnum meum non est de hoc mundo : si ex hoc mundo esset regnum meum, ministri mei decertarent, ut non traderer Judæis : nunc autem regnum meum non est hinc.
37 Dixit itaque ei Pilatus : Ergo rex es tu ? Respondit Iesus: Tu dicis quia rex sum ego. Ego in hoc natus sum, et ad hoc veni in mundum, ut testimonium perhibeam veritati. Omnis qui est ex veritate, audit meam vocem.
38 Dicit ei Pilatus : Quid est veritas ? Et cum hoc dixisset, iterum exivit ad Judæos, et dicit eis : Ego nullam invenio in eo causam.
39 Est autem consuetudo vobis ut unum dimittam vobis in Pascha : vultis ergo dimittam vobis regem Judæorum ?
40 Clamaverunt ergo rursum omnes, dicentes: Non hunc, sed Barabbam. Erat autem Barabbas latro.

CAP 19

1 Tunc ergo apprehendit Pilatus Jesum, et flagellavit.
2 et milites plectentes coronam de spinis posuerunt super caput eius et posuerunt illi tunicam purpuream
3 et dixerunt: Ave, rex Judæorum. et percusserunt eum manibus suis.
4 Exivit ergo iterum Pilatus, et dixit eis : Ecce ego ejiciam eum ad vos : ut sciatis quia nullam causam invenio in eo.
5 Exivit ergo Jesus portans coronam spineam, et purpureum vestimentum. Dicit eis Pilatus: "Ecce homo!".
6 Cum ergo vidissent eum pontifices et ministri, clamabant, dicentes: Crucifige, crucifige eum. Dicit eis Pilatus : Accipite eum vos, et crucifigite : ego enim non invenio in eo causam.
7 Responderunt ei Judæi: Nos legem habemus, et secundum legem debet mori, quia Filium Dei se fecit.
8 Cum ergo audisset Pilatus hunc sermonem, magis timuit.
9 Et introivit iterum in praetorium et dicit Iesu: Unde es tu? Jesus autem responsum non dedit ei.
10 Dicit ergo ei Pilatus: Mihi non loqueris? nescis quia potestatem habeo crucifigere te, et potestatem habeo dimittere te?
11 Respondit Jesus : Non haberes potestatem adversum me ullam, nisi tibi datum esset desuper : propterea qui me tradidit tibi, majus peccatum habet.
12 Exinde autem quærebat Pilatus dimittere eum. Judæi autem clamabant dicentes: Si hunc dimittis, non es amicus Cæsaris.
13 Cum ergo audisset Pilatus hunc sermonem, adduxit eum Jesus, et sedit pro tribunali in loco, qui dicitur Lithostrotus, Hebraice autem Gabbatha.
14 Erat enim parasceve Paschæ, hora quasi sexta, et dicit Judæis: Ecce rex vester.
15 Illi autem clamabant: Tolle, tolle, crucifige eum. Dicit eis Pilatus: Regem vestrum crucifigam? Responderunt pontifices: Non habemus regem, nisi Cæsarem.
16 Tunc ergo tradidit eis illum ut crucifigeretur. Susceperunt autem Jesum, et eduxerunt eum.
17 Et baiulans crucem suam, exivit in locum qui dicitur Calvariae locum, qui Hebraice dicitur Golgotha,
18 ubi crucifixerunt eum, et cum eo alios duos hinc et hinc, medium autem Jesum.
19 Scripsit autem et titulum Pilatus, et posuit super crucem. Erat autem scriptum: Jesus Nazarenus, Rex Judæorum.
20 Hunc ergo titulum multi legerunt Iudaeorum: quia prope civitatem erat locus ubi crucifixus est Iesus: et erat scriptum Hebraice, et Graece, et Latine.
21 Dicebant ergo Pilato pontifices Judæorum: Noli scribere: Rex Judæorum. sed dixit: Rex sum Judaeorum.
22 Respondit Pilatus: Quod scripsi, scripsi.
23 Milites ergo cum crucifixissent Iesum, acceperunt vestimenta eius, et fecerunt quattuor partes: unicuique militi partem. Erat autem tunica inconsutilis, desuper contexta per totum.
24 Dixerunt ergo ad invicem: Non scindamus eam, sed sortiamur de illa cujus erit. Haec itaque milites fecerunt.
25 Stabant autem juxta crucem Jesu mater ejus, et soror matris ejus, Maria Cleophæ, et Maria Magdalene.
26 Cum vidisset ergo Jesus matrem et discipulum stantem, quem diligebat, dicit matri suæ: Mulier, ecce filius tuus.
27 Deinde dicit discipulo: Ecce mater tua. Et ex illa hora accepit eam discipulus in sua.
28 Postea sciens Jesus quia omnia consummata sunt, ut consummaretur Scriptura, dicit : Sitio.
29 Vas positum erat aceto plenum: spongiam ergo plenam aceto, et hyssopo posuerunt, ori suo.
30 { Cum ergo accepisset Jesus acetum, dixit: Consummatum est .
31 Iudaei ergo quia parati erant ut non remanerent in cruce corpora sabbato (erat enim magnus dies ille sabbati), rogaverunt Pilatum ut frangerentur eorum crura, et essent. abreptus.
32 Venerunt ergo milites: et primi quidem fregerunt crura et alterius, qui crucifixus est cum eo.
33 Ad Jesum autem cum venissent, ut viderunt eum jam mortuum, non fregerunt ejus crura,
34 sed unus militum lancea latus ejus aperuit, et continuo exivit sanguis et aqua.
35 Et qui vidit, testimonium perhibuit: et verum est eius testimonium, et ille scit quia vera dicit, ut credatis.
36 Facta sunt enim hæc ut Scriptura impleretur: Os non comminuetur ex eo.
37 Et iterum alia Scriptura dicit : Videbunt in quem transfixerunt.
38 Et post hoc Joseph ab Arimathæa, cum esset discipulus Jesu, clam propter metum Judæorum, rogabat Pilatum ut tolleret corpus Jesu, et permisit Pilatus. Venit ergo et tulit corpus Iesu.
39 Venit autem et Nicodemus, qui venerat ad Jesum nocte primum, ferens mixturam myrrhæ et aloës, quasi libras centum.
40 Acceperunt ergo corpus Iesu et ligaverunt illud linteis cum aromatibus, sicut mos est Iudaeorum sepelire.
41 Erat autem in loco, ubi crucifixus est, hortus; et in horto monumentum novum, in quo nondum quisquam positus erat.
42 Ibi ergo posuerunt Iesum propter parasceven Iudaeorum; sepulchrum enim prope erat.

CAPITULUM 20

1 Una autem sabbati Maria Magdalene venit mane, cum adhuc tenebræ essent, ad monumentum: et videt lapidem sublatum a monumento.

2 Cucurrit ergo, et venit ad Simonem Petrum, et ad alium discipulum, quem amabat Jesus, et dicit illis: Tulerunt Dominum de monumento, et nescimus ubi posuerunt eum.
3 Exiit ergo Petrus, et ille alius discipulus, et venerunt ad monumentum.
4 Currunt ergo ambo simul: et ille alius discipulus praecucurrit Petro, et venit primus ad monumentum.
5 Et cum se inclinasset, vidit posita linteamina: non tamen introivit. nec ivit tamen.
6 Venit ergo Simon Petrus sequens eum, et introivit in monumentum, et vidit linteamina posita,
7 et sudarium, quod fuerat super caput eius, non cum linteaminibus positum, sed separatim involutum in unum locum.
8 Introivit ergo et alius discipulus, qui venerat primus ad monumentum, et vidit, et credidit.
9 nondum enim sciebant Scripturam quod a mortuis resurrexerit.
10 Abierunt ergo iterum discipuli in propria.
11 Maria autem stabat ad monumentum foris plorans et dum flens inclinavit se et prospexit in monumentum
12 et videt duos angelos in albis sedentes, unum ad caput, et unum ad pedes, ubi positum fuerat corpus Jesu.
13 Dicunt ei illi: Mulier, quid ploras? Dicit eis: Quia tulerunt Dominum meum: et nescio ubi posuerunt eum.
14 Hæc cum dixisset, conversa est retrorsum, et vidit Jesum stantem: et non sciebat quia Jesus est.
15 Dicit ei Jesus : Mulier, quid ploras ? quem quaeris? Existimans autem illum hortulanum esse, ait illi : Domine, si genuisti eum hinc, dic mihi ubi posuisti eum, et ego eum auferam.
16 Dicit ei Jesus : Maria. Conversa illa dicit ei: “ Rabboni; id est, Magister.
17 Dicit ei Iesus: “ Noli me tangere; nondum enim ascendi ad Patrem meum; sed vade ad fratres meos, et dic eis: Ascendo ad Patrem meum et Patrem vestrum; et ad Deum meum, et ad Deum vestrum.
18 Venit Maria Magdalene annuntians discipulis quia vidisset Dominum, et quia haec locutus est ei.
19 Vespere autem facto, cum esset prima sabbati, et ianuis clausis, ubi erant discipuli congregati propter metum Iudaeorum, venit Iesus et stetit in medio et dicit eis: “ Pax vobis!
20 Et cum hoc dixisset, ostendit eis manus et latus. Gavisi sunt discipuli, viso Domino.
21 Dixit ergo eis iterum : Pax vobis : sicut misit me Pater, et ego mitto vos.
22 Et cum hoc dixisset, insufflavit, et dixit eis : Accipite Spiritum Sanctum :
23 quorum remiseritis peccata remittuntur eis quorum retinueritis detenta sunt quorum retinueritis, retenta sunt.
Thomas autem, unus ex duodecim, qui dicitur Didymus, non erat cum eis quando venit Jesus.
25 Dixerunt ergo ei alii discipuli: Vidimus Dominum. Ille autem dixit eis : Nisi videro in manibus ejus vestigium clavorum, et digitum meum mittam in figam clavorum, et mittam manum meam in latus ejus, non credam.
26 Et post dies octo, iterum erant discipuli ejus intus, et Thomas cum eis .
27 Deinde dicit Thomae: “ Infer digitum tuum huc et vide manus meas; et affer manum tuam et mitte in latus meum: et noli esse incredulus, sed fidelis.
28 Respondit Thomas, et dixit ei : Dominus meus et Deus meus.
29 Dicit ei Jesus : Thomas , quia vidisti me , credidisti : beati qui non viderunt , et crediderunt .
30 Et multa alia signa fecit Jesus in conspectu discipulorum suorum, quæ non sunt scripta in libro hoc:
31 haec autem scripta sunt ut credatis quia Iesus est Christus Filius Dei et ut credentes vitam habeatis in nomine eius.

CAPUT XXI

1 Post haec iterum manifestatus est Jesus discipulis suis ad mare Tiberiadis. ac per hoc se praebuit.
2 Erant simul Simon Petrus, et Thomas, qui dicitur Didymus, et Nathanael a Cana Galilaeae, et filii Zebedaei, et alii ex discipulis eius duo.
3 Dicit eis Simon Petrus : Vado piscari. Dicunt ei : Venimus et nos tecum. Et exeuntes processerunt vicum unum: et continuo ascenderunt navem. et ea nocte nihil prendiderunt.
4 Mane autem facto stetit Jesus in littore: non tamen cognoverunt discipuli quia Jesus est.
5 Dicit ergo eis Jesus: Pueri, numquid pulmentarium habetis? Responderunt ei: Non.
6 { Dicit eis: Mittite in dexteram navigii rete, et invenietis. Miserunt ergo, et iam non poterant trahere prae multitudine piscium.
7 Dicit ergo discipulus ille, quem diligebat Jesus, Petro: Dominus est. Simon autem Petrus, cum audisset quia Dominus est, tunicam piscatoris cingit illi (erat enim nudus) et misit se in mare.
8 Alii autem discipuli navigio venerunt. non enim longe erant a terra, sed quasi cubitis ducentis, trahentes rete piscium.
9 Ut ergo descenderunt in terram, viderunt prunas positas, et piscem superpositum, et panem.
10 Dicit eis Jesus : Afferte de piscibus, quos prendidistis nunc.
11 Ascendit Simon Petrus, et traxit rete in terram plenum magnis piscibus centum quinquaginta tribus. Et cum tanti essent, non est scissum rete.
12 Dicit eis Jesus : Venite, prandete. Et nemo audebat discumbentium interrogare eum: Tu quis es? scientes, quia Dominus est.
13 Venit Iesus, et accipit panem, et dat eis, et piscem similiter.
14 Hoc jam tertio manifestatus est Jesus discipulis suis cum resurrexisset a mortuis.
15 { Cum ergo prandissent, dicit Simoni Petro Jesus: Simon Joannis, diligis me plus his? Ait illi : Utique, Domine. tu scis quia amo te. Dicit ei : Pasce agnos meos.
16 Dicit ei iterum: Simon Joannis, amas me? Ait illi : Utique, Domine. tu scis quia amo te. Dicit ei : Pasce oves meas.
Dicit ei: Pasce agnos meos.} 17 { Dicit ei tertio: Simon Joannis, amas me? Contristatus est Petrus, quia dixit ei tertio: Amas me? Et dixit ei: Domine, tu omnia nosti; tu scis quia amo te. Dicit ei Jesus : Pasce oves meas.
18 amen, amen dico tibi, cum esses iunior, cingebas te et ambulabas quo vis: cum autem senueris, extendes manus tuas, et alius te cinget et ducet quo tu. noluisti.

19 Hoc autem dixit significans qua morte clarificaturus esset Deum. Et cum hoc dixisset, dicit ei : Sequere me.
20 Conversus autem Petrus videt discipulum, quem diligebat Jesus, sequentem. qui etiam in cœna supra pectus suum recubuit, dicens : Domine, quis est qui tradit te ?
21 Hunc ergo cum vidisset Petrus, dixit Jesu: Domine, hic autem quid?
Dicit ei Jesus : Si illum volo manere donec veniam, quid ad te ? tu me sequere.
23 { Exiit ergo sermo iste inter fratres quia discipulus ille non moritur. sed: Sic eum volo manere donec veniam, quid ad te?
24 Hic est discipulus ille qui testimonium perhibet de his, et scripsit hæc: et scimus quia verum est testimonium ejus.
25 Sunt autem et alia multa, quae fecit Iesus, quae si scribantur per singula, nec ipsum arbitror mundum capere eos, qui scribendi sunt, libros. Amen.

Acta Apostolorum

Caput 1

1 Priorem tractationem feci de omnibus, o Theophile, quae
coepit Iesus et facere et docere;
2 usque in diem qua assumptus est postquam per Spiritum
Sanctum mandaverat Apostolis quos elegit.
3 quibus et ipse vivens post passionem suam ostendit se
multis argumentis manifestis quadraginta diebus apparens
et loquens quae sunt ad regnum Dei
4 et convescens praecepit eis ab Hierosolymis ne
discederent sed expectarent promissionem Patris quam
audistis de me
5 Ioannes enim in aqua baptizatus est; sed non multos dies
hinc baptizabimini Spiritu sancto.
6 Igitur qui convenerant, interrogabant eum, dicentes:
Domine, si in tempore hoc restitues regnum Israël?
7 { Dixit autem eis: Non est vestrum nosse tempora vel
momenta quæ Pater posuit in sua potestate.
8 Sed virtutem accipietis, cum supervenerit Spiritus
Sanctus, et eritis mihi testes in Ierusalem, et in omni Iudaea,
et in Samaria, et usque ad novissimum terrae.
9 Et cum hæc dixisset, videntibus illis, elevatus est. et
nubes suscepit eum ab oculis eorum.
10 Cumque intuerentur in cælum euntem illum, ecce duo
viri astiterunt juxta illos in vestibus albis.
11 qui et dixerunt: Viri Galilæi, quid statis aspicientes in
cælum? hic iesus, qui assumptum est a uobis in caelum,
ueniet similiter, sicut uidistis eum euntem in caelum.
12 Tunc reversi sunt in Jerusalem a monte qui vocatur
Oliveti, qui est ab Jerusalem die sabbati.
13 Et cum introissent in cœnaculum, ascenderunt ubi
manebant Petrus, et Jacobus, et Joannes, et Andreas,
Philippus, et Thomas, Bartholomæus, et Matthæus, Jacobus
Alphaei, et Simon Zelotes, et Iudas frater Iacobi.
14 Hi omnes erant perseverantes unanimiter in oratione et
obsecratione cum mulieribus et Maria matre Iesu et
fratribus eius.
15 In diebus autem illis surgens Petrus in medio
discipulorum suorum dixit: “ Numerus vocabulorum simul
erat quasi centum viginti;
16 Viri fratres, oportet impleri Scripturam quam prædixit
Spiritus Sanctus per os David de Juda, qui fuit dux eorum
qui comprehenderunt Jesum.
17 connumeratus enim est nobiscum et sortitus est sortem
ministerii huius.
18 Hic autem comparavit ager mercedes iniquitatis; et
praeceps crepuit in medium, et omnia viscera ejus
eruperunt.
19 Notum autem factum est omnibus habitantibus
Jerusalem. quia ager ille propria lingua Aceldama
appellatur, id est, ager sanguinis.
20 Scriptum est enim in libro Psalmorum: Fiat commoratio
eorum deserta, et non sit qui inhabitet in ea: et episcopatum
ejus accipiat alter.
21 Ex his qui nobiscum sunt, in omni tempore quo introivit
Dominus Jesus, et exiit in nos,
22 Incipiens a baptismo Joannis in ipsum diem, quo
assumptus est a nobis, ut testimonium perhibeat nobis
resurrectionis ejus.
23 Et statuerunt duos, Ioseph qui vocabatur Barsabas, qui
cognominatus est Justus, et Matthiam.
24 et orantes dixerunt tu domine qui nosti omnium corda
ostende si ex duobus elegeris ex duobus unum
25 ut accipiat partem ministerii hujus et apostolatus, de quo
prævaricatus est Judas ut abiret in locum suum.
26 Et dederunt sortes eis. et cecidit sors super Matthiam. et
adnumeratus est cum undecim apostolis.

CAPITULUM 2

1 Et cum complerentur dies Pentecostes, erant omnes
pariter in eodem loco.
2 Et factus est repente de caelo sonus tamquam advenientis
spiritus vehementis et replevit totam domum, ubi erant
sedentes.
3 Et apparuerunt illis dispertitae linguae tamquam ignis,
seditque supra singulos eorum;
4 et repleti sunt omnes Spiritu Sancto et coeperunt loqui
aliis linguis prout Spiritus Sanctus dabat eloqui illis
5 Erant autem in Jerusalem habitantes Judæi, viri religiosi
ex omni natione quæ sub cælo est.
6 facta autem hac voce convenit multitudo et confusa est
quoniam audiebat unusquisque lingua sua illos loquentes
Stupebant autem omnes, et mirabantur, dicentes: Nonne
ecce omnes isti qui loquuntur, Galilæi sunt?
8 et quomodo nos audivimus unusquisque linguam nostram
in qua nati sumus?
9 Parthi, et Medi, et Elamitae, et qui habitant
Mesopotamiam, et Judaeam, et Cappadociam, Pontum, et
Asiam,
10 Phrygiam, et Pamphyliam, Ægyptum, et partes Libyæ
circa Cyrenen, et Romam advenæ, Judæos et proselytos,
11 Cretes et Arabes audimus eos loquentes nostris linguis
magnalia Dei
12 Stupebant autem omnes, et mirabantur ad invicem,
dicentes: Quidnam vult hoc esse?
13 Alii autem irridentes dicebant: Quia musto pleni sunt
isti.
14 Stans autem Petrus cum undecim, levans vocem suam,
dixit ad eos: Viri Iudææ, et omnes qui habitatis Ierusalem:
Notum sit vobis, et audite verba mea:
15 Non enim, sicut vos æstimatis, hi ebrii sunt, cum sit
hora diei tertia.
16 Hoc est autem quod dictum est per Ioel prophetam;
17 et erit in novissimis diebus ait Deus effundam de spiritu
meo super omnem carnem et prophetabunt filii vestri et
filiae vestrae et iuvenes vestri visiones videbunt et senes
vestri somnia somniabunt :
18 sed et super servos meos et ancillas in diebus illis
effundam spiritum meum et prophetabunt;
19 Et dabo prodigia in caelo sursum et signa in terra
deorsum; sanguinem, et ignem, et vaporem fumi;
20 Sol convertetur in tenebras, et luna in sanguinem,
antequam veniat dies Domini magnus et manifestus:
21 Et erit: omnis quicumque invocaverit nomen Domini,
salvus erit.
22 Audite ergo, viri Israël, verba hæc. Jesum Nazarenum,
virum Dei probatum in vobis, signis, et prodigiis, et signis,
quæ fecit Deus per ipsum in medio vestrum, sicut et nostis:
23 Hunc, determinato consilio et præscientia Dei traditum,
excepistis, et manibus sceleratis crucifixistis, et occidistis:

24 Quem Deus suscitavit, solutis poenis mortis, quia non poterat teneri ab eo.
25 David enim ait pro eo: Providebam Dominum in conspectu meo semper: quoniam a dextris est mihi, ne commovear.
26 Propter hoc laetatum est cor meum, et exsultaverunt praecordia mea; insuper et caro mea requiescet in spe.
27 Quia non derelinques animam meam in inferno nec dabis Sanctum tuum videre corruptionem.
28 Notas mihi fecisti vias vitæ; lætificabis me vultu tuo.
29 Viri fratres, libere dicam vobis de patriarcha David, quoniam et defunctus est et sepultus est, et sepulchrum eius est nobiscum usque in praesentem diem.
30 Propheta igitur cum esset, et sciret quia jurejurando jurasset illi Deus de fructu lumbi ejus sedere in throno ejus, suscitare Christum;
Hoc praevidens de resurrectione Christi dicebat, quia non erat anima relicta in inferno, nec caro eius videbat corruptionem.
32 Hunc Jesum resuscitavit Deus, cujus omnes nos testes sumus.
33 Dextera igitur Dei exaltatus, et promissione Spiritus Sancti accepta a Patre, effudit hunc, quem vos videtis et auditis.
34 non enim David ascendit in caelum sed ait ipse dixit Dominus Domino meo sede a dextris meis
35 Donec ponam inimicos tuos scabellum pedum tuorum.
36 Certissime sciat ergo omnis domus Israël, quia et Dominum eum, et Christum fecit Deus, hunc Jesum, quem vos crucifixistis.
37 His auditis, compuncti sunt corde, et dixerunt ad Petrum et ad reliquos Apostolos: Viri fratres, quid faciemus?
38 Tunc ait Petrus ad illos: Agite poenitentiam et baptizetur unusquisque vestrum in nomine Iesu Christi in remissionem peccatorum, et accipietis donum Spiritus Sancti.
39 Vobis enim est repromissio, et filiis vestris, et omnibus qui longe sunt, quoscumque advocaverit Dominus Deus noster.
40 Aliis etiam verbis pluribus testificatus est, et exhortabatur dicens: Salvamini a generatione ista prava.
41 Qui ergo, recepto sermone eius, baptizati sunt; et appositae sunt in il la die animae circiter tria milia.
42 Erant autem perseverantes in doctrina apostolorum et communicatione, in fractione panis et orationibus.
43 Fiebat autem omni animae timor; multa quoque prodigia et signa per apostolos fiebant.
44 Erant autem omnes qui credebant simul, et habebant omnia communia;
45 Possessiones et substantias vendebant, et dividebant illa omnibus, prout cuique opus erat.
46 Quotidie quoque perdurantes unanimiter in templo, et frangentes circa domos panem, sumebant cibum cum exsultatione et simplicitate cordis,
47 collaudantes Deum et habentes gratiam ad omnem plebem. Dominus autem augebat qui salvi fierent quotidie in idipsum.

CAPUT III

Petrus autem et Joannes ascendebant in templum ad horam orationis nonam.
2 Et quidam vir claudus ex utero matris suæ baiulabatur: quem ponebant quotidie ad portam templi, quæ dicitur Speciosa, ut peteret eleemosynam ab introeuntibus in templum;
3 Is cum vidisset Petrum et Joannem incipientes introire in templum, rogabat ut eleemosynam acciperet.
4 Intuens autem in eum Petrus cum Joanne, dixit: Respice in nos.
5 At ille intendebat in eos, sperans se aliquid accepturum ab eis.
6 Petrus autem dixit: Argentum et aurum non est mihi; quod autem habeo, hoc tibi do: In nomine Iesu Christi Nazareni surge et ambula.
7 Et apprehensa manu ejus dextera, allevavit eum, et protinus consolidatæ sunt bases ejus et plantæ.
8 Et exiliens stetit, et ambulabat: et intravit cum illis in templum ambulans, et exiliens, et laudans Deum.
9 Et vidit omnis populus eum ambulantem et laudantem Deum.
10 Et cognoverunt quia ipse est qui ad eleemosynam sedebat ad Speciosam portam templi: et impleti sunt stupore et extasi in eo quod contigerat illi.
11 Cum teneret autem Petrum et Joannem, concurrit omnis populus ad eos ad porticum quæ appellatur Salomonis, stupentes.
12 Videns autem Petrus, dixit ad populum: Viri Israëlitæ, quid miramini in hoc? aut cur tantopere nos intuemini, quasi propria virtute vel sanctitate hunc ambulare fecerimus?
Deus Abraham, et Isaac, et Jacob, Deus patrum nostrorum, glorificavit Filium suum Jesum. quem tradidistis, et negastis eum coram Pilato, quando voluit dimittere.
14 Vos autem sanctum et justum negastis, et petistis virum homicidam donari vobis.
15 auctorem vero vitæ interfecistis, quem Deus suscitavit a mortuis; cuius rei testes sumus.
16 Et in fide nominis ejus, hunc quem vos vidistis et nostis, confirmavit nomen ejus: et fides, quæ per eum est, dedit integram sanitatem istam in conspectu omnium vestrum.
17 Et nunc, fratres, scio quia per ignorantiam fecistis, sicut et principes vestri.
18 Sed quæ prænuntiavit Deus per os omnium prophetarum suorum pati Christum, sic implevit.
19 Pœnitemini igitur et convertimini, ut deleantur peccata vestra, cum venerit hora refrigerii a facie Domini;
20 et mittet Jesum Christum, qui prius prædicatus est vobis.
21 quem cælum oportet accipere usque ad tempora restitutionis omnium quæ locutus est Deus per os omnium sanctorum suorum a sæculo prophetarum.
22 Moyses enim dixit ad patres: Prophetam suscitabit vobis Dominus Deus vester de fratribus vestris tamquam me: Ipsum audietis in omnibus, quaecumque dixerit vobis.
23 Erit autem: omnis anima, quæ non audierit prophetam illum, exterminabitur de plebe.
24 Sed et omnes prophetae ex Samuele, et qui sequuntur, omnes qui locuti sunt, similiter annuntiaverunt ex diebus istorum.
25 Vos estis filii prophetarum et testamenti, quod pepigit Deus cum patribus nostris, dicens ad Abraham: Et benedicentur in semine tuo omnes cognationes terrae.

26 Vobis primum Deus suscitans Filium suum Jesum, misit illum ut benediceret vobis: avertens unumquodque vestrum ab iniquitate sua.

CAPITULUM 4

1 Loquentibus autem illis ad populum, venerunt super eos sacerdotes, et magistratus, et sadducæi,
2 Dolentes quod docerent populum, et annuntiarent per Jesum resurrectionem mortuorum.
3 et iniecerunt in eos manus et posuerunt in custodiam in crastinum; erat enim iam vespera.
4 Multi autem eorum qui audierant verbum, crediderunt; erat autem numerus hominum circiter quinque milia.
5 Factum est autem in crastinum, ut principes et seniores et scribae eorum,
6 Et convenerunt Annas princeps sacerdotum, et Caiphas, et Joannes, et Alexander, et quotquot erant de genere pontificis in Jerusalem.
7 Et statuentes eos in medio, interrogaverunt: In qua virtute, aut quo nomine hoc fecistis?
8 tunc Petrus repletus Spiritu Sancto dixit ad eos principes populi et seniores Israhel
9 Si nos hodie interrogamus de benefacto languido, per quem modum ille sanus factus est;
10 Notum sit omnibus vobis, et omni plebi Israël, quia in nomine Jesu Christi Nazareni, quem vos crucifixistis, quem Deus suscitavit a mortuis, hic astat coram vobis sanus.
11 Hic est lapis qui reprobatus est a vobis ædificantibus, qui factus est in caput anguli.
12 et non est in alio aliquo salus non est enim aliud nomen sub caelo datum hominibus in quo oporteat nos salvos fieri
13 Videntes autem Petri fiduciam et Ioannis, et comperto quod homines essent sine litteris et idiotae, admirabantur; Et cognoverunt eos quod cum Jesu fuerant.
14 hominem quoque videntes stantem cum eis, qui curatus fuerat, nihil poterant contradicere.
15 Cum ex concilio abire iussissent, inter se conferunt,
16 dicentes: Quid faciemus hominibus istis? quoniam quidem notum signum factum est per eos omnibus habitantibus Jerusalem: manifestum est. et negare non possumus.
17 Sed ne amplius divulgetur in populum, comminemur eis ne ultra loquantur in nomine hoc ulli hominum.
18 Et vocantes eos, denuntiaverunt ne omnino loquerentur neque docerent in nomine Jesu.
19 Petrus vero et Ioannes respondentes dixerunt ad eos: “ Si iustum est in conspectu Dei vos potius audire quam Deum, iudicate.
20 Non enim possumus quæ vidimus et audivimus non loqui.
21 Cum autem amplius comminarentur illis, dimiserunt eos, non invenientes quomodo punirent eos propter populum: omnes enim glorificaverunt Deum, quod factum est.
22 Annorum enim erat amplius quadraginta homo, in quo factum fuerat signum istud sanitatis.
23 Dimissi autem venerunt ad suos, et annuntiaverunt eis quanta ad eos principes sacerdotum et seniores dixissent.
24 qui cum audissent unianimiter levaverunt vocem ad Deum et dixerunt Domine tu es Deus qui fecisti caelum et terram et mare et omnia quae in eis sunt
25 Qui dixit per os servi tui David: Quare fremuerunt gentes, et populi meditati sunt inania?
26 Astiterunt reges terræ, et principes convenerunt in unum adversus Dominum et adversus Christum ejus.
27 vere enim convenerunt adversus sanctum puerum tuum Iesum quem unxisti Herodes et Pontius Pilatus cum gentibus et populus Israhel
28 facere quæ manus tua et consilium tuum decreverunt fieri.
29 Et nunc, Domine, respice minas eorum : et da servis tuis, ut cum omni fiducia loquantur verbum tuum,
30 Extende manum tuam ad sanandum; ut signa et prodigia fiant per nomen sancti pueri tui Jesu.
31 et orantes commotus est locus ubi erant convenerunt et repleti sunt omnes Spiritu Sancto et loquebantur verbum Dei cum fiducia
32 Multitudinis autem credentium erat cor et anima una: nec quisquam eorum quæ possidebat, aliquid suum esse dicebat. sed omnia habebant communia.
33 Et virtute magna reddebant Apostoli testimonium resurrectionis Domini Jesu: et gratia magna erat super omnibus illis.
34 Neque enim quisquam egens erat inter illos. Quotquot enim possessores agrorum aut domorum erant, vendentes afferebant pretia eorum quae vendebant,
35 et ponebat ante pedes Apostolorum: et dividebatur singulis prout cuique opus erat.
36 et Joses, qui cognominatus est ab Apostolis Barnabas, quod est interpretatum Filius consolationis, levita, et Cypri regio,
37 Cum haberet agrum, vendidit eum, et attulit pecuniam, et posuit ante pedes Apostolorum.

CAPITULUM 5

1 Vir autem quidam nomine Ananias, cum Saphira uxore sua vendidit agrum,
2 et fraudavit de pretio agri, conscia uxore sua: et afferens partem quamdam, ad pedes Apostolorum posuit.
3 Petrus autem dixit Ananias quare implevit Satanas cor tuum mentiri Spiritui Sancto et subtrahere de pretio agri
4 Manente illo non erat tuum? Nonne manens tibi manebat et venumdatum in tua erat potestate? quare posuisti in corde tuo hanc rem? Non es mentitus hominibus sed Deo.
Audiens autem Ananias hæc verba, cecidit, et expiravit. Et factus est timor magnus super omnes qui audierunt.
Surgentes autem iuvenes involverunt eum et efferentes sepelierunt.
7 Factum est autem quasi horarum trium spatium, et uxor ipsius nesciens introivit.
8 Dixit autem ei Petrus: Dic mihi mulier, si tanti agrum vendidistis? At illa dixit: Etiam tanti.
9 Petrus autem ad eam: “ Quid est quod convenit vobis tentare Spiritum Domini? Ecce pedes eorum qui sepelierunt virum tuum ad ostium, et efferent te.
10 Confestim cecidit ante pedes ejus, et expiravit. Intrantes autem juvenes invenerunt illam mortuam: et extulerunt, et sepelierunt ad virum suum.
11 Et factus est timor magnus in universa ecclesia, et in omnes qui audierunt hæc.

12 Per manus autem Apostolorum fiebant signa et prodigia multa in plebe. Et erant unanimiter omnes in porticu Salomonis.
Ceterorum autem nemo audebat se illis conjungere: sed magnificabat eos populus.
14 magis autem augebatur credentium in Domino multitudo virorum ac mulierum
15 ita ut infirmos in plateas producerent, et super lectis et lectis ponerent, ut saltem umbra Petri transeuntis obumbraret ex eis.
16 Et veniebat multitudo de civitatibus per circuitum Jerosolymam afferentes aegros, et vexatos a spiritibus immundis: et curabantur omnes.
17 Exsurgens autem princeps sacerdotum et omnes qui cum illo erant, quae est haeresis Sadducaeorum, repleti sunt indignatione,
18 et injecerunt manus in Apostolos, et posuerunt eos in custodia publica.
19 Angelus autem Domini per noctem aperiens januas carceris, et educens eos, dixit:
20 Ite, et stantes loquimini in templo plebi omnia verba vitæ hujus.
21 Qui cum audissent, intraverunt diluculo in templum, et docebant. Adveniens autem princeps sacerdotum et, qui cum eo erant, convocaverunt concilium et omnes seniores filiorum Israel et miserunt in carcerem, ut adducerentur illi.
22 Cum venissent autem ministri, non invenerunt illos in carcere, et reversi nuntiaverunt:
23 dicentes: Carcerem invenimus cum omni diligentia, et custodes stantes ante januas: aperientes autem neminem intus invenimus.
24 Ut autem audierunt hos sermones magistratus templi et principes sacerdotum, ambigebant de illis quidnam fieret.
25 Tunc accedens unus nuntiavit eis, dicens : Ecce viri quos posuistis in carcere, stabant in templo : et docebat populum.
26 Tunc abiit magistratus cum ministris, et adduxit illos sine vi: timebant enim populum ne lapidarentur.
27 Et cum attulissent illos, statuerunt in concilio. Et interrogavit eos princeps sacerdotum.
28 dicentes: Nonne præcepimus vobis, ne doceretis in nomine isto? et ecce implestis Ierusalem doctrina vestra et vultis inducere super nos sanguinem hominis.
29 Respondens autem Petrus et Apostoli, dixerunt: Obedire oportet Deo magis quam hominibus.
30 Deus patrum nostrorum suscitavit Jesum, quem vos interemistis, suspendentes in ligno.
31 Hunc principem et salvatorem Deus exaltavit dextera sua ad dandam pœnitentiam Israëli, et remissionem peccatorum.
32 Et nos testes sumus horum. ita et Spiritus Sanctus, quem dedit Deus oboedientibus sibi.
33 Hæc cum audissent, dissecabantur, et cogitabant interficere illos.
34 Et surgens quidam in concilio pharisæus, nomine Gamaliel, doctor legis, et honorabilis omni populo, jussit Apostolos emittere spatiolum.
35 et ait ad illos viri Israhel videte quid faciatis de hominibus istis
36 Ante hos enim dies exstitit Theudas dicens esse se aliquem. Quibus se junctis compluribus circiter quadringentis interfectis; et omnes, quotquot consentiebant ei, dispersi sunt, et evacuati sunt.
37 Post hunc extitit Judas Galilæus in diebus professionis, et avertit populum post se: et ipse periit. et omnes, quotquot consentiebant ei, dispersi sunt.
38 Et nunc dico vobis: Absite ab hominibus istis, et sinite illos: si enim hominum consilium hoc aut opus hoc, frustrabitur.
39 si autem ex Deo est, non poteritis dissolvere eam. ne forte inveniaris et pugnare contra Deum.
Consenserunt autem illi. 40 Et convocantes Apostolos, cæsis denuntiaverunt ne omnino loquerentur in nomine Jesu, et dimiserunt eos.
41 Et gaudentes de conspectu concilii, quoniam digni habiti sunt pro nomine ejus contumeliam pati.
42 Et quotidie in templo, et in omni domo, non cessabant docentes et evangelizantes Jesum Christum.

CAPUT VI

1 In diebus autem illis, crescente numero discipulorum, factum est murmur Græcorum contra Hebræos, eo quod despicerentur in ministerio quotidiano viduæ eorum.
2 Convocantes autem duodecim multitudinem discipulorum ad eos, dixerunt: Non est causa quod relinquamus verbum Dei, et serviamus tabulis.
3 Propter quod, fratres, prospicite in vobis viros honestos, plenos Spiritu et sapientia, quos constituamus super hoc negotio.
4 Sed orationi et ministerio verbi instantes erimus.
5 Et placuit sermo coram omni multitudine: et elegerunt Stephanum virum plenum fide et Spiritu Sancto, et Philippum, et Prochorum, et Nicanorem, et Timon, et Parmenam, et Nicolaum advenam Antiochenum:
6 Quos statuerunt ante conspectum Apostolorum: et orantes imposuerunt eis manus.
7 Verbum autem Domini crescebat. Et multiplicatus est numerus discipulorum in Ierusalem valde; multaque turba sacerdotum obediebat fidei.
8 Stephanus autem plenus fide et virtute faciebat prodigia et signa magna in populo.
9 Surrexerunt autem quidam de synagoga, quae appellatur Libertinorum et Cyrenensium et Alexandrinorum et eorum, qui erant a Cilicia et Asia, disputantes cum Stephano;
10 et non poterant resistere sapientiae et Spiritui quo dicebat.
11 Tunc submiserunt viros, qui dicerent: Audivimus eum dicentem verba blasphema in Moysen et Deum.
12 Concitaverunt autem plebem, et seniores, et scribas: et venerunt super eum et comprehenderunt eum, et duxerunt illum in concilium:
13 et adhæserunt testes falsi, qui dicebant : Hic non desistit dicere verba blasphemiæ adversus sanctum locum istum, et legem :
14 Audivimus enim eum dicentem, quoniam hic Jesus Nazarenus destruet locum istum, et mutabit consuetudines quas tradidit nos Moyses.
15 Et intuentes eum omnes qui sedebant in concilio, viderunt faciem ejus tamquam faciem angeli.

CAPITULUM 7

1 Dixit autem princeps sacerdotum: Si hæc ita se habent?
2 Qui ait: Viri fratres et patres, audite. Deus gloriæ apparuit patri nostro Abrahæ cum esset in Mesopotamia, priusquam moraretur in Charran,
3 et dixit ad eum: Exi de terra tua, et de cognatione tua, et veni in terram quam monstravero tibi.
4 Tunc exiit de terra Chaldæorum, et habitavit in Charan. Et inde, postquam mortuus est pater ejus, transtulit illum in terram istam, in qua nunc vos habitatis.
5 et non dedit illi hæreditatem in ea, nec ne pedem quidem, sed spopondit se daturum ei in possessionem, et semini ejus post eum, cum adhuc non haberet filium. .
6 Locutus est autem ad hunc modum Deus, ut accola sit semen ejus in terra aliena. et ut in servitutem redigerent, et scelestos quadringentos annos deprecarentur.
7 Et gentem, cui servierint, iudicabo ego, dixit Deus: et post hæc exibunt, et servient mihi in loco isto.
8 et dedit illi testamentum circumcisionis et idcirco Abraham genuit Isaac et circumcidit eum die octava Isaac autem genuit Iacob. et Iacob genuit duodecim patriarchas.
9 Et patriarchae aemulantes Ioseph vendiderunt in Aegyptum;
10 et eripuit eum ex omnibus tribulationibus eius et dedit ei gratiam et sapientiam in conspectu pharaonis regis Aegypti; et constituit eum praepositum super Aegyptum et super omnem domum suam.
11 Venit autem fames in universam Ægyptum et Chanaan, et tribulatio magna: et non inveniebant cibos patres nostri.
12 Cum audisset autem Jacob esse frumentum in Ægypto, misit patres nostros primum.
13 Et in secundo cognitus est Ioseph fratribus suis. et manifestata est cognatio Josephi Pharaoni.
14 Misit ergo Joseph, et vocavit ad se Jacob patrem suum, et omnem cognationem suam, in animabus sexaginta quinque.
15 et descendit Iacob in Aegyptum et defunctus est ipse et patres nostri
16 Translatique in Sychem, et posuerunt in monumento, quod emerat Abraham a filiis Emmor patris Sychem pro pecunia.
17 Cum autem appropinquaret tempus promissionis quam confessus erat Deus Abrahæ, crevit populus, et multiplicatus est in Ægypto,
18 Donec surrexit alius rex, qui non sciebat Joseph.
19 Hic circumveniens genus nostrum, afflixit patres nostros ut exponerent infantes suos, ne vivificarentur.
20 Quo tempore natus est Moyses, et fuit gratus, et nutritus in domo patris sui mensibus tribus.
21 Ejecto autem illo, suscepit eum filia Pharaonis, et nutrivit eum in filium suum.
22 Et eruditus est Moyses omni sapientia Ægyptiorum, et erat potens in verbis et in operibus suis.
23 Cum autem impleretur quadraginta annorum, ingressus est cor ejus ut visitaret fratres suos filios Israël.
24 Et cum vidisset quemdam injuriam patientem, vindicavit illum, et fecit ultionem ei qui injuriam sustinebat, percusso Ægyptio:
25 Existimabat enim fratres suos scire quomodo eos Deus per manum suam liberaret.
26 sequenti vero die apparuit illis litigantibus et reconciliabat eos in pacem dicens viri fratres estis ut quid nocetis alterutrum quid despicitis?
27 Qui autem iniuriam faciebat proximo, reppulit eum dicens: “Quis te constituit principem et iudicem super nos? Num occidere me tu vis, sicut heri percussisti Ægyptium?
29 Fugit autem Moyses in verbo isto: et peregrinatus est in terra Madian, ubi genuit duos filios.
30 Et expletis annis quadraginta, apparuit illi in deserto montis Sina angelus in igne flammæ rubi.
31 Moyses autem videns, admiratus est visum. Cumque appropinquasset ut viderent, vox Domini facta est ad eum.
32 { Ego sum Deus patrum tuorum, Deus Abraham, Deus Isaac, et Deus Jacob. Contremuit ergo Moyses, et non audebat videre.
33 Dixit autem illi Dominus : Solve calceamentum pedum tuorum : locus enim in quo stas, terra sancta est.
34 Videns vidi afflictionem populi mei, qui est in Ægypto, et gemitum eorum audivi, et descendi liberare eos. Et nunc veni, et mittam te in Aegyptum.
35 Hunc Moysen, quem negaverunt, dicentes: Quis te constituit principem et judicem? hunc Deus principem et redemptorem misit, cum manu angeli qui apparuit illi in rubo.
36 Hic eduxit illos faciens prodigia et signa in terra Ægypti, et in rubro mari, et in deserto annis quadraginta.
37 hic est Moses qui dixit filiis Israhel prophetam vobis suscitabit Dominus Deus vester de fratribus vestris tamquam me hunc audietis.
38 Hic est qui fuit in ecclesia in solitudine cum angelo, qui loquebatur ei in monte Sina, et cum patribus nostris: qui accepit verba vitæ dare nobis.
39 cui noluerunt oboedire patres nostri sed reppulerunt et aversi sunt cordibus suis in Aegyptum
40 dicentes ad Aaron: Fac nobis deos ut præcedant nos: Moyses enim hic, qui eduxit nos de terra Ægypti, nescimus quid acciderit.
41 Et vitulum fecerunt in illis diebus et immolaverunt idolum, et laetati sunt in operibus manuum suarum.
42 Et convertit Deus, et dedit eos adorare exercitum caeli. sicut scriptum est in libro prophetarum domus Israhel obtulistis mihi bestias et hostias per quadraginta annos in deserto
43 Et suscepistis tabernaculum Moloch, et sidus Dei vestri Rempham, figuras quas fecistis adorare eas, et transferam vos trans Babylonem.
44 Tabernaculum testimonii erat patribus nostris in deserto, sicut disposuit, qui loquebatur ad Moysen, ut faceret illud secundum formam, quam viderat.
45 quod et induxerunt patres nostri cum Iesu in possessionem gentium quas expulit Deus a facie patrum nostrorum usque in diebus David
46 Qui invenit gratiam coram Deo, et petiit ut inveniret tabernaculum Deo Jacob.
47 Salomon autem aedificavit illi domum
48 sed non Altissimus in manufactis templis habitat. sicut propheta dicit:
49 Cælum mihi sedes est : terra autem scabellum pedum meorum. Quam domum ædificabitis mihi ? aut quis locus requietionis meæ est?
50 Numquid non omnia hæc manus mea fecit?

Dura cervice et praeputiati corde et auribus, semper Spiritui Sancto resistitis: sicut patres vestri, ita et vos.
52 Quem prophetarum non sunt persecuti patres vestri? et occiderunt eos qui praenuntiabant de adventu iusti; quorum vos nunc proditores et homicidae fuistis;
53 qui accepistis legem in dispositione angelorum, et non custodistis.
54 His auditis, dissecabantur cordibus suis, et stridebant dentibus in eum.
55 ipse autem cum esset plenus Spiritu Sancto intendens in caelum vidit gloriam Dei et Iesum stantem a dextris Dei
56 et dixit: Ecce video caelos apertos, et Filium hominis stantem a dextris Dei.
57 Exclamantes autem voce magna continuerunt aures suas, et impetum fecerunt unanimiter in eum.
58 Et eiecerunt eum extra civitatem, et lapidaverunt eum: et testes deposuerunt vestimenta sua ante pedes iuvenis, cui nomen Saul.
59 Et lapidabant Stephanum invocantem Deum, et dicentem : Domine Jesu, suscipe spiritum meum.
60 Positis autem genibus, clamavit voce magna: Domine, ne statuas illis hoc peccatum. Et cum hoc dixisset, obdormivit.

Capitulum 8

1 Saulus autem erat consentiens neci ejus. Facta est autem in illo tempore persecutio magna in ecclesia quae erat Jerosolymis. et omnes dispersi sunt per regiones Iudaeae et Samariae praeter apostolos.
2 Curaverunt autem Stephanum viri timorati, et fecerunt planctum magnum super eum.
3 Saulus autem devastabat ecclesiam per domos intrans, et trahebat viros ac mulieres, et tradebat in custodiam.
4 Itaque hi qui dispersi erant, ibant ubique praedicantes verbum.
5 Philippus autem descendens in civitatem Samariæ, prædicabant illis Christum.
6 Intendebant autem turbæ his quæ Philippus loquebatur, audiens et videns signa quæ faciebat.
Multi enim eorum qui habebant spiritus immundos, clamantes voce magna exibant. Multi autem paralytici et claudi curati sunt.
Factum est ergo gaudium magnum in illa civitate.
9 Erat autem vir quidam nomine Simon, qui olim in eadem civitate erat magus, et dementabat populum Samariæ, dicens se esse magnum aliquid:
10 cui auscultabant omnes a minimo usque ad maximum dicentes hic est magna virtus Dei
11 Et respiciebant ad eum: quoniam multo tempore magiis suis dementasset eos.
12 credentes autem Philippum praedicantem quae de regno Dei et nomine Iesu Christi baptizabantur viri ac mulieres
13 Tunc et ipse Simon credidit: et cum baptizatus esset, adhærebat Philippo.
14 Cum autem audissent Apostoli qui erant Jerosolymis, quod recepisset Samaria verbum Dei, miserunt ad eos Petrum et Joannem.
15 qui cum venissent oraverunt pro eis ut acciperent Spiritum Sanctum
16 nondum enim in quemquam illorum venerat sed baptizati sunt in nomine Domini Iesu
17 Tunc imponebant manus super illos, et accipiebant Spiritum Sanctum.
18 Cum vidisset autem Simon quia per impositionem manus Apostolorum daretur Spiritus Sanctus, obtulit eis pecuniam,
19 dicens: Date et mihi hanc potestatem, ut cuicumque imposuero manus, accipiat Spiritum Sanctum.
20 Pecunia tua tecum sit in perditionem: quoniam donum Dei existimasti pecunia possideri.
21 Non est tibi pars neque sors in sermone isto: cor enim tuum non est rectum coram Deo.
22 Pœnitentiam itaque age ab hac nequitia tua: et roga Deum, si forte remittatur tibi cogitatio cordis tui.
23 In felle enim amaritudinis, et obligatione iniquitatis, video te esse.
24 Tunc respondit Simon, et dixit: Orate pro me Dominum, ut non veniant super me horum quæ locutus es.
25 Et illi quidem testificati, et locuti verbum Domini, redibant Jerosolymam, et in multis castellis Samaritanorum evangelizabant.
26 Angelus autem Domini locutus est ad Philippum, dicens: Surge, et vade contra meridiem in viam, quæ descendit ab Jerusalem in Gazam, quæ est deserta.
27 Et surgens abiit, et ecce vir Æthiops, eunuchus potens Candacis reginæ Æthiopum, qui erat super omnem gazam ejus, qui venerat in Jerusalem ut adoret eum.
28 Et revertens, et sedens in curru suo legebat Isaiam prophetam.
29 Dixit autem Spiritus ad Philippum: “ Accede et coniunge te huic currui ”.
30 { Accurrit autem ad eum Philippus, et audivit illum legentem Isaiam prophetam, et dixit: Scis quid legis?
31 At ille respondit: Quomodo possum, nisi me aliquis ducat? Rogavitque Philippum ut ascenderet, et sederet secum.
32 Locus autem Scripturæ quem legebat, erat hic: [Tamquam ovis ad occisionem ductus est. et sicut agnus coram tondente se obmutuit sic non aperuit os suum
33 In humilitate judicium ejus sublatum est. Generationem ejus quis enarrabit? Quoniam tollitur de terra vita eius ”.
34 Respondens autem eunuchus Philippo, dixit: Obsecro te, de quo propheta dicit hoc? de se, an de alio aliquo?
35 Aperiens autem Philippus os suum, et incipiens a Scriptura ista, evangelizavit illi Jesum.
36 Et dum irent per viam, venerunt ad quamdam aquam. Et ait eunuchus: Ecce aqua; quid me prohibet baptizari?
37 Dixit autem Philippus: Si credis ex toto corde, licet. Et respondens ait : Credo Filium Dei esse Jesum Christum.
38 Et jussit stare currum: et descenderunt uterque in aquam, Philippus et eunuchus. et baptizavit eum.
39 Cum autem ascendissent de aqua, Spiritus Domini rapuit Philippum, et amplius non vidit eum eunuchus. Ibat autem per viam suam gaudens.
40 Philippus autem inveniebatur in Azoto: et pertransiens, praedicabat in omnibus civitatibus, donec veniret Caesaream.

Capitulum 9

1 Saulus autem adhuc spirans minas et cædes in discipulos Domini, perrexit ad pontificem.

2 et petiit ab eo epistolas in Damascum ad synagogas: ut si quos invenisset hujus viæ viros ac mulieres, vinctos perduceret in Jerusalem.
3 Et cum iter faceret prope Damascum, subito circumfulsit eum lux de caelo;
4 et cadens in terram audivit vocem dicentem sibi Saule Saule quid me persequeris
Qui dixit : Quis es, Domine ? Dominus autem dixit: Ego sum Iesus quem tu persequeris: durum est tibi contra stimulum calcitrare.
6 { Et tremens ac stupens dixit: Domine, quid me vis facere? Dominus autem dixit ad eum: “ Surge et vade in civitatem et dicetur tibi quid te oporteat facere ”.
7 Et hii qui cum eo proficiscebantur, stupefacti, audientes vocem, neminem videbant.
8 Surrexit autem Saulus de terra; apertis autem oculis, neminem videbat: ad manus autem illum trahentes, introduxerunt Damascum.
9 Et erat tribus diebus non videns, et non manducavit neque bibit.
10 Erat autem quidam discipulus Damasci nomine Ananias; et dixit ei Dominus in visione Anania Qui respondit: “ Ecce ego, Domine ”.
11 et dixit Dominus ad eum surge et vade in vicum qui vocatur Rectus et quaere in domo Iudae Saulum Tarsensem ecce enim orat
12 Et vidit in visione hominem nomine Ananiam introeuntem, et imponentem sibi manus ut videret.
13 Respondit autem Ananias: Domine, audivi a multis de viro hoc, quanta mala fecerit sanctis tuis in Jerusalem:
14 et hic habet potestatem a principibus sacerdotum alligandi omnes qui invocant nomen tuum.
15 dixit autem ad eum Dominus vade quoniam vas electionis est mihi ut portet nomen meum coram gentibus et regibus et filiis Israhel
16 Ostendam enim illi quanta oporteat eum pro nomine meo pati.
17 Et abiit Ananias; et imponens ei manus dixit Saule frater Dominus Iesus qui apparuit tibi in via qua veniebas misit me ut videas et implearis Spiritu Sancto
18 Et confestim ceciderunt ab oculis ejus tamquam squamæ, et visum recepit: et surgens baptizatus est.
19 Et cum accepisset cibum, confortatus est. Fuit autem cum discipulis qui erant Damasci per dies aliquot.
20 Et continuo in synagogis prædicabat Jesum, quoniam hic est Filius Dei.
21 Stupebant autem omnes qui eum audiebant, et dicebant; Nonne hic est qui expugnabat in Jerusalem eos qui invocabant nomen istud : et huc ad hoc venit, ut vinctos illos duceret ad principes sacerdotum ?
Saulus autem magis convalescebat, et confundebat Judæos qui habitabant Damasci, affirmans quoniam hic est Christus.
Cum autem implerentur dies multi, consilium fecerunt in unum Judæi ut eum interficerent.
24 Notæ autem factæ sunt Saulo insidiæ eorum. Custodiebant autem et portas die ac nocte, ut eum interficerent.
25 Accipientes ergo eum discipuli nocte, per murum dimiserunt eum in sporta.
26 Cum autem venisset in Jerusalem, tentabat se jungere discipulis, et omnes timebant eum, non credentes quod esset discipulus.
27 Barnabas autem apprehensum illum duxit ad Apostolos: et narravit illis quomodo in via vidisset Dominum, et quia locutus est ei, et quomodo in Damasco fiducialiter egerit in nomine Jesu.
28 Et erat cum illis intrans et exiens in Jerusalem, et fiducialiter agens in nomine Domini.
29 Loquebatur quoque et disputabat cum Graecis; illi autem quaerebant occidere eum.
30 Quod cum cognovissent fratres, deduxerunt eum Cæsaream, et dimiserunt Tarsum.
31 Ecclesia quidem per totam Iudaeam, et Galilaeam, et Samariam habebat pacem, et aedificabatur; et ambulantes in timore Domini, et consolatione Sancti Spiritus replebantur.
32 Factum est autem, cum Petrus transiret per universam regionem, devenit et ad sanctos qui habitabant Lyddae.
33 Et invenit ibi virum quendam nomine Aeneam, qui habebat lectum octo annis et paralyticum.
34 Et ait illi Petrus: “Aenea, sanat te Iesus Christus; surge et sterne tibi”. Et continuo surrexit.
35 Et viderunt eum omnes qui habitabant Lyddæ et Saronæ: et conversi sunt ad Dominum.
36 Erat autem quidam discipulus Ioppe nomine Tabitha, quae interpretatur Dorcas; haec erat plena operibus bonis et eleemosynis, quas faciebat.
37 Factum est autem in diebus illis ut infirmata moreretur. Quam cum lavissent, posuerunt eam in cœnaculo.
38 Cum autem prope esset Lydda ad Joppen, discipuli, audientes quia Petrus esset in ea, miserunt duos viros ad eum, rogantes: Ne pigriteris venire ad nos.
39 Exsurgens autem Petrus venit cum illis. Quam cum venissent, deduxerunt eum in cenaculum, et omnes viduae stabant iuxta eum flentes, et ostendentes tunicas et vestes, quas faciebat Dorcas, cum esset cum eis.
40 eiectis autem omnibus foras Petrus ponens genua oravit Et conversus ad corpus, dixit: Tabitha, surge. At illa aperuit oculos suos et, viso Petro, resedit.
41 Dans autem illi manum erexit eam et, cum vocasset sanctos et viduas, exhibuit eam vivam.
42 Notum autem factum est per universam Ioppen. et multi crediderunt in Domino.
43 Factum est autem ut dies multos moraretur in Joppe, apud quendam Simonem coriarium.

CAPITULUM 10

1 erat quidam vir in Caesarea, nomine Cornelius, centurio cohortis Italicae,
2 religiosus et timens Deum cum omni domo sua faciens elemosynas multas plebi et deprecans Deum semper
3 Vidit in visione evidenter circa horam nonam diei angelum Dei introeuntem ad se, et dicentem sibi: Corneli.
4 At ille intuens eum, timore correptus, dixit: Quid est, domine? Dixit autem illi : Orationes tuæ et eleemosynæ tuæ ascenderunt in memoriam in conspectu Dei.
5 Nunc ergo mitte in Joppen, et accersi Simonem, cui cognominatur Petrus:
6 Apud quemdam Simonem coriarium hospitatur, cujus domus est juxta mare: ipse dicet tibi quid facere debeas.

7 Et cum discessisset angelus qui loquebatur Cornelio, vocavit duos domesticos suos, et militem metuentem Dominum ex his qui illi parebant.
8 Et cum hæc omnia annuntiasset eis, misit illos in Joppen.
9 Alia autem die, cum iter facerent, cum appropinquassent civitati, ascendit Petrus in superiora ut oraret circa horam sextam.
10 Esuriit autem multum, et comedit. Dum autem parata sunt, cecidit in mentis excessum.
11 et vidit caelum apertum et descendens vas unum quasi linteum magnum in quattuor angulis et deposuit terram
12 in quibus erant omnia quadrupedia terrae et bestiae et reptilia et volatilia caeli
13 Et facta est vox ad eum: " Surge Petre. occidite et comedite.
14 Petrus autem dixit: Nequaquam, Domine. numquam enim manducavi omne commune et immundum.
15 Respondit autem vox secundo ad eum: " Quae Deus mundavit, tu ne commune dixeris.
16 Hoc autem factum est per ter: et receptaculum est iterum in caelum.
17 Et dum intra se hæsitaret Petrus quidnam esset visio quam vidisset, ecce viri qui missi erant a Cornelio, inquirentes domum Simonis astiterunt ad januam.
18 et vocavit eos et interrogavit si Simon qui cognominatur Petrus ibi haberet hospitium
19 Petrus autem cum cogitaret de visione dixit ei Spiritus ecce tres viri quaerunt te
20 Surge itaque et descende, et vade cum eis nihil dubitans: quia ego misi eos.
21 Tunc descenderunt Petrus ad eos qui missi fuerant a Cornelio. et dixit: Ecce ego sum quem quaeritis: quae causa est quare venistis?
22 at illi dixerunt Cornelius centurio vir iustus et timens Deum et bonae famae in omni gente Iudaeorum monitus est a Deo per angelum sanctum mittere in domum suam et audire eum verba tui.
23 Introducens ergo eos, recepit hospitio. Altera autem die profectus est cum eis, et quidam fratres ab Joppe comitati sunt eum.
24 Altera autem die introivit Cæsaream. Quos Cornelius expectabat, convocatis propinquis et propinquis amicis.
25 Et factum est cum introisset Petrus, obvius venit ei Cornelius, et procidens ad pedes ejus adoravit.
26 Petrus vero adsumens eum dicens surge et ego ipse homo sum Ego quoque homo sum.
27 Et loquens cum illo intravit, et invenit multos qui convenerant.
28 dixitque ad eos: " Scitis quia non licet viro Iudaeo commisceri, aut venire ad aliam gentem; Et ostendit mihi Deus neminem communem aut immundum dicere hominem.
29 Propter quod sine dubitatione veni accersitus. Interrogo ergo, quam ob causam accersistis me?
30 Et ait Cornelius: Abhinc ego ieiunavi usque ad hanc horam. et hora nona oravi in domo mea, et ecce vir stetit ante me in veste candida,
31 Corneli, audita est oratio tua, et eleemosynae tuae sunt commemoratae in conspectu Dei.
32 Mitte ergo in Joppen, et accersi Simonem, qui est Petrus cognominatus. hic hospitatur in domo Simonis coriarii ad mare, qui cum venerit, loquetur tibi;
33 Confestim ergo misi ad te: et tu benefecisti veniendo. et bene fecisti quoniam venisti. Nunc ergo omnes praesentes sumus coram Deo, audituri omnia quae praecepta sunt tibi a Deo.
34 Aperiens autem Petrus os suum, dixit: In veritate comperi quia non est personarum acceptor Deus;
35 sed in omni gente qui timet eum, et operatur justitiam, acceptus est illi.
36 Verbum misit Deus filiis Israël, annuntians pacem per Jesum Christum (hic est omnium Dominus).
37 Nostis, inquam, verbum hoc, quod prædicatum est per totam Judæam, et cœpit a Galilæa post baptismum, quod prædicavit Joannes.
38 quomodo unxit Deus Iesum Nazarenum Spiritu Sancto et virtute, qui ambulabat benefacientes et sanans omnes, qui de daemonio vexabantur; Deus enim erat cum eo.
39 Et nos testes sumus omnium, quae fecit in terra Iudaeorum et Ierusalem; quem occiderunt, et suspenderunt in ligno;
40 Hunc Deus suscitavit tertia die, et dedit ei palam.
41 non omni populo, sed testibus præordinatis a Deo: nobis, qui manducavimus et bibimus cum illo postquam resurrexit a mortuis.
42 Et præcepit nobis prædicare populo, et testari, quia ordinatus est a Deo judex vivorum et mortuorum.
43 Huic omnes prophetae testimonium perhibent remissionem peccatorum accipere per nomen eius omnis qui credit in eum.
44 Adhuc loquente Petro verba hæc, cecidit Spiritus Sanctus super omnes qui audiebant verbum.
45 Et obstupuerunt ex circumcisione fideles qui venerant cum Petro, quia et in nationes gratia Spiritus Sancti effusa est.
46 Audiebant enim illos loquentes linguis, et magnificantes Deum. Tunc respondit Petrus:
47 Numquid aquam quis prohibere potest ut non baptizentur hi qui Spiritum Sanctum acceperunt sicut et nos?
48 Et jussit eos baptizari in nomine Domini. Tunc rogaverunt eum ut maneret aliquot diebus.

CAPUT XI

1 Audierunt autem Apostoli et fratres qui erant in Judæa, quoniam et gentes receperunt verbum Dei.
2 Cum autem ascendisset Petrus Jerosolymam, certaverunt cum eo qui erant ex circumcisione:
3 dicens: Ingressus es ad homines incircumcisos, et comedisti cum eis.
4 Audiens autem Petrus sermonem ab initio, narrabat eis dicens:
5 fui in civitate Ioppe orans: et in ecstasi vidi visionem, quasi linteum magnum quoddam demissum de caelo per quattuor angulos. et venit usque ad me;
6 In quod intuens considerabam, et vidi quadrupedia terræ, et bestias, et reptilia, et volatilia cæli.
7 { Audivi autem vocem dicentem mihi: Surge, Petre; interficite et comedite.
Dixi autem: Nequaquam, Domine: quia commune aut immundum numquam introivit in os meum.
9 Respondit autem vox secundo de caelo: "Quae Deus mundavit, tu ne commune dixeris".

10 Hoc autem factum est per ter: et recepta sunt omnia iterum in cælum.
11 Et ecce viri tres confestim astiterunt in domo in qua eram, missi a Caesarea ad me.
12 Dixit autem Spiritus mihi ut irem cum illis, nihil hæsitans. Venerunt autem mecum et sex fratres isti, et ingressi sumus in domum viri.
13 et ostendit nobis quomodo in domo sua stantem angelum vidisset, et dixit ei: Mitte homines in Joppen, et accersi Simonem, qui cognominatur Petrus.
14 qui loquetur tibi verba in quibus salvus eris tu et omnis domus tua
15 Et cum coepissem loqui, decidit Spiritus Sanctus super eos, sicut et super nos ab initio.
16 Et recordatus sum verbi Domini, quia ipse dixit: “ Ioannes quidem aqua baptizatus est; vos autem in Spiritu Sancto baptizati estis.
17 Cum ergo tale donum dedit illis Deus, sicut et nobis, qui credidimus in Dominum Jesum Christum. quid eram, quod possem resistere Deo?
18 His auditis, tacuerunt: et glorificaverunt Deum, dicentes: Ergo et gentibus pœnitentiam dedit Deus ad vitam.
19 Hi autem, qui dispersi erant in persecutione, quae circa Stephanum erat, venerunt usque ad Phenicem, et Cyprum, et Antiochiam, nemini praedicantes verbum nisi solis Iudaeis.
20 Et quidam ex ipsis erant cyprii et cyrenei, qui cum venissent Antiochiam, locuti sunt ad Graecos, praedicantes Dominum Iesum.
21 Et erat manus Domini cum eis: multusque numerus credentium conversus est ad Dominum.
22 Pervenit ergo sermo in auribus ecclesiæ quæ erat Jerosolymis, et miserunt Barnabam usque ad Antiochiam.
23 Qui cum venisset, et vidisset gratiam Dei, gavisus est, et hortatus est omnes ut in proposito cordis permanerent Domino.
24 Erat enim vir bonus, et plenus Spiritu Sancto, et fide: et appositus est populus multus ad Dominum.
25 Profectus est autem Barnabas Tarsum, ut quæreret Saulum: quem cum invenisset, perduxit Antiochiam.
26 Quem cum invenisset, perduxit Antiochiam. Factum est autem eis, ut annum totum conversarentur in ecclesia et docerent turbam multam. Discipuli autem Christiani primum Antiochiae vocati sunt.
27 In his autem diebus supervenerunt ab Hierosolymis prophetae Antiochiam;
28 Et surgens unus ex eis nomine Agabus, significavit per Spiritum famem magnam futuram in universo orbe terrarum, quæ facta est sub Claudio.
29 Discipuli autem, pro viribus suis, statuerunt subsidium fratribus qui habitabant in Judæa, mittere:
30 quod et fecerunt mittentes ad seniores per manus Barnabae et Sauli

CAPITULUM 12

1 Eodem autem tempore misit Herodes rex manus, ut affligeret quosdam de ecclesia.
2 Occidit autem Jacobum fratrem Joannis gladio.
3 Videns autem quia placeret Judæis, apposuit ut apprehenderet et Petrum. Erant autem dies azymorum.
4 Quem cum apprehendisset, misit in carcerem, tradens quatuor quaternionibus militum custodiendum. volens post Pascha producere eum populo.
5 Et Petrus quidem servabatur in carcere, oratio autem fiebat sine intermissione ab ecclesia ad Deum pro eo.
6 Cum autem produceret eum Herodes, in ipsa nocte erat Petrus dormiens inter duos milites, vinctus catenis duabus: et custodes ante ostium custodiebant carcerem.
7 Et ecce angelus Domini astitit, et lumen refulsit in carcere: percusso autem latere Petri, suscitavit eum, dicens: Surge velociter. Et ceciderunt catenæ de manibus ejus.
8 Dixit autem angelus ad eum: “ Praecinge et calcea te sandalia tua. Fecit itaque. Et dixit illi: Circumda tibi vestimentum tuum, et sequere me.
9 Et exiens sequebatur eum. et nescis quia verum est quod per angelum fiebat; visum autem se visum.
10 Transeuntes autem primam custodiam et secundam venerunt ad portam ferream, quae ducit ad civitatem. sponte quod eis patebat: et exeuntes processerunt vicum unum; Et continuo discessit angelus ab eo.
11 Cum autem venisset ad se Petrus, dixit : Nunc scio vere, quia misit Dominus angelum suum, et eripuit me de manu Herodis, et de omni exspectatione populi Judæorum.
12 Et cum considerassent, venit ad domum Mariae matris Joannis, qui cognominatus est Marcus. ubi multi orantes convenerunt.
13 Pulso autem Petro ad ostium, venit puella ad audiendum, nomine Rhoda.
14 Et ut cognovit vocem Petri, non aperuit ianuam prae gaudio, sed introgressus est, et nuntiavit quomodo Petrus stabat ante portam.
15 At illi dixerunt ad eam: Insanis. Illa autem affirmabat sic se habere. Illi autem dicebant: Angelus ejus est.
16 Petrus autem perseverabat pulsans cum autem aperuissent viderunt eum et obstipuerunt
17 Annuens autem eis manu ut tacerent, narravit quomodo Dominus eduxisset eum de carcere. Et dixit : Ite, nuntiate Jacobo et fratribus hæc. Et abiit in alium locum.
18 Ut autem dies factus est, non est parva turbatio, et quæ facta sunt de Petro.
19 Herodes autem cum requisisset eum et non invenisset inquisitione facta de custodibus iussit eos duci ad mortem descendensque a Iudaea in Caesaream ibi commorabatur.
20 Iratusque est Herodes Tyriis et Sidoniis: venerunt autem ad eum unanimiter: et constituto Blasto cubiculario regis, petierunt pacem; quod patria regio alitur.
21 Statuto autem die Herodes vestitus veste regia sedit pro tribunali, et concionabatur ad eos.
22 Populus autem acclamabat: Dei voces, et non hominis.
23 Confestim autem percussit eum angelus Domini, eo quod non dedisset gloriam Deo: et consumptus a vermibus, exspiravit.
24 Verbum autem Domini crescebat, et multiplicabatur.
25 Barnabas autem et Saulus reversi sunt ab Jerosolymis expleto ministerio assumpto Joanne, qui cognominatus est Marcus.

CAPITULUM 13

Erant autem in ecclesia, quae erat Antiochiae, prophetae et doctores; Barnabas et Simeon, qui dicebatur Niger, et

Lucius Cyrenensis, et Manaen, qui erat cum Herode tetrarcha nutritus, et Saulus.
2 Ministrantibus autem illis Domino, et ieiunantibus, dixit Spiritus Sanctus: Separate mihi Barnabam et Saulum in opus ad quod vocavi eos.
3 Tunc ieiunantes et orantes imponentesque eis manus dimiserunt illos.
4 Et ipsi quidem missi a Spiritu Sancto abierunt Seleuciam: et a Spiritu Sancto abierunt. et inde navigaverunt Cyprum.
5 Cum autem venissent Salaminam, prædicabant verbum Dei in synagogis Judæorum.
6 Et cum perambulassent insulam Paphon, invenerunt quemdam magum, pseudoprophetam, Judæum, cui nomen erat Barjesus.
7 qui erat cum proconsule Sergio Paulo viro prudente. qui, accitis Barnaba et Saulo, desiderabat audire verbum Dei.
8 resistebat autem illis Elymas magus (sic enim interpretatur nomen eius) quaerens avertere proconsulem a fide
9 Saulus autem, qui et Paulus, repletus Spiritu Sancto, intendens in eum,
10 et dixit: O plena omni dolo et omni fallacia, fili diaboli, inimice omnis justitiæ, non desinis subvertere vias Domini rectas.
11 Et nunc ecce manus Domini super te, et eris cæcus, non videns solem usque ad tempus. Et confestim cecidit in eum caligo et tenebrae; et circuibat quaerebat qui ei manum daret.
12 Videns autem proconsul quod factum est, credidit admirans super doctrina Domini.
13 Cum autem a Papho navigassent Paulus et qui cum eo erant, venerunt Pergam in Pamphyliam; et Ioannes discedens ab eis reversus est Hierosolymam.
14 Cum autem proficiscerentur de Perge, venerunt Antiochiam in Pisidiam et venerunt in synagogam die sabbati, et sederunt.
15 Et post lectionem legis et prophetae, principes synagogae miserunt ad eos, dicentes: Viri fratres, si verbum exhortationis habetis in populo, dicite.
16 Surgens autem Paulus, et manu silentium indicens, ait: Viri Israëlitæ, et qui timetis Deum, audite.
17 Deus plebis huius Israel elegit patres nostros et plebem exaltavit cum essent incolae in terra Aegypti et in brachio excelso eduxit eos ex ea
18 et per quadraginta annorum tempus mores eorum sustinuit in deserto.
19 Et destruens gentes septem in terra Chanaan, sorte distribuit eis terram eorum,
20 et post haec dedit eis iudices a quadringentis quinquaginta annis usque ad Samuel prophetam.
21 Et exinde postulaverunt regem: et dedit illis Deus Saul filium Cis, virum de tribu Beniamin, annis quadraginta.
22 Et amoto eo, suscitavit eis David in regem suum. cui et ipse testimonium perhibuit et dixit inveni David filium Isai virum secundum cor meum qui implevit omnem voluntatem meam
23 Hujus Deus secundum promissionem eduxit Israël salvatorem Jesum,
24 prædicante Joanne ante faciem adventus ejus baptismum pœnitentiæ omni populo Israël.
25 Cum impleret autem Joannes cursum suum, dicebat: Quem me arbitramini esse? Non sum ego. Sed ecce venit post me, cuius non sum dignus calceamenta pedum solvere.
26 Viri fratres, filii generis Abraham, et qui in vobis timent Deum, vobis verbum salutis hujus missum est.
27 Qui enim habitabant Ierusalem et principes eorum, hunc ignorantes et voces prophetarum quae per omne sabbatum leguntur, iudicantes impleverunt.
28 et nullam causam mortis invenientes petierunt a Pilato ut interficeretur;
29 Cumque consummassent omnia quæ de eo scripta erant, deponentes eum de ligno, posuerunt eum in monumento.
30 Deus vero suscitavit eum a mortuis;
31 qui visus est per dies multos his qui simul ascenderant cum eo de Galilaea in Hierusalem qui sunt testes eius ad plebem
32 Et nos annuntiamus vobis, quoniam promissio, quæ facta est, ad patres,
33 Deus, qui resurrexit, a mortuis resurrexit. sicut et in secundo psalmo scriptum est: Filius meus es tu, ego hodie genui te.
34 Quod autem suscitaverit eum a mortuis, jam non addat in corruptionem, dixit ut sic : Dabo vobis misericordias David fideles.
35 Unde et in alio psalmo dicit: Non dabis Sanctum tuum videre corruptionem.
36 David enim sua generatione cum administrasset voluntati Dei dormivit et appositus est ad patres suos et vidit corruptionem
37 Quem vero Deus suscitavit a mortuis, non vidit corruptionem.
38 Notum ergo sit vobis, viri fratres, quoniam per hunc vobis remissio peccatorum annuntiatur.
39 Et in hoc omnes, qui credunt, ex omnibus justificantur: unde non potuistis in lege Moysi justificari.
40 Videte ergo, ne forte veniant super vos, quod dictum est in prophetis;
41 Videte contemptores et admiramini, et pereatis: opus enim facio in diebus vestris, quod non credetis, quod quisque annuntiaverit vobis.
42 Exeuntibus autem illis, rogabant, ut sequenti sabbato loquerentur sibi verba haec.
43 Facta autem turba, multae ex Iudaeis et religiosis proselyti sunt Paulum et Barnabam;
44 Sequenti vero sabbato pene universa civitas convenit audire verbum Dei.
45 Videntes autem turbas Judæi, repleti sunt zelo, et contradicebant his quæ a Paulo dicebantur, blasphemantes.
46 Tunc audentes Paulus et Barnabas dixerunt: “ Vobis oportebat primum loqui verbum Dei; sed cum repellitis a vobis et indignis iudicatis vita aeterna, ecce convertimur ad gentes. .
47 Sic enim præcepit nobis Dominus, dicens : Posui te in lucem gentium, ut sis in salutem usque ad extremum terræ.
48 Audientes autem gentes gavisi sunt, et glorificaverunt verbum Domini: et crediderunt quotquot erant præordinati ad vitam æternam.
49 Disseminabatur autem verbum Domini per universam regionem.
50 Judæi autem concitaverunt mulieres religiosas et honestas, et primos civitatis, et excitaverunt persecutionem in Paulum et Barnabam: et ejecerunt eos de finibus suis.

51 At illi excusso pulvere pedum in eos, venerunt Iconium.
52 discipuli quoque replebantur gaudio et Spiritu Sancto

CAPITULUM 14

1 Factum est autem Iconii, ut simul venirent in synagogam Iudaeorum, et loquerentur, et crederet Iudaeorum et Graecorum copiosa multitudo.
2 Increduli autem Judæi concitaverunt gentes, et mentes eorum adversum fratres afflixerunt.
3 Multo igitur tempore illo cum fiducialiter egerunt in Domino, qui testimonium perhibuit verbo gratiae suae, et dedit signa et prodigia fieri per manus eorum.
4 Divisa est autem multitudo civitatis: et pars tenebatur cum Judæis, pars autem cum Apostolis.
5 Et facta est impugnatio gentium, et etiam Judæorum cum principibus eorum, ut eos violarent, et lapidarent eos:
6 Qui custodientes eam fugerunt in Lystram et Derben, civitates Lycaoniae, et regionem per circuitum.
7 Et praedicaverunt ibi evangelium.
8 Et quidam vir Lystris infirmus pedibus sedebat, claudus ex utero matris suæ, qui numquam ambulaverat.
9 Hic audivit Paulum loquentem;
10 (14:9) dixit magna voce: Surge super pedes tuos rectus. Et exilivit, et ambulabat.
11 Populi autem cum vidissent quod fecerat Paulus, levaverunt vocem suam, dicentes ad nos in Lycaonia: Dii descenderunt ad nos in similitudinem hominum.
12 Et vocabant Barnabam Jovem. et Paulus Mercurius, quia princeps orator fuit.
Sacerdos quoque Jovis, qui erat ante civitatem, tauros et coronas ante januas afferens, cum populis volebat sacrificare.
14 Quod ubi audierunt Apostoli, Barnabas et Paulus, conscissis tunicis suis exilierunt in turbas, clamantes:
15 (14:14) et dicentes: Viri, quid hæc facitis? et nos sumus viri consimiles apud vos et praedicamus vobis ut convertamini ab vanitatibus istis ad Deum vivum qui fecit caelum et terram et mare et omnia quae in eo sunt
16 qui aliquando passi sunt omnes gentes in viis suis ambulare.
17 Verumtamen non sine testimonio semetipsum reliquit benefaciens, de cælo dans pluvias, tempora fructifera, replens cibo et lætitia corda nostra.
18 Et hæc dicentes, vix sedaverunt turbas ne sibi immolarent.
19 Supervenerunt autem quidam ab Antiochia et Iconio Iudaei: et persuasis turbis, lapidantesque Paulum, traxerunt extra civitatem, existimantes eum mortuum esse.
20 Circumdantibus autem eum discipulis, surgens intravit civitatem, et postera die profectus est cum Barnaba in Derben.
21 Cum autem evangelizassent civitatem, et docuerant multos, reversi sunt Lystram, et Iconium, et Antiochiam,
22 confirmantes animas discipulorum, et exhortantes eos ut permanerent in fide: et quoniam per multas tribulationes oportet nos intrare in regnum Dei.
23 Et cum ordinassent illis per singulas ecclesias presbyteros, et orassent cum jejunationibus, commendaverunt eos Domino, in quem crediderunt.
24 Transeuntesque Pisidiam, venerunt Pamphyliam;
25 et cum in Perge verbum praedicassent descenderunt in Attaliam
26 et inde navigaverunt Antiochiam unde erant traditi gratiae Dei in opus quod compleverunt
27 Cum autem venissent et congregassent ecclesiam, rettulerunt quanta fecisset Deus cum illis, et quia aperuisset gentibus ostium fidei.
28 Et cum discipulis suis manserunt multo tempore.

Capitulum 15

1 Et quidam descendentes de Judæa docebant fratres: Quia nisi circumcidamini secundum morem Moysi, non potestis salvari.
2 Cum ergo Paulus et Barnabas non haberent modicam dissensionem et contionem, statuerunt quod Paulus et Barnabas et quidam alius ex illis ascenderent Jerosolymam ad Apostolos et presbyteros de hac quaestione.
3 Illi autem deducti ab ecclesia pertransibant Phœnicen et Samariam, narrantes conversionem gentium: et faciebant gaudium magnum omnibus fratribus.
4 Cum autem venissent Jerosolymam, suscepti sunt ab ecclesia et apostolis et senioribus, et annuntiaverunt quanta Deus fecisset cum illis.
5 Surrexerunt autem quidam de hæresi pharisæorum, qui crediderunt, dicentes: Quia oportet circumcidi eos, præcipere quoque servare legem Moysi.
6 Conveneruntque Apostoli et seniores videre de verbo hoc.
7 Cum autem magna conquisitio fieret, surgens Petrus dixit ad eos: Viri fratres, vos scitis quoniam ab initio Deus in nobis elegit, per os meum audire gentes verbum Evangelii, et credite.
8 et qui novit corda Deus testimonium perhibuit dans illis Spiritum Sanctum sicut et nobis
9 et nihil discrevit inter nos et illos fide purificans corda eorum.
10 Nunc ergo quid tentatis Deum, imponere jugum super cervices discipulorum quod neque patres nostri, neque nos portare potuimus?
11 sed per gratiam Domini Jesu Christi credimus salvari, quemadmodum et illi.
12 Tacuit autem omnis multitudo: et audiebant Barnabam et Paulum narrantes quanta Deus fecisset signa et prodigia per eos.
13 Et postquam tacuerunt, respondit Jacobus, dicens: Viri fratres, audite me.
14 Simeon narravit quomodo Deus primum gentes visitavit, ut sumeret ex eis populum nomini suo.
15 Et huic concordant verba prophetarum; ut scriptum est;
16 post haec revertar et reaedificabo tabernaculum David quod decidit et diruta ejus reædificabo et erigam illud et destructa eius iterum reaedificabo, et statuam eam:
17 ut requirant ceteri hominum Dominum et omnes gentes super quas invocatum est nomen meum dicit Dominus faciens haec
18 Notæ sunt Deo omnia opera ejus ab origine mundi.
19 Propter quod verbum meum est, ut non conturbent eos qui ex gentibus conversi sunt ad Deum,
20 sed scribere ad eos ut abstineant se a contaminationibus simulacrorum, et fornicatione, et suffocatis, et sanguine.

21 Moyses enim a temporibus antiquis habet in singulis civitatibus qui eum praedicent, in synagogis legendi per omne sabbatum.
22 Tunc placuit Apostolis et senioribus cum omni ecclesia, viros electos ex suis in Antiochiam mittere cum Paulo et Barnaba. Iudas autem cognominatus est Barsabas et Silas principes fratrum:
23 Et scripserunt epistolas quidem sic in ipsos. Apostoli et seniores fratres, qui sunt Antiochiæ, et Syriæ, et Ciliciæ, ex gentibus, salutem.
24 Pro eo quod audivimus, quod quidam ex nobis prodierunt, verbis vos conturbaverunt, subvertentes animas vestras, dicentes: Circumcidimini, et custodite legem, cui mandatum tale non dedimus.
25 Visum est autem nobis unanimiter convocatos mittere ad vos viros electos cum dilecto nostro Barnaba et Paulo.
26 qui tradiderunt animas suas pro nomine Domini nostri Jesu Christi.
Misimus ergo Judam et Silam, qui et ipsi vobis verbis referent eadem.
28 Visum est enim Spiritui Sancto et nobis nihil amplius imponere vobis oneris quam haec necessaria.
29 ut abstineatis vos a escis idolis, et sanguine, et suffocatis, et fornicatione, a quibus custodientes vos bene agetis. Bene valete.
30 Illi ergo dimissi, venerunt Antiochiam: et congregata multitudine tradiderunt epistolam,
31 Quam cum legissent, gavisi sunt super consolatione.
32 Judas autem et Silas, cum et ipsi essent prophetae, multis verbis exhortati sunt fratres, et confirmaverunt.
33 Et facto ibi spatio, dimissi sunt a fratribus ad apostolos in pace.
34 Et Silam ibi manere voluit.
35 Paulus quoque et Barnabas perseverabant Antiochiae docens et praedicans verbum Domini cum aliis multis
36 Post dies autem aliquot dixit Paulus ad Barnabam: Revertentes, visitemus fratres nostros per omnem civitatem, in qua prædicavimus verbum Domini, et quomodo faciunt.
37 Barnabas autem statuit secum Joannem, qui cognominatus est Marcus.
38 Paulus autem rogabat eum (ut qui discessisset ab eis de Pamphylia, et non isset cum eis in opus) non debere recipi.
39 et facta est contentio inter eos ita ut discederent ab invicem et Barnabas adsumens Marcum navigavit Cyprum.
40 Elegit autem Paulus Silam et abiit commendatus a fratribus in gratiam Dei.
41 perambulabat autem Syriam et Ciliciam confirmans ecclesias.

Caput 16

1 Venit autem Derben et Lystram. Et ecce discipulus quidam erat ibi nomine Timotheus, filius mulieris cujusdam, quae erat Iudaea, et credidit; pater autem Graecus erat;
2 Huic testimonium bonum reddebant qui in Lystris erant et Iconio fratres.
3 Hunc voluit Paulus secum proficisci; 3 Hunc voluit Paulus secum proficisci: et assumens circumcidit eum propter Judæos qui erant in illis locis. Sciebant enim omnes quod pater ejus erat gentilis.
4 Cum autem pertransirent civitates, tradebant eis custodiri dogmata quæ erant decreta ab Apostolis et senioribus qui erant Jerosolymis.
5 Ecclesiae quidem confirmabantur fide et abundabant numero cotidie.
6 Cum autem pertransirent Phrygiam et Galatiæ regionem, vetati sunt a Spiritu Sancto loqui verbum in Asia,
7 Cum venissent autem in Mysiam, tentabant ire in Bithyniam: sed non permisit eos Spiritus.
8 Cum autem praeterissent Mysiam, descenderunt Troadem.
9 Visio autem nocte apparuit Paulo. Homo quidam Macedo, oravit eum, dicens: Transi in Macedoniam, et adiuva nos.
10 Ut autem visum vidit, statim quæsivimus proficisci in Macedoniam, certi facti quod vocasset nos Deus evangelizare eis.
11 Solventes igitur a Troade recto cursu venimus Samothraciam et sequenti die Neapolim.
12 et inde Philippos, quæ est prima partis Macedoniæ civitas, colonia. Eramus autem in hac urbe diebus aliquot, conferentes.
13 Sabbato autem egressi sumus de civitate juxta flumen, ubi solet oratio fieri. et sedentes loquebantur ad mulieres, quae illuc confluebant.
14 Mulier autem quædam nomine Lydia, vendit purpurea, de civitate Thyatiris, quæ colebat Deum, audiebat nos: cujus cor aperuit Dominus ut intenderet his quæ dicebantur a Paulo.
15 Cum autem baptizata esset, et domus ejus, deprecata est nos, dicens: Si judicastis me fidelem Domino esse, introite in domum meam, et manete ibi. Et coëgit nos.
16 Factum est autem, cum venissemus ad orationem, occurrit nobis puella quædam habens spiritum divinationis, quæ attulit dominos suos quaestum multum, dicentes:
17 Hic secutus est Paulum et nos, et clamabant dicentes: “ Isti sunt servi Dei excelsi, qui ostendunt nobis viam salutis.
18 Hoc autem faciebat multis diebus. Dolens autem Paulus, et conversus, spiritui dixit: Præcipio tibi in nomine Jesu Christi exire ab ea. Et exiit eadem hora.
19 Videntes autem domini ejus quia exivit spes quæstus eorum, apprehendentes Paulum et Silam, perduxerunt eos in forum ad magistratus.
20 et adduxit eos ad magistratus dicens hi cum Iudaeis civitatem nostram conturbant
21 Et docete mores, quos non licet nobis accipere, neque facere, cum sint Romani.
22 Et consurrexerunt contra eos turbae: et magistratus scissis vestibus, jussit eos verberare.
23 Et cum multas plagas eis imposuissent, miserunt eos in carcerem, præcipientes custodi ut diligenter custodiret eos.
24 Qui cum tanta multitudine accepta, misit in carcerem interius, et in nervo pedes suos ligavit.
25 Media autem nocte Paulus et Silas orantes laudabant Deum: et audiebant eos captivi.
26 Subito vero terræmotus factus est magnus, ita ut moverentur fundamenta carceris: et statim aperta sunt omnia ostia, et uniuscujusque vincula soluta sunt.
27 Expergefactus autem custos carceris, et videns apertos januas carceris, evaginavit gladium suum, et volebat occidere se, existimans fugisse vinctos.
28 Clamavit autem Paulus voce magna, dicens: Nihil tibi mali feceris: universi enim hic sumus.

29 Lumine autem facto, surgens tremefaciens se, procidit ante Paulum et Silam.
30 et producens eos foras, ait: Domini, quid me oportet facere ut salvus fiam?
31 At illi dixerunt: Crede in Dominum Jesum Christum, et salvus eris, et domus tua.
32 Et locuti sunt ei verbum Domini cum omnibus qui erant in domo ejus.
33 Et tollens eos in illa hora noctis, lavit eos alapis. et baptizatus est ipse et omnes eius continuo.
34 Cumque perduxisset eos in domum suam, apposuit eis et lætatus est cum omni domo sua credens Deo.
35 Et cum dies factus esset, miserunt magistratus lictores, dicentes: Dimitte homines illos.
36 Nuntiavit autem custos carceris, dicens Paulo: Magistratus missi sunt ad te dimiserunt te: nunc ergo vade in pace.
37 Paulus autem dixit eis caesos nos indemnatos qui sunt Romani et miserunt in carcerem et nunc occulte nos eiciunt? imo vero; sed ipsi veniant, et nos ejiciant.
38 Nuntiaverunt autem magistratibus lictores verba hæc.
39 et venientes deprecati sunt eos, et educentes rogabant ut egrederentur de urbe.
40 Et exierunt de carcere, et ingressi sunt domum Lydiae: et viso fratribus, consolati sunt eos, et profecti sunt.

CAPUT XVII

1 Cum autem perambulassent Amphipolim et Apolloniam, venerunt Thessalonicam, ubi erat synagoga Judæorum.
2 Secundum consuetudinem autem Paulus introivit ad eos, et sabbata tria disputabant cum eis de Scripturis,
3 adnuntians et testificans quoniam necesse est Christum passum esse et resurrexisse a mortuis hic autem, quem ego praedico vobis, Christus est.
4 Et quidam ex eis crediderunt et adjuncti sunt Paulo et Silæ. et devotorum Graecorum multitudo magna, et matronarum non paucarum.
5 Zelantes autem Judæi, assumentesque de vulgo viros quosdam malos, et turba facta, concitaverunt civitatem: et assistentes domui Jasonis quærebant eos producere in populum. ad populum.
6 et cum non invenissent eos trahebant Iasonem et quosdam fratres ad principes civitatis clamantes et dicentes hii qui orbem terrae concitaverunt huc et huc illucque discesserunt
7 quos suscepit Jason, et hi omnes contra decreta Cæsaris faciunt, regem alium dicentes esse, Jesum.
Concitaverunt autem plebem et principes civitatis audientes hæc.
9 et cum accepisset a Iasone et a ceteris, dimiserunt eos.
10 Fratres vero confestim per noctem dimiserunt Paulum et Silam in Berœam. Qui cum venissent, in synagogam Judæorum introierunt.
11 Hi erant nobiliores eorum qui sunt Thessalonicæ, qui susceperunt verbum cum omni aviditate, cotidie scrutantes Scripturas, si hæc ita se haberent.
12 Ideo multi ex eis crediderunt. item honestarum feminarum, quae Graecorum et virorum non paucae.
13 Cum autem cognovissent Judæi Thessalonicensium quod prædicatum est a Paulo verbum Dei, quod erat Beroeæ, pervenerunt illuc et concitaverunt populum.
14 Statimque tunc Paulum dimiserunt fratres, ut iret usque ad mare: Silas autem et Timotheus remanserunt ibi.
15 Qui autem deducebant Paulum, perduxerunt eum Athenas: et accepto mandato Silæ et Timothei ut quam celeriter venirent ad eum, profecti sunt.
16 Paulus autem cum Athenis eos exspectaret, incitabatur spiritus ejus in ipso, videns idololatriae deditam civitatem.
17 Disputabat igitur in synagoga cum Judæis et colentibus, et in foro, per omnes dies ad eos qui aderant.
18 Quidam autem Epicureorum et stoicorum philosophi occurrerunt ei. Dicebant autem quidam : Quid dicetis garritus iste ? Alii vero: De diis alienis videtur annuntiator esse: quia Jesum et resurrectionem annuntiabat illis.
19 Et apprehensum eum ad Areopagum duxerunt, dicentes: Possumus scire quæ est doctrina hæc, de qua dicis?
20 Audivimus enim quædam mirabilia nostris auribus.
21 Athenienses enim et omnes advenae qui ibi vacabant nihil aliud, nisi aut dicere aut audire aliquid novi.
22 Tunc Paulus stetit in medio montis Martis, et ait: Viri Athenienses, superstitiosi estis in omnibus.
23 Praeteriens enim, et aspexi devotiones tuas, inveni aram cum inscriptione hac: IGNOTO DEI. Quem ergo ignorantes colitis, hoc vobis annuntio.
24 Deus qui fecit mundum et omnia quae in eo sunt hic caeli et terrae cum sit Dominus non in manufactis templis inhabitat
25 neque manibus hominum tamquam aliquo indigens colitur qui dat omnibus vitam et spiritum et omnia
26 fecitque ex uno omne genus hominum inhabitare super universam faciem terræ, definiens statuta tempora, et terminos habitationis eorum,
27 ut quærent Dominum, si forte sentiant eum, et inveniant, quamvis non longe sit ab unoquoque nostrum:
28 In ipso enim vivimus, et movemur, et sumus. sicut et quidam vestrum poëtae dixerunt : Ipsius enim et genus sumus.
29 Cum ergo sumus proles Dei, non debemus putare divinitatem assimilari auro, vel argento, vel lapide, quod est arte et artificio hominum.
30 Atque hujus ignorantiae tempora Deus detrectavit; nunc autem omnes ubique ad poenitentiam imperat;
31 quoniam statuit diem in quo judicabit orbem terrarum in iustitia per hominem quem constituit; unde fidem dedit omnibus, qui eum suscitavit a mortuis.
32 Cum audissent resurrectionem mortuorum, alii quidem irridebant, alii vero dicebant: Audiemus te de hoc verbo.
33 Sic Paulus exivit de medio eorum.
34 Alii autem adhæserunt ei, et crediderunt: in quibus erat Dionysius Areopagita, et mulier nomine Damaris, et alii cum eis.

Capitulum 18

1 Post haec discedens ab Athe nis venit Corinthum.
2 et quendam Iudaeum nomine Aquilam, Ponticum natum, nuper ab Italia venientem cum Priscilla uxore sua; Quia jussit Claudius ut discederent ab Roma omnes Judæos : et venit ad eos.
3 Et quia ejusdem erat artis, manebat apud eos, et operabatur.
4 Disputabat autem in synagoga per omne sabbatum suadebatque Iudaeis et Graecis.

5 Cum venissent autem de Macedonia Silas et Timotheus, instabat spiritu Paulus, et testificans Judæis esse Christum Jesum.
6 Contradicentibus autem eis, et blasphemantibus, excutiens vestimenta sua, dixit ad eos: Sanguis vester super caput vestrum; Mundus sum: ex hoc ad gentes vadam.
7 Et cum transisset inde, intravit in domum cuiusdam nomine Justi, colentem Deum, cujus domus erat coniuncta synagogæ.
Crispus autem archisynagogus credidit Domino cum omni domo sua; et multi Corinthiorum audientes crediderunt et baptizati sunt.
9 dixit autem Dominus nocte per visionem Paulo noli timere sed loquere et ne taceas
10 Ego enim sum tecum, et nemo te moveat ad nocendum tibi: ego enim populus multus est in hac civitate.
11 Sedit autem ibi annum et sex menses, docens apud eos verbum Dei.
12 Gallione autem proconsule Achaiæ, insurrexerunt uno animo Judæi in Paulum, et adduxerunt eum ad tribunal,
13 dicens: Contra legem hic persuadet hominibus colere Deum.
14 Incipiente autem Paulo aperire os, dixit Gallio ad Judæos: Si quidem esset iniquum aut facinus pessimum, o viri Judæi, recte vos sustinerem.
15 Si autem verborum et nominum quaestio est, et legis vestrae, videte. neque enim ego de his judicabo.
16 Et minavit eos de tribunali.
17 Apprehendentes autem omnes Sosthenen, principem synagogae, percutiebant ante tribunal; Nihil horum curabat Gallio.
18 Paulus autem cum adhuc moraretur in tempore et valefaciens fratribus et navigavit inde in Syriam et cum eo Priscillam et Aquilam capite detonso in Cenchrea: votum enim habebat.
19 Devenitque Ephesum, et illos ibi reliquit. Ipse vero ingressus synagogam, disputabat cum Judæis.
20 Rogantibus autem eis ut diutius moraretur, non concessit.
21 At valefaciens eis, dicens: Omni tempore celebrem hanc festivitatem, quæ venit in Jerusalem: iterum autem revertar ad vos, si Deus voluerit. Profectus est ab Epheso.
22 et descendens Caesaream ascendit et salutavit ecclesiam et descendit Antiochiam.
23 Et facto ibi aliquanto tempore profectus est, perambulans ex ordine Galaticam regionem, et Phrygiam, confirmans omnes discipulos.
24 Judæus autem quidam nomine Apollo, natus Alexandriae, vir eloquens, et potens in scripturis, venit Ephesum.
25 Hic erat eruditus viam Domini; fervens autem spiritu loquebatur et docebat diligenter quae sunt Domini cognoscens solum baptismum Ioannis
26 Cœpit autem loqui in synagoga confidenter: quem cum audissent Aquila et Priscilla, adduxerunt eum ad eos, et exposuerunt ei viam Dei perfectius.
27 Cum autem vellet transire in Achaiam, scripserunt fratres, rogantes discipulos ut acciperent eum. Qui cum venisset, contulit multum his qui crediderant per gratiam.
28 Vehementer enim Judæos revincebat publice, ostendens per Scripturas esse Christum Jesum.

CAP 19

1 Factum est autem cum Apollo esset Corinthi, ut Paulus peragratis superioribus partibus veniret Ephesum, et inveniret quosdam discipulos:
2 dixitque ad eos: Si Spiritum Sanctum accepistis credentes? At illi dixerunt ad eum: Sed neque si Spiritus Sanctus est, audivimus.
3 Ille vero ait: In quo ergo baptizati estis? At illi dixerunt: Baptismo Ioannis.
4 Dixit autem Paulus: Joannes baptizavit baptismo pœnitentiæ populum, dicens in eum qui venturus esset post ipsum ut crederent, hoc est, in Christum Jesum.
5 His auditis, baptizati sunt in nomine Domini Jesu.
6 Et cum imposuisset eis manus Paulus, venit Spiritus Sanctus super eos. et loquebantur linguis, et prophetabant.
7 Erant autem omnes viri fere duodecim.
Introgressus autem synagogam, cum fiducia loquebatur per tres menses, disputans et suadens de regno Dei.
9 Cum autem quidam indurarentur, et non crederent, maledicentes viam coram multitudine, discedens ab eis, segregavit discipulos, quotidie disputans in schola tyranni cujusdam.
10 Hoc autem biennii spatio continuatum est; ita ut omnes qui habitabant in Asia audirent verbum Domini Iesu Iudaei atque Graeci
11 Miracula autem fecit Deus per manus Pauli:
12 Sic et pro infirmitatibus suis sudaria vel semicintia deferebantur a corpore eius, et recedebant ab eis languores, et spiritus nequam egrediebantur.
13 Tunc quidam de circumvenientibus Judæis, exorcizaverunt eos ut vocarent eos qui habebant spiritus immundos nomen Domini Jesu, dicentes: Adjuro vos per Jesum, quem Paulus prædicat.
14 Erant autem quidam Judæi, Scevæ principis sacerdotum septem filii, qui hoc faciebant.
15 Respondens autem spiritus nequam dixit eis: Jesum novi, et Paulum scio. vos autem qui estis?
16 Et insiliens in eos homo, in quo erat dæmonium pessimum, et dominatus amborum, invaluit contra eos, ita ut nudi et vulnerati effugerent de domo illa.
Hoc autem notum factum est omnibus Judæis, atque gentilibus qui habitabant Ephesi. Et cecidit timor super omnes illos, et magnificatum est nomen Domini Iesu.
18 Multique credentium veniebant, confitentes et annuntiantes actus suos.
19 Multi autem ex his, qui fuerant curiosa sectati, conferentes libros combusserunt coram omnibus; et computaverunt pretia illorum et invenerunt argenti quinquaginta milia.
20 Ita fortiter crescebat verbum Dei, et confirmabatur.
21 His autem expletis, destinavit spiritu Paulus, cum pertransisset Macedoniam et Achaiam, ire Jerosolymam.
22 Misit ergo in Macedoniam duos ex ministrantibus, Timotheum et Erastum. ipse autem ad tempus in Asia mansit.
23 Facta est autem illo tempore turbatio non minima de via Domini.
24 Demetrius enim quidam nomine argentarius faciens delubra argentea Dianae non modicam quaestum faciebat artificibus

25 Quos convocans ad eos qui eiusmodi erant opifices, ait : Domini, scitis quoniam in hac arte substantia est nostra.
26 Videtis autem et auditis quia non solum Ephesi, sed paene totius Asiae Paulus hic suasit et avertit populum multum, dicens non esse deos, qui manibus fiunt:
27 Itaque non solum haec periclitabitur nobis pars in redargutionem venire. sed et magnæ Dianæ templum in nihilum reputabitur, sed et destrui incipiet majestas ejus, quam tota Asia et orbis colit.
28 His auditis, repleti sunt ira, et exclamaverunt dicentes: Magna Diana Ephesiorum.
29 Et impleta est civitas confusione, et impetum fecerunt uno animo in theatrum, rapto Gajo et Aristarcho Macedonibus, comitibus Pauli.
30 Paulo autem volente intrare in populum, non permiserunt discipuli.
31 Quidam autem de principibus Asiae, qui erant amici eius, miserunt ad eum rogantes ne se daret in theatrum.
Erat enim ecclesia confusa: et plures nesciebant qua ex causa convenissent. et plures nesciebant quare convenissent.
33 De turba autem detraxerunt Alexandrum, propellentibus eum Judæis. Et annuit Alexander manu, et volebat defensionem populo facere.
34 Quem ut cognoverunt Judæum esse, vox facta una est omnium, quasi per horas duas clamantium: Magna Diana Ephesiorum.
35 Et cum sedasset tribunus plebis, dixit: “ Viri Ephesii, quis est homo, qui nesciat quoniam Ephesiorum civitas est cultrix magnae deae Dianae, et simulacrum, quae cecidit ab Iove. ?
36 Cum ergo ista non possint contradici, debetis tacere, et nihil temere agere.
37 Adduxistis enim homines istos neque sacrilegos neque blasphemantes deae vestrae.
38 Ideo si Demetrius, et qui cum eo sunt, habent adversus aliquem causam, lex aperta est, et vicarii sunt: et præsto sunt.
39 Si quid autem alterius rei quæritis, in legitima ecclesia poterit absolvi.
40 periclitamur enim in dubium vocandi tumultum huius diei, cum nulla causa sit propter quam rationem huius contionis referamus.
41 Et cum hoc dixisset, dimisit ecclesiam.

CAPITULUM 20

1 Et facto tumultu, convocatis discipulis suis Paulus, complexus eos, abiit in Macedoniam.
2 Cum autem perambulasset partes illas et exhortatus eos fuisset, venit in Graeciam.
3 Et menses tres sederunt. Huic autem insidiantibus Iudaeis, cum in Syriam navigaturus esset, cogitavit per Macedoniam reverti.
4 comitatus est autem eum in Asiam Sopater Berae. et Thessalonicenses, Aristarchus et Secundus; et Gaium Derben et Timotheum; et Asiae, Tychicus et Trophimus.
5 Hi praecedentes manserunt nobis Troade.
6 nos vero navigavimus post dies Azymorum a Philippis et venimus ad eos Troadem in diebus quinque ubi mansimus septem diebus.
7 Una autem sabbati, cum convenissemus ad frangendum panem, Paulus disputabat cum eis profecturus in crastinum, protraxitque sermonem usque in mediam noctem. usque ad mediam noctem orationem habuit.
Erant autem lampades copiosae in cenaculo, ubi congregati sunt.
9 Et sedebat in fenestra quidam puer, nomine Eutychus, incidens in altum soporem: et dum Paulus praedicaret longum, procubuit somno et procidit de tertio cenaculo, et sublatus est mortuus.
10 Ad quem cum descendisset Paulus, incubuit super eum: et complexus dixit: Nolite turbari. vita enim ejus in ipso est.
11 Ascendens autem frangensque panem et gustans satisque allocutus usque in lucem, sic profectus est.
12 Adduxerunt autem puerum viventem, et consolati sunt non minime.
13 Nos autem ascendimus navem, et navigavimus in Asson, inde suscepturi Paulum; sic enim disposuerat volens ipse per terram iter facere.
14 Et cum advenissent nobiscum in Asso, suscepimus eum, et venimus Mitylenen.
15 Inde navigavimus, altera die contra Chios. Sequenti autem die venimus Samum, et mansimus Trogyllium; et postero die Miletum venimus.
16 Statuerat enim Paulus Ephesum navigare, ne qua moraretur in Asia: festinavit enim, si possibile est ei, ut diem Pentecostes faceret Jerosolymis.
17 A Mileto autem mittens Ephesum convocavit presbyteros ecclesiae.
18 Cum autem venissent ad illum, dixit illis: Scitis a primo die, quo veni in Asiam, qualis apud vos omni tempore fui.
19 serviens Domino cum omni humilitate et lacrimis multis et temptationibus quae mihi contingunt per insidias Iudaeorum
20 quomodo autem nihil retinui quod tibi utile esset sed demonstravi et docui tibi publice et de domo in domum
21 testificans Judæis atque gentilibus in Deum pœnitentiam, et fidem in Dominum nostrum Jesum Christum.
22 et nunc ecce alligatus ego Spiritu vado in Hierusalem quae in ea eventura sint mihi ignorans
23 nisi quod in omni civitate Spiritus Sanctus perhibuit dicens vincula et tribulationes me manere
24 horum autem nihil me moveat neque existimo vitam meam mihimet ipsi ita ut cursum meum consummarem cum gaudio et ministerio quod accepi a Domino Iesu ad testimonium evangelium gratiae Dei .
25 Et nunc, ecce, scio, quod omnes, per quos praedicavi regnum Dei, videbitis faciem meam amplius.
26 Quapropter contestor vos hodierna die, quia mundus sum a sanguine omnium.
27 Non enim subterfugi, quominus annuntiarem omne consilium Dei vobis.
28 Attendite vobis et universo gregi, in quo vos Spiritus Sanctus posuit episcopos regere ecclesiam Dei, quam acquisivit sanguine suo.
29 Scio enim quoniam intrabunt post discessionem meam lupi graves in vos non parcentes gregi.
30 Et ex vobisipsis exsurgent viri loquentes perversa, ut abducant discipulos post se.
31 Vigilate itaque, et mementote, quod per triennium non destiti singulis diebus ac lacrymis admonere.
32 Nunc autem, fratres, commendo vos Deo, et verbo gratiæ ejus, qui potens est vos ædificare, et dare vobis hæreditatem in omnibus sanctificatis.

33 Argentum aut aurum aut vestem nullius concupivi;
34 ipsi scitis quoniam ad ea quae mihi opus erant et his qui mecum sunt ministraverunt manus istae
35 Omnia ostendi vobis, quoniam sic laborantes oportet suscipere infirmos, ac meminisse verborum Domini Jesu, quoniam dixit: Beatius est magis dare quam accipere.
36 Et cum hoc dixisset, positis genibus suis oravit cum omnibus illis.
37 flentes autem omnes valde et procidentes super collum Pauli osculabantur eum
38 dolentes maxime in verbo quod locutus est ei, ut non videant faciem eius amplius. Et commiserunt eum ad navem.

CAPUT XXI

1 Cum autem factum esset ut navigaremus abstracti ab eis, recto cursu venimus Coum, et sequenti die Rhodum, et inde Pataram.
2 Et cum invenissemus navem transfretantem in Phœnicen, ascendentes navigavimus.
3 Cum autem cognovissent Cyprum, relinquentes eam ad sinistram, navigavimus in Syriam, et venimus Tyrum, ibi enim erat navis onus exonerare.
4 Inventis autem discipulis, mansimus ibi diebus septem: qui Paulo dicebant per Spiritum ne ascenderet Jerosolymam.
5 Et consummatis illis diebus, abivimus, et ivimus. et deducentes omnes cum uxoribus et filiis usque ad civitatem nostram, et positis genibus in littore, oraverunt.
6 Et cum valefecissemus invicem, ascendimus navem. et iterum reversi sunt.
7 Et cum a Tyro cessassent, venimus Ptolemaidam et salutantes fratres, et mansimus apud eos die una.
8 Sequenti autem die profecti eramus, et venimus Cæsaream: et intravimus in domum Philippi evangelistæ, quæ erat una de septem. et apud eum manserunt.
9 Huic autem erant quatuor filiæ virgines prophetantes.
10 Et cum moraremur plures dies, supervenit quidam a Judæa propheta, nomine Agabus.
11 qui cum venisset ad nos , adsumens cingulum Pauli , alligavit manus et pedes , et dixit : Hæc dicit Spiritus Sanctus : Sic ligabunt Judæi in Jerusalem hominem cingulum , et tradent eum . manus gentium.
12 Hæc cum audissemus, rogabamus nos, et qui loci illius erant, ne ascenderet Jerosolymam.
13 Tunc respondit Paulus: “ Quid facitis flentes et affligentes cor meum? paratus sum enim non solum alligari, sed et mori in Jerusalem pro nomine Domini Jesu.
14 Et cum ei suadere non possemus, quievimus, dicentes: Domini voluntas fiat.
15 Post dies autem istos praeparati ascendebamus Jerosolymam.
16 Venerunt autem et ex discipulis a Cæsarea nobiscum, adducentes secum unum Mnasonem Cyprium, antiquum discipulum, apud quem hospitaremur.
17 Et cum venissemus Jerosolymam, libenter exceperunt nos fratres.
18 Sequenti autem die introibat Paulus nobiscum ad Iacobum. et omnes seniores aderant.
19 Quos cum salutasset, narrabat per singula quæ Deus fecisset in gentibus per ministerium ipsius.
20 Qui cum audissent, glorificaverunt Dominum, et dixerunt ei: Vides, frater, quot millia sunt Judæorum, qui credunt. et omnes zelum legis habent.
21 et in te facta sunt, quod docueris omnes Iudaeos, qui sunt in gentibus, ut Moysen derelinquant, dicentes: Non debent filios suos circumcidere, neque secundum consuetudinem ingredi.
22 Quid ergo est? oportet convenire multitudinem: audient enim te supervenisse.
23 Hoc ergo fac quod tibi dicimus : Sunt nobis viri quatuor, votum habentes super se.
24 illos tolle, et munda te cum illis, et accusa apud illos ut radant capita: et sciant omnes quia hæc, quæ de te dicta sunt, nihil sunt; sed et tu ipse ordinate et custodis legem.
25 De gentibus credentibus, scripsimus et judicamus hoc, quoniam nihil horum facite, nisi ut ab immolatis, et sanguine, et suffocatis, et fornicatione custodiant.
26 Tunc Paulus, assumptis viris, postera die purificatus cum illis intravit in templum, annuntians expletionem dierum purificationis, donec offerretur pro unoquoque eorum oblatio.
27 Cum autem implerentur dies septem, Judæi qui erant de Asia, cum vidissent eum in templo, concitaverunt omnem populum, et injecerunt ei manus,
28 Viri Israëlitæ, adjuvate: Hic est homo qui adversus populum, et legem, et locum hunc, omnes ubique docens, insuper et gentiles induxit in templum, et violavit sanctum locum istum.
29 Viderant enim Trophimum Ephesium in civitate cum ipso, quem æstimaverunt quoniam in templum introduxisset Paulus.
30 Commotaque est civitas tota, et facta est concursio populi. Et apprehendentes Paulum, trahebant eum extra templum: et statim clausæ sunt januæ.
31 Quærentibus autem eum occidere, nuntiatum est tribuno cohortis quia tota Jerusalem turbata est.
32 Qui statim assumptis militibus et centurionibus, decurrerunt ad eos. Videntes autem tribunum et milites, cessaverunt percutere Paulum.
33 Et accedens tribunus apprehendit eum, et jussit eum alligari catenis duabus. percunctatusque quis esset et quid egisset.
34 Alii autem aliud clamabant in turba: et cum non posset certum cognoscere prae tumultu, jussit duci eum in castra.
35 Et cum venisset ad gradus, contigit ut portaretur a militibus propter vim populi.
36 Sequebatur enim multitudo populi, clamans: Tolle eum.
37 Cum autem duceretur in castra Paulus, dixit tribuno : Loquor tibi ? Qui dixit : Græce nosti?
38 Nonne tu es Aegyptius, qui ante hos dies tumultum concitasti et eduxisti in desertum quattuor milia virorum sicariorum?
39 { Dixit autem Paulus: Homo sum Judaeus Tarsensis, civitatis Ciliciæ, non ignobilis civitatis civis: et permitte mihi loqui ad populum.
40 Et cum permisisset eum, Paulus stans in gradibus annuit manu ad populum. Et cum factum esset silentium magnum, loquebatur ad eos hebraice lingua dicens:

CAPUT XXII

1 Viri fratres et patres, audite quam ad vos nunc reddo rationem.
2 Cum audissent autem quia hebræa lingua loqueretur ad illos, magis præstiterunt silentium.
3 ego quidem homo sum Iudaeus natus Tarsensis civitate Ciliciae educatus in civitate hac ante pedes Gamalihel et docens secundum legem patrum et zelatus sum Deus, sicut vos omnes hodie.
4 qui hanc viam persecutus sum usque ad mortem alligans et tradens in custodias viros ac mulieres
5 sicut et princeps sacerdotum testimonium mihi reddit, et omne consilium seniorum: a quo et epistolas accipiens ad fratres, Damascum pergebam, ut adducerem ibi vinctos in Jerusalem, ut punirentur.
6 Factum est autem, eunte me et appropinquante Damasco, circa mediam diem subito de caelo circumfulsit me lux copiosa;
7 et decidens in terram audivi vocem dicentem mihi Saule Saule quid me persequeris
8 Ego autem respondi : Quis es, Domine ? Dixitque ad me : Ego sum Jesus Nazarenus, quem tu persequeris.
9 Et, qui mecum erant, lumen quidem viderunt; vocem autem non audierunt eius qui loquebatur mecum.
10 Et dixi: Quid faciam, domine? Et dixit Dominus ad me: “ Surge et vade in Damascum; et ibi dicetur tibi de omnibus quae praestituta sunt tibi ut facias.
11 Et cum non viderem claritatem lucis illius, ad manum eorum qui mecum erant, veni Damascum.
12 Ananias autem quidam vir secundum legem, testimonium habens ab omnibus cohabitantibus Judæis,
13 veniens ad me et astans dixit mihi Saule frater respice Et ego eadem hora respexi in eum.
14 Qui dixit : Te elegit Deus patrum nostrorum, ut cognoscas voluntatem ejus, et videas justum, et audias vocem oris ejus.
15 Tu enim eris testis ejus ad omnes, quæ vidisti et audisti.
16 Et nunc quid moraris? surge et baptizare et ablue peccata tua invocato nomine Domini.
17 Et factum est, cum revertar Jerosolymam, et orans in templo, ego eram in excessu.
18 Et vidit illum, dicens ad me: Festina, et exi velociter ab Jerusalem: quia non recipient testimonium tuum de me.
19 Et dixi: Domine, scio quia incarceratus sum et percussi in omni synagoga eos qui crediderunt in te.
20 et cum funderetur sanguis Stephani martyris tui, ego astabam, et consentiebam, et custodiebam vestimenta interficientium illum.
21 Et dixit ad me : Vade quoniam ego in nationes longe mittam te.
22 Audiebant autem eum usque ad hoc verbum, et levaverunt vocem suam dicentes: Tolle de terra hujusmodi: non enim fas est eum vivere.
23 Illi autem clamaverunt, et projectis vestibus suis: in aerem miserunt pulverem.
24 Tribunus jubet adduci se in castra, et verberibus percunctari jussit. ut sciret quare ita contra se clamarent.
25 Et cum astrinxissent eum loris, dixit astanti centurioni Paulus: Si hominem Romanum et indemnatum licet vobis flagellare?
26 Quo audito, centurio accedens ad tribunum nuntiavit dicens: “ Vide quid acturus sis: hic enim homo romanus est ”.
Accedens autem tribunus, dixit illi : Dic mihi si tu Romanus es ? Ait: Etiam.
28 Et respondit tribunus: Ego multa summa civilitatem hanc consecutus sum. Et Paulus ait : Ego autem liber natus sum.
29 Protinus ergo discesserunt ab eo qui eum interrogabat. Tribunus autem et tribunus timebat, postquam cognovit eum esse Romanum, et quia ligaverat eum.
30 Crastina vero die cum sciret certitudinem quare accusaretur a Judæis, solvit eum a vinculis, et jussit principes sacerdotum apparere, et omne concilium eorum: et producens Paulum, statuit illum coram illis.

CAPITULUM 23

1 Intuens autem concilium Paulus, ait: Viri fratres, ego omni conscientia bona conversatus sum apud Deum usque in hodiernum diem.
2 Princeps autem sacerdotum Ananias præcepit astantibus sibi percutere os ejus.
3 Tunc Paulus dixit ad eum: Percutiet te Deus, paries dealbate. Et tu sedens judicas me secundum legem, et contra legem jubes me percuti?
4 Et qui astabant dixerunt: Summum sacerdotem Dei maledicis.
5 { Dixit autem Paulus: Nesciebam, fratres, quia princeps est sacerdotum. Scriptum est enim: Principem populi tui non maledices.
6 Sciens autem Paulus quod una pars esset sadducæorum, et altera pharisæorum, exclamavit in concilio: Viri fratres, ego sum pharisæus filius pharisæi: spe et resurrectione mortuorum ego vocor. apud eumd.
7 Et cum hoc dixisset, facta est dissensio inter pharisaeos et sadducaeos: et divisa est multitudo.
Sadducaei enim dicunt non esse resurrectionem neque angelum neque spiritum Pharisaei autem utrumque confitentur
9 factus est autem clamor magnus et surgentes scribae qui erant ex Pharisaeis litigabant et dicentes nihil mali invenimus in homine isto sed si spiritus aut angelus ei locutus est non pugnemus contra Deum.
10 Et cum magna dissensio facta esset, timens tribunus ne discerperetur Paulus ab ipsis, jussit milites descendere, et rapere eum de medio eorum, ac deducere eum in castra.
11 Sequenti autem nocte Dominus astans ei, dixit: Animæquior esto, Paule: sicut enim testimonium perhibuisti de me in Jerusalem, sic et tu Romæ testimonium perhibuisti.
12 Facta autem die collegerunt se quidam ex Judæis, et devoverunt, se dicentes neque manducaturos, neque bibituros donec occiderent Paulum.
Erant autem plus quam quadraginta, qui hanc coniurationem fecerant.
14 qui accesserunt ad principes sacerdotum et seniores, et dixerunt: Devotione devovimus nos nihil gustaturos, donec occidamus Paulum.
15 Nunc ergo vos cum consilio significat tribunos, ut cras illum deducat ad vos, tamquam aliquid de illo perfectius

interrogaveritis: nos autem, cum appropinquaverit, parati sumus interficere illum.
16 Quod cum audisset filius sororis Pauli insidias, venit et intravit in castra nuntiavitque Paulo.
17 Vocatis autem ad se Paulus unum ex centurionibus, ait : Adolescentem hunc adduc ad tribunum, habet enim aliquid indicare illi.
18 Ipse autem apprehensum illum duxit ad tribunum, dicens: Paulus vinctus vocavit me ad se, et oravit me, ut adducam ad te adolescentem istum, qui habet aliquid tibi dicere.
19 Apprehendens autem tribunus manum illius, secessit cum eo seorsum, et interrogavit illum: Quid est quod habes indicare mihi?
20 At ille dixit: Placuit Judæi, te rogantes, ut Paulum in crastinum duceres in concilium, ac si perfectius interrogarent eum.
21 Tu autem ne credideris illis: insidiantur enim ei ex eis viri amplius quam quadraginta, qui se devoverunt non manducare, neque bibere, donec interficiant eum: et nunc parati sunt, quaero a te promissum.
22 Dimisit ergo tribunus puerum: et comminatus est ei: Vide ne cui dixeris mihi: Hæc fecisti.
23 et convocatis duobus centurionibus ait parate ducentos milites ire Caesaream et equites septuaginta et lancearios ducentos in hora tertia noctis
24 et præbuerunt eis jumenta, et constituerunt Paulum, et perducunt illum ad Felicem præsidem.
25 Scripsit autem epistolas ad hunc modum;
26 Claudius Lysias optimo præsidi Felici salutem.
27 Hic captus est a Judæis, et occidi ab eis: tunc veni cum exercitu, et eduxi eum, cum cognovisset eum, quia Romanus est.
28 Cum scirem causam quare accusarent eum, deduxi eum in concilium eorum.
29 Quem accusari de lege eorum intellexi, sed nihil dignum morte aut vinculo judicavi.
30 Et cum mihi perlatum esset de insidiis quas paraverant illi, misi ad te: denuntians autem et accusatoribus ut dicant apud te. Vale.
31 Milites ergo, sicut præceptum est illis, apprehenderunt Paulum, et duxerunt per noctem in Antipatridem.
32 Crastina autem die dimiserunt equites ut secum venirent et reversi sunt in castra.
33 qui cum venissent Caesaream et tradidissent epistulam praesidi statuerunt et Paulum ante illum
34 Cum legisset autem, et interrogasset de qua provincia esset. Qui cum cognovisset eum de Cilicia esse;
35 Audiam te, inquit, cum accusatores tui venerint. iussitque eum in praetorio Herodis custodiri.

CAPITULUM 24

1 Post dies autem quinque descendit Ananias princeps sacerdotum cum senioribus et oratore quodam nomine Tertullus, qui indicavit praesidi adversus Paulum.
2 Et citato Paulo cœpit accusare Tertullus, dicens: Cum in multa pace agamus per te, et multa corrigantur per tuam providentiam,
3 semper et ubique suscipimus, optime Felix, cum omni gratiarum actione.
4 Ne diutius autem te protraham, oro, breviter audias nos pro tua clementia.
5 invenimus hunc hominem pestilentem et commotorem seditionis inter omnes Iudaeos per totum orbem et auctorem sectae Nazarenorum
6 qui etiam templum violare conatus est, quem et suscepimus, et secundum legem nostram judicavimus.
7 Sed super nos venit Lysias tribunus, et magna vi eripuit eum de manibus nostris,
8 Mandans accusatoribus suis, ut veniat ad te: quem cognosces de his omnibus, de quibus nos accusamus eum.
9 Adjecerunt autem et Judæi, dicentes hæc ita se habere.
10 Respondit autem Paulus (annuente sibi præside dicere): Ex multis annis te esse judicem genti huic sciens, bono animo pro me satisfaciam.
11 Ut scias quoniam adhuc duodecim dies sunt, ex quo ascendi Jerosolymam, ut adorarem.
12 et neque in templo invenerunt me cum aliquo disputantem, aut concursum facientem turbæ, neque in synagogis, neque in civitate:
13 neque probare possunt tibi de quibus nunc me accusant.
14 Confiteor autem hoc tibi, quoniam secundum viam quam vocant hæresim, sic adoro Deum patrum meorum, credens omnia quæ in lege et prophetis scripta sunt:
15 spem autem habe in Deum, quam et hi ipsi exspectant, resurrectionem futuram justorum et iniquorum.
16 In hoc et ipse studeo sine offendiculo conscientiam habere ad Deum et ad homines semper.
17 Post annos autem plures, eleemosynas facturus in gentem meam veni et oblationes;
18 et invenerunt me quidam ex Asia Iudaei purificatum in templo neque cum turba neque cum tumultu
19 qui debuerunt hic apud te esse, et si quid contra me debuissent.
20 aut illi ipsi hic dicant, si quid in me invenerint mali, cum steti in concilio;
21 nisi de una hac una voce clamavi inter eos stans: De resurrectione mortuorum ego hodie vocor a vobis.
22 Audiens autem hæc Felix, perfectiorem sciens viam eorum, distulit eos, et dixit: Cum venerit Lysias tribunus, cognoscam vos ego unum sermonem.
23 Et mandavit centurioni servare Paulum, et potestatem habere ei: et non prohiberet quemquam de notis suis ministrare vel ad se venire.
24 Post dies autem aliquot, cum venisset Felix cum Drusilla uxore sua, quæ erat Judæa, arcesseret Paulum, audiebat eum de fide Christi.
25 Disputante autem de justitia, temperantia, et de judicio futuro, tremuit Felix, et respondit: Vade in hoc tempore. cum tempus opportunum fuerit, ego rogabo te.
26 Sperabat autem et ut Paulus, ut solvat eum, pecuniam sibi dari.
27 Post duos autem annos Porcius Festus venit in cubiculum Felicis: et Felix volens ostendere Judæis Felix, reliquit Paulum vinctum.

CAP. XXV

1 Festus autem cum venisset in provinciam post triduum, ascendit a Caesarea Jerosolymam.
2 Tunc principes sacerdotum et principes Iudaeorum detulerunt eum contra Paulum et rogabant eum,

3 Et rogabat illum pro eo ut mitteret eum in Jerusalem, insidias tendentes in via ut eum interficeret.
4 Festus autem respondit servari Paulum in Caesarea: se autem maturius profecturum.
5 Qui ergo in vobis, ait, potentes sunt, descendentes simul, accusent si quod est in eo iniquitas.
6 Demoratus autem inter eos dies amplius decem, descendit Caesaream; et altera die sedit pro tribunali et iussit Paulum adduci.
7 Cum autem venisset, circumdederunt eum Judæi, qui descenderant ab Jerosolymis, et multas et multas tribulationes afferebant ad Paulum: quod non poterant probare.
8 Paulo rationem reddente: Quoniam neque in legem Judæorum, neque in templum, neque in Cæsarem quidquam peccavi.
Festus autem volens gratiam præstare Judæis, respondens Paulo, dixit: Vis Jerosolymam ascendere, et ibi de his judicari apud me?
10 Dixit autem Paulus: Ad tribunal Caesaris sto, ubi me oportet iudicari. Iudaeis nihil nocui, sicut et tu melius nosti.
11 Si enim nocui, aut dignum morte aliquid feci, non recuso mori: si vero nihil est eorum de quibus hi accusant me, nemo me illis donare potest. Caesarem appello.
12 Tunc Festus cum consilio locutus respondit: " Caesarem appellasti; ad Caesarem ibis.
13 Et post dies aliquot Agrippa rex et Bernice venerunt Caesaream ad salutandum Festum.
14 Cum autem dies multos dies factus esset, Festus causam indicabat regi, dicens: Vir quidam est vinctus a Felice.
15 de quo cum essem Jerosolymis, adierunt me principes sacerdotum et seniores Judæorum, volentes habere judicium.
16 Ad quos respondi: Quia non est Romanis consuetudo damnare aliquem hominem priusquam is qui accusatur præsentes habeat accusatores, locumque defendendi accipiat ad abluenda crimina.
17 Cum ergo huc convenissent, sine ulla dilatione altera sedens pro tribunali, iussit adduci hominem.
18 In quem cum stetissent accusatores, nullam causam deferebant, de quibus ego suspicabar malum.
19 quærebant autem quæstiones eorum de sua superstitione, et de quodam Jesu, qui erat mortuus, quem affirmabat Paulus vivere.
20 Hæsitans autem ego de hujusmodi quæstione, dicebam si vellet ire Jerosolymam, et ibi judicari de istis.
21 Paulo autem appellante ut reservaretur in Augusti auditione, jussi servari eum donec mittam eum ad Caesarem.
22 Agrippa autem dixit ad Festum : Volebam et ipse hominem audire. Cras, inquit, audies eum.
23 Altera autem die cum venisset Agrippa et Bernice cum multa ambitione, et introissent in auditorium cum tribunis et viris principalibus civitatis, jubente Festo, adductus est Paulus.
24 Dixit autem Festus: Agrippa rex, et omnes qui adsunt nobiscum, videtis hunc, de quo mecum est omnis multitudo Judæorum, et Jerosolymis, et et hic, clamantem non oportere. diutius vivere.
25 Ego vere comperi nihil dignum morte eum admisisse. Ipso autem hoc appellante ad Augustum, judicavi mittere.
26 De quo quid certum scribam domino, non habeo. Propter quod produxi eum ad te, et maxime ad te, rex Agrippa, ut interrogatione facta habeam quid scribam.
Sine ratione enim mihi videtur mittere vinctum, et causas ejus non significare.

CAP 26

Agrippa autem ad Paulum ait: Permittitur tibi loqui pro temetipso. Tunc Paulus extendens manum, respondit pro se:
2 me beatum arbitror, rex Agrippa, quod ego hodie apud te respondebo de omnibus, de quibus accusor a Iudaeis;
3 maxime quod scio te scientem omnia quae sunt apud Iudaeos consuetudines et quaestiones propter quod obsecro patienter me audias
4 Et conversationem meam a juventute mea, quæ prima fuit in gente mea in Jerusalem, noverunt omnes Judæi.
5 qui me ab initio cognoverunt si testimonium perhibent quoniam secundum arctissimam sectam nostrae religionis vixi pharisaeus
6 Et nunc in spe, quæ ad patres nostros repromissionis facta est a Deo, sto judicor;
7 in quam duodecim tribus nostræ nocte ac die deservientes, sperant devenire. De qua spe accusor a Judæis, rex.
8 Quid incredibile judicatur apud vos, si Deus mortuos suscitat?
9 Et ego quidem existimaveram me adversus nomen Iesu Nazareni debere multa contraria agere;
10 quod et feci Jerosolymis, et multos sanctorum ego in carceribus inclusi, a principibus sacerdotum potestate accepta: et cum occiderentur, detuli sententiam. et cum occiderentur, deposuerunt eis vocem meam.
11 Et in omni synagoga eos increpabat et blasphemare eos. et in furorem versus eos persecutus sum usque ad civitates alienas.
12 super quo veni Damascum cum potestate et legatione a principibus sacerdotum
13 Media die in via vidi rex de cælo supra splendorem solis circumfulsisse me lumen, et eos qui mecum simul erant.
14 { Omnesque nos cum decidissemus in terram, audivi vocem loquentem mihi dicentem hebraica lingua: Saule, Saule, quid me persequeris? durum est tibi contra stimulum calcitrare.
15 Ego autem dixi: Quis es, Domine? Qui dixit : Ego sum Jesus, quem tu persequeris.
16 sed exsurge et sta super pedes tuos ad hoc enim apparui tibi ut faciam te ministrum et testem eorum quae vidisti et eorum quibus apparebo tibi
17 liberans te de populis et de gentibus ad quas nunc ego mitto te
18 ut aperiat oculos eorum et convertat eos de tenebris in lucem et de virtute satanae in Deum, ut recipiant remissionem peccatorum et hereditatem inter sanctificatos per fidem, quae est in me.
19 Unde, o rex Agrippa, non fui caelesti visioni incredulus;
20 sed Damasci primum, et Jerosolymis, et in omnibus finibus Judææ, et gentibus ostendit eis, ut pœnitentiam agant, et convertantur ad Deum, et agant opera pœnitentiæ.
Hac ex causa me Judæi, cum essem in templo, comprehensum tentabant interficere.

22 Accepto igitur auxilio Deo usque in hodiernum diem, testificans minori et majori nihil aliud dicens quam ea quae prophetae et Moyses dixerunt venturos esse:
23 si passibilis Christus, si primus ex resurrectione mortuorum, lumen annuntiaturus est populo et gentibus.
24 Hoc autem ipso loquente, Festus magna voce dixit: Paule, es extra te; multa te doctrina furentem facit.
25 At ille: Non insanio, inquit, optime Feste. sed proferte verba veritatis et sobrietatis.
Scit enim de his rex, ad quem et constanter loquor: latere enim eum nihil horum arbitror. Non enim in angulo quidquam horum gestum est.
27 Credis, rex Agrippa, prophetis? Scio quod credis.
28 Agrippa autem ad Paulum: " Propemodum suades me Christianum esse.
29 Et Paulus : Opto apud Deum, non solum tu, sed etiam omnes qui audiunt me hodie, et ego, sed et hujusmodi, et prope sunt, exceptis his vinculis.
30 Et cum haec dixisset, exstitit rex et praeses, et Bernice, et qui assidebant eis:
31 Et cum secessissent, loquebantur ad invicem, dicentes: Quia nihil morte aut vinculis dignum quid facit homo iste.
32 Agrippa autem Festo dixit: Dimitti poterat homo hic, si non appellasset Caesarem.

Caput 27

1 Cum autem judicatum esset nos navigare in Italiam, tradiderunt Paulum et quosdam alios vinctos, cui nomen erat Juli, centurionis cohortis Augusti.
2 Et ascendentes navim Adramytti, navigavimus in Asia. unus nobiscum Aristarchus, Macedo Thessalonicensis.
Sequenti autem die devenimus Sidonem. Comiter autem Julius Paulum deprecabatur, et dedit ei potestatem ut ad se veniret ad amicos reficiendos.
4 Et inde cum sustulissemus, subnavigavimus Cyprum, propterea quod essent venti contrarii.
5 et pelagus Ciliciae et Pamphyliae navigantes venimus Myram, quae est Lyciae.
6 et ibi centurio navem alexandrinam navigantem in Italiam invenit. et posuit in ea.
7 et cum multis diebus tarde navigaremus et vix devenissemus contra Cnidum non sustinens nos ventus subnavigavimus Cretae contra Salmonem
8 Et cum vix transiret, venit ad locum, qui vocatur Speciosa. juxta quod erat civitas Lasea.
9 Cum autem multa hora consumpta esset, et navigantibus iam in periculo, quia iam praeteriit ieiunium, Paulus admonebat eos,
10 et ait illis domini video quia cum laesionibus et multis damnis non solum oneris et navis sed etiam animarum nostrarum haec erit navigatio
11 Centurio autem gubernatori et nauclerio magis credebat quam his quæ a Paulo dicebantur.
12 Et quia portus ad hiemandum non erat, gare etiam inde discedere, si quo modo Phœnicen pervenirent, hiemare; quae est Cretae portus, vergentis ad meridiem et occidentem solem.
13 Cum autem austro leniter flante, exinanientes propositum se tenere existimantes, prope Cretam navigaverunt.
14 Non post multum autem misit se contra ipsam ventus typhonicus, qui vocatur Euroaquilo.
15 Et cum prenderet navis, non potuit ferre in ventum, et nos eicimus.
16 Et in insulam quamdam decurrentes, quæ vocatur Cauda, potuimus vix obtinere scapham.
17 Quam cum tulissent, adiuverunt ad roborandum navigium; Qua sublata, adjutoriis utebantur, accingentes navem, timentes ne in Syrtim inciderent, summisso vase sic ferebantur.
18 Nos vero vehementissime iactati, sequenti die immiserunt navem.
19 et tertia die suis manibus armamenta navis projecerunt.
20 Cum autem nec sol nec stellae in multis diebus apparuissent, et tempestas non parva super nos, ablata est spes omnis, ut salvi essemus.
21 Post longam autem abstinentiam Paulus in medio eorum exstitit, et ait: Viri, audistis me: et non solvitis a Creta, et detrimentum consecuti sumus.
22 Et nunc hortor vos, ut bono animo estote: nulla enim vita erit inter vos, sed navis.
23 Astitit enim mihi hac nocte angelus Dei, cuius sum ego, et cui deservio,
24 dicens: Ne timeas, Paule; adduceris ad Caesarem, et ecce dedit tibi Deus omnes qui navigant tecum.
25 Propterea, filii, bono animo estote : ego enim credo Deum, quia sic futurum est, sicut dictum est mihi.
26 In insulam autem quamdam oportet nos devenire.
27 Cum autem quartadecima nox supervenit, deiectis nobis in Adria, circa mediam noctem nautae appropinquaverunt ad aliquam regionem;
28 Et exclamaverunt, et invenerunt passus viginti: et cum longius abiissent, sonuerunt iterum: et invenerunt passus quindecim.
29 Tunc veriti ne in saxa incideremus, de puppi mittentes anchoras quatuor optabant diem.
30 Et cum de navi essent fugientes naues, submiserunt scapham in mare, sub colore, quasi ancoris ejiciant de prætorio,
31 dixit Paulus centurioni et militibus: Nisi hi in navi manserint, vos salvi fieri non potestis.
32 Tunc absciderunt milites funes scaphæ, et passi sunt eam excidere.
33 Et cum lux inciperet fieri, rogabat Paulus omnes sumere cibum, dicens: Quartadecima die hodie exspectantes jejuni permanetis, nihil accipientes.
34 Propter quod obsecro vos, ut apprehendatis quid faciatis, et hoc est pro salute vestra: quoniam nullius vestrum capillus de capite cadet.
35 Et cum hoc dixisset, sumens panem, gratias egit Deo in conspectu omnium: et cum fregisset, cœpit manducare.
36 Animæquiores autem facti omnes, et ipsi sumpserunt cibum.
37 Eramus autem omnes in navi animæ ducentorum sexaginta sedecim.
38 Et cum manducassent, miserant navim, et miserunt triticum in mare.
39 Cum autem dies factus esset, terram non agnoscebant: sinum vero quemdam considerabant habentem littus, in quem cogitabant si possent ejicere navem.

40 Et cum ancoras sustulissent, committebant mari, et solvebant clavos, et levaverunt naves ad ventum, et applicuerunt.
41 Et cum incidissent in locum duo maria, descenderunt in terram navis. et prora- nisa haerebat et immobilis permanebat; posterior autem impetu fluctuum fracta erat.
42 Militum autem consilium fuit ut custodias occiderent, ne quis cum enatasset, effugeret.
43 centurio autem volens salvos facere Paulum prohibuit ne et qui natare possent, primos se in mare praecipitarent, et ad terram pervenirent;
44 et ceteros, alios in tabulis ferebant, quosdam super ea quæ de navi erant. Sicque factum est ut omnes incolumes ad terram evaderent.

Caput 28

1 Et cum evasissemus, tunc cognovimus quia Melita insula vocabatur.
2 Barbari autem non modicam gratiam ostenderunt nobis: accendentes enim ignem, et singulos propter imbrem, et frigus.
3 Cum autem collegisset Paulum fasciculum, et imposuisset eos igni, venit vipera de calore, et alligavit manum suam.
4 Ut autem viderunt barbari pendentem bestiam de manu ejus, ad invicem dicebant: Utique homicida est homo hic, qui cum evaserit de mari, ultio non sinit eum vivere.
5 Et excussit bestiam in ignem, et nihil mali intulit.
6 Videntes autem, cum intumuisset, subito corruit, et ecce multo tempore, cum nullam ei nocumenta conspexissent, convertentes se, dicentes eum esse deum.
7 In eadem provincia erant princeps insulae, cui nomen Publii. qui nos excepit, et triduo benigne recepit.
8 Et factum est, ut agerent febris, et sanguinis fluxum: ad quem Paulus intravit, et oravit, et imposuit illi manus, et sanavit eum.
9 Quo facto, et ceteri, qui in insula habebant infirmitates, accedebant, et curabantur:
10 qui etiam multis honoribus nos honoraverunt; et profecti portabant nos his quae necessaria erant.
11 Post menses autem tres, navigavimus in navi Alexandrina, quæ in insula hiemaverat, cui erat insigne Castorum.
12 Et cum venissemus Syracusam, mansimus ibi triduo.
13 Inde circumlegentes devenimus Regium: et post unum diem, flante austro, sequenti die venimus Puteolos:
14 Ubi invenimus fratres, et rogati manere apud eos dies septem: et sic venimus Romam.
15 Et inde cum audissent fratres, occurrerunt nobis usque ad Appii forum, et tres Tabernas. Quos cum vidisset Paulus, gratias agens Deo, accepit fiduciam.
16 Cum autem venissemus Romam, permissum est Paulo manere sibimet cum custodiente se milite.
17 factum est autem post triduum convocavit Paulus principes Iudaeorum et qui cum convenerant dixit ad eos viri fratres cum nihil in populum aut in consuetudines patrum nostrorum feci et traditus sum ab Hierosolymis in manus Romanorum.
18 qui cum interrogationem de me habuissent, dimittet eum, quia causa mortis non erat in me.
19 Judæi autem contradicentibus, coactus sum appellare Cæsarem. non quo meam gentem accusare debueram.
20 Propter hoc ergo rogavi te ut viderem te, et loquerer tecum, quia propter spem Israël catena hac circumdatus sum.
21 At illi dixerunt ad eum: “ Neque litteras accepimus de te a Iudaea, neque ex omnibus fratribus qui venerunt ad te aliquid denuntiaverunt aut locuti sunt;
22 Volumus autem a te audire quid sentias: nam de hac secta novimus quia ubique contradicitur.
23 Cum autem constituissent ei diem, venerunt multi ad eum in hospitium. quibus exponebat et testificabatur regnum Dei suadens eis de Iesu et ex lege Mosis et prophetarum a mane usque ad vesperam
24 Et quidam credebant his quae dicebantur: quidam vero non credebant.
25 et cum non consensissent inter se, discesserunt cum uno verbo dixisset Paulus: Bene locutus est Spiritus Sanctus per Isaiam prophetam ad patres nostros,
26 dicens: Ite ad populum istum, et dicite: Audite audientes, et non intelligetis; et videbitis et non videbitis
27 Ingravatum est enim cor populi hujus, et aures ejus graviter auditus, et oculos suos clauserunt; ne videant oculis et auribus audiant et corde intelligant et convertantur et sanem eos.
28 Notum ergo sit vobis, quoniam gentibus missum est hoc salutare Dei, et ipsi audient.
29 Et cum hæc dixisset, exierunt ab eo Judæi, multam habentes inter se quæstionem.
30 Mansit autem biennio toto in conducto suo: et suscepit omnes qui ingrediebantur ad eum.
31 prædicans regnum Dei, et docens quæ sunt de Domino Jesu Christo cum omni fiducia, nullo prohibente eum.